

1

حصار حافظ شرحی

حصار جامع شریفه کتبخانه
وقف خدیجه خانم

1337

867

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي حفظ الذكر من تحريف ريب المنون كما قال انا نحن نزلنا الذكر وانا له لحافظون
والصلوة على حافظ بتعليم لافظه كما في لوح محفوظ وعلى صحبه واله المحفوظين برموزه
وملحوظه اما بعد بو سر و ریكسته دل و روزكاردن منفعل شويله تقرير مقال
وبيان احوال قلوب كه اصحاب حالدن سلف صالحين رضوان الله تعالى عليهم اجمعين
احوال طريقتي واسرار حقيقتي رمز وايما وتعميه واخفا طريقيله بيان ايتمشلردر كه حضرت
مولانا بيور ربيت خوشتر آن باشد كه سر دلبران كفته آيد در حديث ديكران ولو
زمرنك اجنده لسان الغيب وترجمان الاسرار لقبيله مشتهر اولان شمس الدين محمد الحافظ الشيرازي
قدس سره العزيز جميع اشعارنده رمز والغاز وصورت مجازده ابراز طريقني
اختيار ايدوب اما احوال سلوكدن غافل واسرار طريقتدن ذاهل اولنلر قصور فهملرى
انكار كلي قيلوب وبعضى متحير قالوب عربيته وكم من عائب قولا صحيحا وآفته من الفهم
السقيم بيت جاهلان منكرند علمى راكه جهل وعناد ايشاندش كرچه ايمان محض آن باشد
چون ندانند كفر خواننديش واهل دلدن ظرفا وارباب قلوبدن عرفا كاهى
بو فقيره مائل اولوب بعض اسرارى سائل اولوب بو حقيرده دخى

2

بو جهتدن دخى بلديكم قدر تحقيق مرام وتقرير كلام ايدوب بعده تقرير وتحريره
تبديل قلمنى وتركيه دليله تعبيرا ولنمغ طلب اولنوب بعض اوقات الكا مصروف
قيلنوب على وجه الاجمال معناى مجازيى بيان ومعناى حقيقيى عيان اولنديكه
تاكه قاصر وناقصلر تام وكامل وعاصى وغافل اولانلر اهل دل اولالر لكن
متكبر ومعاند اولانلر ايات بينات حضرت خدادن ومعجزات ظاهرات انبيادن
متاثر اولمادقلرى وجهله تصديق واذعان قلمديلر حضرت خواجه حافظ انلرك
كبيي بى فهم اولانلرك خطابنده لطيفه ولطف وجهايله جوابنده بو مطلع
ديمشدر بيت سخن شناس نه دلبرا خطا اينجاست • چو بشنوى سخن اهل
دل مكو كه خطاست • لاجرم بى ادراك ومعاندلر وخودبين وحاسدلر
جاهل جبليى پرده سنده وعناد اصلى دائره سنده قلورلر نعوذ بالله لحافظ
من ذلك احفظنا يا حفيظ عن المهالك فالله خير حافظا وهو ارحم الراحمين

حرف الالف عدد ده الا يا ايها الساقى ادر كاسا وناولها

حرف الا تنبيه در ويا حرف ندادر واى اسم مبهم در موصوف باللام اولان اسم
حرف ندا داخل اولمغيچون وسيله در وكاء ها تنبيه داخل اولمشدر
تاكيد ايچون ولفظ الساقى صفتدر اى لفظنه وادر امر حاضردر اداره دن
وكاس شول قدحه درلركه ايچنده شراب اوله وناول امر حاضردر مناوله دن
وكاس مؤنثدر انونكيچون اكه مؤنث ضمير ارجاع اولنمشدر معناى مصراع بودركه
الكاه اول اى ساقى دور ايتدر طولو قدحى وصون آنى وساقيدن مراد واعظ
وناصحدر رغبت وذوق ويريجى در وكاسه مراد شول وعظ ونصيحتدر وكلمه

سن تحصيل كلام بو اولدى اى ساقى كاس
ربك تجلى ايدر اوصون الدن صكره بكا صون
ز بر او اره بر بر اوصون ايچه بو بنم

بحر هزج مفاعيلن

سوره بقره اولنده يا ايها الناس اعبدوا
ربكم آيتنده بو ذكر اندوغز
تفصيل كتبنا نا كبره
تنزول وجه سنده

دن

دن

وصف مؤنث ايله صفتلنور تقدم حق تعالى سوره
حاقانه ده بيورر وبقاوة علم
بالناس متى مع بعضه

حاصلندر که آدمه شوق و رغبت ویرر که عشق آسان نمود اول ولی افتاد مشکلها
که عشق الهی آسان کورندی اول ولی دشوار مشکل اربیس سالکه طریقت
و طالب حقیقت اولانه شوق و ذوق ویرمک کرک تا کاهل اولمیوب وصول
الی الله حاصل اولنجه سعی بلیغ ایده ببوی نافهٔ کاخر صبا زان طره بگشاید
نا اولان لفظنده همزه وحدت افاده ایدر نافه کبی و لفظ آخر بوک کبی محللرده
فارسی حرفدر تعریضیا مقامنده استعمال اولنور و صبا کون طوغسی یلنه
و هر سحر وقتنده اسن یله درلر و طره آلنه دوکلان صاچه درلر معنای مصراع
بودر که بر نافه قوقوسی سببیله که آخر صبا اول طره‌دن آچه طره‌دن مراد
حجاب جمال کبریادر صبادن مراد تجلی الٰهیه‌در نافه قوقوسندن مراد اثر فیض
حقدر ز تاب جعد مشکینش چه خون افتاد در دلها جعد جوع دیمکدر تاب
بوکجه معناسیه کلور بونده حرارت و ضیا معناسی مناسبدر معنای مصراع بودر که
انک مشکین زلفنک قورجیقندن نه حرارت و نور دوشدی کوکللره وجددن
مراد طبقات حجب و مراتب استتاردر بمی سجاده رنگین کن گرت پیر مغان گوید
گرت لفظنده تا خطاب ایچوندر می و مغان آتش پرست دیمکدر معنای مصراع
بودر که شرابله سجاده‌یی رنگین ایله یعنی بویا اگر سکا پیر مغان دیرسه شرابدن مراد
عشقدر پیر مغاندن مراد شیخ و مرشددر که حرارت و شوق صاحبی اولا یعنی سجاده‌دن
عبادتک عشقیله اولسون زاهد خشک اولمه اگر سکا شیخ دیرسه که سالک بی‌خبر
نبود ز راه و رسم منزلها معقول قول بودر یا معقول قول بمی سجاده رنگین کن
مضمونیده بوکه تعلیلدر یعنی سالک بیخبر کرکمز یه سالک بی‌خبر اولمز منزللرک رسمندن

3

رسمندن و راهندن یعنی وصول الی الله منزللرک رسم و عادتیه و راه وصلی
عشقیله اولمقدر که اقرب طرق الی الله طریق عشقدر مرا در منزل جانان چه امن و عیش
چون هر دم بکا جانان منزللرنده نه امن نه عیش چونکه هر دم جانانه‌دن مراد
حضرت حقدر و منزللردن مراد سلوک مرتبه‌لریدر چوق عقبه‌لر و شیطان اضلال ایدوب
اطاعه دوشمک واردر سببی بودر که سالکه مراتب سلوکده و منازل وصولده
چوق خطرلر واردر که اولیله وصول الی الله حاصل اولمدن بکا نه امن نه دولم
آسایش حق واردر که دایم جرس فریاد میدارد که بربندید محملها جاک فریاد
دوشر یعنی فریاد ایدوب دیر باغلک منزللری که بو منزل خطرلودر بونده قرار
ایتمک جرسدن مراد طریق حقک خطرین بیان ایدنلردر نتکم حضرت مولانا
بیورر بیت فی حدیث راه پرخون میکند قصه‌های عشق مجنون میکند
پس سالک وصول الی الله حاصل قلمینجه و تمکین حاصل ایتمینجه تلونندن خلاص
اولوب امین اولمز و دوام اثر حاصل قلمز شب تاریک و بیم موج و گردابی
چنین هایل قره کوکیجه و موج قورقوسی و کردابی بو هایل قورقنج شب تاریکدن مراد
ظلمت حجب دنیا و ظلمت نفس و هوادر و بیم موجدن مراد عقبات سلوک و موج
دریای عصیان و شهوت و اغوای شیطاندر و کردابدن مراد اطاعه دوشمک
یه طریقنده کمال بولدم و بو بر یده قلمق کجا دانند حال ما سبکباران ساحلها
قند بلالر بزم حالمزی دکز کنارنده یوکسزلر بونده مراد وصول الی الله حاصل
قلنلر وجوه بیده الٰهیه‌یه ایریشوب واصل اولانلردر بعضا مراد ساحلیکه دردیمشلر
همه کارم ز خود کامی ببدنامی کشید آخر دوکلی ایشم کندو ایچه اولمقدن

بدنام ملامتی چکدیکی آخر مراد بودر که شیخ ومرشد حضرت سلوک الله ایچون لاجرم بدنام
اولدم کو اعتبار شایجدن بو کلام من لا شیخ له فالشیطان شیخه لاجرم بدنا
ملعلی مشهور اولدم معناسی نی ماند اب رازی کز وسازند محفلها فی کزلو
فلوربرر که اندن دوزر محفل لرکی یعنی فجن مجلس ومجمع لر اوله حادثه سویلنور
اولسر اول رازی سویلر اولسه لر اول فجن محفی ومستور قلورلیس طریقت
اهلی کرکدر شیخ ارشادی ایله سالک اولورنا که بدنام بین الانام اولمیه اول التیل
ثم التیل دمشدر فی الرفیق ثم الطریق بیورمشلردر حضوری کر همی خواهی
از و غافل مشو حافظ حضوری لفظنده حرف یا وحدت ایچوندر از و لفظی مصرع
ثانی مضمونه اشارتدر معنای مصراع بودر که اگر بر حضور استرسک اندن غافل اولمه
حافظ متی ما تلق من تهوی دع الدنیا واهملها متی ظرف زماندر و فعل مضارع
جزم ایدر وما زایده در تلق اصلده تلقی ایدی جزم ایچون آخرنده الف ساقط اولمشدر
ولفظ من اسمدر اکثریا اهل عقل اولانلره اطلاق اولنور وتهوی دروجی بابدن مضارع معلوم
هوی بابدن هوی محبت معناسنه در ودع امر حاضر در ودع بدعدن واهمل امر حاضر در
اهمال بابیدن ودنیا مؤنث در ایچون اکه مؤنث ضمیر ارجاع اولنور معنای مصراع
بودر که اول زمانه ایرشورسون سودوکک کسه که دنیایی ترک ایلیه وهم اهمال ایلیه
یعنی انی صالیویر ترک دوته فلکی منعلق که یتلق دنیا عبری مولادن بعید ایدر که دنیاک
مابعدک عن مولاک وخدمت مولا بیوررسن بیت بند بکسل باش آزاد ای پسر چند باشی
بند سیم وبند زر وشیخ سعدی دخی دمشدر بیت تعلق حجابست وبی حاصلی چو پیوندها بکسلی
واصلی وله ایضا ای فروغ حسن ماه از روی رخشان شما ای حرف ندادر

ندادر همزه فتحه وفروغ ضیا معناسنه در ورخشان پلدرجی معناسنه در
معنای مصراع بودر که ای محبوب حقیقی حسن آینک نوری سزک پلدرجی یوزکزدن
در یلکل کوجونکه مصنف رمز ایلدی که وصول الی الله عشقیله اولمق اقربدر
اکا تنبیه ایدر که اول عشق محبوب حقیقی کرک که سایر محبوبلرک حسن وجمالی
انوک آفتاب روینیدن پرتاب ایدر آب روی خوبی از چاه زنخدان شما
خوب لفظنده اولان حرف یا مصدریه در یعنی خوبلق یوزکک صوی سزک اگر که
قیوسندندر یعنی عشق سبب وصولدر عشق حقدر وجمال بی زوال حسن آفتابیه
حقیقی در بیت حسن مهرویان جهان مانند بروی یارما برمه دیگر ونور تجلی دیگرست
کی دهد دست این غرض یارب که همدستان شوند نجه ال ویره بو غرض
نجه ال ویره که بر قصه لو وبر حاللو اولالر خاطر مجموع ما زلف پریشان شما
بزم جمع اولمش خاطرمز سزک پریشان زلفکوزدن زلفدن مراد غیب هویت
وانوار الوهیتدر یعنی نجه میسر اوله بو غرض بزم خاطر مجموعمز غیب هویت
اولانی پریشانی اولا یا غیب هویت بزم خاطرده مجموع اولا عزم دیدار
تو دارد جان بر لب آمده لفظ جان بر لب آمده جمله حالیه در باز گردد یا در آید
چیست فرمان شما بو مصراع استفهامدر که دونوب یا جفوعن نوره مسئلکی
امرکز بویوره مقصود قضای حضرت حق آیه کمال رضادر شعر وحکمت ای الحجب
امری کل وانشاء احیانه وانشاء اتلفا دور دار از خاک وخون دامن
چو بر ما بکذری ای ایرفند دوست طوبیر آقدن وقافدن انکیجو بزم اوزریمزه
اوغریه لسن کانور بین ره کشته بسیار اند قربان شما بو یولده سزک

قوریانکز اولمشلر چو قوره حاکدن مراد لکه قسل بوندر و قاندن مراد تلوث
عصیاندر وکوزدن مراد فیض فیضان آلنهیدر واتشی راق و دنق صفت
قدوسیت ایله تجلی ایتمکدر و مصراع ثانی مضموننده مراد بودر که کثرت عصیان
سنک قدوسیتکه حزو پیرمزد دیمکدر — کر من آلوده دامنم چه زیان همه عالم
کواه عصمت اوست دل خراب میکند دلدار را اکه کنید خرابه لفظنده
حرف یا مصدریه در یعنی کوکل خرابلق ایدر دلداری خبردار ایدک مراد قلب منقلب
ویرانه ٔ دنیایه جبل کلتی ایدر حضرت حقدن طلب هدایت ایدک دیمکدر زنبهار
ای دوستان جان من جان شما غافل اولمکا یادوستلر بنم جانم سزک جانکوز در
که حمله ارواح دنفخت فیه زوجی معتقاسنجه اصل و احددن دربس دتعاونوا باتجمع
علی البر والتقوی حسنجه معاونته وصیانته ایدک کسنه ٔ جوری نازکست
طرفه بنیست از عافیت که نکک کوزک زبانندده برکوشه و برنظر بغلمدی عافیتله
نرکسنه مراد ظهور کیفیت عشقدر چون حضرت حق اعطاء کیفیت محبت ایده کسلات
عقل معاش بولمز کم نو دشنده مستور بستان شما یکدرکه مستورلق صنعه
سزک مست ار کوزه زیرا چون تجلی لاهوت ظاهر اولا تجلی ناسوته ظهور بولمز
بخت خواب آلود ما بیدار خواهد شد مکر زانکه زد بر دیده آبی روی رخشان شما
ار سته مکر زانکه زد بر دیده آب روی رخشان شما زیرا اورمی کوزلوزره
سزکه رخشان یوزکز صوبی مراد حکیم والمستغفرین بالاسحار بیدار و سحر خیز
اولوب یلکه احیا ولیل ایتمکدر — هر که بیدار بود دولت بیدار برد دوست
در جلوه وه عاشق بیدار کجاست باصبا همراه بفرست از رخت کل دسته ٔ

صبا ایله یولداش کوندر نرکدن بر دسته کل مراد نفحات ربانیه در بو که بوی شنوم
از خاک بستان شما بو که بودکه لفظندن محقق هدا ولا که بر قوقو اشده ورسزک
بوستانکوز طپراغندن قطعه چیزکه در ساحت کلزار رشیمر سد الطی تحات
ای پیر برده پوسیده ٔ صد سال را ای دهد آن نفحه ٔ جان ای پیرعمرتان باد مرد
ای ساقیان جام جم عمرتان لفظندن حرف تا حطابدر والف و نون علامت
جمعدر عمر اولسون سزاره دخی مراد اولسون ای جام جم ساقیلری ساقیدن مراد
غزل اولندیغی بیان اولنادر کرچه جام ما نشد پرمی بدور شما اکرچه برزم جامم
اوکهی شرابله طلو سزک دورانکزده جام می قلبم پیری اولمدوغی نقصان
قبضندر قصور مزدن استعدادده — نیست هرکز محمل فیاض ما هست
استعداد دوز مالیک کیم مسکینم حافظ دعای بشنو امینی بکو حرف با ایکرمزه
وحدت ایچوندر یعنی حافظ دعا ایدر ایسته بر آمین و بی روزیما دلعل شکر افشان
شما لفظ روزی یای اصلیه ایله رزق معناسنه بزدم رزقمز ونصیبمز اولسون
سزک شکر صاحی لعلکوز مراد طلب اسرار اخبار لدنیده در بلکل که حواجه حافظک عادتی
بوایمش که بر شهره بر غزل کوندررار اوله مخلص اولان تا بیدن اشتغال
بیت دیوب یازار ایمش بو غزلی انید دشهر نه کندرراو سنجاق بوابیاتی یازمش
ای صبا با ساکنان شهر یزد از من بکو عبارت بسا کنان کم کدی وزن ایچون
با ساکنان دیمش کای سر حق ناشناسان کوی چوکان شما لفظ کای اصلده که
ای در منادی محذوف در تقدیر کلام که ای ساکنان شهر یزد حق بلمینلرک
باشی چوکانکز طوبی اولسون کرچه دوریم ازبساط قرب همت دور نیست

یعنی اکرچه قرب ظاهر سلطنتدن دورز اما همت دورکلر رسیدهٔ شاه شمائلیم
ثناخوان شما اول زمانده بنز آرکس باشقه پادشاهی بزدک باشقه پادشاهی
وار ایمشی اول پادشاهه خطاب ایدوب دیر ای شهنشاهی بلند اختر خدارا
همتی لفظ را بونده قسم ایچوندر ای یلدزی یوجه اولو پادشاه الله ایچون تحت
تا ببوسم همچو گردون خاک ایوان شما تاکه اوپم فلک کبی سزک ایوانکزک ایوانن
کسر همزه ایله عربیه وفتحه ایله فارسیه رسول مکان عالیه دیرلرکه انده پادشاه اوتورر
وله ایضا ساقی بنور باده برافروز جام ما خطابدر یعنی ای ساقی عشق نوریله
بلکلنده بزم قلبمزی مطرب بگو که کار جهان شد بکام ما ای مطرب یعنی جبر
دار ایدیجی واعظ سویله که جهانک ایشی اولدی بزم مرادمزجه یعنی قضا به
رضا ویروب وهر نه ایش اولسه الک تسلیم کلی وقبول واقبال قلدق ما در پیاله عکس
رخ یار دیده ایم بز قلبده صفیه سبیله معشوق حقیقی یوزنک عکسن مشاهده
ایتمشزدر ای بیخبر ز لذت شرب مدام ما ای غافل اولان بزم شرابمزدن خبر
با دایم شربمزک لذتندن چندان بود کرشمه وناز سهی قدان استفهام
انکاریدر اولدکلو اولوری نازی سروقدلرک یعنی اولمز کاید بجلوه سرو صنوبر
بر خرام ما که جولانه کلا بزم صنوبر حالتلی سرومز بمنظر عاشق معشوق
حقیقی یه کرک **بیت** کر بر شود جهان همه از ماه منظران واتله لیس بنظر عینی الی سواک
هرگز نمیرد آنکه دلش زنده شد بعشق هرکز اولمز اول کمسه که کوکلی دیرلدی
عشق ایله ثبت است بر جریدهٔ عالم دوام ما ثابت معناسنه در جریده دفتر معناسنه در
بیت کر عمر دنیسی زنده شد هیچ اولرسی اولمز د و د بکر ترسم که حرفه

نبود روز بازخواست حرفه مرتبه معناسنه در روز بازخواست قیامت
کونه دیمکدر بونده ظرفیت ملحوظدر یعنی قورقرن که بر زیاده لک ایچینه قیامت
نان حلال شیخ ز آب حرام ما نبرد لفظنک فاعلی ناندر بونده مقصود ریب
ریا وترغیب اخلاصدر ای باد اگر بگلشن احباب بگذری مرهو نذر زنهار
عرضده بر جانان پیام ما ای یل اکر دوستلر کلشنندن اوغرارسن البته عرض ایدسن
جانان قتنده بزم خبرمزی کو نام ما ز یاد بعمد آچه می برد کی بزم ادمزی انکمده
قصد ایله نه کیدر سن خود آید آنکه یاد نیاید ز نام ما کلمه کرکدر اول خود ایکلق
کلمه کرکی بزم نامزدن بو ایکی بیتدن مقصود احبادن دعا جز طلبنه ارشاد
در که رسول الله علیه الصلوة والسلام بلاله دیر ایدی اذکرنی عند صالح دعائک
یا بلال مستی بچشم شاهد دلبند ما خوشست مستی لفظنده حرف یا مصدریه در
بچشم لفظنده حرف با سببیه در وشاهد محبوب معناسنه در یعنی مستلک
بزم کوکل بغلاجی محبوبمزک کوزی سبیله خوشدر مراد بودر که عین الله ناظرة
الینا ملاحظه سیله عقل معاشدن غافل اولمق خوشدر زان رو سپرده اند بمستی
زمام ما اول یوزدن اصر لشدر مستلکه بزم یولارمزکه العقل عقال المرء
پس احسن اولدکه زمام اختیار تصرف حب اضطراریده اولا حافظ ز دیدهٔ
دانهٔ اشکی همی فشان خطابدر ای حافظ کوزیشی دانه سنی صاچه باشده که
مرغ وصل کند قصد دام ما اولا که مرغ وصل بزم آغمزه قصد ایده یعنی بزه
سکار اوله که رسول الله صلی الله علیه وسلم بیورمشدر مامن عبد یبکی علی ذنبه فی
الدنیا حتی یجد الدموع علی خدیه الا حرم الله وجهه علی النار دریا اخضر فلک

دست تی هلال فلکک شکل کنجی و هلال کمی هستند غرق نعمت حاجی قوام را
بزم حاجی قوامنڭ نعمته غرقلردر حاجی قوام اول زمانڭ و اول عصرڭ اولولرندن
بر شیخ ایمش خواجه حافظ کنه دعا دتنه بناء غزل تمام ایتدکده شکر ایتوب کمال
مدحتی و شکر نعمتنی ایدر **وله ایضاً** صوفی بیا که آینه صافیست جام را
ای صوفی کل که آینه سی صافیدر جامڭ یعنی تصفیه قلب تحصیل ایت تا بکری صفای
لعل فام را تا کورسن لعلی بکزلی شرابڭ صفاسنی یعنی عشق حوادثه لذتنی مشاهده ایده سن
عنقا شکار کس نشود دام باز چین عنقا کمسه شکار اولمز آغی دکشور کاذا
هیچ باده بدبستت دام را ایندوالیم یل الذه دراغوکه مرادی عنقادن
دنیادر که نیست هست نادر یا مرآد دنیاده راحتلك دیرکه موجود الاسم معدوم
الجسم درکه جزده واردر اولمشدر که من طلب ما لم یخلق اتعب نفسه ولم یرزق
در عیش نقد کوش که چون آبخور نماند ابخور بونده وصف ترکیبیدر لفظ موددکلدر
یعنی نقد عیشه دورش که صوابچی وانتفاع ایدیجی قالمادی مراد بودر که
بالفعل طاعته دورش دنیایه و بقایه اعتماد ایلمه آدم بهشت روضه دار
السلام را بهشت لفظ بونده فعل ماضیدر هشتن لفظندن یعنی آدم ترك
ایلدی دار السلامی باغچه سن یعنی جنتی در بزم دوریك دو قدح درکش و برو
کندوسی بوکا مضمونی تفسیر ایدوبدر یعنی جمع مدار وصال دوام آدم
اوغلارینه وجیبت ایدوب دمیش اوغلان ریحد دنیاده فکر بیا انکمین جنتده
بقا فکر ایدوب غافل اولوب ناگاه چندم ای دل شباب رفت نچیدی گلی عیش
ای دل بکیتلك کیتدی بر کل دبرمدک عیشدن پیرانه سر بکن هنری ننگ نام را

پیرانه سر لفظی پیرلك وقتی دیمکدر بونده ظرفیت ملحوظدر یعنی پیرلك وقتنده بر هنر ایله
عار و نام ایچون مراد بودرکه یکیتلك نه قالنده طاعت ایمدك باری پیرلك وقتنده
ایله بیت در غم روزها بیگاه شد روزها با سوزها همراه شد راز درون
پرده ز رندان مست پرس پرده ایچینك رازن مست رندلر صور مستده
مراد مستوق عشق الهی اولانلردر کین حال نیست صوفی عالی مقام را اشاره راز
درون پرده بلمکدر بعض نسخه ده عالم پیره صوفی واقف اولمز که بو حالده بو قدر
صوفی عالی مقامه مار ابر آشنا فتوبست حق خدمتست بعض نسخه ده نعمتست دیر
یعنی عالم ارواحده الست بربکم نداسنده بلی دیوب اعتراف عبودیت
ایدوب و نعمت قربت معنویه ایله اولمشزدر ای خواجه باز بین بترحم غلام
ای افندی کرو نظر ایله رحمت ایله قوله بیت گریم چون برو بی خود بگشاید دگر
بوجه گدا ان درگشاده نه نبند در حافظ مرید جام میست ای صبا برو
وز بنده بندگی برسان شیخ جام را قولدن قوللق ایرشدر ای شیخ جام شوبله حکایه
ایدرلر که خواجه حافظ تازه جوان ایکن چوق نظم و معنایه قادر دکل ایمش اما مستان جا
بادی و طلب باری ایتکدن خالی دکل ایمش اتفاقا برکون یولده بر پیر شرابه رنگیده
بر قدح شربت نوش ایتدرب ستنده کرو ای اوغل سویله دیوب ایتدن صکره
خواجه حافظدن بو دکلو انعالیسی کلمات ظاهر اولمش بونده شیخ دیدیکه اول پیر در
و اول پیر حضرت خضر در بوند تفکره اولان غزل نظرقلکه ننکیبی اسرار طریقتدن
و فنای بحر حقیقتدن خبر ویرر **وله ایضاً** ساقیا برخیز و در ده جام را الف ساکنه
بونده الاسم اوکن آخرنده بذا ایچوندر و لفظ در زایده در تاکید ایچوندر …

بحر مضارع مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن

ای ساقی دور ویر قدحی نا که مست الهی اولالوم خاک بر سر کن غم ایام را طبراق باشنه
ایله یعنی باشنه طپراق دوکی ایام غمنک بیت غم دنیا منه بر گردن جان دلا چند کم
چند این بر نزد ساغری بی بر کنم نه نماز بر شرابک قدحین کنم اوزره قوتا آوز زیرین
بر کشم این دلق ازرق فام را جکم یعنی چقرم بو کوک رنکلو خرقه مراد مست حق
اولوب ترک ریا ایتمکدر یا ملامتیه طایفه سندن اولمقدر کرچه بدنامیست نزد عاقلان
یعنی مست الهی اکرچه بدنا ملقدر عقل معاش عاقلری قتنده بعض نسخه ده عاقلان
یرنه زاهدان واقع اولمشدر یعنی اکرچه ملامتیه دن اولمق بدنا ملقدر زاهدلر
قتنده ما نمی خواهیم ننک ونام را بز عار ونام استمزز باردلار آم السنرز
باده درده چند ازین باد غرور یعنی عشق الهی ویر نیجه دک بو غرورنک یلی
خاک بر سر نفس نا فرجام را جلا جه دعاییه در یعنی طپراق باشنه عاقبت سز
و فایده سز نفسک دود آه سینه نالان من یعض نسخه ده نالان یرنه سوزان
واقع اولمشدر في الواقع مصراع ثانیه مضمونه اولی مناسبدر سوخت این
افسردکان خام را یعنی بو طوکمش خاملری یعنی زیرا الشجی سوز نالکل حرارتی موثردر
بیت اتش است این بانک نای نیست باد هر که این آتش ندارد نیست باد
محرم راز دل شیدای خود کس نمی بینم ز خاص و عام را یعنی کوکلمک رازنک محرمی کس کورمزم خاص وعامدن زیرا عقلاء عقل حجابنه حق ستری فهم ایده مزلر و في الحقیقه بونلر عقلاء عقل معاد درلر بیت محرم این هوش جز بیهوش نیست
مرزبان را مشتری جز گوش نیست با دلارامی مرا خاطر خوشست بر دلارام ایله
بنوم خاطرم خوشدر کز دلم یکباره برد آرام را که کوکلمدن بر اوغردن الدی

الدی آرامی مراد حضرت خدادر جذبه و محبت قلبن طاقتنی بر تیزدن الوب کندویه
مجذوب قلمشدر بیت ننکرد ره بسبب در کوی تو مشتاقان شیدا را
خم زلف تقلاب محبت میکشد مارا ننکرد دیکر سرو آنند چمن دیجی
نظارنه کس سرو چمنده هر که دیدان سرو سیم اندام را هر کم که کوردی
اول سرو سیم اندامی لاجرم هر کم وصول الی الله حاصل ایدوب مشاهده حق
حالتنه واصل اوله دیجی سنبه نظر قلمز بیت مرادجانم از عالم تو بودی نیز چون
یافتم دیکر چه جویم صبر کن حافظ بسختی روز و شب صبر قل ای حافظ قتلقده
کیجه وکندز عاقبت روزی بیابی کام را عاقبت بر کون بولاسن مرادی بیت
صبر آرد آرزو را نه شتاب صبر کن والله اعلم بالصواب وله ایضا دل میرود
ز دستم صاحب دلان خدا را دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا دردا که
کزلو راز اشکار اوله جکدر بیت بعد از امروز آشکارا دست نمی دارم
ترا از تو چون پوشم که بیداد دوست میدارم ترا کشتی شکسته کانیم
ای باد شرطه برخیز باشد که باز بینیم دیدار آشنا را یعنی ای شمال ...
باز بینیم آن یار اشنا را مراد بودر که کثرة عصیان سببی ایله ورطه هلاکه
دوشمشز یا طول عمر ایله موت قریب اولمشز ای توفیق طاعت بزه رفیق
اول اولا که اشنا اولوب ینه آسن اشند کمز باری بر مشاهده ایده وز ده
ده روز مهر کردون افسانه است و افسون اوه کونلک ملکی تجلی افسانه
و افسوندر نیکی بجای یاران فرصت شمار یارا لفظ جای بجمع در یعنی یارانه
ایلکی فرصت صاتای یار که الفرصة تمر مر السحاب جنبجه دولت وقدرته بقا

اولرذر

صاحب دلان ...
ای صاحب دلان ...
مستفعلن مفعول مستفعلن فعولن

اولا که کیرو او آشنا یار من

دا حلقهٔ گل ومل خوش خواند دوش بلبل کل مل حلقه سنده خوش اوقودي دون
گیجه بلبل مراد حلقهٔ گل ملدن حلقه حباب حقدن اولان انبساط واکلنا قدر
و بلبل دن مراد اول جانبدن اولان تنبیه تنبیه در هات الصبوح هبوا یا ایها
السکارا هات اسمدر افعالدن اعطني معناسنه و صبوح صباح وقتنده
ایچلن شرابه دیرلر و هبوا صیغهٔ امر حاضردر ویرک صبوحي دیر یلکیل ای سرخوشلر
و بعضلر دیمکده بعض نسخه ده فات الصبوح واقع اولمش بو تقدیرجه الصبوح مرفوع
فاعلي ولور فاتنک صباح شرابي فوت اولدي دیمکدر بو بیتده اول حدیث
شریفک مضمونه اشارت واردر که رسول الله عم بیورمشدر ان الله هو ینزل
الی سماء الدنیا في کل لیلة جمعة بعضیده و آتیده بعد ثلث کل لیلة فیقول هل من تائب
فاتوب علیه هل من مستغفر فاغفر له آیینهٔ سکندر جام جم است بنگر السکندر
بر آیینه ایدرب ان بر میل اوزره برکندرب اکا نظر ایدرب هر مملکتي آنده کورر ایمش
که اول اینه نک حاقیني هر مملکتي کوسترمک ایمش خواجه حافظک مرادي بودر که اینهٔ
السکندر شول قلبدر که عشق الهي طرفي اولا اکه نظر قل که مماکک دنیا اخري حرابه
ایدوکن سکا کوسترر تنه کم در تا بر تو عرضه دارد احوال ملک دارا بونده بر باد شاه ملک
آودر که اسکندر الندره هلاک اولمشدر بیت شنیده ملک دارا کشته اراکمل
اسکندر نه اسکندر بماند اکنون نه دارا ملک ونه دارا ای صاحب کرامت
شکرانهٔ سلامت یعني ای صاحب ملکت دنیا یا صاحب ولایت عقبي کلا
شکرچون روزي تفقدي کن درویش بي نوا را تفقدي حاضر اولمین کیمسهٔ
استمکه و اکلمه ورلر ونوا برک معنایه کلور بونده رزق وحسن حال معناسي

معناسي مناسبدر یعني بر کون بو فقیر درویش بي رزق با حسن حالا اولمین
سالکه بر بهرهٔ بیت بپرسیدن شکسته دلان اهل فضل را نقصان فضل
نیست مزید زیاد و نیست بیت نظر کردن بدرویشان منافي بزرکي بنیست
سلیمان با چنین حشمت نظرها بود با مورش اساینش دو کیتي تفسیر
این دو حرف است اسایش حضور در اسودن معناسنه کیتي که کافک
عجیله جهان معنا سنه در اسایش دو کیتي مبتدادر یعني ایکي جهانک کلفي
تفسیر این دو حرف است خبردر بو ایکي تفسیري ایکي حرفدر یعني ایکي شیئي
قلبلدر انلري بیان وجهي ایله ذکر ایدر با دوستان تلطف با دشمنان مدارا
تلطف لطف معناسنه در کوسترمک دیمکدر لفظ مدارا فارسیدر عربي
مدارات در نتکم رسول الله بیورمشدر امرت بمدارات الناس بو مثلو
ایدوب عداوتي اورتمکه در کوي نیک نام ما را اکذرنه دانشد وندا آیوا دلولق
محله تسنه بزه یکت و بر مدیلر مراد بزه انتظام احوال و منصب و مال ویرمدیلر
دیمکدر کر تو نمي پسندي تغییر کن قضا را اکر سن بکنمدکسه تغییر قیل
قضایي امام شافعي دیمشدر شعر رضینا قسمة الجبار فینا لنا علم وللجهال مال
غبار مال فان المال یفني عن قریب و علم الله باق لا یزال آن تلخ وش که صوفي
ام الخبائثش خواند اول آجي کبي که صوفي ام الخبائث خبیثه اناسي
اوقدي یعني ام الخبائث دیدي مراد بوندن باده در نفس خبیث
و مکروه کلنده کل اصلیدر لبي هر تکه صورت اولوب عاشق سیر اولمیه
صحبت الطیبة بالمکان بو جنبه وجهیله اول بکا مکروه کلور اما

رشهای لنا و احلی من قبلة العذارا لفظ اشهای و احلی اسم تفضیلدر

شهودن و حلودن و عذاری عینک کسری و فتحی ایله جمع عذارادر که بکر معناسنه

یعنی شتهارکدر بزه ولذیذرکدر بکورلر او بکلردن زیرا رجاحت و عبادت

که سبب وصول حضرت اولا هر نه دکلو زحمت اولورسه نعمت و رحمتدر

کر مرکه چو ابراهیم کانار راه بنبنت می شناسم

درعیش کوش هین مستی هنکام مطلقا وقت معناسنه اولمق شایعدر کاه

اولور وقت مقابل و محدوم ادا اولور سنکم هنکام کل در و بو بیتده واقع اولان

یاحرفلری مصدریه در معنای مصراع بودر که ال طالعی وقتنده عیش و مستلک

درویش مراد بودر که فقر و فلت سنویه اوطیه حضرت حق ایله انسنده عبادت

مشغول و بیه خود اولکه رسول علیه السلام حضرتنه فجی غم عارض اولسه واستغنوا

بالبر و الصلوة حسنجه نمازه مشغول اولورایدی کبی کیمیای هستی قارونی

کند کدارا کیمیا بوندن علی النون اکثر در لر و قارون مشهور مالداردر

معنای مصراع بودر که بو دارلق کیمیاسی قارون ایدر کدایی یعنی اولکه مستوفی

حب الهی اولا اکا غنای قلب حاصل اولور بلکه طهارت اوزره اولانلره

غنای صوری حاصل اولور که رسول الله علیه السلام بیورمش دم علی الطهارة یوسع

علیک الرزق بیت معلوم رزق اولان ارزاق ایله اعتماد فقر و صبر اهلی اولان

رزاق ایله اعتماد سرکش مشو که چو نارز غیرت بسوزد بعض نسخه‌ده

سربر مکش واقع اولمش و تاد حطا بسوزد لفظنه داخل اولمق کرک ایدی

غیرت لفظنه داخل اولدی وزن ایچون معنای مصراع بودر که باشی جکی اولمیه

باشی جکجی اولمه یا باشی یوقرو چکمه شمع کبی غیرتدن یقاسنی دلبر که

درکف او موم است سنک خارا سوز دلبر لفظنک فاعلی دلبر در خارا بونده

بر کت معناسنه در مراد بودر که تعظیم و کبریا کوستر مه که العظمة ازاری

والکبریا ردائی فمن نازعنی فقد دخلته النار فسبحه حق لطفکلسنی موم کبی

یقمیه عربیه تواضع یا فتی فی کل حین ولا فخر علی الطین لطین تری ماخلی

فخر و کبر من المولی بابلیس لعین خوبان پاره کو بخشنده کان عمرند پارسی

فارسید رکوی مبتدا در فارسی معرب پارسیدر و پارسی کوی وصف ترکیبیدر

و لفظ خوبان پاره کوی مبتدا و بخشند کان عمرند خبر در مجموعی مصراعی بودر که

پاره کو بلیجی محبوبلر عمر باغشلیجیلر در مراد بودر که فارسی ده عشق و شوق ویرب

بر کوی پیا جوان ادوب عمر باغشلر حضرت مولانا بیورمش بیت فارسی کو کرچه

تازی خوشتر است عشق را خود صد زبان دیکر است ساقی بده بشارت

پیران پارسا را ساقی بشارت ویر یعنی مشتله زاهد پیرلره مراد بودر که ای

خواننده و کوینده مژده ویر زاهد پیرلره شوق ویر فارسی کلام استماع ایدوب

سماع حاصل ایلیوب عشق و شوقیله دیرلر بیت منکر اندر رسیدی معلوم که جوانت

جان من از عشق حافظ بخود بپوشید این خرقه‌ئی الود حرف یا بخود لفظنده

مصاحبت یا بسیت ایچوندر روی الود وصف ترکیبیدر وصف خرقه در معنای

مصراع بودر که حافظ کندو بیله کیمدی بو شراب بولشمش خرقه مراد بودر که حافظ

کندو الکیله کیمدی ملامتیله لباسنی بلکه اولیانی تحت قبائی لا یعرفهم غیری حسنجه

حق تعالی ستر و پوشیدن ایچون بو لباسی کیدردی انکا شیخ باکت دامن معذور

ما را ای انکه پاک شیخ معذور طوت نیری وقبول ایله عذر مزی وله

ایضا رونق عهد شبابست دکر بستانرا رونق یوز کوز تللوکی ویوز صویی معناسنه در عهد بونده زمان معناسنه در شباب بونده تازه لک معناسنه در دکر دیکردن مخففدر بونده دخی زیرا غیر معناسنه و واکنده وقتی معناسنه دخی کلور بونده دخی معناسنه در بستان واوسز عربیدر بوستان واوله فارسیدر معنای مصراع بودر که تازه لک زمانینک کوز تللوکی واردر دخی بوستاندن مراد عالم مکاشفه در انوک تازه لکی سالکه ابتدا فیضانیدر می رسد مژده کل بلبل خوش الحانرا الحان جمع لحن در لحن بونده اواز معناسنه در کلدن مراد معشوق حقیقی بلبلدن مراد عاشقدر وخوش الحان اولدغی سانده ذکر الله اولدیغی در بیت کر بیرسی کدام ذکر اولیت افضل الذکر لا اله الا الله ای صبا کر بجوانان چمن باز رسی باز بونده کرو معناسنه در معنای مصراع بودر که ای صبا اکر چمن یکتلرنه کرو ایرشن صبادن مراد سحرلرده اولن توجه قلبی در جوانان چمندن مراد عالم مکاشفه تازه ایرشن سالکلر در خدمت ما برسان سرو وکل وریحانرا بزم خدمتمز ایرشدر سرو دخی کوک دخی فلکنه سرودن مراد علو مرتبه بوبلدر کلدن مراد محبوب بیت دایره سنه وارندر ریحان مراد روایح طیبه واخلاق حسنه ایله متصف اولاندر تنبیه واردر که ارباب سلوکدن استمداد ایتمک کرکدر بیت بادشاهان جهان کر بیقمی چوسته نشوند استعانت ز در کوشه نشینان طلبند کر چنین جلوه کند مغبچه باده فروش جلوه جلقنی جلقنی بوریکه دیرلر مغبچه نصرانی اوغلنجغنه دیرلر فروشی وصف ترکیبی مغبچه معنای مصراع بودر که اکر بو بجلیی سطوه ایله حرکت ایدرسه اول صانجی نصرانی بچه بونده مراد مقام ارشاده واصل اولوب تمام تمکینی بولمیی سالک واعظدر وناصح

حاک روب وصف ترکیبیدر ولنظدر بونده قپو معناسنه در مژکان جمع مژه در معنای مصراع بودر که میخانه قپوسنک طپراغنی سپورجی ایدیم کربکلری میخانه دن مراد عالم هویت در که محل فیض وتعظیم در نکته در بیت از استانه پیر مغان سرچرا کشیم دولت درین سراست که آتش درین درست ای که بر مه کشی از عنبر سارا چوکان ای حرف ندادر منادی محذوفدر سارا خالص معناسنه در چوکان فصحاسی عجمدر جیم عربی وکاف فارسیله مسموعدر که ترکیسی چوکندر معنای مصراع بودر که ای دلبر که آی اوزره چکرسن صافی عنبردن چوکان مراد حضرت حقک استتاری وکتم اسراریدر مضطرب حال مکردان من سرکردانرا خطاب منادی اولان دلبره در مضطرب حال ایلیه باش دونجی چوکان سالک استناره حال اوله مضطرب الحال اولور دیدار مشتاقیدر وپیرهنی میکنی بازار خوش آتش ما پیره میکنی تر سم این قوم که بر دردکشان میخندد در درد ضم دال اتل ایله چرک معناسنه در بونده شرابک پوسی مراد در معنای مصراع بودر قورقرم بو قوم که شرابک چرکینی ایچنلره کولر مراد بودر که اول قوم که دنیالکدر آننه مشغوللر در شرابک شهوات ولذات ایدوب عشق الهی مرارت وکدورتلرنه نوش ایدن سالک حقیقت اولانلره حق اولانلره کولرلر قورقرم بن که انلر در سر کار خرابات کنند ایمانرا خرابات فسق اوی دیمکدر معنای مصراع بودر که خرابات ایشی بالشنده ایدرلر یعنی اکه قدر ایدرلر ایمانی مراد بودر که خرابات دنیایه توغل ایدوب آخرنده غافل اولوب کنده حالدرینه اغلیوب حسن حالیه اولان عاقبت حمیده صدده ونده اولانلره کولرلر

خالص معناسنه

در دکجی یعنی ایچجی دکرییحل اراده حالدر زیرا اوردی ایچلمز اوستنده سی سترا ایدر

سر بونده سودا وهوا وآرزو معناسنه در تعدیر کلام صرف کنند وتاف کنند درما قبلنده مصدر محذوفدر بیت شول قوم که بادنوش ارده کوب ایلرلر سبحه لیغه الورلرقو خرم اغانی منغانه آرزو سنده وایشنده وکوجنده تلف ایلر

کولنلر مسلوب ایمان اولالر العیاذ بالله خبرده وارد اولمشدر • جمود العین
من قسوة القلوب • وقسوة القلوب من کثرة الذنوب • وکثرة الذنوب من نسیان
الموت • ونسیان الموت من طول الامل • وطول الامل من حب الدنیا • وحب
الدنیا رأس کل خطیئة • یار مردان خدا باش که در کشتی نوح یار بونده مصاحب
مصاحب معناسنه در معنای مصراع بودر که الله ارنلرینه یار اول که نوح کمیسنده
هست خاکی که بآبی نخرد طوفانرا خاکی لفظنده حرف یا وحدت ایچوندر آبی لفظنده
وحدت ایچوندر یعنی بر طپراق واردر یا بر طپراغ منسوب واردر که بر صوبه المز
طوفانی اندن مراد حضرت نوح در علم بونده تنبیه واردر که ارباب سلوکه مرشد
و یار کرکدر نتکم حضرت مولانا دیمشدر بیت خلوت از اغیار باید نی ز یار
پوستین بهر دی آمد نه بهار • هر کرا خوابگه این منزل هشتی خاکست خوابگه
خوابگاه درنده [illegible] درگاه لفظی گاه لحظه زمان ایچون گاه مکان ایچون اولور بونده
مکان ایچوندر هشت بمرفق و آنه روجه معناسنه کلور بونده آوج معناسنه در
و حرف یا وحدت ایچوندر معنای مصراع بودر که هر کمک که ابقولسی یری بر اوچ طپراق
منزلدر کو چه حاجت که بر افلاک کشی ایوانرا ایوان بغرودة بیان اولنمشدر
بونده حجره آق معناسنه استعمال اولنمق ظاهردر که معنای مصراع بودر که نه حاجت
افلاکه اوزره چکه چارطاقی ای بنا سرای بلند اید فکشی مغرورسن غافل اولمه کم
کیمر زبر کون اسکا قبه زر اجل بر واز خانه کردون بدر رونق مطلب بدر آمده
و بدر رفتن طنطره کلمک معناسنه در اوبلیه معنای مصراع بویله اولور که
فلک اونده نا طنطره کبیت امکی السته کبی سبه کاسه در آخر بکنه مهانرا

12

مهانرا کبی انبلمده که ابن ابدی سبه کاسه سیاه کاسه دنی سیاح کاسیلک
خسندن عبارتدر معنای مصراع بودر که بو فرقه جنقلو آخرده دیه ارجونی ماه
کنعانیه من مسند مصر آن تو شد ماه مخاطبدر کنعان لفظنده حرف یا نسبت
ایچوندر مسند لفظی طیانجق یر معناسنه در بونده تخت مراددر آن تو از آن
تو معناسنه در معنای مصراع بودر که ای بنم کنعانه منسوب آیم مصر تختی سنک اولدی
گاه آنست که بدرود کنی زندانرا گاه بونده زمان معناسنه در بدرود کردن
الشلمک یعنی وداع اتمک دیمکدر معنای مصراع بودر که اول وقتدر که وداع
ایده سن زندانه مراد ماه کنعانیدر روح انسانیدر زندانندن مراد الدنیا سجن
المؤمن وجنة الکافر حسنیجه دنیادر مصردن مراد عالم الهیدر چون روح عقیل
فضائل و فواضل ایدوب عزت حضرته استحقاق اوله الا کاموت زندانندن
خلاص اولوب مصر آخرتده مسند نشین اولمقدر بیت خوش آن وقتی
که من میبرم سلامت میبرم ایجان • رسانم جان مشتاقم به پهلوی حضرت جانانه
در سر زلف ندارم که چه سودا داری • که بآشفته بلبزم نه سوداک وار
باز بر هم زده کیسوی مشک افشانرا • کرو قرش مورش اتمش کیسوی مشک
افشانی مراد لفعدن غیب هویتدر و کیسودن طریق سالکدر یعنی غیب هویتیکه
بر ستر خفی واردر که الطرق الی الله بعدد انفاس الخلایق موجبنجه کندو که طرق
مختلفه قلدک که هر بر بندن بوی مشک کلوب اول بو یولایله وصول بولور بیت
هر نه یولدن السته طالب ایر راهدن اسکا • عاشقه وصلک یولن لطف ایدوب
آسان ایلدک • حافظا پی خور [illegible] کن خوش باش ولی مرهون بدر دام تزویر

حافظ شرابه ایچ وار رندلکه ایله خوش اول ولی سن

لكن چون دكران قرانرا نزد يراغي ايله عزلر كبي قرآني بونده تشبيه ويآوردركه
مرآيه بتر در فاسقدن • بيت • مرآيه هر كسي معبود سازد • مرآيه را از آن
كمتر دان مشرك • وله ايضاً • اكر آن ترك شيرازي بدست آرد دل
مارا ترك چشم نايله وسكون رايله خطا وختن وشت وقبچاق مملكتنك اهلنه دركه
انلرك قاموسي آق يوزلو وقره كوزلو وقره قشلو در وجفاكار اولدقلرندن
اوتري عجم شاعرلري محبوبلره بر سبيل تشبيه ترك اطلاق ايدرلر شيرازي لفظنده
اولان حرف يا نسبت ايچوندر وشيراز خواجه حافظك كندو شهريدر وكندو
شهرينك محبوبيه صلاح اوزره اولدغي ممتاز اكر اول شيرازي محبوب اله الورسه بزدم
كو كلمز ويدي كندن كنتسه مراد بودركه اكر صلاح اوزره اولورسه كه بزم كوكلمز خوش
اولمق انوكله در • بخال هندوش بخشم سمرقند وبخارا را • انكه هندو ويكنه بقلم
سمرقند وبخارا آيه مراد بودركه انك حسنانك بيري چونه عوض دنيا وآخرت اولور
والاكندوسي مرتبه ملكيت بولور زيرا حديث قدسيدر كه ان اهل الشرب الكاس
شهوة لاجل انت عندي بمنزلة ملائكتي بلكه كه هند اسم مملكتدر هندي اول
مملكته نسبتي اولانلردركه اخرنده اولان يا نسبت ايچوندر اما اول دياردن
اولمق وآدمي اولمق لازم وكلدر خلاف هندونك بس هند ايله هندو آرهسنده
فرق واردر بري بوكه عربي اقليمدن كلوب هندده توطن ايدنه هندي درلر هندو
ديمزلر بري بوكه آدمي اولميه هندي درلر نتكم هندي قلج درلر اما هندو درلر امدي بومصراعده
يا مجاز واردر يا بو قاعده ده كلتب يوقدر بخو هندو اصلده هندويه در ضميره
منفصل اولميجق يا مضاف ايچون اوطي يا ظاهر اولور بدن ساقيمي باقي كه در جنت نخواهي

يافت

يافت وير ساقي شراب باقيكه جنتده بولمسك كرك كنار آب • ركن آباد را • ركن آباد بر ارمق
آديدر شيرازده وانده ببرلم نمازي قلوقلري بيري وبر تماشاكاه واردر اكا كلكشت
مصلي درلر معناي مصراع بودر كه جنتده بولمزسين كنار آب ركناباد وصويه كنارني
ومصلي تماشاكاهيني مراد بودركه اي واعظ وكوبنده واي حكمت كويي وچو آننده
شرآبه بادي كه عشق الهي ورغبت طاعت در وير آني اول صويك كنارنده ومصلي
جهتكاهنده كه عبادت ايدلم زيرا جنتده عبادت يري بولنمز كه انده طاعت
اولنمز • قطعه • بهاي منبري چون روم من سوي باغ • بنت آن باشد كه بكذارم نماز
مرده مسجد رفتني با آتشد مرا • لاجرم يابم ثواب از بي نياز • فغان كين
لوليان شوخ شيرين كار شهر آشوب لولو واو اصلنده ايله قره كوزلي جيبي
لوليانلدر وشوخ مطبوع ومقبول قلب اولانه ديرلر وشيرين كار اولدركه عملي
وحركاتي لذيذ اولا وشهر آشوب شول محبوبدر كه شهره فتنه براغه يعني فغان كه
بو جنس محبوبلر چنان بردند صبر از دل كه تركان خوان يغمارا تركان جمع تركدر
خوان سفره ديرلر بونده نعمت مراد در يعني اجلبن الندلر جبري كوكلدن يغما
نعمتين الندكلري كبي مراد بودركه محبوب مجازي بزم محبوب حقيقي يه يتشمز كامل
اولمغه مانع اولدي انوكيچون دير ز عشق نا تمام ما جمال يار مستغنيست بزم ناقص
محبتمزدن يارك جمالي مستغنيدر برنك وبوي وخال وخط چه حاجت روي زيبارا
نتكم ديمشلردر • شعر • وما الحلي الا حلية لنقيصة يتمم من حسن اذا كان قصرا
واما الجمال اذا كان موفرا • كحسنك لم يحتج الى ان يزورا • حديث از مطرب
ومي كو وراز دهر كمتر جو سوزي مطرب ومي دن دي دهر رازني اكسير ك

رسته مراد بودر که سوزی واعظ و مرشددن و عشق الهیه دن سویله اسرار افلاکی
از چه السته که کس نکشود و نکشاید بحکمت این معما را اکر کمسه آچدی و آچمز
حکمت ایله بو معمای مراد بودر که عالم غرینا فقدنا بحث تقیبع عمردر انوکیچون رسول عم
دیمشدر اللهم انی اعوذ بک من علم لا ینفع من از آن حسن روز افزون که یوسف
داشت دانستم روزافزون وصف ترکیبیدر یعنی بن اول کون آکلدم آچقی چنده
بلدم که یوسفک واریدی که عشق از پرده عصمت برون آرد زلیخا را که عشق پرده
سندن طشره کتوره زلیخایه مراد بودر که خاصیت عشق ظهور و اظهاردر هر کیمک که
عشقی کامل در کشف حجاب ایدوب کندویی حفظ ایلمز بیت اکر بیدا شود حالم عجب نیست
بدانندم کمی که عشق منکست بدم کفتی و خرسندم عفاک الله نکو کفتی پیرمز دیدک
بکا فاتعنی الله عفوا ایلسون سکا ابو دیدک جواب تلخ می زیبد لب لعل شکرخا را
شکرخا را وصف ترکیبیدر مضمون مصراع استفهام انکاریدر آچی جواب یر آشوری
شکرچینیجی لعل لبه مراد بوبندن نصیحتدر که سالک پیرمز سوزه جبر ایتمک کرک و نصیحتندر
ایو مین یرامز سوز صادر اولمق کرک انوکیچون دیر نصیحت کوش کن جانا که از جان
دوست تر دارند ای جانکه جاندن سوکلو دوستر جوانان سعادتمند پند پیر دانا را
سعادتلو یکتلر عالم پیرک نصیحتی بونده تنبیه واردر که پیر اولان خیرکویی کرک تاکه
ایکسی بر شخصده جمع اولیجق خیرکو بلنی مغز اولا و تنبیه واردر که پیر عالمک
نصیحتنی اشیتمک بدبختلک نشانیدر و پند با آینده بوندن بلندر بیت اولمز ایکینجوده
غزل کفتی و در سفتی بیا و خوش بخوان حافظ غزل دیدک انجو دلدک کل خوشجه
اوقی حافظ که بر نظم تو افشاند فلک عقد ثریا را که سنک نظمک اوزره صاچه فلک

ملکه دونکمن **وله ایضا** صبا بلطف بکو آن غزال رعنا را خطابدر ای صبا
لطف ایله دی اول آهوچه رعنایه مراد بودر که ای مسیح مرده اولان توجه
قلبی مناجاتن دی عزت حضرت هدایه که سر بکوه و بیابان تو داده ای مارا کوباشترکی
طاغه و صحرایه سن ویرپیرسن بزم مراد بودر که سنک ایچون کاربار دوی ترک اختیمدر
بونده وآرد که ابتدا سلوکده و تبتل الیه تبتیلا موجبنجه هرشیدن انقطاع
کرکدر نته کم رسول الله عم ابتدای حالده مکه دن جنوب حراده اولور ایدی **بیت**
در عشق تو بر حال خاسته ام از همه کار کین کار کسی بنشینه که کاری دارد
شکرفروش که عمرش دراز باد چرا عمرش دراز باد جمله معترضه دعاییه در
شکر صاتجی که عمری اوزون اولسون نیچون تفقد نکند طوطی شکرخا را
براحوال صورمغا اهتمام ایتمز شکرچینیجی طوطی ایچون شکرفروشده مراد کلام لذیذ فهمیده
و لذت هدایه ذوقنه قابل اولانلر بونده تنبیه واردر که واعظ و مرشد متعد
و قابل استمک کرکدر **بیت** کرچه واجبدر مربیه مرشده طالب اولان مرشده
لا یغدر اما قابل راغب اولا چو با حبیب نشینی و باده پیمایی چون حبیب ایله
اوتوره سن و چی شراب اوله سن یعنی پیمانه قویب ایچه سن بیاد دار محبان
بادپیما را خاطرده دوست یل اولجی محبلری مراد بودر که چون سالکه قرب حضرت
بولا یارا اولانلری یاد ایتمک کرک نته کم رسول عم معراجده السلام علینا
دیدکده نکر و علی عباد الله الصالحین دیدی غرور حسنت اجازت مکر نداد ای
غرور حسنک اجازت ویرمدی مکر ای کل که پرسشی نکنی عندلیب شیدا را
پرسش اسم مصدردر پرسیده معناسنه شیدا بونده دیوانه کبی عاشق

دور معنای مصراع بودر که بر صورت حق اگر نسیم بلبل آشفته مراد بودر که عزت حضرت
کبریای ذات بوني اقتضا ایدر که عاشق وطالب نالان وگریان اولا ایکنجی
ادعوني استجب لکم بیوردلر بکوش تا بکف آري کلید گنج وجودکه بی طلب
نتوان یافت گوهری مقصود بخلق ولطف توان کرد صید اهل نظر خلق ولطف ایله
اهل نظري صید ایتمک گرک به بند ودام نگیرند مرغ دانا را بند ایله دخي آنلر دوزلر
مرغ عالمي مراد اهل نظر ومرغ دانادن واعظ ومرشد درکه بونلر سماع
مقبول وحسن ارادتله صید اولورلر بیت شیخ از طالب حق حسن ارادت خواهد
چون فروشنده که او قیمت کالا طلبد ندانم از چه سبب بوی آشنایی نیست
ملرزم نه سهیدان آشنالق خوفی یوقدر سهی قدان سیه چشم ماه سیما را
سه وقدره قره گوزلره آي سیمالوره مراد بودر که خوب صورتلو اولانلرک حضرت حق ایله
آشنالقلري یوق بیت روی دران کن که بر آروی دگر صد در آیینه بر رو نبند کشاد
جز این قدر نتوان گفت در جمال تو عیب بوندن غیري دیکر اولمز سنک جمالکده
عیب که زنگ مهر ووفا نیست روی زیبارا که محبت ووفا رنکي یوقدر سنک آیینکده
یوزا ایچون مراد بودر که خوب رویلرده محبت حق ووعده عبودیت وفا یا عهد
توبه وعد شیخه وفا یوقدر بشکر صحبت اصحاب وآشنایی بحث اصحاب
صحبتي ومحبت آشنالغي شکر ایله بیاد دار غریبان دشت وصحرا را احاطه
دشت بیابان وصحرا غریبلري مراد بودر که اصحاب طریقت صحبتنه ارنلر وفرقت
حضرتندن مهجور اولانلري یاد ایدب ودعاء خیر ایله ثنا ایتمک گرکدر وآسمان
نه عجب گر زگفته حافظ آسمان نه عجب دکلدر اگر حافظک ونغمه‌سندن یعني

یعني سویلیدرکه سوزدن سماع زهره برقصت آورد مسیحا را زهره نک سماع رقصه کتوره
مسیحایي زهره که ساز زنده فلکدر چونکه حافظک عشق الهي وشوق حق فتنه اولان
کلامندن سماعه کله عجب دکلدر که روح الله بو ذوق وحالتدن رقصه وجده کله
بیت شوق حقدن در بو قول گوش ایله ای شرار مولوی وش چرخ چرخ چرخ ب
ایدرکه سماع وله ایضا دوش از مسجد سوی میخانه آمد پیر ما دون گیجه
مسجددن میخانه جانبنه کلدي بزم پیرمز مراد بودر که مسجدده عبادتده زهد
ایدب اندن عالم هویت طرفنه کلدي چیست یاران طریقت بعد ازین تدبیر ما
نه در طریقت یاران بوندن الکتکر بزم تدبیرمز مراد بودر که بزه سعی ایدوب
اول عالمه وارمق گرکدر در خرابات مغان ما نیز هم منزل شویم خرابات مغانده بز دخي
قونق اولالوم بعضي نسخه ده در خرابات طریقت باهم منزل شویم یعني خرابات
طریقتده بز پیرمزله منزلده اولدق اینچنین رفتست در عهد ازل تقدیر ما
بو کبی کتمش عهد ازلده بزم تقدیرمز مراد بودر که پیرمز ایله مشارکتمز وار در
ونیز قتنده دخي موافقتمز گرکدر ما مریدان روی سوی کعبه چون آریم چون
آنکه چون اماله ایلر در کیف معناسنه بز مریدلر یوزي کعبه جانبنه کیم توره
چونکه مراد بودر که بز ظاهرده بخه قالم روی سوی خانه خمار دارد پیر ما یوزي
خم خانه جانبنه دوتر بزم پیرمز مراد کیفیت عشق ویرن طرفه دیمکدر
که اول عالم الهیدر شیخ کمال خجندي دیمش نظم ع قات عشق باران سر کوی یار
باشد بطواف کعبه زین پس ترد که عار باشد عقل اگر داند که دل در
بند زلفت چون خوش است عقل اگر بیلیدي که کوکل زلفک بندنده نیجه خوش در

عاقلان دیوانه گردند از پی زنجیرما عاقللر دیوانه اولورلر ایدی بزم زنجیرمز ایچون
مرادو زنجیردن زلفدن اسرار الهیه‌در و تعینات حقدر و انلر له مقید اولمق الذاذ و شناعتدر
بیت زلف زنجیری اولمدن بوینم ده قیدمز عالم اطلاقه دلشه که قلبجه بو قید قیدمز
مرغ دل را صید جمعیت بدام افتاده بود کوکل قوشی ایچون جمعیت صیدی
آغودوشمیدی زلف بکشادی ز دست ما بشد نخچیر ما زلفنی اچدکی بزم
المزده کتدی بزم اومز مرادبودر که تعینات الهیه ایله مقید ایکن جمعیت قلوب
بزم صیدمز اولمشدی اول قیددن اطلاق اولونب جمعیت قلبمز الدن کدب
خاطرمز مصالح و مشاغل دنیا به استغال ایله پریشان اولدی روی خوبت
آیتی از لطف بر ما کشف کرد سنک خوب یوزک لطفندن بر آیتی بزم اوزرمزه
کشف ایلدی زان سبب جز لطف و خوبی نیست در تفسیر ما اول سببدن که حق بلقدن
غیری دکلدی بزم تفسیرمزده یعنی بزم بیان ایتدکمز لطفدر و خوبلقدر مراد بو
شولکه که صفت جمال دو ذو اللطف و صفتنه مظهر اولا آنده ظهور ایدن لطف و
جمال اولور خلاف انکه که صفت جلال و قهره مظهر اولا با دل سنگینت ایا هیچ
در کیرد شبی سنک طاشه منسوب کوکلکه عجبا هیچ تأثیر ایدرمی بر کیجه آه آتشناک و
سوز سینه شبکیرما بزم اولو آهمز و کیجه اویخوسز سینه‌مزک حرارتی مراد دل سنکیندن
صفت قهر و جلالیدر و برکه عتابه و سنه جالدر بیت اکر از جانب معشوقه
نباشد میلی کوشش عاشق بیچاره بجای نرسد یا دبر زلف تو آمد کشند جهانی
بر من سیاه بل سنک زلفک اوزره کلدی جهان با که سیاه اولدی بلیطه با وکه با دوراکا ابستدی
جهان بنم عینمه سیاه عشم تباه اولدی مرادبا دودن هوای نفسدر هوا فاولغیب بیوتیت

هویت واسرار الوهیته کلدی روشنایی عینم مکدر اولدی عالم الکهیه بکا بیتا
اولدی نیست از سودای زلفت بیش ازین تو قیر ما بو قدر سنک زلفک
سوداسندن بوندن زیاده بزم وافر لغمزدن مراد بودر که هوا اختلاطنده عالم عنیب
جانبندن زقیمز اولمیوب بلکه زیاده مزکدورت اولدی تیر آه ما ز کردون بکذرد
حافظ خموش بزم اهمز اوقی فلکدن بچر ای حافظ ساکن اول یعنی ایسم اول
سنک اقعالکک ضرری غیره و کل کند جا نکدر والا حضرت حق سنده شکایت بیم
بنم آهم اوقی فلکدن بچر مقبول حضرت حق اولور رحم کن بر جان خود بپرهیز کن از تیر ما
رحم قل کند و جانوکه بر هیز قل بزم اوقومزدن بلکل که روکل مرادی وصول الی الله در
اما نفسک افعالی سبب تغیر یقدر لاجرم قهره استحقاقی واردر بیت آیر تنبنده آنی
سوی ایمزرقیبا عاقل بورومه بوند صقین آه سوزوآر و له ایضا علما زمانی سلطان
که رسانند این دعا را سلطان علما زملرنه کم ایرشدم بو دعایی علما زملر کیند و به خصیص
اولان خدمت کاراره که شکر پادشاهی ز نظر مران کدارا که پادشاه هلق
شکر ایله نظردن سوره کدایی دیوان اشعار لحسب الظاهر حسیاندن اولدیغی
اعتبار ایله پادشاهدن مراد محبوب در حجازا و بقیحت الکاه نظاهرا قطعه
زکات حسنی ویرب کوز تنر بو نعمت شکر نه بچه قلار خلق اجنده اشراف اکیی
انسان بو لار اشراف اشرف اولار انما مراد پادشاهدر و اکه بند در حقیقت
نظم نکه دار از جهان تیره کرچه عالم شاهدن پادشاهک فقر کوسی اولمق
کرک الندن سلطنت شکر آنسی اولسون بکترایلمه سایلکی محروم ایدب
سوره صفتن درکاهدن زر قیب دیکسیرت بکذ آیه خود بنا ام سلطان کبیر لو

رقیبدن کنده و خدامه اکرام مراد رقیبدن پادشاهه تعریض اولان عدودر مکر آنده
سنه آب ثاقب مددی کند عذارا مکر اول شیطانه انجم ثاقب اولورسه ای برمه دایه
ایلق ایچون چه قیامتست جانا که بعاشقان نمودی نه قیامتدر ای جانا که عاشقلره
کوستردک رخ همچو ماه تابان قد سرو دلربا را بلدربچی ای کبی پاراغی کوکل قاچیجی
سروقدی مراد بودر که رخ قد اثر جمال ایکن بو دکلو اضطراب وانفعال ویرر حضرت
حقک جلال اثاری ظهور ایدجک اضطراب نجه اولسه کرک سرزیدم از قیامت
قدچون قیامتش روز قیامت این دل شرسنده چون بود دل عاشقان بسوزی
چو عذار بر فروزی عاشقلرک کوکلنی ینغرسن چون عذاری یلکلنده رسن
دل و جان فدای رویت بنما عذار ما را دل و جان یوزوکه فدا اولسون کوسز
عذاریکی بزه مراد اولدر که اکرچه عاشق متحمل اولمز اما بزه وصلتده هلاک اولمق
یکدر فرقتده صاغ اولمقدن وصلک ایریشه اولورلر یعنی ایر کورلکا
شنه عرقاب اوله بکدر حسنک لب صاغ اولمقده شب درین امید ام
که نسیم صبحگاهی دوکای کیجه بو امیدده بز که صباح وقتی یلی بدبپیام آشنایانا
بنوازد آشنا را آشنالر خبر ایله اوخشیه آشنایه مراد نسیم صبحگاهیدن
فیضان الهیدر و آشنایاندن ملائکهٔ رحمت وارواح مجرده وصفا فعالدر که
ملکوتده مستغرق اولورلر مثل خلق وارادة مزده شباهت اکر دچون
ما اشارت سنک فره کربنک اکرانده بزم فانزه اشارت مراد مزده ده
صنعت مظهر عنفقیق والسنبلاد در نظری کن ای عزیزم چه کونه کشت مارا بنظر قتل
ای عزیزم که نجه قتل ایلدی بزی مراد صورت سنکا بنده السنطاعنده نجه که

نجه اکه جرعه ده بو مباشی سحر خیز الله چنیچون بر جرعه ویره سن سحر قالغی
عاشقلرکه دعای صبحگاهی اثری کند شمارا که سحر وقتنده اولانه دعاک
برا سنه اولا سزه مراد حضرت حقه کروکندر ایله انده ویرب فیض سحری طلب
ایدیب مصراع ثانیه مضمونیه ایله تعلیل درکه وقت سحر محل اجابت دعوادر زفریب
چشم جادو دل دردمند خون شد چشم جادونک آلدامسندن دل
دردمند قان اولدی زفریب او نبندیشن و غلط مکن نکارا اکی الدمسندن
اندیشه ایله غلط ایلمه ای نکار مراد بو بوندلا بودرکه روح انسانیه نفخه خطاب
ایدرکه روحک نفس سوکوسیدر انکیچون نکار آدیر یعنی اهل حسنک چشم
جادوسنک دردمند کوکل قان اولمشدر اول چشم جادونک الدمه
سنه فاندیشه ایله ای نفس مطلوبه دل دردمند حافظ که زبهجر نیست
بیرخون حافظک دردمندی کوکلی که سنک هجرکدن پر خوندر چه شود اکر زمانی
برسد بوصل یارا نوله اکر بر زمان ایرشه وصل ایه یار مراد محبوب حقیقی
حضرتنه خطابدر والیضا صلاح کار کجا ومن خراب کجا یعنی صلاح کار ایله
بن خراب اورتاسنده نقدر مسافه واردر ایکی یولدر ببین تفاوت ره کز کجاست
تا بکجا کتابده بوبیله یازلور اما تلفظ تا آب کجا اقنور قافیه صحیح اولسونکچون
بو کلامدن مراد نفسندن غروری دفع در نته کم صلحادن بری دیمش شعر
احب الصالحین ولست منهم لعل الله یرزقنی الصلاحا چه نسبت
بر بندی صلاح وتقوی را نه نسبتی وار رندلکک صلاح وتقوی یه یعنی نسبتی
بوقدر سماع ووعظ کجا نغمهٔ رباب کجا نغمهٔ عربده در فارسیسی سرو در ترکیسی

ایش صلاح قنده مسـ
ومی خراب قنده
کوربول تفاوتی قنده ن قنده در مسـ

ایپر دررباب افلیق در دورت قوللو طنبوره دخی دیرلر دلم زصومعه بگرفت

وخرقهٔ سالوس گوکلم صومعه دن دوتلدی یعنی اوصندی دخی ریا خرقه سندن

مراد جمع زاهد خشک وکسوت ریاده نکیر بزم دیمکدر خرو دهلوی حالتنه عدده

دیمش **بیت** رند بنا میرود خرو بیا آن شیئی همی گوید دلم بگرفت از غربت

تمنای وطن دارم کجاست دیر مغان وشراب کجاست مراد قنده در مست عشق

اولمق سیکی وصدق وعشق الهیدر واحلاص دیمکدر گذشت باده خوش ش

باد روزگار وصال بسند بر رفت معنا اسنده درفاعلی روزگار وصال درکه باد

خوش ش باد جملهٔ دعائیه در یعنی کندی زماه وصال اکلمسی خوش اولسون

خود آن کرشمه کجا رفت وآن عتاب کجا اول قنده ما کندی واول عتاب

قنده مراد بودر که اول وصول الی الله قلمش ایدیم اوحضرتدن جمال وجلال مشاهده

ایدر ایدم اول روزکار وصال یتوردم **بیت** حوشا دمی که من بودم بدار یکی

اوهمدم رفیقم شادی وغم بوده هم لطف وجفا با هم زروی دوست دل دشمنان

چه دریابد دوستک یوزندن دشمنلرک کوکلی نه ویه چراغ مرده کجا شمع آفتاب

کجا بیتمش چراغ قنده گنش شمع قنده مراد بودرکه برقلب که غافل اولا قابل

اصلاح وصلاح دربر قلب که میت اولا قابل صلاح وفلاح ندر چو کحل

بینش ماخاک آستانه شماست چون بزم کوزلک سورمسی سزک آستانکوز

طپراغیدر کجا رویم بفرما ازین جناب کجا جناب اول اطرافنه دیرلر هنا حضرت حدیه دیر

یا بییر پیشوایه در میان بیسبب زنخدان که چاه در رهست کوزه اکل الملی یعنی

ایز کورب الدینه کرقیو یولده در کجا همی روی ای دل بدین شتاب کجا قنده کیدرسین

کیدرسن ای دل بو ایو کل ایله قنده مراد حسن دنیایه مایل اولوب حزینه

غافل اولمق خطادر دیمکدر قرار صبر ز حافظ طمع مدار ای دوست بعض نسخه ده

صبر بیرینه خواب واقع اولمشدر قرار چیست صبوری کدام خواب کجا قرار ندر

صبر کی قنغی در اویقو قنده مراد عاشقده صبر وقرار واویقو اولمز دیمکدر

بیت قرار بر کف آزادکان نگیرد مال نه صبر در دل عاشق نه آب در غربال

شعر عجبا للمحب کیف ینام کل نوم علی المحب حرام **وله ایضا** الف قافیه سنده

حضرت خواجه حافظک حکایته سنی حسب حال واقع اولمش بعض غزلری

اولوب احوال طریقته چندان تعلقی اولمیوب اکثر نسخه ده بولنمیوب اما بعضنده

بولنوب تعمیم فایده ایچون شرح اولندی بربو غزلدرکه سغره کتمکی لازم کلوب

ایل کننده دنکل اوداسنده اوللری احوالی نظم ایتمش ما بر فتیم وتو دانی ودل

غمخوار ما بزکتدک لسن بلورسن دخی بزم غمخواره کوکلمز بلور بخت بد تا بکجا

میبرد انشیخ رما بیر بزبخت دخی قنده التربزم صوآدمز یعنی بوسوقمز بزبخت بخشنده

واقع اولدی دخی نه رزق ونصیب محلنده الله بیزی **بیت** طشره چقان کیشینک ایشنه

حد آبلور کاهی دوش سود دینه بریکا سفر زنار مژه چون زلف تو در زر گیرم

کرپک صاچو سنده سنک زلفک کبی التونده توتم قدمی کز تو سلامی برساند

بر ما بر قدمکه سنده سلام ارشدره بزم یا نمزه یعنی سوزده ایکی برکسنده

سلام ارشدر سه بن انک اباغینی کوزم یاشی جواهر ایچنده دوتم که انکم کوهر ریز

اول قدرده وکم که انک اباغی انلرک ایچنده اولانلم زلف ودر وزیور ایچنده اکوب

انکله مرتبه وار اسنده در بدعا آمده ام هم بدعا دست برار دعایه کلمشدر

عاشقی ه

چندان طریقته تعلقی یوقدر ه

19

...ای مصراع لطف اولور اگر او غمزه سنک کدا ازدن یوز کیم دیمک اولور
...ن بیند دیدۀ ماروت را ماروت لفظی مفرد اعتبار ایله بنجی اسم ملکدر
...لفظیله روت لفظندن مرکبدر که روت روبت لفظندن مخففدر اوبلیه
...ی مصراع تا کوکل مرادی ایله کوره بزم کوزمز یوزکه دیمک اولور **بیت** ماروی
...تن کرده این نسبت کر کرده ایم نسبت ماروی با و ماروت تجهی
ماروتیم دایم در بلای عشق زار ماروت کبی بوز دایم بلای عشق زار کاشکی هرکز
ندیدی دیدۀ ماروت را نولیدی هرکز کورمیدی بزم کوزمز سنک یوزکه
کیم شدی ماروت در چاه زنخدانت اسیر چون اولوردی ماروت سنک الککی
قبول سنده اسیر تا نه کفتی لشه ای از حسن پاروت را تا دیه ایدی بر نشه سنک
حسنکدن ماروت بوی گل بر جاست کوییه ای پری اندر چمن کوییه بو بنده
دیه سن و صنرسن معناسنده در کل قنوسی قالعدی دیه سن ای پری چمنده
بلبلانه مستند کوی دیدۀ ماروت را کوی بوبنده کوبنده معناسنده در بلکه ایری
ترجیم اولنان کوی لفظنه یای حکایت او حال اولنشدر ماروت لفظی بوبنده مفرددر
انا ذات ملکه مراد دکل بلکه صفتی مراددر که ساحردر و دیه صفت در معنای
مصراعی بودرکه بلبل ارمست در کوز بنده ساحردر کوزا چون هی کشد جور وجفا
...حابت زیجران ای صنم جکر جور وجفا کر ای ایلدن ای صنم لطف فرما تا به بیند حافظ
ماروت را لطف بیور تا کوره بزم حافظم سنک یوزکه بو قافیه مصراع مطلعک مصراع
ثانیسنه نسبت رد مطلع قبیلندندر و بو مصراع اوله نسبت مایکه بر ملک اسمی ایدی ماروت
ولد ایضا تا جمالت عاشقانرا زد به وصل خود صلا یعنی عاشقلره طمع ویرب
کندو به

تا سنک جمالک اوردی عاشقلره کندو وصلنه صلا جان جول و دلشمندرند لف و ناکلندی بلاده

کندوبه هم دعا به ال قلندر بو کلام وداع زماننده اولان حالی بیاندر که وفا با تو قرین
باد و هدایا و رما وفا بکا قرین اولا الله بزم بیر دیجه مز اولا بسرت کرهمه عالم بسرم
تیغ زنند سنک با تنک جنبیجون اگر جمله عالم باشمه قلچ اورارلر توآن بیر دهوای جوبرفه
از سر ما سنک هواکیه بزم باشمزدن جیقمق اولمزدی **بیت** اگر هر دم زنی صد تیغ بر سرما
بریدن از تو نتوانیم قطعا فلک اواره کرد بهرسو کنندم هی دانی فلک بینی هر جانبه اواره
ایدر بیلور مسن رشک بی آیدسن از صحبت جان پرور ما کو یدکلور اکه بزم جان صحبتمزده
یعنی هر کسکه بز مله مصاحبت ایله بزم صحبتمزاکا غذای جان اولور فلک حسد
ایدوب بزی اندن دور ایدوب غذای روحدن انی مهجور ایدر **بیت** کامل جو کاد و
نقد و سخن کوهر وزرست میدان غنیمت اربتو عیشش هی ترست کرهمه حلو جهان
برمن و تو حسیف کنند اگر دوکلی خلق جهان با کا و سکا ظلم ایدر لر بکشدر ازهمه انصاف
و ستم داور ما چکه در کلیدن عدل ایتمکی و ظلم ایتمکی بزم حاکمز **بیت** کا ظلم ایلیین
ظالم کرک شاهد کوا اولسون بکون بن ایتمزم دعوی سنی الله صلدم بن روز
با سند که بیاید **بیت** سلامت بازم کون اولا که کلسه اسلامتله کادی جوشش آن روز ایدلسلامی
بر ما ایجوشش اول کون که کله بر سلامیله بزم یانمزه مکر معشوق بوکه سلام ویرمک
عادت ایمش الاخره و تحرتی ایدیب کرو آنی تعنیا ایدر **بیت** در خانۀ غم بود یارم سلام آمده
این بیت حزن فی الحال چون دارالسلام آمد هر که کوید سوزی دور زند انی حافظ
هر که درسه ار ان سوزک بیهنده حافظ کوور لری سفرینه دار سرما دی سوا و زلنی
یا تنغ النمز یعنی یا تش قلندر مزبزم باشمزدن **ولد ایضا** لطف باشد کر نپوشی
از که احاروت را کدا تا لفظی جمعی کدا اعتبار ایدوب روت لفظی روبت لفظندن

سندارسی بیان

اظهار ایلیوب احتیاجه ایتدی جانو دل افتاده ایند از زلف وحالت دربلاینی
دعالم غیبدن بلایه دوشمشلر درانجه جاده عاشقان از دست هجرت می کند
متاملر در و وصلکه منتظر در کس ندیده در جهان جز تشنکان که چشمه
اولمشلر در بیت سن ماهیک آب عارضنی بحر بلا آهن بکزر بنو ماهیه که دوشه اند
ترک من کرمیکند رندی و مستی جان من هطاب کند و جاننده در ترک مستی و ربی
و زهدت کر دباید اولا مکا مستورلکی و زهدی ترک ایلمک کرک اولا بیت هنوز بولکده
حجاب اوله بکا مذهب کیش کر درم هرنجه مذهبده ایسک مذهبکه حکایت
اصحاب طریقتدن بیره دیر لر سنک مذهبک ندر جواب ویردی که مذهبی مذهب الله و
عیش و موسم شادی و هنکام شراب مراد بودر که تقیدات دنیا و تعلقات ما سوا ایله متقید
اولمدن پنج روز ایام فرصت را غنیمت دان یعنی فرصت ایامنی غنیمت بیلوب
عبادته صرف قیل که رسول الله عم بیورمشلر نعمتان مغبون فیهما کثیر من الناس الصحة
والفراغ بیت نصیحت منست جان پدر که عمرست عزیزست ضایع مکن و آن
حافظا کر پای بوس شاه دست می دهد ای حافظ اکر سکا شاه ایاغنی اوپمک اله یر ره
یافتنی در هر دو عالم رتبت و عز و علا رتبت اعتم ایله مرتبه معناسنه در علا فتح عینیله
بوجه معناسنه در مراد سلطان حقیقی حضرتنه قربت هر نه قدر از آیه و حی ایکی
جهانده سعادتمند در بیت کو بیم روز ین در و سلطانی وقت خویش با آتش بعد سلطان
کدا ایدی خوش تی آید مرا مطلع با دایدی مبیبن ولا عالمده سلطان اولدو تحک
قا بوسنده اول شهک بیچاره در بان اولد و غکی حرف الباء عهد کفتم ای سلطان خوبان
رحم کن بر این غریب سلطان خوبانده مراد حضرت حقدر و غریبدن مراد روح انبند

20

... عالم الهیتدن بو بنده کلوب حضرت عندیت الهیتدن دور اولوب
... وصول طلب ایدب رحم و شفقت التماسین بو بنده تنبیه وار در که
... ترنه و ظاهری کوزلترینه محبت اعبوب سلطان المحابیب حضرتنه ربط
... ایمک کرک بیت ای بیخبر آن عشق مبارزیده که عیبست الا نبکاری که کس را ...
... دخی تنبیه وار در که ابنا کنند وبه دنیا ده غریب بلوب وطن اصلی
... ده اولمق کرک نته کم رسول الله عم بیورمشلر کن فی الدنیا کانک غریب او عابر سبیل
و عد نفسک من اصحاب القبور بیت چند از ین دار الغروری سا حتن دار الستر در
چند ازین دار الغواری سالکه تنبیه بودر که هر دم مناجات و عرض حاجات و طلب اعانت
حالی اولمیه حبیب حداوند اولمز ایسه کر عنایت اولور همراه جانی بو لمز هدایت
کفت ور د بناله دل ره کم کند مسکین غریب دنبال ضم دال ایله قویرق و آرد
معناسنه در کم کند لفظی کاف اولکیتک ضم ایله بیورمک معناسنه در معنای مصرعه
بودر که دیدی کوکل ار دنده بولیه بیورر مسکین غریبه جواب حضرت حقدر کم
عنایت قلب ما سوای اولماسی کرک رسول الله عم بیورر ان فی الجسد لمضغة
اذا صلحت صلح الجسد کله واذا فسدت فسد الجسد کله الا وهی القلب
واصحاب طریقت دیمشلر در عنایت حدا ناکاه آید ولی بر دل آکاه آید پس حلا آمنه
دولت بودر که عنایت حقه شرط قلبک جناب کبریا یه توجهی بیت اکر حریم دل از
غیر دوست سازی پاک صفات و حدت حرف اندر و کنی ادراک کنعتی مکرر
زمان کفت معذورم بدار مکذر نهی در کذشتن لفظنده دیدم اکا چک
بر زمانه دیدی معذور دوست خانه پیر و ردچه تاب آرد غم چندین غریب

حانهٔ بر ور در دار اولور که بر اوک جاتعانی لسبلیه و حرف یا وحدت ایچون
تاب بو بنده لطافت معناسنه در چندین بو قدر و بکدر که تندن ع...
یعنی سر او سلیجی نه لطافت کتوره بو قدر غریب عجب بو بنده تنبیه واردر
حال مراتب سلوکدن بر مرتبه در دایم و عمنه اولمز برق کبی تیز چکر
درسنجاب شاهی نازنینی را چه غم سنجاب اول جانوردر که درسنی کورک ایدرلر
و درسنه دخی سنجاب دیرلر نتکم بو بنده اولیه درشاهی لفظنده اولان حرف یا
مصدریه در نازنینی لفظنده اولان حرف یا وحدت ایچوندر یعنی پادشاهلق
سنجابنده یتمش و اوپوشش نازنینه نه غم کرز خار و خار سازد بستر و
بالین غریب اکر خار و خار آدن روزه دوشکی و یصدوغی غریب بو بنده تنبیه
واردر که لسعت عیش و تنعم ایله وصول الی الله بولنمز بیت بور آدهم تا کرده
ترک تخت و فرو شنس نرم شاهی باقی و سلطانه عقبارا نیافت دخی تنبیه واردر
اغنیا و ارباب تنعم فقرا و ضعفا حالنی بلمزلر قطعه بسر را پندی وادی شبه روز
شه عالم بهم سلطانه با هوش تخندان مشتغل باشی بعشرت که هید آبی
فقیر انرا فراموش ای که دور از بجز زلعت جان چیند لسبت آشناست
ای حرف ندادر منادی محذوفدر که محبوبدر بو بنده مراد حقیقی در یعنی ای محبوب
حقیقی سنک غیب هویتک قیدنده معبد و محبوبسدر بو دکلو جان آشنا
خوش فتاد آن خال مشکین بر رخ رنگین غریب مراد بو درکه خوش دوشدر
اول اسرار غیبیه انواع تجلیاتله اوزره تجلی ایدجک اول وجه باقی نه خوشدر
قلبه اسرار اوله مکشوف بی نما عکس بی در ونک روی بهشت گورنور

گورنور شراب عکسی باشکک ای بوزک رنکنده انجو برک ارغوان بر صفحهٔ شیرین
غریب ارغوان بیرایی کبی اق بوزکله اوزره غریب مراد شرابدن عشقدر نتکم
مرارا بیان اولندی و صفحهٔ شیریندن مراد جمال حق صفاسی و علم الهی
بیاضی درکه جمال حقک زیبسی و عالم الهیتک رنیپنی عشقدر بیت بی نظیری
کرچه در حسن و جمال ای نازنین لیک عشق من بحسن کشته تخمین
و بیت بس غریب افتاده است آن مور خط کرد رخت بس بابهٔ عجیبدر
بو بنده بچه وجه معناسنه درکرد لفظی کسر کاف عجمیله بو بنده چوره معناسنه در
معنای مصراع بودر که زیاده غریب دوشمشدر اول قرنجه خط نیکا عکک چوره سنده
کرچه نبود در نکارستان خط مشکین غریب اکرچه نکارخانهٔ چینی ده
خط مشکین غریب اولمز مراد صنع حق الستواق و استحساندرکه خط انده
جملهٔ در بدن سیزانک دخی خطاهرینه قریب بیرده و دریعک هر بنده اولمزکه نیکا عک
ولکن اطرا فنده بیر جملهٔ محسنانده عنه اولنور پس نقاش ازل نکارخانهٔ
چینی مصابسنده اولان صورت حسن ده عجب خط باریک یازمشدر
بیت خط حسن فزود لب لعل آحسن با فوترا چنانکه کند شده
حسن خط گفتم ای نشان غریبان طره نکسترنک تو لسبرنک بو بنده وصف
ترکیبیدر کیجه رنکلو معناسنه و طرتک صفتی در معنای مصراع بودرکه دیدم
ای دلبر غریبلرک شاحی یعنی اخشامی سنک کیجه رنکلو زلفکدر بیت
سر زلفکده قرار ایلیوبن دیدی کوکل کیجه هر قنده اولور ایسه غریب
انده بیتور در سحرکاه اینه حذر کن کر بتالد این غریب سحرکاتانه جبهی

بر الغو بدرع

بعض نسخه ده رخ بیرنه لب واقع اولمشدر منه

بو بنده دیدی اکثر معناسنه دخی کلور منه

مشکین لفظنده دیو کمک ایتا کلسنده ونظایرنده حرف یا نسبت ایچوندر منه

بو بنده دیدی زیرا بعضد ق فره ات معناسنه دخی کلور اوله فت لفظ موزد او لور منه

سحرگاهدر يعني سحر وقتلرندن حذر ايله اگر اگلرسه بو غريب بونده دخي تنبيه
واردر كه سحر وقتلري اجابت دعا محليدر بيت سحر اجابت دعوات اندرو چون
بود كه وقت صفوت كه فليت واز رباخانه گفت حافظ الشنايان در مقام
حيرتند حتاب عزتن حطاب روحانيدر يعني اول حضرت ديويكيلا ي حافظ
اشنالر مقام حيرتده دورلر سكنم ديمشلر شعر قد تحيرت فيك خذ بيدي
يا دليل لمن قد تحير فيه بيت كار آنانكه حيرتست وعجزتست حيرت
اندر حيرتست وحيرتست دور ديو دگرانشبد حنه وعكاس عزيب معبد دگللر
اگر خفته وغفلت ايله طولمش عزيب وله ايضا بي دمد صبح دگللكا بست
سحاب بي دمد لفظنده بوادات حالدر ودمد فعل مضارعدر دميدن لفظندن
ودميدن اوفورمك ديل السمك واورير بيمك واچلمق وكوده قبر قبر
اولمق وصباح وقتي وانك هري بلورمك معنالرنه كلور بونده معناي اخر
مراددر وكلكه كسره كافله عبيله ها وتشديد لام ايله پرده معناسنه در
معناي مصراع بودركه شمديكي حالده بلورر صبح وپرده باغلدي بولت
الصبوح الصبوح يا اصحاب صباح شرابه صباح شرابه اي ياران مراد بونده
وقت سحر بيده كه معناي قلب واخلاص ايله عمل ايمكن اولاعنق
وبشوق له عمله ترغيب در بيت كسب دورمه واركين سكا وقت سحر بوري
غافل اوتورمه وقت وزمان دور مبوب كدر مي چكيد ژاله برخ لاله
مضارعدر چكيدن لفظندن وچكيدن طامق معناسنه در ژاله جه وقرغي
وبيغور صغنقي ديل اوقرمش طولم وكلو معناسنه كلور بونده معناي اول مراددر كه

كه يعني شمديكي حالده طامار لالهنك اوزره چه المدام المدام يا اصحاب شراب
شراب اي دوستلر مراد بيت اولده كيبي ترغيبدر بي وزد از چمن
نسيم بهشت وزد مضارعدر وزيدن لفظندن كه اسمك معناسنه در نسيم
كوكلك يله در يعني شمديكي حالده اسر چنده چمنك كوكلك يلي پس بنوش
دائما مي ناب پس ياء عجميله بونده فاء جزائيه معناسنه در بنوشيد بونده
جمع امر حاضر در ناب بونده صافي معناسنه در يعني امدي ايچك دائما صافي شرابي
مراد عشق خالص واخلاص محض ايله عبادت ايدك ديمكدر تخت زمرد زدست
گل بچمن زمرد اصلنده تشديد ايله بر گوك جوهر در بونده تخفيف ايله
اوقنور وزن ايچون معناي مصراع بودركه ٤ زمرد تخت قورمش گل چمنده
راح لعل چون آتشين درياب راح مراد خمردر وچون بونده مثل معناسنه در
آتشين صيغه نسبتدر وصفت لعلدر ودر ياب لفظي امردر دريافتن
لفظندن ارشمك واكلمق معناسنه در معناي مصراع بودركه آتشه منسوب لعل كيبي
شرابه ايچكه ووي درچنين موسم عجب باشد بونك كيبي بر موسمده عجب
اولوركه ببستند بو ميكده بشتاب كه بغليه قيصر ميخانه استعجال ايله
مراد ميخانه دن موضع مناجاتدر درميخانه بسته اند دگرميخانه قپوسن بغلمشلردر
ونقط ذكر كه دخي معناسنه در يا مصراع اولا معروف يا مصراع ثاني مرهوندر
افتح يا مفتح الابواب افتتاح بونده اچه لمسي انمكه درلر اچي وبر اي قپولر
آچي مراد حق تعالىدن رغبت عبادت وبركل وانبساط فيض طلب ايمكدر
لب لعل شراحقوق نمك مرهوندر هشت برجانها ي كباب سنك لعل ايلك

بعض نسخه ده بو بيت مشهور ابيلدر واقع اولمشدر بو دلدار
نن صوخ نمكي دار انشت
بر جانها سينهاي
كباب
مهم

ایچون طوزجغی واردر کباب سینه لرجان اوزره مراد لعل لبدن بطون کلامدر یعنی
ان للقرآن بطنا ولبطنه بطنا ولبطنه بطنا الی سبعة ابطن حسبنجه آتش
شوقده سینه لری کباب اولمش جانلره بو بطون کلام و طبقات معانی لذت ویرر
کالملح فی الطعام اولمشدر حافظا غم مخور که شاهد بخت ای حافظ غم یمه که
بخت محبوبه عاقبت برکشد ز چهره نقاب عاقبت چکر یعنی اچر یوزندن نقابی
ظاهر بوندن مراد غم یمه هر کوشنک بر سعادتی واردر دیمکدر بیت
دور گردون گر دو روزی بر مراد ما نگشت دائما یکسان نباشد کار دوران غم مخور
اما سلوک اعتباریله چهره دن مراد شئون تجلی درکه سالک انک کیفیتنه مطلع اولور
بیچوک ابتلا اولنمیه وله ایضاً صبح دولت می دمد کو جام همچون آفتاب لفظ کو
کاف عربیله قنی دیمکدر یعنی دولت صبحی شیمدیکی حالده بلور رفیتی کنی کبی قدح
فرصتی زین به کجا باشد بده جام شراب بونده یک فرصت قنده اولور ویر شراب
قدحینی چونابونده ساقی اولان وقت شریفده جمعیت خاطر ایله عبادته غنیمت
ایلدی اول حالک غنیمچه واقف اولان فیضان الهی ظهورینه ذکر ایدوب بو حالده
عبادتنه اقبال کلی قیلمغه شروع ایدر پس صبح دولتدن مراد ظهور فیض حضرت حقدر
وآفتاب کبی جامدن مراد قلب تصفیه ایدوب آفتاب عالمتاب کبی روشن ایدوب
انکله فیضان وآفره طالب اولمقدر چونکه حق تعالی طرفندن فتح باب و کشف حجاب
ظهور ایده بونده یک فرصت قنده اولور لاجرم کیفیت عشقیله منکیف اولمق کرک
خانه بی تشویش و ساقی یار مطرب نکته کو خانه تشویشسز ساقی سودکی
یار مطرب نکته سویلیجی موسم عیشت و دور ساغر و عهد شباب موسم

23

موسم عیش در و قدح دوری و تازه لک زمانیدر مراد خانه بی تشویش
اولمقدن تصفیه قلب قلبنی ماسوادن اولدیغیدر و ساقی یار اولمقدن حضرت
حق کندوسنی کیفیت ویردوکیدر و مطرب نکته کوی اولدوغی واعظ
و شیخ اسرار الهیه سویلدوکیدر لاجرم بو حال موسم عشرت روحانیه‌در
و کیفیت الهیه دورو تازه لک زمانیدر اوایل سلوک و فیض ربانیدر لازیب
تفریح طبع و زیور حسن و طرب تفریح فرحلندرمک معناسنه در زیور زینت
معناسنه در طرب شادلق و زیور معطوفدر تفریح لفظنه معنای مصرع بودر که
طبع فرحلندرمک ایچون و حسن و شادلق زینتی ایچون خوش بودر کسب زرینه
جام بالعل مذاب خوش ترکیبی (اولی) قدحک اریمش لعل ایله که شرابدن حقیقت
نظر التون قدحدن عاشقه عاشقدر که صاروور لعل مذابدن مراد کلام
حقدر که حذف شده جوهر لعل کبی درلستالدر که لوح محفوظدن منزل اولور
قالب قلبه داخل اولور و حاقبت قرآن تفریح دن زبان مدر بیت چو بشنود
کلام تو رمزه عشاق شوند و شاد و بخوانند نغره یا هو شنا هد و مطرب
بدست افشان و مستان پای کوب بحوب و جوانندن (الی سالکی) و مستل اتایی
(ساقی چو صحو) قاقجی مراد بو بدن سماع حالتنی تصویر و بیان ایدر غمزه چشم می پرستان مست
خواب ساقینک غمزه سی می پرستلرک کوزی کبی ابنو مستی بو الستوآفده
اولانلر حالتی بیاندر نظم نداکه شوریده حالان مست چو برافتند
در رقص دست گشاید دری بدل آروار اداث قشانند سر دست برگیابان
خلوت خاص است جای امن و نزهتگاه انس نزهتگاه نشنگی پیری دیمکدر

انس ضم همزه ایله عمک آری یعنی اوکوز اولمقدر معنای مصراع بودرکه خلوت
حاصلدر وامین کمک یری دیمکدر واکثرنک کشنلک یریدر هرکه این صحبت
بیابد یابد او صد فتح باب **بیت** اگا کیم اوله حقک انسی حاصل اولور
یوز بابدن اول بوکه واصل از خیال لطف می مشاطۀ چالاک طبع
مشاطه دوزکیجی خاتونه در چالاک طبع وصف ترکیبیدر وصفت مشاطه در
یعنی شرابک لطافتی خیالندن طبع چالاک مشاطه در ضمیر برک کل جوش میکند
پنهان از گلاب کل یپراغی ایچنده جوش کزر گلابه شرابدن مراد محبت در
ومشاطه دن مراد صنع الهیدر پس حق تعالی کنت کنزا مخفیا فاحببت
ان اعرف فخلقت الخلق لاعرف حسبنجه سودی و دیلدی که مخلوقاتی خلق
ایده لاجرم بو محبت لطافتی ملاحظه دن صنع حق که اذا اراد الله شیئا
ان یقول له کن فیکون موجبنجه حاییک در کل یپراغی ایچنده گلابه پنهان وحلول
سیرانی ایله حال ایدر تا شد آن مه مشتری درهای حافظ را کنون
اولدی اول مشتری حافظک ایجولرنه مراد کلماتی در شمدی میرسد هر دم
بکوش زهرۀ کلبانک رباب ایر شور هر دم زهره قولاغنه رباب آوازی
مراد بودرکه الیه یصعد الکلم الطیب والعمل الصالح یرفعه مقتضاسنجه ایوز
اول حضرته ایو در **بیت** ایرشون حقه درسک کرکلامی ایو سویله بلند
اولسون مقامی **ولا یفنی** ز باغ وصل تو یابد ریاض رضوان آب
ریاضی جمع روضه در روضه باغچه در بونده رضوانه اضافتدن معلوم
اولورکه مراد جنت در یعنی سنک وصلک باغندن بولور رضوان

بغوآن جنتری صوبی مراد بودرکه ای حضرت عزت سنک صفت جمالک اثریدر
جنت وابواندن استفاضه ایدر طراوت ولطافت ز تاب هجر تو دارد
شرار دوزخ تاب سنک هجرک شعله سندن دوزخ جهنم قفلیجی حرارتی مراد بودرکه
ای عزت حضرت سنک صفت قهر وجلالک اثریدر جهنم و بوابندن کسب ایدر
سوز و حرارت **بیت** بهشت باغ لطفکدن دربر برک سبز ملعنت دوزخ نار
قهرکدن بر آبلمش بر لهب لجن عارض وقد تو برده انده بناه جنک
عارضک کوزللکنه وقدکه التمشدر صففنی بهشت طوبی لهم وحسن مآب
جنتوجی طوبیه کوچک که انلر ایچوندر وکوزل رجوع یری مراد بودرکه بهشت
طوبینک التجا جمال لایزال اندکلرندندر چه چشم من همه شب جویبار باغ
بهشت بنم کوزم کبی دکلی جنت باغی ارماغی خیال نرکس مست تو بیند اندر
خواب سنک مست کوزک خیالنی کورور اویقوده یا دوشنده نرکس مست
وچشم مست شغول شرا کبیه دیرکه شقیر ساکن اکا باقمش اولور پس مراد او کوزدر
عین الله تسترایدر زوالک خیالنی خواب ده کورورم وعینم آب روان اولور
جویبار کبی بیار شرح جمال تو دادن در هر فصل بیار سنک جمالک شرحی ومنشور
هر فصلده بهشت ذکر جمیل تو کردی در هر باب جنت سنک ذکری جمیلک ایلیندر
هر بابده مراد بودرکه هر حسن جمال که مشاهده اولنور مظهر جمال حق تعالیدرکه
انده نه جمال حضرته حقه استقبال قلنور کویا هر صاحب جمال بیله زوالی شرح ایدوب
ذکر جمیلین ایلمک ایچون هست این دل وجانم بکام دل نرسیده بیدی بو کوکل
وجانم کوکل مرادینه ایرمدی بکام اگر برسیده نرطلبی جواب اگر مرادینه یریدی

لف ونشر مرتبدر بهشت عارضه در وطوبی قده نظردر

نرجس عین الله ...

جویبار ایرماق معناسنه وابریق کنایه معناسنه استعمال ...

خواب اویقو معناسنه ودوشنده معناسنه استعمال اولنور

جمال وجمیل وشرح وفصل وباب ذکری رعایت تناسب ایچوندر

ودکمزدی قانلو صو بونده بتبه واردرکه وصله حقه ایرمین اعلیوب طالب
اولمق کرکدر **بیت** اکر بسیار رسید چرا طرب کنی • اکر بوی نرسید چرا طرب نکنی •
لب روحهای ترا ای یار حقوق نمک سنک لبوکه واغزوکه ای بجه طوزحقی که هست
بر جکر ریش و سینه‌ها کباب که دادر یاره لو جکر اوزره وجی کباب سینه‌لر اوزره
نمکدان مهر که بود در تو عاشقان هستند نمکدان الفه که سنک درکده عاشقلر هستلردر
خبر ندارید از احوال زاهدان خراب خبرکز یوقدر خراب زاهدلر احوالنده
مراد بوندن سالک عاشق اولانلر مست شوق اولورلر زاهد خشک اولانلر دخی
جذبه و وجد آینه مستغرق اولوب اکرلمشلردر مراد بودر لیت لشه بغین که
جوهر لعل بکان سنک لیکن ودرنده اولدیکه جوهر لعل بدید بکاشود از افتاب
عالمتاب ظاهر اولور افتاب عالمتابدن سبجق شویله مدیرکه لعل اصلنده رنکسز
طاشدر رخان الیجنه نور افتابده مرور زماننه رنکین لعل اولورکه یوزک کوکلک
تأثیر ندندر مراد بلون کلامک ظهوری یوزک شوقندندر دیمکدر بعشق روی تو
حافظ غریق بحر بلاست سنک یوزک عشقندن حافظ بلا دکزنه غرق اولمشدر
که فوت می شود انتک بیابکی دریاب بو بیتک مضمونی سنده نشتکلا وغلت
سویلیدوکی بیت مضمونیدر **بیت** نصیحت همینست جان بندر که عمرت عزیزست
ضایع مکردانا • **حرف التاء عدد** تکان دخواجه دحق قدیم و عهد درست
حرف با قسم ایچوندر یعنی خواجه جانی حقیچون و حق قدیم حقیچون و صحیح عهد حقیچون
که سوکس دم صبح دعاء دولت تنت بنم سحر و تحکمک مولنسی سنک دعاء دوللکندر
کلام ساتغنده سحر جزلغه ترغیب ایدب حالبا کندو سحر جزلغن بیان ایدر و سحر وقتنده

سحر وقتنده ذکر حق اندکلرین ذکر ایدر بوندن دخی مقصود غزله مزد وجدر سبحا
مراده نظر جان خواجه دن مراد خواجه کاینات ندر علیه الصلوة والسلام وحقا
قدیمدن مراد روح انسانی معدتما حضرت عنده نیه آکهیده مریه اولدوغی در
عهد درستدن مراد الست بربکم نده الستنده اولاه بلای عهدیدر و دعاء دولتدن
مراد حضرت حق اسماء حسنی ایله ذکر در سرشک من که زطوفان نوح دست
ببرد وسرشک واشک ایکیسی بر معنایه در کوز یاشی دیمکدر دست بردن دست
یافتن غالب اولمقدر وظفر بولمق معناسنه در یعنی بنم کوزم یاشی که طوفان
نوحه غالب اولدی زلوح سینه نیارست نقش مهر دوشت بنارست رنک
کسری وفتحی ایله صیغهٔ ماضیدر نفی مقدرت ایچون استعمال اولنور ماضی نشست
ماضیدر بوندن مصدر معناسنه مستعملدر یعنی سینه لوحندن قادر اولمادی
سنک محبتک نقشینی بوسغه مراد بودرکه طوفان زماننده حقان الست آهی ایدی بنم
خود طول عمرده نیجه مصائب و هموم ونجه معایب وغموم واقع اولوب طوفان
نوح زماننده زیاده کریه لرم اولوب بوبله ایکن ذکرالله صحیفهٔ قلبمده زایل
اولمیوب کالنقش فی الحجر ثابتدر **بیت** الشکل مصوبری کنحن قلبمدن •
لایزیل الماهیه نقش فی الحجر • بکون معامله دنی دل تنکمه نجر اثر بو حنق کوکلی حیاتون آل
که باش کسلکی ارز دبصد هزار درست که صنعقلقه دکر یوز بیک درست
مودر که انا عند المنکسره قلوبهم فحواسی دلالت ایدر که حق تعالی کوکلی صنق
اولانلره قتنده در اویله صنق کوکلی اولمق حضرت حقی بولمق اولور لاجرم بونک
کبی کوکل یوز بیک بتبون اولوب غفلت وغرورده اولان کوکلدن یکدر

ملا هستم بخرابه مكن كه مرشد عشق يعني خرابلقله ملالت ايليكه عشق مرشديدر
حوالتم بخرابات كرد روز نخست يعني خراباته حواله ايلدي اوكه ازلكي كونده مراد
بودركه عبارت عشقيله عمارت دنيامز خراب اولوب آخرتمز معمور اولمق سوق
ايلدي • بيت عقل كفت خانه آبادان باز ويران ساختي عشق كفتم اي نادان •
چو ويران اين زمان معمور ساخت • بصدق كوش كه خورشيد زايد از نفست
صدقه ورشكه كوكلكش طوغه نفسكدن كه از دروغ سيه روي كشت صبح نخست
دورش كه بيان
كم بلاندن قره يوزلو اولدي اوكه ككلي صبح يعني صبح ايكيدر اولكي صبح كاذبه در
صكرغي صبح صادقدر صبح كاذبك يوزي قره لغنه بولودليدر و صبح صادقك
نفسي اورلجه كثش دوغر بس سن دخي صدقه دورش كه نفسكدن
آفتاب معنويه طلوع ايده • بيت كاذبك صوكنده ظلمتدر بونيكو صادق •
اول • اويدر ار وجه نفسي صدقله بلدر بار صبحي • ولاطمع مبر از لطف بي نهايت
دوست مبر لفظي فتح ميمله وضم بايله بريدن لفظندن نهي در يعني اي كوكل
كل طمع اكسمه دوستك نهايتسز لطفندن چو لاف عشق زدي سر بباز چابك
چست هم جيم عجميله مرادف چابكدر مراد بودركه كاهي اولاقبض فيفي طريقت
ولسرباب حقيقت اولور سالك اول بابدن اميد كسمك روا دكلدر بلكه سعي
وكوشش كركدركه من قرع الباب ولج ولج ومن طلب وجد وجد پس عادة الله
بويله دركه اول اهل سلوكده شرباب ايده تا عاشق صادق ايلرعنا ونامتنكس ول تمازولا
بليمنجه عاشقك صدقني وفا نمز حبيب • كورمينجه خسته نك
دردن دوا اغز طبيب • لنندم زدست تو لنشيد ليكه دشت هنوز • اولدم

بيان از نفست
بصدق كوش كه خورشيد زايد

26

اولدم سنك الكدن بلاه وصحرا دلوسي هنوز بلكه نهي سنر حرم ظان سلسله بست
اينم لسي مرحمت ايله بحرك فوشا غنى يعني دوكمني كشنك تاكه بندمدن بوشنا بت
خلاص بكا مسيئد اولا • بيت يا رحمتن بحنركه ايدوب اولم مشغول عز
زلفي زنجير مسلسل كرون جانمده در مراد بودركه حق تعالى يعني زنجير محبته باغلملودر
بن انك دربوآنه لسي اولوب طاه وصحرارى طولاغ تورم واكر باغي كشنك ايلمه
بندمدن بوشنا نوب كنه وقولايمه كيدر ايدم لزخم ايلمبوب زنجيري كشنك ايليمز
تاكه انك جنتشطنده ونجبتي قيد بنده اولم بو تقدير جه بز حم منعي قيد دكلدر سعلم
آصفي آردل بحوبهم كوبند آصف سليمان بيغامبرك وزيرينك اسميدركه
صاحب علم ايدي ايكنجون در اكر آصف منسوب عليه ايله كوكلي ار سنك دركه خواجه
خاتم جم ياوه كرد باز نجست كه خواجه يعني حضرت سليمان خاتم سلطنتيني ياوي قيلدى
وكرواراوي مرادبودركه اهل دللرك قلبي وحقيقي خاتم سليمان كبي پادشاهلرك
سبب سلطنتيدر وهر كمك دلي اولا سلطنت بولور باوبناده باعثي ده
بعض نسخه ده بيت سابقك بدلي بو بيت واقع اولمش زبان مور با صف دراز
كشت از آن فرجه نك دلي آصفه ازادي اسد كه خواجه خاتم جم ياوه كرد بازجست
كه خواجه جم خاتمين ياوي قيلدي كرد ارآمدي مرادبودركه هركنكه سبب سلطنتي
ضايع ايدوب كرو آني طلب اتميه مور كبي حقير اولانلر طعن اتسنك لايق اولور
ومراد سلطنتدن سلطنت آخرتدر وانك خاتم قلب سليم در يوم لا ينفع مال
ولا بنون الا من اتى الله بقلب سليم پس كمز و عصيانندن و ميل جهاندن فارغ
اولان قلب خاتم سليمان عم در مرنج حافظ از دبرآن حافظ مجوي حفاظكر حايله

حفاظ

محافظ و حمایت معناسنه در معنای مصراع بودر که ایلچی حافظ دلبردن حمایت و عنایت
ایستمه گناه باغ چه باشد چو این در حشر رسد باغشک نه گناهی اولور چونکه بو آغاز
یعنی درخت حافظ تجدید مراد و بر آن لفظنده معنای لغوی و یعنی گوکل الجبلر
که دنیانک زخارف و نقوشی در بوندن وفا و حمایت رجا ایتمک خطادر که دنیاده
وفا و بقا اغاجی یتیمندر ریب دنیا کوز تیزندن الستیان وفا بله یوق نسنه ارسنن
بوق نسنه جهیج بلبنمز روا[ق] منظر چشم من آشیانه تست رواق بونده
چارداق معناسنه در منظر نظرگاه معناسنه در و بونده اولان اضافت
اضافه بیانیه در اشیانه و آشیانه میوه معناسنه در معنای مصراع بودر که
بنم چشمم منظری چارطاقی سنکدر نوتک یعنی مکانکدر کرم نما و فرود آ
که خانه خانه تست نمامونق لفظندن امر در فرود آ فرود آمد لفظنده
امر در معناسی اینمه کل دیمکدر بنتدن اینجه وجه فرود آمدن در معنای مصراع
بودر که کرم کوستر اینمه کل که او سنک اوکدر مراد مشاهده حق و تجلی طلب
ایتمکدر بر لعبه و خال و خط از عارفان ربوده دل زلف و خال خط ایله عارفلرک
گوکلی لطیفهای عجب زیر دام و دانه تست عجب لطیفه‌لر سنک آغک و دانک
و دانسک اشده در مراد غیب هویت و عالم غیب و عالم برزخ ایله سالک عارف
اولانلری کنند و که جذب اندک دیمکدر دولت بوصل گل ای بلبل سحر خوش
باد سنک گوکلک گل وصلی ایله ای سحر بلبلی خوش اولسون که در چمن همه گلبانگ
عاشقانه دو تست که چمنده دو گلی سنک عاشقانه آوازکدر مراد سحر خیز اولوب
ذاکر اولانلرک منبع فیض حقه واصل اولوب وصول ایلدکه حاصل قیلدقلری

حاصل قیلدقلرین بیان وانلاره استحسانه در علاج ضعف دل ما لبت حوالت کن
بزم گوگلمز ضعفی علاجن لبک حواله ایله که آن مفرح یاقوت در خزانه تست که اول
مفرح یاقوتی سنک خزینه کده در مراد کلام الهی ایله قوت قلب طلب ایتمکدر
بنی مفتخرم از دولت ملازمت تست ایله مفتخرم ملازمنک دولتنده
ولی خلاصه جان خاک آستانه تست ولی جان زبده‌سی سنک اشکک
طپراغدر مراد معراج جسمانیده استعدام بو قدر اما معراج روحانیده حاصلدر
دیمکدر من آن نیم که دهم نقد دل بهر شوخی بن اول دکلم ویرم گوکل نقدین هر شوخه
یعنی هر محبوبه در خزانه بمهر تو و نشانه تست خزینه نک قفوسی سنک مهرک
و سنک علامتک ایله در مراد بنم قلبمک تعلقی ماسوایه دکلدر دیمکدر تو خود چه
لعبتی ای شهسوار شیرین کار لعبت اصلده اویناجق دوز ولن نسنه‌لره
دیرلر بونده لعبت باز دیمکدر یعنی سن نچه صنعتلو سن ای چابک و یوکسک
و خوب کارکه توسنی فلک رام ناز یانه تست توسن لفظی فتح سین
ایله کوره دیمکدر و حرف یا وحدت ایچوندر معنای مصراع بودر که فلک گبی کوره سنک
قمچیک مطیعدر مراد حضرت حقک قدرت کامله‌سی بیاندر چه جای من که بهار شعبده
بازنه بنم برم که طبیعه نور حقه باز فلک ازین حیل که در انبانه بهانه تست حیله
کسر حا ایله و فتح یا ایله جمع حیلدر انبانه و انبانه طورجق معناسنه در معنای مصرع
بودر که بو حیله‌لردن که سنک انبانک طورجغنده در مراد مکاید حقی بیاندر که و مکروا
و مکر الله والله خیر الماکرین مکر حقدن قاحوف کرک که غایت مطلقدر که در
سرو د مجلست اکنون فلک برقصه آرد سنک مجلسک ایریب فلکی رقصه کتورر

بو رقص بول

کر شعر حافظ شیرین سخن شهرآشوب نیست که طلوع شعرک حافظک شعری کبی شهرانکیزدر
مراد کلام لذیذ و شعر بلیغک تأثیرنه بیاندر که رسول الله عم بیورر ان من البیان
لسحرا • و ان من الشعر لحکمة • **وله ایضا** دل سراپرده محبت اوست کوکل انک محبتنک ایچ حویلیدر
دیده آیینه دار طلعت اوست کوزیمکی انک یوزینک آیینه داریدر مراد بودر
بودر که محبت حق بنم درون دلمده در بجز ذکری لب آنده دکلدر **بیت** ای جان که کاه کاه
ارکدر حالنی ذکر ایلمک • بجه بالله دیمکک لکز اولور هر دل • دکوزم آنی انک آینه سی
اولوب دیده وایم انکن مشاهده سن ایدر بیس بیندن اول بنجه غایب اولور **شعر**
خیالک فی عینی • و ذکرک فی فمی • و حبک فی قلبی • فکیف تغیب • من که سر در نیاورم
بدو کون بو که باشم اندرزم ایکی جهانه کردنم زیر بار منت اوست بو بیتم
انک معنی بودر که الشده در مراد بودر که هر کسه دن استغنا ایدوب عرض حاجت
ایتمیم ممکندر اما حقدن استغنای ممکن اولمیوب قدر هر وجهله احتیاجم مقرر در
خصوصا معشوق حقیقی بن عاشق صادقم **بیت** حاجتی کمسه نه محوکسه نه ولیندنه
دکل • قنغی عاشقده اوکم معشوقه محتاج اولمیه • تو و طوبی و ما و قامت یار
خطاب عامدر عامه یعنی ای عاشق اولمین سن و طوبی اغاجی بزه که عاشقز
بز و یار قدی یعنی که اول کرک بزه بو کرک • فکر هر کس بقدر همت اوست
هر کمسه نک فکری انک همتی مقداریدر مراد بودر که علو الهمة من الایمان موجبنجه عاشقک
حقیقی وصلت حق تعالی عاشقک همت وصول جنت و ما سوی در **بیت** ز روی تو با بدیم
نه بباغ بهشت • جکنم بوستان و ببرسب • من که با تشم در ان حرم که صبا لفظ که
صبا مرهوندر پرده دار حریم حرمت اوست بنانکه اوطه اول حرمده که صبا بیله اوکه

انوک عزت حریمنک پرده داریدر مراد حضرت حقک درکاهنک علوبنی و شرف
مقامنی بیاندر که اول حضرتک پرده داری جبرائیل امین و ملائکه مقربین اولا بیلور عا حصه
نه قدر وجره و آرد ر کرمن آلوده دامنم چه زیان • اکر بن اتکی بولشمش یعنی
ملوث ایسم نه زیانی همه عالم کواه عصمت اوست • دوکلی عالم انک عصمت
و عفتینک شاهدیدر مراد عاصینک عصیانندن حضرت حقک قدوسیتنه نقصان
کلمه وکن بیاندر دور مجنون کذشت و نوبت ماست • مجنون زمانی کچدی بزم نوبتمز در
یعنی شمدی زمان بزمدر هر کسی پنج روز نوبت اوست • هر بر کمسنه نک
بیش کون نوبتیدر مراد بودر که دنیا دار البقا دکلدر همان عمل و طاعت مبادرت
و مسارعت کرک تاخیر آفتی چقدر **بیت** بو کون ای خواجه سعی اینه ایله طاعته • دیمشلردر
جو فی التاخیر آفات • ملکتی عاشقی و کنج طرب • عاشقلق ملکتی و شادیلق
بو جانبی یعنی بونلر که بنم ایچون حاصلدر • هر چه دارم ز یمن دولت اوست • هرنه م
وار ایسه انوک دولت برکتندندر مراد بودر که عاشق حق اولوب دنیادن فارغ اولنلر
ازادلق بر ملکه پادشاهلقدر و کونکلی فراغتدن اولوب دنیا غصه سندن
خلاص بولمق موبدن شادیلقدر و بونار عنایت حق اثریدر که بن کدایه نصیب
اولدی **قطعه** عجب مفلس که ایدیم بو کوکلم کشور غمده • بن ایدی جام عشقیله
فرح ملکینه شاه اندم • شرار آهله اندم بجای سم بر بنک فندان • با آتشمده
شعلهٔ آهی بکا تاج زرنکلاه اندم • سروری بآتشم سلطانکش اولدم اکه بنده
کدا ایدم شه اولدم صنمه بنی پرستش جا اندم • من که کر خدا اشدیم چه شد
بندی کمو کل اکر خدا اولدق ایسه نه اولدی یعنی نه زیان اولدی غرض اندر

میان سلامت اوست

یعنی غرض اصلی و مقصود کلی اورنده انک سلامتیدر مراد بودر که نفس و مراداتی
قلبی فنا ایتمک کرک تا که حقوق حق تعالی و مشاهدهٔ حضرت مولا سلامت قله
خیالنی مباد منظر چشم انوک جای نیست اولمون کوز نظرکاهی زانکه
این کوشه خاص و خلوت اوست زیرا بو کوشه انک خلوت خاصیدر مراد بودر که
کوزی غیردن فارغ قلمق کرک که خیال هنده حایل اولمیه و هر بینه نظر ایدرسه انده
مشاهدهٔ حق قلمق کرک که عین جرت ایچون خلق اولمشدر هر گل نوکه شکفت چمن
آری بو رنجی اثر رنگ و بوی صحبت اوست انوک صحبتی فنونسنک و رنکنک
اثریدر مراد بودر که گل رنگی لطیفی و بوی طیبتی واردر عالم آلهیه دن کلمشدر
حضرت حقک صحبت معنویه اثریدر که بو بلا رنک خوب و بوی محبوب ایله چمن
بزمکاهنی مزین ایتمشدر فقر ظاهر مبین که حافظ را فقر بی کورته حافظک
سینه گنجینهٔ محبت اوست سینه سی انوک محبتی خزینه سیدر مراد بودر که
غنایی قلبی اولنه و محبت حق ایله طولنه فقر ظاهردن غم یوقدر **ولها یضاً** سر ارادت
ما و آستان دوست بزم ارادتمز باشلی و دوست حضرتنک ایشیکی
که هر چه بر سر ما میرود ارادت اوست که هر نه که بزم باشمزه اوزون
کدر یعنی واقع اولور ارادتیدر مراد بودر که بن مریدنک باشنی یا رضا و تسلیم
باشنی آستانهٔ دوستدن قالدرمزم وانک غضاسنه رضا ویرمشمدر
بوندنبه واردر که مریده دوه سلامت درکاه حق و تسلیم و رضا کرکدر نظیر دوست
نه بینم اکرچه مهر و ماهی دو دستنک نظر بنی کور مدم اکرچه آیدن و کوندن نهادم آینه‌ها
در مقابل رخ دوست فودم آینه لر دوستنک رخ مقابلنده مراد حضرت حقک

هر گل که اولدی صح

بوزیمی بنی ایدکن بیا مدر **بیت** نکار آمد نزاهت نه بدم نه آسنم نزاهتا نیدم
صبا از حال دل تنک با چه شرح دهد صبا بزم کار کو کلمز حالندن نه خبر ویره کم
چون شکنج ورقهای غنچه تو بر تست لفظ شکنج کسر شین و فتح کاف ایله بوبنده
بوکولمک معناسنه در معنای مصراع بودر که غنچه ورقلرینک بوکلمی کبی قات قات
اوزره در مراد بودر که فلکلک علوی و نباتی و اسرار آری چه قدر ایچ ایچه در
که بیلمک امکان یوقدر نه من سبو کشش این دیر رندسوزم و بس سبو کشش
وصف ترکیبیدر دوشی چکیچی دیمک اولور رندسوز دخی وصف ترکیبیدر رند
یاقیجی دیمک اولور لسبا یه عربیه بو بنده اجلخ معناسنه در معنای مصراع بودر که
بن ایچو بو رند یاقیجی کلیسه‌ی ایکی دست چکوجیسی دکولم بسا سرا که درین آستانه
خاک سبو بشت بسا آینچه معناسنه در نلفظدن اولان الف الاطلاق دیرلر
اولمه دخی معنایه خلل کلمز اولمسی حسن و لطافت ویرر معنای مصراع بودر که
نیجه باشلر بو ایشکده و سنی ظرا غیدر مراد دیردن عبادت خانه در رندسوز
اولدوغی شوق و حالت ویرب هلاک ایتدکی درسبوکش اولمق شرابه دوستی ایله
ایچملکدر که کثرت شرب غرور عبارتدر بنده مراد داخر ایمس الهی نوش ایتمکدر
و نیجه لر تارک دنیا اولوب عبادت خانه ده وفات بولوب باشی خاک اولوب
اول خاکدن دوستی روز اولوب لاجرم انک باشی دوست طراغی اولمشدر
بیت دوستی بدید عاشق مسکین بکرزبی تاروز کار خاک وجودش سبو نکرد
پس عاشق حق اولوب طالب وصلت اولان اول طلبده اولمک کرک **بیت**
کرچه نتوان آن به دست بردن شرط یاریست در طلب مردن مکر بونشانه زدی

زلف عنبر افشان را مکر سن طراق ایدردک عنبر سا چی زلفنه که باد غالیه سکشت

وخاک عنبر بوست غالیه غالب مسک وبه کلر بدر وسا بو بنده اراده تشبیه ور معنای

مصراعی بودر که کوبل قلبه مسک کبی اولدی وطراق عنبر مفتولو در مراد بودر که عالم هویتدن

نشر فیضی ایلدک که هوای نفس وخاک بدن معطر اولدی نثار روی تو هر برک

کل که در چمنست سنک یوزک نثار اولسون هر کول یپراغی که چمنده در فدای قد

تو هر سرو بن که بر لب جوست کناری اوزره در مراد هر جمیل جمال الهی ایچون ایتمک

کرکدر که لن تنالوا البر حتی تنفقوا مما تحبون پس عاشق حق جل ما سوایی انک

ایچون ترک ایتمک کرک زبان ناطقه در وصف شوق او آلتست نفس ناطقه نک

دلی انک شوقی وصفنده دلسز در چه جای کلک بریده تا زبان بیهده کوست

نه دلی کسلمش وباطل سویلیجی قلمک سر بیدر مراد حق تعالی یه شوق وتجلی و آنغز

ایدوکن بیان ندر وعشق حالدر مقال ایله عیان اولمز دیمکدر بیت هر چه کویم عشق را

شرح وبیان چون بعشق آیم خجل کردم از آن رخ تو در دلم آمد جو آهم باعث

سنک یکا عشقک کوکلمه کلدیکی مراد بولسم کرکدر چه که حال نکو در قفای فال نکوست

نیچو که ایو حال ایو فال ارکسنده در بو بنده تنبیه واردر که حق تعالی مشروع و ممدوح

در ایو زمان ول حافظ در آتش طلب است حافظ کوکلی بو زمانده آتش

طلبنده دیمکدر که داغ دار ازل همچو لالهٔ خود روست که ازلده داغ دار ایدر کندودن

بتجی لاله کبی بونده تنبیه واردر که معتبر اولان عشق الهی ازلی اولاندر بیت عشقم

ای جان عارضی سونمک دکل داغ دلدر لاله کبی وار دو حق وله ایضا آن سیه چرده

جرده که شیرینی عالم با اوست اول قره یغز که عالم طاتلولغی انک ایله در

در چشم بیکون لب خندان دل خرم با اوست شراب رنکلو کوز وکولر طوتلق

وشاد کوکل انکله در مراد هرکیم که صاحب حسن در مظهر جمال حقدر دیمکدر

اکرچه فایق دکل ایسه درجی پس حویبه مراتب بلوب انده جمال مشاهده مکتوب

وانی مطمح نظر اتمیوب مقصود اصلی حسن حق اولمق کرکدر بیت اگر در روی مهرویی

بچشم دل نظر کردم که چه شیرین دهنان پادشه‌اند ولی اکرچه طتلو

اغزلولر پادشاهلر در ولی او سلیمان زمانست که خاتم با اوست

اوز مانک سلیمانی در که یوزک انک ایله در مراد بوندن مبیت اولنده بیان اولنان

مرادی تصریح کبیدر پس اکرچه خوبلر پادشاهلر در اما سلطان خوبان

حضرت سبحاندر که خاتم سلیمان وتنفاذ الامر وفرمان انکدر که له الخلق والامر

وهو احکم الحاکمین خال مشکین که بران عارض کندم کونست مسک کبی مبهک که

سغدای اکلو عارضی اوزره در سر آن دانه که شد رهزن آدم با اوست آدمک یولنی اوروب

دانه نک سری انک ایله در مراد بودر که آدم علیه السلام خلاف امر الهی بردینه

میل ایدوب جنتدن چقدی پس امر حقه مخالف نتیجه نفس وهواکیه مایل اولان

جنته داخل اولور محال میل خلاقدن حالی دکل بلکه خلاقندن بردارنه در

شعر تفصل الذنوب الی الذنوب ویرتجی درج الجنان ونیل فوز العابد

ونسیت ان الله اخرج آدم منها الی الدنیا بذنب واحد دلبرم عزم سفر کرد

خدا را یاران دلبرم عزم سفر ایلدی الله ایچون یاران یعنی یاران بکا یاری قلک

چکنم با دل مجروح که مرهم با اوست نیلیم مجروح کوکل ایله که مرهم انک ایله در

مراد صفت لطیف الهی دروسوندن مراد انک اعراضی در سنلمدن ظهور تیفی که

لعنة قلب سالك مجروح اولور يا مراد دلبردن شيخ ومرشددر انك سوزندن مراد
هر بريك معارفتى دريا ظاهرا يا باطنا روى خوبست و كمال و هنر و دامن
پاك چونكه بويله در لاجرم همت پاكان دو عالم با اوست لابد ايكى جهانك
پاكلرينك همتى انك ايله در مراد بودر كه اطلبوا الخير عند حسان الوجوه يوزى كوزل
اهل كمال و فضل و طاعت و ارباب عصمت و عفت اولانلر ايله اولياء
عظام و ملائكه كرام همتى قريندر بال اين نكته توان كفت كه آن سنكين دل
بو مكته [redacted] كيمدر بك اولوركه او لطافتك كوكلو كشت مارا ودم عيسى مريم
با اوست قتل ايلدى بنزى حال بوكه عيسى مريم نفسى انك ايله در مراد ظهور
صفت قهر جلالدر حضرت خداوند جلالدن نعوذ بالله من قهره و جاله حافظ از
معتقد [redacted] كرامى دارش حافظ معتقد لردندر زانكه بخشايش بس روح
مكرم با اوست زيرا چوق زحمت چكان معظم انك ايله در مراد بودر كه هر كمكه معتقد
واهل تقوى اولالان اكر مكم عند الله اتقيكم موجبنجه عند حضرت الهيه ده
معزز و مكرمدر پس اكا تكريم و تعظيم لازمدر **بيت** عزت اولدركه حضرت اولاعز
عزة صابد آن كيمه عجز و موتلد **وله ايضا** دارم اميد عاطفتى از جناب
دوست عاطفتى و جنابى تفظلرنده يا تنكير اچوندر انك معناسى ويرلور يعنى
تقليل مراد اولنور پس معناى مصراع اول بودركه دوستك مبلغ اميد نه دوست
جنابندن كردم جنايتى واميد بعفو اوست جنايت ايلدم واميد انك عفوندر
مراد بودركه عصيانم واردر اما حضرت حقدن مبلغ عنايت رجا ايدرين كه اللهم
انك عفو تحب العفو فاعف عنى حسبنجه عفو ادمرن دارم كه بكذرد ز سر جرم

اولور

من كه او بيلورين كرچه بنم كناهم بانغنه نكه اوكرچه پرى وشت ولكن فرشته خوست
اكرچه پرى كبى در لكن فرشته خودر مراد بودر كه حضرت حق كه يعلم ما فى انفسكم
ويعفو عن السيئات مقتضاسنجه وهى قل يا عبادى الذين اسرفوا على انفسهم
لا تقنطوا من رحمة الله ان الله يغفر الذنوب جميعا موجبنجه كناهمدن نكرد دركرچه
قهار و ذو الجلال در اما غفار و ذو الجمال در بونده تنبيه واردر ارباب سلوكك
شوق كلامنه كه و هر در مريد چون توبه ايده مركز كناه السلطين كبى دركاه
حقه جرأت ايدوب طلب فيض ايتمك كرك **قطعه** كريم اولان ايدر چون
عفو عصيان دوب فضل ايلمك اكرم الشيدر كناهم كوردى ستر
اندى كرمدن ايدر احسان چون آهم اشيدر چندان كريستم كه هركس
كه بر كذشت او دكلوا اغلدى كه هر كمسه كه چكدى در اشك ما جو ديده
روان كفت كين چه جوست بزم كوزمز يا آشندن چوق اقر كوردى ديدى
بونه ارماقدر مراد اغلمقدن كسره زارى و تضرع بازى و وفرت عبادت
وانواع عبوديتدر و هر كمسه نه مراد سالك اولان هركمسه دركه چون طريقه
سالكك و نغايتنه سالك اولاعين والب ايله جانبين حالاكثر و مجارى عبا
مشاهده تعجب ايدوب دير **قطعه** چونكه بو بنده ترك ايدوب عصيان
ايلمش كوزى ياشنى ارماق وافراغش عبادت حقه لايق اولمز آبى
نهى ارماق سرها چو كوى در سر كوى تو باختيم باشلرى طوب كبى لنكل بحلكه
بالشنده اوينديق واقف نشد كسى كه چه كوييست وين چه كوست
واقف اولمدى بكه كه نه تحلدر بونه طوپدر مراد نچه هوا و هوس و شهوات بالشلرينى

وآنغز

سنوك قربنك جابنده و وصلنك ناحيه سنده قطع اندك كمسه بلمدي مقام وصولني
واوبنوب ترك اندكمز بذر زيرا بونلر محسوس دكل امر عقلي ومعنويدر بيت كفت
وكوي زلف تو دل راهمي كشد كفت وكوي نركيچه سوزكلي ديمكدر يعني سوز و
كلجي سوز زلفك كوكلي چكر مراد نطق ظاهر سزسنك غيب هويتك قلبي جذب
ايدر ديمكدر بازلف دلكش تو كرا راي كفت وكوست سنك كوكل
چكجي زلفك ايله كه سوزكلي فكري واردر مراد جذب روحانيه واضطراردر
ديمكدر بيت بخود ره نيست دركوي تو مشتاقان شيدارا • چو زلفت
بقلاب محبت مي كشد مارا عجبست آن دهان وتبيينم از و نشانه هيچ در
اول غرزكه كورمزاندن نشانه موئيست ان ميان وندانم كه آن چه موست
قبل در اوبيل وبلجزم كه نه قلدر مراد ميانندن ربط وتعلقدر كه طالب ايله مطلوب
اورتاسنده اولور كه امر دقيق ور ادراكي اولنمز چكيف كه احساس اولنه
عمريست تا از زلف تو بويي شنيدام بر عمردر بر حبل متيندر تا سنك
زلفكدن بر قوقو ويشش دهر زآن بوي در مشام دل هنوز بوست اول قوقودن
بنم كوكلم مشامنده هنوز قوقو واردر مراد بو عمردن ازلده غيب هويتدن
اولان هدايتدر كه حاليا انوك حالتي باقيدر دارم عجب ز نقش خيالت
كه چون كذشت چون آلتي در يعني تعجب ايدرين سنك خيالك نقشي كه نيجه كيدي
از ديده ام كه دم بدمش كار نقشنت وشوت كوزمدنكه هردم انك ايشي بو نقش
وار يعني مراد محبوب حقيقي خيالنك مروري وسلامت ايله حضوريدر حافظ
بدوست حال پريشان تو وله اي حافظ برمز در سنك پريشان حالك اما

اما بربوي زلف دوست پريشانست نكوست دوستك زلفي قوقوسي اوزره
پريشان لغك ايودر بيت جمعيت دل انمه حوشدر اكر چه جامعدر • خاطر پريشانا
اولمسي بيك طرة دلداري ايچون • ولّه ايضاً آن شب قدري كه كويند اهل
خلوت امشبست اول بر قدر كيجه سي كه دررا اهل خلوت بو كيجه در يارب اين تاثير
دولت از كدام كوكبست عجب بو دولت تأثيري قنغي يلدزدندر مراد بودركه
سالك قتني كيجه كه فيض وفضل حق غالب اولور و ظاهر اولا اول كيجه شب قدردر
بيت اي خواجه چه جويي ز شب قدر نشاني • هر شب شب قدرست اكرش
قدر بداني • تا بكيسوي تو دست ناسزايان كم رسد تا سنك زلفكه لايق اولميان
ايلر اكسك ايرشه هر دل از حلقه در ذكر يارب يارب ست هر بر كوكل بر حلقه
ده يارب ندا ايدوب صبابت طلب ايدرلر مراد كيسودن طريق طالبدركه
حوصله سي وار دراكي قوي اوليوب الحاده دوشمك احتمالي اولا انلردن
صيانت ديلمك كركدر بيت هركه بي پاك كند در ره دوست • روزن
مرد آه بود نامرد آدمست • كشته چاه زنخدان توام كز هر طرف سنكل الكلك
قبول سنك مقتولي وهلاكيم كه هر طرفدن صد هزارش كردن جان زير
طوق غبغبست انكا يوريك جان بوبني صقق چيزي ازالشنددر مراد چاه زنخدان
مشكلات اسرار مشاهده در لاجرم سالك انك هلاكيدر كه جمع كثير انده متحير
قالمشدر رباعي اين راه طريقت نه بيام غفلت • سر يكه سر فرشته زان
بيحرست • اي عقل بي عقل چه جاي غفلت • شهسوار من كه مه آينه
داري اوست بنم شهسوارمكه اي انكا يوزنك آينه داري تاج خورشيد بلندش

خاك نعل مركبست

یوجه کتنکه تاج اکل سر کبننک چطراغندر مراد شهسوار دن روح اعظم در که روح

انسان اننده بر نفخه در و مهدن مراد السنعاقه نور در قابل اولان قلبدر که انده

انعکاسی قبول ایدر و اکل سر کبندن مراد بدن انساندر و تاج خرشید که کندوکه

نوریله بو کو کلنک حاکدر که نور شمس خاک برابر او بدن انسانک زیر قدمی در

بیت دانست هر روز زوال جو دای ماه برج فضل زان روی جو دبپای

تراکاه میکند عکس خوی بر عارضش ببین که آفتاب کرم رو لنظ خوی دو هیج

ایله یه قافیه سنده استعمال اولنور گذ که بعد مدن چیغر عرق معناسنه یعنی در عکس

انک عارضی اوزره کورکه یوزی السی کنش در هوای این عرق ناخت

هر روز ش بنشت بو عرفک هواسنده ناکه دار در اکا هر کون استه در یعنی محبوب

کبی یغر مر آو بودر که بدن انسانک جایی روحیله در ایکیجو یند روح کند کد نصکر مطلوب

و محبوب اولان منفور و مبغوض اولور و روح انسانی نفخه رحمانیدر لاجرم

فی الحقیقه حسن و جمال جمال سحابیدر انتاب بودکلو نوری و ظهور ایله اول مرتبه

درکه اثر جمالدن محروم کبی تنفر رهن نحو آهم کردرک لعل و باده و جام می

بی باد که لعل ترک جام بی انمسم کرکدر زآهد آن معذور دار یدم که اینم

مذهبیت ای زاهد لرینی معذور دوتک بوینم مذهبدر مراد لعل یاد دن

کلام آلهیدر و جام میدن مراد عشق حقیقیدر پس صفت کلامه و عاشق مشرب

اولدوغم اجلدن لطایف معارف بنکلمندن حالی اولمیوب درون دلده اثر عشق

ظاهر در بیت منظر وصف کلاهم داجی عاشق مشربم زاهدی یه ذوقه

ابدوک مذهبم بو در بنم اکل ناوک بر دل بن زیر جنسی می زند اول که که

33

که او فیه بنم کونکلم اوزره کوز التنده اور رتوت جانان حافظش در خنده

زیر لبیت حافظک جانمک غوایسی انکه لب التنده اولان خنده در مراد

اوندن نظر و قهر و جلالدر و چشمدن مراد صفت اجر در زیر چشم اولدوغی

یعنی قلبه جراحت ارشدرب متاثر قلدیغی در و خنده دن مراد لطف جمالدر زیر لب

اولدوغی مستور در و خفی اولدوغی در و اول عاشقه غذای روحانیدر بیت

بر نظر قهر ایله کوکلی مجروح ایدر خنده لطف ایله حاتمی هم روح ایدر

بدر بیه بیت مخلص تمام اولدقد نصکره مخلص بیتدن اول اولان بیته معا

بر بیت دیمش آب حیوانش زمنقار بلاغت میچکد منقار قوش برنی

یعنی آب حیوات انک بلاغت برنیدن طمکر زاغ کلک من بنام ایزد چه عالی

مشربیست لفظ بنام ایزد ایکی لفظدن مرکبدر بری بنام تورکی بری ایزد تنکری

ترکیب اولیجق الف حذف اولنمشدر و بنام لفظنده اولان حرف قسم ایچوندر

الله ادی حقیچون نه عالی مشربدر ولدایضا مطلب طاعتو پیمان و صلاح

از من مست کلب ایمه طاعتی دعهدی و صلاحی بن مستدن که به پیمانه

کشی شماره شدم روز الست که قدح چکمکله ایله مشهور اولدم الست

کونده اهل ظاهر مطلب حطابی اهل طاعته حمل ایدر اویله نحو ای بیت

فقده استغراق و قوعی اولور اما مراد اول کلدر بلکه اهل هوا به

و ارباب دنیایه حطابدر پس معنی بیت بودرکه ای اهل دنیا و ای صاحب

دنیا سندن سکه طاعت و اطاعت و عهد و موافقت و صلاح امر دنیا

و عشرت طلب اتمکه بن عشق الهی شرابنی توتش انکله ایله مشهور اولدم ازلده

زانکه کلک ما زبینش بنک عالی مشربیست

در جوانش لفظنده اولان ضمیر زاغه لفظنه راجعدر

قارسیده افتخار قیل الذکر جایزدر

دیمک اولور معناء مصراعه بودر که بنم قلمم قرغه سی

الله ادی حقیچون نه عالی مشربدر

رگشت کوننده مراد حضرت حق تعالی است بر بکم دید و کیدر

بیت بن کدا اولدم هدایت مظهر اولمه‌سن کاسلم فنا اولسه مِن جهان

دمکه وضو ساختم از چشمهٔ عشق بن هماِن ساعت که ابدست الم عشق چشمه‌سندن

چار تکبیر زدم یکسره بر هرچه که هست درت تکبیر اوردم بر اوغودن هرنسنه

اوزرنه که وار دیم آدیبودر که هرموجود اوزره میت نمازنی قلدم یعنی هرموجودی

کل شیٔ هالک الا وجهه حسبنجه میت بلدم بیت جبر هدارا چوم ده وآن‌شنم

مرادک اولدوغی دهد عافل . می بده تا دهمت آگهی از سر قضا شراب

ویر تا ساکه جبر دارکه سیر ایلمستر قضا وقدر نه کم بروی که شدم عاشق و

بربوی که مست که کیمک یوزنه عاشق اولدم وحی کیمک فقومسی اوزره مست

مرادبوند شرابدن غلبات عشقدر که وجود اعمال ابرار اولا که مستوجب سلامت

احوالدر وهطاب اهل حاله اولنه دربعنی باکه شوق وعشق زیاده لکن

تاکه قضاء آلهی وتقدیر ازلی بنی جمال حقه عاشق واندن جذب مِن اندکی

ساکه خبر دیرم کمر کوه کمست از کمر مور اینجا او لکه کمر برقبایی بیوک طاغده بوانمش

بومری قبا معنالسنه در یا بیوک طاغدن اشغا اولان کوچک طاغ معنالسنه در

الکنجی کمر قوشاق معنالسنه در ولغت اینجا درگاه حقه ومقام عشقه اشارتدر

مرادبودر که اول درگاه کبریاده قوی اولانلر وچوق عمل قلانلر ضعیف اولانلر

وعصیان قلانلردن احقدر نا امید از در رحمت مشو ای باده پرست

رحمتی قپوسندن امیدسز اولمه ای شراب معبود اور نوب چوق ایچی وچوق نوش

ایدن لشکر آن نرگس مستانه که چشمش مرساد اول مستانه کوزدن

غیر که اکا کوز ایرمسون یعنی کوز دکمسون زیر این طارم فیروزه کسی خوش نشست

بیجز بدل

34

نشست بو پیروزه دریم اُو یعنی بوگوک رنکلی ملک الننده بر کسه خوش اوتوردیکی

مرادبو جهانده که حوشلنبلدا وتورمدی چشم محبوبدن غیری دیمکدر بیت

راحتی جنتده الستده دار محنتده جهان . راحت جنت بولنبور محنت

دنیا ایله . جای هدای وهست بادکه در باغ نظر جای سنک اغرکه هدا اولسون

منظر باشنده همچون ارای جهان خوشتر ازین غنچه نیست جهانک چمی بزه . بجسی

بوبندن حوشرف غنچه بغلدی مرادبوندن مصنوعدن صانعه انتقال

وحسن مصنوعدن کمال صانعه استدلالدر بیت دهن باره غنچه یکبریمز .

کم انک غزنی واردر ولی یوق . مشکل اشلر جهانده بحدر . حقه نیت ولی

هیچ مشکل یوق . حافظ از دولت عشق تو سلیمانی شد بوبنده مرادی

کنده تغییر وبیان ایدر یعنی از وصل تو اش هست کنون باده بدست

یعنی سنک وصلکدن انک الندده بیل وآردر ولها ایضا زاهد ظاهر پرست

از حال ما اکاه نیست لفظ ظاهر پرست وصف ترکیبیدر وصلت زاهددر

هرچه گوید در حق ما جای هیچ اکراه نیست هرنه درسه بزدم حقمزده هیچ السکراه

یریوقدر مرادبودر که اهل ظاهر اهل باطن احوالنه جاهلدر وجاهلی

معذوردر ومعذور در در طریقت هرچه پیش سالک آید خیر اوست یعنی

سالک اوکنه هرنه کلورسه ونه واقع اولورسه طریقنده خیر اودر کرچه ظاهر

اسه کورنورسه وحی بر صراحی مستقیم ای دل کسی گمراه نیست بوبیتک

مضمونی بیت اول تعلیلدر تا چه بازی رخ نماید بیدقی خواهیم راند تانه اویونا

یعنی کوستر سه بربیدق سوره سک کر کدر عرصهٔ شطرنج رندانرا مجال شاه نیست

چمن بدل

ول

رندلرک شطرنج بساطنده شاه اکر مجال یوقدر مراد بودر که جانب شاه حقیقتده
هر بار عقل ظاهر اولورسه بر جزئی دخی جبل کوسترمک کرک زیرا عارف
اولاندر شاه مقابله وارلق ایله مخاصمه مجالی یوقدر چیست این سقف بلند
ساده ء بسیار نقش بو سقف یا آنسنده که نقش چوق ساده در زین معما
هیچ دانا در جهان آکه نیست بو معمادن هیچ عالم جهانده آگاه دکلدر مراد
بو سقف بلنددن فلکدر که ساده کورینور اما نقشی چوقدر بو حکمت عالم
ده واقف دکلدر این چه استغناست یارب وین چه قادر حاکمست
بو نه استغنا در عجب و بو نه حاکمدر کین همه زخم نهان هست و مجال آه نیست
که بو دکلو کزلو زخم وار اه مجالی یوقدر مراد بودر جانب معشوق حقیقی قلب
عاشق صادقه جراحتلر ایدر اما آه و فریاد ایتدرمز بو بر عجب استغنا و قدرت
علیادر رباعی سینه اولدی دلبراه قلمز دل ملول • شاهد مخصوص اولمینجه سخنوه
شاهد راول • شول کوکلکم داغ دردیله نشان ایده خدا • بنجه فریاد ایلیونه
کم خاص اکه یدر • صاحب دیوان ما کویی نمی داند حساب برزمی وزیر اعظم کویا
حساب آخرتی بلمز کین دریغ طغرا نشان حسبة لله نیست که بو توقیع پادشا
حسبة الله نشانی یوقدر مراد بودر وزیره پندر که حساب آخرتی بیلوب
حسبة الله عمل قیلوب دولت باقیه بولوب آخر از سعادت مؤبده قله
بیت بکونکی دولته مغرور اولمه اوقات فکر ایله یارین نولور احوال هر که خواهد
کو بیا و هر چه خواهد کو بکو هر کم وار دیکل هر نه وار دی دی کبر و ناز حاجب
دربان درین درگاه نیست کبر دخی ناز دخی قپوجی یوقدر مراد درگاه حقده

عنده بکمال انبساطلر و جهت اولوب رد اولنمزلر اولملرو عیش بیا آنسدر
هر چه هست از قامت ناسازی اندام ماست هر نه که واردر یعنی عدم لیاقت — اقامت سحر
بزوم دوزسز و اندامسز قامتمزدندر ورنه تشریف تو بر بالای کس
کوتاه نیست سنک خلعتک کمسه نک قدینه قیصه دکلدر مراد بزم استعداد — د مزده
نقصانمزدر سنک فیضکده قصور یوقدر دیمکدر زیرا قیامتده لم یجبل یوق
دیمکله معلوم السعداولملری استعدادی مقداری فیض ایدر دیمکدر
بر در میخانه رفتن کار یکرنکان بود میخانه قپوسی اوزره کتمک یکرنک
و یکجهت اولانلرک ایشیدر مراد میخانه دن خانقاه و عالم هویتدر یکرنک
اولانلرک مراد صفا قلب اولوب ارباب صدق و اخلاص اولانلردر
رباعی در خانه ء از بهر جهت می بویه یه جری بکمز جهت جوبه جهت می جوبه
خود فروشانرا بکوی میفروشان راه نیست کندویی صاتیجیلره شراب
صاتیجیلر محله سنه یول یوقدر بونده نکته واردر که سالک عنا اختیار ایتمک
کرککه الکا کسینه عشق و حالت ویرلر بیت ای اینکه طریق عشق ماهی پرسی
بایلرکه رو بشستی بکلدر کری بنده ء پیر خراباتم که لطفش دائمست
یعنی خرابات دنیا الستمین پیرکه قولیین که لطفی دائمدر که طمع و غرضی
یوقدر و کندو فیض کمال بولوب افاضه ایلمدر و سر ور لطف
شیخ و زاهد کاه هست و کاه نیست یوخسه شیخ و زاهد لطفی کاه
وار در کاه یوقدر زیرا انلرده طمع و غرض واردر و فیضنده بولمشلرده
کلدر در حافظ ار بر صدر ننشیند ز عالی همتست حافظ اکر صدره لوزه

اوتورمسه عالم همتلكلندر عاشق وزودی کشی اندر منبد و مال وجاه نیست

نشر اتیک بوسه سن چکچی عاشق مال ومنصب منبد بنده دکلدر **قطعه** خوش حاطر که

منصب وجاه آرزو نکرد حرم دلیکه در طلب ملک ومال و بنیت در وضع

روزکار نظر کن که بچشم عقل احوال کس بپرسی که جای سؤال نیست

ولد ایضاً این پیک نامور که رسید از دیار دوست بو نامدار پیک که

نامور که رسید از دیار اردی دوست دیار بنده مراد پیک بیک نامدار آردن رسول الله

عم دردو دوستندلا مراد محبوب حقیقی در و دیاردن مراد عالم الهی در

آورد حرز جان ز خط مشکبار دوست کنوردی حرزنی دوستنک مشکبار

حطندن حرز جاندن مراد قرآن در که مکتوب فی المصاحفدر انوکیچون حط مشکبار

اطلاق ایلدی بونده تنبیه واردر که سلوک اهلنه اتباع رسول الله واونک

قولنی قبول لازمدر **قطعه** میان تو دوست در بالای بر بنیت رسیده

بوئیه بی گذشتن نباشد که تا بکذری ز دو عم تن نباشد خوش صید هد نشانی

جمال وجلال یار خوش دیر یارک جمال وجلال نشانینی که یا ایها النبی انا ارسلناک

شاهداً ومبشراً ونذیراً وداعیا الی الله وسراجا منیرا اخبنجه بشیر ونذیر

وداعی الی الله وسراج منیر در تا در طلب شود دل امید وار دوست

با طلبده اولا دوستنک امیدلو سی **بیت** تا رسول ایدیب وصفن قلوب

دعوت اکه رغبتن عاشقلرک ارتور وردک اتدن بکا دلدادشن مژده

وخجلت عمی برم کوکل ویردم الکا منتلق درجی او تنورم **زین نقدکم عیار** که

کردم نثار دوست بو وزن اکه نقدنک قلبدم دوست صبا جوسی

نثاد بول

چوسی **بیت** یار ایچون اکسکی قلبی ویردم اولدم شرمسار قلب چونکم

قلبدر هیچ اونلرا اعتبار شکر خدا که از مدد بخت سارکار شکر ایت

که ایش دوزچی بخت مددیندن بر حسب از روست همه کار بار دوست

آرزومقد آرنه در دو کل کاری ویوک دوستنک مرآد بودر که رسول حقدن

جرایلدک ده دوستنک جرن الدفی که لا اله الا الله حصنی فمن دخل حصنی امن من

عذابی لا جرم بخت کار ساز که توفیق الهی در بیزی بیزی زمرهٔ ذاکرین حصاره

حق داخلیندن ایلدی **بیت** قالب وقلبم کبر حسن حصینده بولدی امن

ذکر وفکرم همیشه چونکه الا الله دروجی بینغامبردن حبر الدفکه المرء مع من احب

یوم القیمة **بیت** بوسکا اوزدکه مژده اولوری که دینلدر رسول کم کبی

سوارسه محشرده انوکله حوبر اول سپهر سیپهر و دور قمر را چه اختیار فلکک

سیری وقمرک دوری ایچون نه اختیار در کرد شن آند بر حسب اختیار دوست

دولتشره دورلر دوستنک اختیاری حبی اوزره مرآد بودر که حکما سعادت

دخوسنی حرکات واوضاع افلاک وکواکب وعری دوقمره وسایر ستاره آنه

دورنه اسناد ایدرلر بونلرک سیر دورده اختیاری یوقدر فضلا که تأثیر

ری اولا ابلس مدور ومؤثر حضرت حقدر هر کاری بز اندن بیلورز **اگر بافته**

هردو جهان ز ابهم زند اگر فتنه یکی ایکی جهانی بر برنه اوره ما و چراغ چشم و

انتظار دوست بزدجی کوز چراغی دجی دوستنک انتظاری یولیه مرآد بودر که

نکبت دنیا وعقوبت عقبی ورفع بلا وصول نعماده نظر وانتظارم جانب

حضرت کبریاده در کحل الجواهری عن ارای نسیم صبح بر کحل الجواهر

71

بوکتور ایمصبا نکی

بکا کتور ای صبا یکی زان خاک سبک بخت که شد رهکذر دوست اول
ایو بخلو طراقدنکه اولدی دوستک اوغراغی مرادی نسیم صبحدن فیض سحر
دکحل الجواهردن مراد انقیاد الهی درجناب قدسندن دیدار اماد
طلب اولنور دیده رمد دیده کشاده اولوب مشاهدن دیدار آماده
اولا یایم دلستانه یار سر ننار بریز و یارک الیکده رو حاجت و تفرع
باشیدر ناخواب خوش کرا بود اندر کنار دوست تا خوش اوبعوا
کیم اوله دوست کنارنده بوندن مراد قربت حق بولانه تحتر درکه وصلت
بی ندامت و قرب بی مغفرت درخلافت وصل محبوب مجازینک و نوبت
شاه بی وفانک **بیت** وصل او درکه اولمیه صوکی ندامت یا تحفب تاجور اندر
سنی اسوده ایده لطف رب دشمنی بقصد حافظ اگر دم زند چه باک
دشمن حافظ قصدینه اگر دم اوره نه غم منت خدایرا که شیت مز شارم
دوست منت الله که دوست اوتلنیه دکلکم مراد دشمندن ان الشیطان
لکم عدو شیطان باحوا اعدی عدوک نفسی التی بین جنبیک موجبنجه نفس
در هر بر که قصد معتزر در منت خدایه که المعصوم من عصمه الله موجبنجه
عصیاندن حفظ اتدیکیچون شرمساری دکولم **ولدایضا** مرحبا ای پیک مشتاقان بده
بود پیغام دوست مراد پیک مشتاقدن پیغامبر علیه السلام در
بوندن سابق اولان غزلده رسول جانب الهیدن ارسال اولنوپ تبلیغ
وحی اتدیکی ذکر ایندی بونده الهام اولانلرک حسن قبولی کرکی ایدکن ذکر
ایدر **بیت** خدای حضرت ارسال چونکه رسول کرر درکه دعوتینی حسن قبول

37

مقبول و منظوراردن عاشق حق و سالک طریقت و طالب حقیقت اولانلر در
عزلر جهانم وبرسه الکر جانب وبر سک کرک اینکچه درنا کنم جان از سر رغبت
فدای نام دوست ناایدم جانی رغبت اوجهیدن دوستکیادینه فدا
بیت اه در تمام دادن کمسچی را الا این است جان بردن حود سخای عاشقست
داله و کشیده است دایم همچو بلبل در قفس چرا که و دیوانه در بلبل
سبیخ قفسده طوطی طبعم عشق شکر و باد دام دوست طبعم طوطی و شکر
شکر و باد دام عشقنه مراد طوطی روح انسانیدر که قفس تنده محبوسدر
و شکر و بادامدن مراد تلذذ ذات الهیه در لاجرم انک محبتندن جرآن دود بوکنه
اولوب قفسده مقید ایکن انکا منجذبدر **بیت** دل محب لب لعل و چشم بادام
بیبید زلف کرفته چو مرغ با دامست زلف اودامت و خالش دانه
آن دام من انک زلفی اغی در و بکی اول انک دانه سیدر و بن براعیدر دافته
افتاده ام در دم اولست بردانه امیدی ایله دوشمشم دوست اغنه
مراد زلفندن غیب هویت و خالدن مراد چاشنی جزیه در و زلفنده
مراد حب الهیدر **بیت** بدام و دانه کسی ترغ دل مکر دی مبال
ولی بجسید نوان زلف حال شد بانحت. سر زمستی بر نکیرد تا بصبح
روز حشر بانشی مست کلوب فالدر مز تا حشر کوبی صبا حنه دک هر که چون
من ازل یک جرعه خورد از جام دوست هر کمکه بنم کبی ازلدن بر جرعه ایچدی
دوست قدحندن مراد بودر که شول کمسه که عالم ارواحده مظهر حب
حق اولدی انوک کیفیتی زایل اولمز تا دوستنه واصل اولمیجه **بیت**

درد سر باشد عود نقد ابرام دوست ج

مت مي بيدا اكردو بنشت • مت ساي روز محشر با مداد من كوشم

سنه ءان سنخن سوزن چو دا از ل و عدم برشته كنذ و شو قم نه چند انكجوه

سن بي جواهم عنودن بجشش ازين ابرام دوست بن السغزم كوستر مك

بوندن زياده ابرامني مراد بوندن بو در كه كند شو قم سو يلمك كعذ وي مدح

وجور فروشي بو جهنده زياده ابرام اخراستمك امك السنزا ما تفرع

دنيا ربو رندن ابرام محدوحدر كه وارد اولمشدر ان الله يحب الملحين

والحاح الملحين ميل من سوي وصالي حقدر به اوسوي فراق چونكه بو يلهدر

شر ك كام خود كرفتم تا برايد كام دوست كنذ و مرادم ترك ايدوب دوندم ناحاصل

اولا دوست مرادي **نظم** يكي يجشني شوريده حالي نشست • كه دو رنج

نمي كيني • يا بابشت بكفنا ميرس از من ان ماجرا • كشتي بدم انجه اوسعد

و مراكو دهت دوستم كشتم در ديده چه توتيا اكر كز دربكا الاو بيرا سبه

جكم كوزه خاك راچه كاه مشرف كشت از اقدام دوست بر بول طرا عن

كه اولدي دوستدن قدملرندن مراد افر آمدن اثار صفيدر كشي شو لكل اندن

اثار صفي الهي مرور ايتمش اولا هر نه دكلو خاك كبي حقير وحيزا ايسه دخي بنم

كحل عينم بلكه نور جشمدر كه انوك سبيله كوزم كشاده اولور **بيت**

خاك پاي يار در اكسي كوزم بجون نو تياء ظلمت جو ره راهني كورمك ايچون اوير صنيا

حافظ اندر دردا وبي سوزي بجوبي درمان بسازد اي حافظ انوك دردي

ايچنده باش درمان انسزلوق ايله دوزل وخوشل زانكه درمان نبذ آرد

درد بي ارام دوست زير آرد مانع بو حضر دوستك قرار وسكون در

38

در رنك مراد بو در كه الهي علاجه حبر او لمز بلكه في الحقيقه مرحند كلدر انو كيخو

دوا اولمز بلكه غير در دلده دوا در **بيت** دوا اي در دل اي دوست در دوست

بحمد الله كه تا را هست در دوست • اي صبا او غر مقلقك قوشرسه دوستك

دوستك مملكتنه بيار نفحه ءاز كيسوي معنبر دوست كتور بر قفقه دوستك

كيسوسندن مراد صبادن بونده دخي توجه كسي ير كشور دوستدن

مراد عالم الهي در نفحه ء كيسو در مراد غيب حو يتدن رايحه در **بيت** كسنلنفة

بو كتوردي بو يكا • كورين باد صبا او سودن السن • بجان اوكه بكرانم

بر افشانم جاني حنجون شكرانه ايله جانه صاچم اكر ابسوي مني از بي بيباي

ارز بر دوست اكر بنم جانمه كتورسه بر خبر دوست قتندن مراد جاني دوستدن

صفت حيات در پيامدن مراد اوامر و نو اهي وكلام الهيدر لاجرم انوك اجرا

ايچون بذل روح ايمك كركدر **بيت** بوله عاشق جان ويررسه اول شكرندر • چونكه

اول لعل شكر كفتار جاني ويرر • وكر چنانكه دران حضرتت نباشد بار

اكر سوبله كه اول حضرتده سكا اجازت اولميه يعني وارمغه قومسلر قفو كتور بسي

قادر اولميه سن براي ديده بياور غباري از در دوست كوزلر ايچون

كتور بر توز دوست قپوسندن مصراع اول مضموني وحضرت تعبير ولكنت

ايدركه كاه حجاب كبريا حاجب اولوب يا قصور استعداد مانع اولوب

جو فا مشاهده ظاهر اولميوب مشاهده بابي فتح قلنميوب سالك محجوب

اما بو اثر پيدا اولوركه بوتنك كبي دركاه عاليه وصول واول حضرته وصول

تحفه ءلايقه سز اولمز بس عادت زياده ايدوب كسب كمال استعداد

معنبر السم منقول صنعه سي اوزره دو عنبردن

اما فعلي بوقد عطار كبي

عطرد كه قولي

بو قدر

با نجشن معنا سنه دو كي معنا سنه وكره معنا سنه ودبوا كه

معنا سنه واجازت معنا سنه كلور

ودبار بيدن لفظنده ام

اولور دو صيغه كبي

قلنور بونذا عامه

معنا سنه متكلمه

ایمک کرک ویو غفلتدن انتباهه حاصل اولوب مرض علیل زایل اولور لاجرم
قبولندن مراد بو وجهدن اولا سبب تیقظ در بوندن بیت گمکه کلمه
خدمت محروم کند مرا خدا چون دهبشدر لا یضیع الله اجر المحسنین
من گدا و تمنای وصال او هیهات بو که او اوانک وصل غناسی هیهات
مگر بخواب ببینم خیال منظر دوست مگر دولتده کورم دوست نظرگاهی
خیالنی مصراع اول مضمونی بیت سابق مفهومی تحقیق ایدر که جناب عزت
حضرت حق غایتده دشوار در و طالب مبتدی پس ویه قدر در که مابینده
اصلا مناسبت و هرگز استعداد وصلت لاجرم الرؤیا الصادقة جزء
من ستة واربعین جزء من النبوة حسبنجه مگر مشاهدهٔ منامی میسر اولا
و بوندن تنبیه وار در که مراتب انبیانک و منازل اولیانک اوائلی رؤیا در بیت
چون چاب روی خویش بیدار سند من لذیه داری دل صنوبرم هیچو بید
لرزانست بنم صنوبر قلبم سوکد کبی دترنجدر زحسرت قد بالای صنوبر
دوست دوستک چام اغاجی کبی بالا قدنک حسرتندن مراد قدردن تجلی الهی
ممتد و طویل و بر حال اوزره مستطیل اولمقدر که بو دولت هرکسه میسر اولمز
بیت دیدن خورشید اگرچه دست عشقه پادشاهی کرچه یکدم خوشست
اگرچه دوست بچیزی نمی خرد ما را اگرچه دوست برنسنه المز بری بعالمی غم دوستی
موی ازسر دوست بر عالم حاشا عزیز بر قلی دوست با کسنده مراد صفت ارادتدر که
اول متعلق اولمیجق صفت قدرت هیچ برنسنه یی ایجاد ایتمز و بر قلدن مراد صفت
ارادتدر بر تعلق جزوی در که انوک تعلقی بزم مرادمز حصولنده بحضرت

39

حق وصولنده کافیدر و آنجه مدد لاجرم بزانی عالمه صاتمز بیت بادکه ارادتیله
بولنمور چوهر مراد صاتمز ارادتیله مریدانی عالم چه باشد اهو آوازه و بنده غم
دلشی کر آزاده بوا ولا اکر اولورسه غم بندیدن کوکلی آزاد چو حت حافظ
مسکین غلام و چاکر دوست چون حافظ مسکین دوستک غلام و چاکریدر
مراد بودر که من جعل الهموم همّا واحدا کفی الله سایر همومه حسبنجه هرکه
حضرت حقه بنده اولوب جمله غمومی غم آخرت قلسه حق تعالی انک سایر غمومنه کفایت
ایدوب غمدن آزاد اولوربت بنده نک هرحرجی اولوب چونکه مولی اوستنه سالکه
بنده اولا اما نسا هاسروری شاد و در وله ایضا بیاکه قصر امل سخت سست بنیادست
قصر کوشکدر امل امید و سخن فنی درست کلک کدر بنیاد تملدر معنای
مصراع بودر که کل که امید کوشکی قنی سست تملدر بیار باده که بنیاد عمر بر بادست
کتور شراب عمر تملی یل اوزره در مراد بیار و بکدن طریقه دعوت و حقه ارشاددر
شراب دن مراد عشق الهیدر طول امل دن رجایه بقادر و عمره اعتماددن
کنایه در بیت و بنیاد عمر مراد از جهان آفا و بهره زمال حصه رو فت ز ایام و فرصت
از همه و سال منه این خیال بقصور کنم فلک کوید زهی بقصور باطل زهی خیال
محال لاجرم قاینه اعتماد ایمیوب فرصتی فوت ایلمیوب عبادتده کوشش
جانب بقایه مایل اولمق کرک بیت صوفی ابن الوقت باشد ای رفیق
نیست فردا گفتن از شرط طریق غلام همت آنم که زیر چرخ کبود اول
کمسنه نک همت قولی یم که کوک فلک التنده زهر چه رنگ تعلق پذیرد آزادست
هرنسنه که تعلق رنکنی قبول ایده آزاد در مراد بودر که دنیاده اولانکه

چه باشد ار شود از بند غم دلش آزاد
نسخه
و غلام و کری صفت بقناد قیلنمشدر

غلام فارسی اعتبار اولنجه قول معناسنه در و عربیده اعتبار اولنجه قول و اغلان معناسنه در چاکر قول معناسنه و مطلق خدمتکار معناسنه قوللوغ و جودنامه در کفایت

ویرسه رفول و جاریه عامه بنده قول معناسنده در بعضلر بنده دستارینک دیوب بعض بیننده اعلی رسمه لال دیر علی اسما استقاله مجازیدر حقیقت لغویه دکلدر

چون مریدن بوله و رغبتی و جانب الهیه اقبالی باه انذر او اول بابده استقلالی قطع تعلق ایله اقبالی بیانی

تعلق سخن بکمه بر کلمه کی نفی ایدر لازم اولدر نفی مجازا سابقه سخن دیرادس ماضی دیه دکلدر

فانیلر در بونده تعلق قیدندن ازاد اولوب یعنی بونلره تعلق انمیوب والآخرة
خیر وابقی حسبنجه آخرت و عالم الٰهی یه تعلق کرکدر **بیت** تعلق حجابست وبی حاصلی
چو پیوندها بکسلی واصلی چه کویمت که بمیخانه دوش مست وخراب یعنی سکا نه
مینخانه ده دونکیجه مست و خراب اولدوغم حالده سروش عالم غیبم چه مژ
دهها دادست سروش ملک معناسنه در بعضیلر ملک مخصوص یعنی جبرئیل در
دیدیلر عالم غیب ملکی بکا نه مشتلقلر ویردی مراد میخانه دن موضع عبادت
و عالم حقیقتدر و مست و خراب اولمقدن مراد کیفیت عشق الٰهی ایله متکیف اولمقدر
و مشتلقلری کندوسی بیان ایدوب دیرکه ای بلند نظر شاهباز سدره نشین
لفظ بلند نظر و سدره نشین وصف ترکیبیدر یعنی ای عالی نظرلی و سدرة
المنتهی محلی اولوجی شاهباز نشیمن تو نه این کنج محنت آبادست موضع
اقامت دکلدر و آباد معمور معناسنه و آفرین معناسنه در و اوادات اسم مکاندر
معنای مصراع بودر که سنک اقامتک یری بو محنتلی چوق بوجاق دکلدر بونده تنبیه
وار درکه بونده اقامت انمیوب اعلی علیین جانبنه توجه ایتمک کرک
کسب حال ثواب و تکمیل شغل **بیت** من شاهباز قدسم از لامکان بریدم
تا بر شکار صیدی در قالب آرامیدم ترا ز کنگره عرش میزنند صفیر صفیر صقلق
و خوش آوازلی معناسنه در معنای مصراع بودر که سکا عرش برندن اولز
اورلر ندانمت که درین دامکه چه افتادست بلمزم سن بو آغ یرنده
نه دوشدک نصیحتی کنمت یاد کیر و در عمل آر سکا بر نصیحت ایده رین
ازبر دوت دخی عمله کتور که این حدیث ز پیر طریقتم یادست که بو سوز

سوز پیر طریقتمدن ازبرمده در و اول بودر مجو درستی عهد از جهان سست بنیاد
الخ عهد درستلکی اصلی و پیمانه سی کلشک جهانده که این عجوزه عروس
هزار دامادست که بو قری بیک کوبکی کلینی در **بیت** جهانک بعد ازادی ابلمنی
طلاق ویرانی قویلدی غیری اندی حلاک غم جهان مخور و پند من مبر از یاد
جهان غنی همه بنوم نصیحتی خاطردن کیدرمه که این لطیفه عشقم زرهروی
یادست که بو عشق لطیفه سی بکا بر یول کیدیجیدن قالمدر ه دار
بیت غم دنیا منه بر کردن جانا دلا چند اکر چند انی بیرزد رضا بداده بده — رضا بداده بده بیان
وز جبین گره بگشای ویرلنه رضا ویر الندن دوکمی چوز انقباضن اوزره کورنمه
که بر من و تو در اختیار نکشادست که بنوم و سنوک [illegible] اچمدی **رباعی** — اوزر که اختیار قپوسن حج
از رفته قلم هیچ دکر کون نشود وز خوردن غم بجز جکر خون نشود کر در همه
عمر خویش خونابه خوری یک قطره از آنچه هست افزون نشود نشان
عهد و وفا نیست در تبسم کل عهد و وفا نشانه بو قدر کل بیشمنده بنال
بلبل عاشق که جای فریادست ایکله ای عاشق بلبل که فریاد یری [illegible]
مراد بو در که رفیق دنیاسی وفادار دکلک جنده سی استخدادر **بیت**
بی وفایه دل ویرر اولور [illegible] عاقبت حسرتو فرقتله ایدر آه و افغان عاقبت
حسد چه میبری ای سست نظم بر حافظ نه حد الحقر که ای سست نظم حافظ
قبول خاطر لطف سخن خدا دادست خاطر قبولینی و سوز لطفنی الله
ویرمشدر بونده تنبیه واردر العاصی الفاضل محمود
موجبنجه اهل فضل محسود اولور و اهل کمال لائق اولدرکه کمالیه فضل حق

کل معارضه ایلمت نظم با حافظ
که حسن سیرت و لطف سخن
خداداد اوست

بیلبسکر نعمت فلا قطعه شکر کثیر حقه کچوق ویردی علم و فضل
چندان اگرچه ویرمدی جاه و درم بکا و له ایضا تا آن سر زلف تو در دست
نسیم افتاد است تا سنک زلف اوجی یل الینه دوشمشدر دل سودا زده
از غصه دو نیم افتاده است سودا اورشن مراد زلفدن غیبت هویتیدر
و نسیمدن هوای نفسدر چون غیب هویتک اوجی هوای الینه دوشه
اصطلاحده ریا خلط اولور لاجرم سودای عشق آکاهی اورشن کوکل غمدن ایکی پاره
اولوب کاهی اخلاص کاهی ستمنده اولور مو شر بیت اخلاص خالص
اولور ابدی دلده دایما بولسه هوای نفسدن اول هر زمان خلاص چشم جادوی
تو خود عین سواد سحرست سنک جادو کوزک خود عین سواد سحر در
این قدر هست که این نسخه سقیم افتاد است بو قدر وار که بو نسخه سقیم
دوشمشدر مراد چشمدن عیندر و عین لفظنک معناسی ذات شیء در
لاجرم محبوب مجازینک عینی کانه ذات سواد سحردر که مشاهده ایدر رابر کتابک
نسخه سی که سقیم یعنی بکلشی اولا صحت معنی بولنمیوب غلط دوشه لور
پس حب عین محبوب مجازی غلط انداز در بیت کوز کوزلدر کرچه کم طراقده
اول اولان چوردر خاک فکری ریله پاک اول اکه کوکل ویرمیاین در خم زلف تو کت
خال سیه و آنی چیست سنک زلفک بو کمنده اول قره نکته ندر بیلور حسن
نقطهٔ دوده که در حلقهٔ جیم افتاد است مرکب نقطه سیدر که حلقهٔ جیمده
دوشمشدر بو بر خیال آلچو بدر بو تکی نیز ابن عبد الواسع نام شاعرکدر
بیت بجعد تو نشست زلف تو بر رخ خال مشکین چو نقطه تو نشست مراد بو نقطه

41

مراد بو نقطه دن بنم کم افتاد درست عبارتندن فحوا اولنور که بودر که جیم الجید
نقطه طامثلمش خال سیاه جم زلفنده قدرت قلمندن طاملمش مرکب
نقطه سیدر بیت بر قطره مرکبدر اول رخ دوست طامشدر قارنه
بنفشه قدرت قلمندن رشحی صانیکه قدرتی قلمندن طاملین مشکین اولور
زلف مشکین تو در گلشن عذار سنک مشک منسوب زلفک عذاری چمن
گلستاننده چیست طاووس که در باغ نعیم افتاده است ندر طاووسکه
نعیم باغنده دوشمشدر بو بیتده زلف مشکین و عذار گلشن فردوس
اطلاقی ویکفه کره طاووس اطلاقی و عذار باغ نعیم اطلاقی عجب استعاره
و تشبیه بلیغ در مراد قدرت صانعی بیاندر که بوزه بو وجهله حسن ویرمش
لکن اوده مرض ایله زایل اولوب و چهره ده اول دوکلجک زلفدر بیت
تاب قبله یوز لور رنک رهک قبره ده اول دوکیلن زلفدر دل من از هوسی
نو بکاه موسی جان بنم کوکلم سنک خفوک هوسندن ای جان اینسی
خاک را هیبت که در پای نسیم افتاده است یول طپراغدر که ریح طیبه
ایاغنه دوشمشدر مراد بودر که رایحهٔ جانان هوسندن خاک اولمق
کرک که الی واصل اولمق حاصل اوله که من تواضع رفعه الله بیت
غبار اولدی چون تواضعله قروم همیشه بلکه اسر قالدر آیه تو قرو
هجو کرد این تن خاکی نتواند بر خاست یعنی توز قالقدی کبی بو بیته
خاک قادر اوله قالمغه از سر کوی تو زان رو که عظیم افتاده است سنک
محلکک باشندن اول یوزدن که عظیم مراد بودر که سالک اولا آن حق

تابنده

دولتمشدر

۷ فردوس حم

فردوس جنت اسمیدر عذار یوزدن فولاق جابندر

نعیم نعمت و ناز و راحتلک و جنت معناسنه در

از لسر کوی تو لفظی مصراع اولده معروفدر

۷ نوای حم

از دلت لفظی مصراع ثانیده مرهیدر

بحکم مشرب اندن کچمک محال و مطلوبه ایرلمق محال اولمغن کرک **بیت** سکویله دنندم
کوی یار مدرکه اولم خاک اولم روز محشر اولمنجه باشمی قلمه رسیم • سایهٔ سرو تو
بر قالبم ای عیسی دم سنک سروکه یعنی قدک کولکه سی منم بدنم اوزره
ای عیسی نفس عکس روحیت که بر عظم رمیم افتاده است جان عکسی
در جوشش کموک اوزره دوشمشدر مراد بودرکه فاذا سویته و نفخت فیه
من روحی حسبنجه حیات تن نفخهٔ رحمندر لاجرم جان اندن رواندر انکه جز
کعبه مقامش نبود از یاد لبت اول کمه که انوک کعبه دن غیری مقامی یوق
ایدی سنک لبک اکمعدن بر در میکده دیدم که مقیم افتاداست میخانه
قپوسنده کورمشم مقیم دوشمشدر مراد بودرکه زاهد خشک اولانلر
سنک لذت آشوب مقام کیفیت روحانیه ده مقیم اولمشدر **بیت**
کیفیتدن لذت المش صوفی یابس بیلوب اسرار کیورانی مقیم دوشمشدر
حافظ دلشده را باغمت ای جان عزیز کوکلی کیتمش حافظ سنک غمک ایله
ای عزیز جان اتحادیست که در عهد قدیم افتاداست بربرلک واردرکه عهد
قدیمده دوشمشدر مراد عالم ارواحده الست بربکم کونیده اولان
انس دریا روح انسانی نفخهٔ رحمانی اولدوغی اتحاددر **وله ایضا** کل دربر وی
در کف و معشوق بکام است کل آینده شراب اوزرنده معشوق مرادی ایله سلطان
جهان بچنین روز غلامست سلطان جهانک بویله کبی وقتده بکا قوللردر
مراد کلدن حال کشف حقایق و فتح ابواب در وشرابدن مراد عشق الهی و شوق
معنوی و کیفیت روحانیه در معشوقدن مراد محبوب حقیقی در بس شوق کمنک

42

کوجیننده جناب حقدن فتح و کشف اولا و عشق الهی و کیفیت پادشاهی
الندن حاضر اولا و حجاب کبریا اکا اجابت دعوات و تحصیل مرادات
قلا پادشاه عالم اکا محتاج اول اندن کمال استغنی ایله مستغنی اولور نیجه کم
شیخ کمال دیر **بیت** دست سلطانان نمی بوسد کمال بنیت سلطانی ابو دوستی
احتیاج کو شمع میارید درین جمع که امشب در مجلس شمع کتورمک بر جمعه که بو کیجه
در مجلس ما ماه رخ دوست تمامست بزم مجلسمزده دوستک ای یوزی
تمامدر مراد بودرکه شونلرکه نور تجلی ایله منور اولالر سایر انوار حاجتلری اولمز
بیت شب چراغی شنیلر نوری جمال یار له شمعه حاجتی اولور نوری تجلی
دار بکن در مذهب ما باده حلالست ولیکن بزم مذهبمزده شراب حلالدر
اما بی روی تو ای سرو گل اندام حرامست سنک یوزک ای سرو گل اندام حرامدر
مراد بودرکه شرابکه عشق در بزم مذهبمزده حلالدر یعنی عشق الهی اولورسه
اما حق یوزنسز یعنی مجازی و سر هوا ایله اولورسه حرامدر در مجلس
ما عطر میارید که جانرا بزم مجلسمزده خوش قوقو کتورمک که جانک هردم
ز سر زلف تو خوش بوی مشامست هردم سنک زلفک اجندن خوش
بوی در دماغی مراد جانه مشامی زلف یاردن خوش بوی اولمقدر عالم
هویتدن اثر و علاقه و جذبه و بیوستیه اولمقدر **بیت** هزاران دار لوله
خوشبو کرکمز هیچ باکه بور شام جانه پر اولمشدر چو بوی زلف دلبردن
کوشم همه بر قول نی و نغمهٔ چنکست قولاغم دوکلی نی قولیه و چنک نغمه سی
اوزره در چشم همه بر لب تو و گردش جامست کوزم دوکلی سنک لبک

مراد بودرکه ذکر اولنندی اکر مجازده حلال اولورسه
بو برشخص اولورسه کل کتاب زینه اونوبرشی
واللذه شراب ندحن دومتش وبرقاسی
اعلاه اکه مراده ما عهده اغتش اولابس
یوکک کبی حریف سلطان جهانیم قوللردر بو
بلوردی بویله کلای خواجه حافظ استاد حافظه
صادر اولوردی وبوکا کبی سوزی سرخوش
سویلمز بوسوزی مستانه ایکن سویلمش
دیمه بیاندر اولوسیدرکه خواجه حافظ منشی

لیک وقتده دخی اوزره در مرادی دن مرشد کاهی وچنکده بر مکملدر
ولبدن مراد کلام حق وجامدن مظهر عشقدر ودخندن مراد دوران آدم
نوبت کلدوبه کلدوکی اسنه مکدر لاجرم مربیه صادق وطالب عاشق
کلام کاملی وپند پیره کوش وهوش ویرکه کلام حکمت وپندر وموعظه کور تملده
اولوب وجرسنه دن ذوق ایتمز از جان شنیب قنده مکو هیچ ور شکر
قند وسکر لذتندن دیمه هیچ زان روکه مراد لب شیرین نوکامت اول
یوزدن که بکاسنک ونلو لبکدن مراد وار در بو مراد حاصل اولور یا مرادم اولدر
مراد اولدرکه الذات شا استماع کلام حق ومناجات وجود ومطلعه بزم عرفی
لذیذلره میل بوقدر تا کنج غمت در دل ویرانه مقیمست تا سنک عشقک کنجی
ویرانه کوکلده مقیمدر همواره مرا کنج خرابات مقامست همیشه بکا خرابات
اولمقدر انا عند المنکسرة قلوبهم والمندرست قبورهم **قطعه** کنج ویرانده
اولور نس چونکه کنج نوله ویران اولسه قلب مستطاب بن خراب اندم خرابکنج
از ننک چه کوئیه که مرا نام زننکست عار دن ندرسن که بکا نام عار دندر
یعنی عار اهلی اولدغم اجلدن نام وشهرت بولدم وز نام چه پرسی که مرا ننک
زنامست نامدن نه صورسن که بکا عار ندندر مراد بودرکه دنیای دونه
بند اولمق دناءتدر بو اندن عار ایدرین اول جهتدن نام ونشان بولمده وخلق
ایچنده شهرت حاصل قلمده وجود وعنایت در لاجرم اندن عار ایدریم که
درویش لایق دکلدر **ب** نه مردست آن پیر مرد این راه که مغلوب زنه
دنیای دون شد • نخواهد مرد راه دین شهرت • ازان نام اوران اندر

بو جاغی

43

اندرکنون شد ه میخواره وسرکشته ورندیم نظرباز شراب خوار وحیران
ورند نظرباز • وانکس که چو ما نیست درین شهر کدامست اول کسکه
بزچلین دکلدر بو شهرده قنغی در یعنی کیمدر مراد شراب خواردن عشق الهی ایله
دایم متکیف اولیجی در وحیراندن مراد تدبیر معاشدن غافل اولیجی در ورندن
مراد اعمالنده وقطع نظر ایدیجی در ونظربازدن مراد عالم عجز نیله نظر ایدیجی در
وشهردن مراد سلوک شهاری واخلاص یاریدر **ب** عاقلان اولدر
شهرده وابجامده هوش اولاجی زبان اوله ولیکن جمله چشم وکوش اولا
با محتسبم عیب مکوییدکه او نیز محتسبه عیبمی دیمک که اوده بیوسته چو ما در
طلب شرب مدامست متصل بزچلین شرب شراب طلبنده در **بیت** غم خوردی
جهان جهانست فضل عاقل • پس عاقل اکر بود که بود مست وبی غم آن
حافظ مخانی بی می ومعشوق زمانی ای حافظ اوتورمه شرابسز معشوقسز
بر زمانه که ایام کل ویاسمن ومآه صیامست که کل یاسمن آیی واوروج
آیی در مراد میدن عشق الهیدر ومعشوقدن محبوب حقیقی در وایام کلدن اوقات
مکاشفه در وایام یاسمندن ازمان بیاض قلب وصفای خاطر در وماه صیام
حدود وقت عباداتدر لاجرم فرصتی فوت ایتمیوب بونک کبی محلده طاعته اشتغال
کرکدر **ب** ایام کسب واکن صرف ایله که قدرنی • فرصت سنی فوت ایته
مه فوت ایلمه سن فرصتی • **وله ایضا** باغ مرا چه حاجت سرو وصنوبرست
بنم باغمکه نه حاجتی واردر سروه وصنوبره شمشاد خانه پرور من از که کمترست
بنم اوده بسلنمش شمشادم کیمدن اکسکدر کور با عنده مراد عالم مکاشفه در

بعض نسخه ده عید صیامست واقع اولمش ظاهر بودرکه مراد بونلری بلمکدر حجه یعنی در خایه حافظ دن واقع اولمش کل

ل

در

ترکیبده شمشاد اغاجی دیمکدر

انك محسنات باطنی ظاهره احتیاجی یوقدر زیرا علو مرتبه و درجات فیض و مرغوبات
معنویه که قلب خانه سنده مرتب و حاصلدر اندن اکسک دکل بلکه ارتقدر
ای نازنین پسر تو چه مذهب گرفته‌ای ای نازک و نازلو اوغلان سن نه مذهب
دوتمش سن کت خون ما حلال تر از شیر مادر است که بزم قانمز سکا ایاک صو
و ندن حلال ترکدر مراد پسردن انی رأیت ربی لیلة المعراج علی صورة شاب امرد
حسنجه حضرت الهی در بیت ای سپهر بنده نور شب تا بروز بانک زنند چون
خروس اسکه یاپیجی کیده و لذا نازنین اولدوغی ذو العزة والجلال والکبریاء و
الجلال اولدیغیدر و فائده مراد نفسانیتی قتل درکه بو طیبه در بیت لب نفس
اگر مرده شود زنده بود باید بود • یار اگر کشته مرا خاست حیاتم باقی • چون نقش غم
ز دور ببینی شراب خواه چون غم صورتنی ار آقدن کوره سن اراقدن کورسن
شراب استه تشخیص کردیم مداوا مقررست تشخیص مرض ایتمشز در علاجی مقرر در
مراد بودر که غم تعیین نماهر اولسه عبادة و حب الهی بوسیله و نوغل فلکه حبب
الی من دنیاکم ثلث الطیب والنساء و قرة عینی فی الصلوة مقتضاسنجه هر بار که
غم کلدی صلوة مشغول اولدق کوزم نوری وکوکلم مغفرت اولدی بیت هر قچن مجلسم
نمازی کوزلرم منور اولور • خاطر غمکینم شادی ایله سرور اولور • از آستان
پیر مغان سر چرا کشیم بعض نسخه ده سرکجا برم واقع اولمشدر دولت درین
سرست وکشایش درین درست دولت بو بابنده در و فتح بو قپوده در مراد
بودر که اهل الله قپوسنده دور اولمق باعث دولت مؤبد و فتح باب
تقرب حضرت عزتدر بیت از در اهل صفا دور شو ای دل مبین • هر که دور

دورست ازین در بجد ازو دیکیت ترجمه اهل الله قپوسنده سن ایراغ
اولمه صقین کم ایراغ اولمه بولاردن اول اولور حقه یقین ور راه ما شکسته
دل منجر بند وبس بیزدم بولمزوده قناعتیم اصنق کوکلوکک صاتون الور الجق
بازار خود فروش ازان راه دیکرست کنده صاتنجاره بازاری اولبریو
لعندر مراد بودر که ارباب طریقتک متاعی انکسار قلب و نیستی در و حضرت
حق ان الله اشتری من المؤمنین انفسهم واموالهم حسبنجه مشتری در بیت
بوندن ایو تجارت اولورمی کورای فقیر • بویله صنقلی قلب متاعنه حق اولا •
اما خود فروشلق و هستی اول بر یولدر یعنی طلب دنیا بولسندر
از کوه صدا برهیچ در دل موسی • از گیر بجای نرسید دست کسی • چون زلف نبات
شکستنی عادت کن • تا صید کنی هزار دل در نفسی • دی وعده داد وصلم
در سر شراب داشت دون بکا وعدهٔ وصل ویردی باشنده شراب وار ایدی کسرو ز
تا چه کوید و بارش چه در سرست بکونه تابنده دیرکر وانک مزده بار باشنده مراد بودر که
محبوب مجازینک شراب حسن و لطف و شراب غرور و عشق و شراب جوانی و کامرانی
و شراب دولت و کامرانی مستکندن حالیدر دیکلر یعنی دون وعدهٔ وصل
شراب حسن و لطف باشنده ایدی اما انک وعده‌سنه اعتماد یوقدر بکونه دیه
یعنی شاید که انک خلافنی سویلیه باشنده نه شراب وار اوله و نه فکر وار اوله
نه کم بر عاشق دیمش رباعی با هر که نشستی و قدح نوش کنی • از رشک
مرا خرابه مدهوش کنی • کفتی که چو ایمی ترا یاد کنم • ترسم که شوی مست و فراموش
کنی • اما محبوب حقیقی بر صاحب جمال جمیل البیان درکه ان الله لا یخلف المیعاد

مقتضاسنجه خلف وعده اتمز بیت چون غیری حداجی اولور صکره ندامت
غیری بکا کوزیی سومه سن الله سورسک • یک قصه بیش نیست غم عشق وین عجب
بر قصه قلدار اتوق دکلدر عشق غمی بو عجب کز هر کسی که اشنوم نامکررست هر بر
دن اشیدرم تکرار دکلدر یعنی عشق بر قصه در اما هر کمسه دنکه اشیدرم اول
اشتمش کبی حظ ایدرم باکه تکرار کلام مراد بودر که هر نایی که عشق الهی وجذب
حقیقی واخبار حقیقت واحوال آخرت سویلینور اکرچه همان بر حکایت در اما هر لفظ
دلکشیجدن ومرشید ومرشد وپیر ذکر استماع ایدرین همان شمدی اشتمش کبی ذوق
وحظ ایدرم که جزء واد اولمشدر لن یشبع المؤمن من خیر یسمعه حتی یکون منتهاه
الجنة شیراز وآب رکنی وآن باد خوش نسیم شیراز خواجه حافظک شهرینک
اسمیدر عرب فتنده انک اولدن اسمی اصطخر در شهر قدیمدر که سلیمان پیغامبر
عم اکا وارمشدر آب رکنی مسکورکنا باد اننده بر نهرک اسمی در نسیم بونده رایحه
طیبه سی اولان دیمکدر بو مصراعک مضمونه مبتدا در عیبش مکن که خال رخ
هفت کشورست ای عیبلیه که بدیل ایتمک یکاغی کبی دربو مصراعک مضمونه
خبر در مراد بوندن حب الوطن من الایمان حسنجه کندو وطنی مدح واظهار
محبتدر حضور قلب اولان پیروه عبادت اولیا ایدوکنه تنبیه در بیت کدی باره
وارمسم اوبزمنا جائده ذوق • کم حضوری قلبی ولماسه تمام اولمز نماز
فرقست زآب خضر که ظلمات جای اوست فرق وار در آب خضردن یعنی آب حیاتدن
که ظلمات انک یریدر تا آب ماکه منبعش الله اکبرست بزم صویمزیله که انوک
چیقدوغی یر الله اکبر دیدکلری مکاندر ما آب روی فقر وقناعت نمی بریم

دیدکلری

اتمزز صح

یاد شاهد ... ومقدر در صح

بزم بز فقر وقناعت یوزی صوین التمزز یا پادشه بکوی که روزی مقدرست
بیت عدمن دولت انمیوب رزق السندم شاهدن • بنجه بلا کلدی رزقم
حضرت اللهدن • حافظ چه طرفه شاخ نباتست کلک تو ای حافظ نه عجب
نبات بو داغی مدرسک بک در پیر برتر از شهد وشکرست که انک میوه سی زیاده
مقبول قلب دربالدن وشکردن بیت بر طرفه لولری قلمک ایلسر وری کم
آب دیات ظلمتی ایچنده در روان وله ایضا روضهٔ خلد برین خلوت درویشانست
روضه باغچه در خلد بونده جنتدر برین یوقاروغی دیمکدر معنای مصراع بودر که
یوقاروغی جنت باغچه سیدر درویشلرک خلوتی در بیت تولدکم
خلوت در درویشانه جنت باغچه سی • اندز غم اولمز نعم ور رؤیت دیدار اولوره
مایه محتشمی خدمت درویشانست محتشمی اسم مفعول صیغه سی اوزره در
یا مصدریه ایله حشمتلنمک واولولق دیمکدر یعنی اهل حشمت اولمغه سبب
درویشلر خدمتی درکه من خدم خدم بیت دنیا اولولری نه ایدن خدمتی
اولمور فقرا اهلنه کم ایلر عزت عزیز اولور گنج عزلت که طلسمات عجایب دارد
گنج فتح کاف عجیله خزینه ودفینه معناسنه در یعنی دفینهٔ عزلت که عجائب
طلسملری واردر که وصوله مانع اولور فتح اندر نظر رحمت درویشانست
اول طلسملرک فتحی درویشلر رحمت نظرنده در جهانک هر متاعی بر هواسی طلسم
وگنج عزلت مانعیدر کمسنه بورمز بو بجه طلسمی مکر اول کم جهانک قانغی انکه
بیعشق سینه بند تا جه تکبر حرستید اوکه انوک اوکنده فقر تکبر تا جنی کنش
کبریاییست در حشمت درویشانست بر عظمتدرکه درویشلرک حضینده در

۷ کشن میوه صح

۷ فلک

بیت درویشی ده اوقربت معرفت و قربت و راحت اوسلطنتی
یافت که شد مسند او عرش فقر فردوست که رضوانش بدربانی رفت جنتده
رضوان انک قپوجیلغنه کتدی منظری از چمن نزهت فردوس نشت و درویشلر شغلی
چمنده بر نظرگاهدر ـ ایلمز فقر منظر اولان مصاحب شاهل حضنه قند
بعز اولان قرین الله اهل اجنه ز میشود از پرتوان قلب سیاه اول بنسنه که الفتون
اولور انک صنباسندن فقره قلب کیمیاییست در صحبت درویشانست
بر کیمیادر که درویشلر صحبتندر ـ قلبی عاصی ایدی قاسی کیمیای عشق دوست
بوله خلوتده آبی الفتون ایلدی از کران تا بکران لشکر ظلمت ولی گرانی وکران فتح
کاف عربیله قراکی معناسنه در یعنی عالم برا وجدن براوجه و آرجه ظلم لشکر یدر اما
از ازل تا ابد فرصت درویشانست یعنی اولدن اخره دک درویشلرک
فرصتی در ـ درویش اگر نیست تعلق بمال و ملک اورا چه غم زور دور حرامی قطاع
دولتی را که نباشد غم از آسیب زوال بر دوشکه غمی اولیه زوال فتنه سنده
بی تکلف بشنو دولت درویشانست تکلف زاینست درویشلرک ـ بیت
ملکو جاهی از سلطنت نیست ایمن تر از ملک درویش نیست خسروکه
مجلسی حاجت جهانند ولی پادشاه اهل جهان حاجتلری قبله سی در لرولی سببش
بنوکه صحبت درویشانست اونک سببی درویشلر حضرتی قوللقی در ـ بیت
حق تعالی نیناه عالم اولندی بر دوکه بحث ـ حفظ درویشان چون مدحت ایتناه
ایچون ـ ای توانگر مفروش اینجه نخوت که ترا ای غنی صحته بو قدر تکبر ایتسنک
سر و زر در کنف همت درویشانست باشنک و التونک درویشلر همتی

حقی صفتنده در ـ بیت هر منکر زانکه درویشان دین ـ سرتا جوجند و
اوتاه زمین ـ گنج قارون که فرو میرود از قهر بشور قارون خزینه سی
که قهر دن خوانده باشی که هم از غیرت درویشانست اوقمش سن
اولاکه درویشلر غیرتندندر ـ رباعی سرمایه ملک جاودان درویشیست
بیدا نشد هواونهان درویشیست ـ اخلاص کدایه بنودرویشی اوری
مقصود که شاهانه علی طلبند بعض نسخده بویله واقع اولمش جملری
بحث که دمی برواز شاه کدامظهر شن آئینه طلعت درویشانست
انکه ظهوری یرینه [illegible] آینه سی در مراد بودر که مطلق اوله دولت دولت
باقیه در و اول مد درویشلر یوزنده ظاهر اولور ـ قطعه دولت اولدرکه
اولمیه زآبل ـ اوله باقی سنکله عقبی ده یوقه نه دولت اولسون اول دولت
کاولاسن مفلس اننده دینجه اخری ده منی غلام نظر آصف عهدم کورا
بن آصف بیعنی زمان وزیری منظرنک قولیم ین که اوکا صورت خواجه کی و سیرت
درویشانست خواجه لک صورتنه و درویشلر طریقتی وار در ازدرون شو
رشنا و آتش بیرون بیکانه وش اینچنین زنیاز روش کم می بود اندر جهان
حافظ از آب حیات ابدی میطلبی ای حافظ ابدی الستر سنک منبعش
خاکدر خلوت درویشانست انکه چند وغی بیر درویشلرک قپوسنک
طپراغیدر بعض نسخده مخلص واقع اولان بیت بو بله واقع اولمش حافظ
اینجا بادب باش که سلطانی ملک بعض نسخده سلطانی همه کز زینت همه
حضرت درویشانست دو کلی درویشلر حضرتنک قوللغندندر عجبتر آکهی

درکه ترک دنیا ایدنلرک خدمتن ایدنلره حق تعالی استدکلرین ویرر و انلرک
انلرک دعاسی بونلرک حقنده مستجاب اولور واکثر کنده ولرک دعاسی کندولرک
حقنده مستجاب اولمز بلکه بلا مسلط اولور انوکچون شیخ کمال خجندی دیر بیت
کر دولت بشکست دیرینی افزون کون کمال کر بشکست جام مجنون قصه
لیلی دیگر است وله ایضا در دیر مغان آمد یارم قدحی در دست آتش
پرست کلب آسته کلدی یارم بر قدح الندہ اولدغی حالدہ مست لذی دنجوران
از نرکس مستکه یار شر آید و مست میخور ز نرکس مستدن مست مراد دیر مغانده
ولشیخ ومرشد حکمنده اولان خانقاه وموضع عبادتدر وبو کلام روحانی
انسانی کلامیدر وانک یاری عقل درکه عالم الهیتده بیله کلمشدر روح موضع
عبادته کلدکده عقل فکر معاشنه وملاحظهٔ کسب دنیاده ایدی اتفاق
عشق الهی اکه تاثیر ایدوب اول شراب عشق الهی نوش ایدوب کندو بیسرخوش
ایدوب بقیهٔ بادهٔ عشقی نوش ایتمک صددنده ایکن فکر کلوب انی ترک ایدوب
روحه موافقت ایلیوب معتکف وتبقیهٔ نوش ایتمکه اوزره ایکن کلوب منحوار ارکه
قوای روح روان وحواسی بدنیه در انک قرآت ستمدن مست اولوب جمله
سی برحال اوزره اولدقلریدر قطعه منزل ایلمز اول اری چو رهبر وهم رهبر
ملک ایدر بی مراده عقل اکه یار اولمه روح سلطاندر وزیر عقل وعسکردر
حواس منهزم اولمز عدو بوجمله همرار اولمه در نفس سمند اوشکل مه پوش
رنک آتی نعلنده یکی ای شکلی ظاهر در وز قد بلند قدندن صنوبر قامتی کلجدر
مراد بوندن عقل علو مرتبه سن بیاندر که بعضی آتبند ملک ملک کبی مه ونفس جدتبه

قدسیه مرتبه سنه واریجق بلرده بلند طبع وقوی فهم اولانلر انده ن کچندر
دیرا هر نفس قدسیه مرتبه سنه واریجق نظریات اکه بدیهی اولوب اکتسابدن
مستغنی اولوب فیضان الهی یه تمام محل اولور آخر بجه کویم هست
از خود جرم چون نیست آخر بنه وار دیدن کندمدن جرم نقدر مراد بوندن
روح عقل موافقت ایدیجک روح بحر توحیده مستغرق اولوب کندو
نفسندن دخی غافل اولدوغن بیان ایدر رباعی جر باد توام رز دل تا شام در
در سینه هوای کل وسمشاد برفت مستغرق ذکر چنانم که زذکر درکر
توام از یاد برفت از هر چه کویم نیست با او نظرم چو لا هست مدفاو تری
بوفا دیم اکا نظرم چون وار در بیت انکه از حق نیست غافل یکنفس کی
تواند کفت اینجا نیست کس شمع دل دمساز ان بنشست چو او بر خاست
هم از کرک کوکلی چراغی اولوردی یعنی سونیدی چون قالدی یعنی کیتدی
مراد بودر که نور قلب حضرت حقک موافقتی وتوفیقی ایلادر چون انلرن
موافقت ومرافقت ایلدکیه نور قلب منطفی اولور قطعه اکر توفیقک
اولورسه رفیقم چراغ قلب اولور کون کبی بر نور اولور کون کبی بر نور
اکر دور اوله ک نوری هدای نعوذ بالله اولور چشم دل کور وافغان
ز دل یاران بر خاست چو او بنشست دخی افغان یاراتک کوکلندن
قالقدی چون اول اولوردی مراد بودر که چون حضرت موافقت ایده
عشق ومحبت وشوق وحالت زیاده اولور بیت کر شوی نزدیک من شوق
وصالم بیکند کر غالیه خوش بوشد در کیسوی او پیچید اکر غالیه

خوش قفقلو اولدی انکه زلفنه دولاشدی مراد بودرکه هر شنده
که طیب ولطف واردر حضرت حقك طریقنه مایل اولورکه الجنس الی الجنس یمیل
بیت سرو مایل بقد رست چه حاجت بدلیل • داننده که الجنس الی الجنس
یمیل ور وسمه کمان کش شد در ابروی او یعنی اکر السنق یا بلکه اولدی
ابه انوك قاشنه اولاشدی مراد بودرکه هر بر کشی دو تعلق که واردر
حضرت حقك اصل الله در آجعدر رباعی کر بدرقهٔ لطف تو نمانید راه • از آه
توجیح کس بکرد داکاه • وانکه بره رسید یافت توفیق • تو ره فیقی رفیق
ارشود و او بلاه • باز آی که باز آید عمر شده حافظ کر و کل که حافظك
کتمش عمری مراد رحمانیت غالب اوله درچون اول غالب جمیع عمره بادنه
حرف ادلمش غایه سنده اولور پس جانانه او نمز بیت در تو شتطانی و جانانه
در وجانی درست از شمار هر که باشی ان بوی روزی سنمار هر چند که نیاید
بازیش بکبر رفت از شست هر نه دکلوکه کلمز کرو مراوق که کندی یاشست
ولا بو ندتنبیه واردرکه کیدن عمر کرو کلمك محالدر پس تضییع عمر قلمیوب
قفاتی ما فات ایچون توفیق اخلاص وفضل خاص طلب قلمق کرك و آن صوکی
بشیمانلق فایده اتمز نته کم عالم رؤیاده بر مستی بر قلب زنده یه دیمش
بیت ای دریغا فوت شد عمر عزیز • عفته ماند و قصه نتوان کفت نیز • ای دریغا
ندانستیم ما • لاجرم امروز حیران مانده ایم • در پشیمانی بزندان مانده ایم
عمری دو دیمکز فهه مانند مبغ دست وپا داری چه بایی حیی دریغ
وله ایضا خوبان نرکس فنانی تو بیه چیزی نیست خطاب محبوب

محبوب مجازییه در یعنی سنك اول نرکس فتانك اتیکوسی قولاینه دکلدر
احتمال درکه کمر آکاهی اولوب بکا غفلت ویروب صید اتمك ایچون اولا ثانیا
آن زلف پریشان تو بی چیزی نیست یعنی سنك اول پریشان نکك بو کلماتی
قولاینه دکلدر دکلدر احتمال درکه بنی اول کمندله قید اتمك ایچون اوله قطعه
خالیدار زلفی اخشدر • بنیچ قلبی که رام اخشدر • بند اید وب بو تلاری
انده بند اید • انده وصلنی حرام اخشدر • از لبت شیر رو آن بود که
من بی کفتم • لیکدن تا سودا فراید بعنی تازه اید که بن دیدم این شکر
کرد نمکدان تو بی چیزی نیست بو شکر سنك طوز لکن با آننده قولاینه دکلدر
نمکدان اغزی شکر طودا آغی در مراد بودرکه ملاحت اهل لذتنك آننه ره زنا
سنك طودا آغی در مراد بودرکه ابد وکن ارکندن بلوب اندن اجتناب قلدم بیت
دهان یار بود چون دهانه عشر و شور • به انکه مرد طریقت از ان بات دور
چشمهٔ آب حیات دهانت تا لیك مطلوبدرا بر لب جاه زنخدان
تو بی چیزی نیست لیك اوزره دیمك معنیسی لبكدن فضله وانوك اوزرنده
بر چاه زنخدانك قولاینه دکلدر اکا طمع اید وب بکاد شمك خطری واردر
بیت چاه ذقن یار در چاه جهنم • او غرامه انوك دا یر سینه صعنبن ادم
جاه درازی تو باد اکه [illegible] بیلوبم در کمان تا دکر کان
تو بی چیزی نیست قاشك باننده کر بکك اوجی قولاینه دکلدر یعنی بنی هلاك
اتمك ایچوندر سکا عمر او زلفی اولسدن [illegible] بودرکه کمان ابرولره قربان
اولیم دیمسم تیز بنی هلاك ایدرسن مبتلای بغم ومحنت واندوه فراق یعنی

بو قدر مبتلا سین ای دل این ناله و افغان توبیچیزی نیست زیرا دردی
اولان ناله و فریاد ایدر **بیت** ناله و فریاد درجه جاه اکلنجه سی کم اولور
بیمار که آه و فغان اکلنجه سی دوش باد از سر زلفش بکلستان بکذشت
دوه کیجه بل انک زلفی اوجندن کلشنده اوغرادی ای کل این کریبان توبیچیزی
نیست یعنی ای کل بو یقاک یرتیق سنک اول زلف شوق قوقوسندندر
بیت بو بیت شنیدکل مارا زباد صبحدم همچون سروری جامه خود چاک میکند
در و عشق ارچه دل از خلق نهان میدارد در و عشق اکرچه کوکل جلعندن کزلر
حافظ اشک ناله نوبیچیزی نیست ای حافظ سنک اکلنجی سنک قولایته دکلدر
مراد بودر که عشق که صدقیله اولا اثرنده نظاهر پس معتبر بودر اول که دعوی بلا دیل
اولا **بیت** دعوای عشق کردن آسانست لیک اوراد لیل اوراد لیل
برهانست و بوند تنبیه واردر که اخلاص اولدر که عبادتی کتم ایدیلر
اثارنده ظهور ایده **رباعی** صنعتاله ز رشتر نکنا میم شد عمر تمام و ناتمامیم
درما عملی بنیست بی نمامیم کو باکه نخلعبم و بهامیم **وله ایضاً** برو بکار خود ای
واعظ این چه فریاد است که وعظکده رفع صوت ایدرسن مرا افتاده
دل از ره ترا چه افتاد است بنم کوکلم یولدان دوشدی سکا نه دوشدی
مراد بودر که وعظ و نصیحت ایدنلرک و دعوی کشف و کرامت ایدنلرک
اکثری اهل قالدر صاحب حال دکلدر انلرک قولنه ارباب حال چندان اعتبار قلمزلر
انکیچون بویله درلر **شعر** یا واعظ قد اصبحت متهما اذ عبت منهم امورا انت تاتیها
مباد اوکر آفرین است از هیچ اکله مبادی که حق تعالی

تعالی هیچ حد ظن ایلمش در دقیقه لیست کیا هیچ آفریده نکشت بر دقیقه در
که هیچ مخلوق آنی اچمشدر مراد میاندن تقدیر ازلیدر که حق تعالی ایله حقک اورته
سنده در انی حضرة حداکم عدمدن اختیار ایدوب فقالندر وانی
کمه بلمز **رباعی** در کوی فغان نکذرید آنم نه سر قضا و دو نه تدبیر دانم
از قدر تو آن چیست ازسر قضا هیچ نه تدبیر دانم کدای کوی تو از
هشت خلد مستغنیست سنک محلنک دلنجی سکز جنتدن مستغنیدر
اسیر بند تو از هفت و دو نه آزادست سنک بندک اسیری بو جهندن
آزاددر مراد بودر که قربت حضرت حق حاصل قلوب طالب مشاهده اولان
جنته محتاج دکلدر رتبه واکرای ایله مقید اولوب معاصیدن مصون اولان جهندن
آزاددر **رباعی** نعمت فردوس زاهدرا و ما ابروی دوست قیمت هرکس
بقدر همت والای اوست دست و پای من بلطلبت از ضعیف کشتند ناداد
شرحی بنیاد شنیم دیدم که جرم اند روست اکرچه مستی عشقم خراب کرد ولی
اکرچه عشق مستلکی خراب ایلدی جسمی اما اساس هستی من زان خراب اباد است
بنم وارلغم بنیادی اول خرابدن اباددر مراد بودر مست عشق حق اولوب
عمارت دنیایه مشغول اولمیوب عقل معاشی معطل اولان دنیاسی جهتندن
خراب اولور لکن حیات ابدیه سنکه بنیادی و بنای اخرتی بو دیرانلکدن
معمور در **بیت** ای دل اکر بدبده تحقیق بنکری درویشی اختیار کنی بر توانکری
ولا منال زبیداد و جور یار که یار ای کوکل اکلیم ظلم و جور یاردن که یار
ترا نصیب همین کرده است واین داده است سکا نصیب بویله ایلمشدر

وبو بنی ویرنشدر مراد بودر که ظاهرا فقر و ذلت و بلا و محنت که کورنور اکرچه
ظلم صورتنده کورنور عطاء الهی و عطیهٔ ابدیه درکه جانب عزتدن جزی بودرکه
رباعی ما ابلارا بکس رهانه کنیم · تاکه تاشش ز اولیانه کنیم · این بلا کوهر
خزینهٔ ماست · ما بهرکس کهی عطانه کنیم · بکام تا نرساند مرا لبش چون نای
مراد اکرابرشدییه انکلبی نی کبی نصیحت همه عالم بکوش من بادست مجلد
عالمک نصیحتی بنم قولاغمده یلدر مراد بودرکه اکر وعظ و نصیحت اول جانبک سزا
لذته باعث اولسه جزها و نعمت والابی فایده کلام اولور قطعه اولدر جوکه
بندی دکلیه اول کلامه عالم عامل اوله بو جهه بنده ناصح ایله فقه جون
بر اولور سایل اکر عاطل اولا سر و عشاته مخوان و فسون مدم حافظ
بوری افسانه یعنی حقه او توبه و افسون اوفورمه ای حافظ کرین غناتو
افسون مرا لبی یادست که بو افسانه و افسوندن بنم حوق حاظر مدهدر
مراد بودرکه اکر کلامک قولک بلا عمل ایسه مقبول ضاب قدسی اولمز زیرا بو بجلبی
کفتاری کردار اول حضرتده بی شماردر که النصیحة سهل والمشکل قبولها
نصیحت ایلمک نغط اسان ولیکن والغظ و تماسی شکلی قوللایدر امر ایدر
هواجه وش اول دلی دتماسی مشکل جون عقل مقبل ولد ایضا لعل سیراب
بجون تشنه لب یارمنست صوبه قانغش قانه صوسز لعلم بنوم بارسک
لبید مراد بودرکه آتش زندر اول چره کم اعبار دآووده ولدر اولمشدر الاطال
شوق الابرار الی وانا الی اشد شوقا قطعه بکشانن من اکر لب کشاید و
کوید · بعز رئیل که جانش بستاه بنزد من آر · جز این ندانم زین حضرت الهی را

را

50

را · که عیش صحبت او باید این غریب دیار · اکر قضیلت بسیار
بودی عمر دراز · نداد مهلت ابلیس تابروز شمار · وزبیه و بیدن اودادند
رتدر جانه کار · صیتانی کوکرکده نصکره جانی و یرمک بنم ایسته مراد بودن آن بس
اول حدیث شریف مضمونیدر که من احب لقاء الله احب الله لقاءه
ایدر بو حالت حالت نزعده اولور شول کمسه که اول حالده مشاهدهٔ دیدار
بی تردد جان نثار ایدر بیت پرده از پیش برافکن از که مشتاقانرا
لذت دیدنت از تلخی جان غم ندهد شرم از چشم سیه با دوش دغرکان
دراز اول کمسنه اوشته سی قره کوزدن اولسون دخی اوزون کرپکدن
اولسون هر که دل بردن او دیده و در انکار منست هرکه انک کوکل
الماسینی کوردی و بنوم انکار ایده دمراد بونیدن بودرکه شول کسه که جمال
باکمال حضرت حدایه عین قلب ایله مشاهده ایده انکا کوکل ویرر زیرا اچالک
حاقیه سی قلب سلیم جذب ایتمکدر رباعی ازبسکه چنین جمال باشد کردل
سیر و حلال باشد وانکس که چنین جمال را او دل مندهد و بال باشد
ساربان رحت بدر واز مبرکانا سر کوی ای دون جی السبا · وتقاضای شهر
صوقا غنه السنمدکه اول تجلیاتی شاه راهیست که سر منزل دلدار
بر اولوبولدر بنم دلدارمک منزلی بالشیدر لاجرم متاع والسباب ایلکه
ایتمکاولمز مراد ساربانن نفسدرکه حاکم تندر ومراد درحت من متاع
دنیادر درواز ون مراد طریقتدر که ترک دنیا ایله سلوک کورکدر سند
طالع خوشنیم که درین بحث رما کنند و طالع قولی بن که بو وفا فخر لغنده عشقا آن

عشق آن لولی سرمست و فا دزمست اول لوئی سرمست عشقی بنم و فادار مدر
مراد بوندن جذبهٔ حقیقی محمدر رسول الله صلی الله علیه وسلم بیورر اذا
اراد الله بعبد مده فی الدنیا ورغبه فی الآخرة وبصره بعیوب نفسه
بیت طالعم غایت ایو در بخدر دینالیغی لیک چون علم و عمل وقفند ایلسم
اولورسعید طبلهٔ عطر و گل و و بر عجرافنک گل عطرنک طبلهسی و انک عبیر
افشانی حقهسی قبضهٔ نکهتهٔ زیبوی خوش عطار سنت بنم عطارمک حوش
قفوسندان بر شمه فیضدر مراد بوندن جمله احوال صادقهنگ و جمیع احوال
طیبهنگ درجی احوال حسنهنگ واخلاق حمیدهنک منشاء ومناسبی حضرت حقک فیض
و فضلیدر دیمکدر نظم انکو تغافل اشنا شد • از فیض تغزمن تنها شد
و انکوره حرص وازبیهود • معمور تنذل من تنها شد • باغبان همچو نسیمم
ز در باغ مران ای باغبان بل کیبی بنی باغ قبوسندن سوره کاب کانار
نواز ایسک چه گلنار منست که سنک گلزارنک صویی بنم گلنار کیبی اشکمدر
مراد باغباندن رضوان یا حضرت رحماندر و گلزاردن مراد جنتدر لاجرم
حیثیت حق ایچون اغلمق اکا رتبت و باعث محو در رسول الله علیه السلام
بیورمشدر لا یلج احد النار بکی من خشیة الله حتی یعود اللبن فی الضرع
وحق تعالی بیورمشدر تلک الجنة التی اورثتموها بما کنتم تعملون شربت قند
گلاب از لب یارم فرمود قند و گلاب شربتی یارمک لبندن بیوردی
نرگس او که طبیب دل بیمار منست انک گوییدکر بنم خسته گوکلمک طبیبی
در مراد نرگسدن صفت بصر و هدایتدر لاجرم اثاردن حاصل

حاصل اولان احسند و طاعت باعث ذوق و لذتدر قطعه حدالکم
امر ایدر عبد عبادت • در کم بوللر ذوق حبابه • اگر کند وایچون اولیدی •
طاعت بهشت وه داخل امر ایدیدی آنی • آنی انکه در طرز غزل نکته چو حافظ
آموخت اولکه که غزل طرزنده حافظ تکلف اوکرندی یار شبرنک سحری
جادو کفتار منست بنم طتلو سوزلو عجیب سویلینلو یاردر مراد حضرت
حقک صفت علم و کلام ایله تجلی ایتدوکیدر بیت علم و کلام مظهری اولدیغی مجید
بر ایلسم صحایف دهری کمال ایله وله ایضا روزگاریست که سودای بتان
دین منست مراد بتلردن معبود حقیقی و انک اسماء و صفاتیدر رو دین
اطاعت معناسنه در لاجرم بر روزگار در عشق سلوکدن مقام تجلی یه وار دقد
بونلرک سودالرینه و مقتضیلرینه مطیع اولمامشدر که گاه تجلی ذاته مظهر اولورم
بس گاه صفاتیه مظهر و شوب مغفرة مشاهده ایدرم گاه نافع اسعف
محل ظهور اولوب منفعت گورورم غم ام کار نشاط دل غمگین منست
بو اسینک غمی گوکلمک سروری در عشق بو انفعالیاته تحمل و صبردن اگرچه غم حاصل
اولور اما چونکه مقتضیات ذات و اسماء و صفاتدر بونلره مظهر اولمق بخشی
سعادتدر پس بوحال قلب حزینک فرحیدر بیت در عشق نا بیرو آست
امروز زجانان در سرم سوداست امروز دین لعل نزاد دیدهٔ جان بین باید
سنک لعلک گورمکه جان گوزجی گوز گرک این کجا مرتبهٔ چشم جهان بینست
بو قدر نا بنم جهان گورجی گوزمک مرتبهسیدر مراد لعلدن اسرار لطیفهٔ
الٰهیهدر آنی ظاهر بین اولان گوز گوره مز یا لعلدن مراد کثرت موجوداتدر

آموختن لازمدر اوکرنمک معناسنه
بونده استقبال
اولنمشدر

ونا که حضرت حقک تجلی ایدکند نه حتم کلامله
فتح کلام ایلدیسه بوغزلده
افتتاح کلام ایله تجلی
علم بیانده اصطلاح
ایرشدرر

گلی سراز مسلمانان گربرانستی که بت چیست
بدانستی که دین در بت پرستیست

وتعدد صفاتدن تجاوز ايدوب وحدت ذاته وتخصيص تجلياتنه مرآت اولمقدر

مع بيرون ز حد و دكانتست دلم برتر ز احاطه‌ء جهانست دلم

مرآت تجليات دلم يا رمن باشكه زيب فلك و زينت دهر يكه معادن اولك

فلكك زينتي و دهرك زينتي ازمه روي توو اشك چو پروين منت سنكي يوزك

آينه‌دنا و بنم اكرا اشكلريدر مراد بودركه عالمك خلقته باعث عشق و محبت اولمغله

دهر حصومك شرفي و زينتي عاشق و معشوق ايلدركه هر طالب عاشق و هر مطلوب

معشوق پس حسن نظام و كمال انتظام بو ايكيسندندر لاجرم عاشق و معشوق

اورتيسنده جهت جامعه وآردر بو اكيسيك اقترانيه مناسبتلريدر **بيت**

اجتماع يار بار آن خوشست • پاي معني گير صورت سركشت • نام آ عشق تو

تعليم سخن دانيه داد تا سنك عشقك سوز بلمك تعليمن ويردي خلق را ورد زبانه

مدو تحسين منت عشقك وردي بلسان بنم مدح و تحسينمدر مراد كمال ايله

اتصافم اثر فيض و فضل الٰهيدر عكيدر في الحقيقه ممدوح و محبوب اولدر **شعر**

فلك بحبوب مغربي بحبوب بدين لم جنبهم لك قدوانو و ما قطنوا دولت فقر خدا

يا بمن اوراني دار فقر دولتين يا ربي بكا لايق دوت كبي كرامت سبب

حشمت و تمكين منت كه بو كرمت بنم حقيقتمك و قدرت و قدر و مك سبيدر

مراد بودركه عزة الدنيا بالمال وعز الاخرة بالاعمال حسنبحه داجي آلفقراء الفقر

جل الله تعاليه في الآخرة مقتضاسنجه فقر سبب عزة اخرويدر **بيت** با فقر بازم

كه مرا فقر خوشست گرچه ندارم چو دارم همه مست **بيت** يا رب رد و كن بي

نيازم گردان وز افر فقر سر فرازم گردان قدر فقري بلمدوكي بو فقير كه بو لكه غني

منت

52

منت بو لوب ابراهيم ادهم الذي جبرب سلطنت واعظ شحنه شناس

اين عظمت گو مفروش سحنه شناس وصف تركيبدر وصف واعظ در

شحنه بلمجي واعظ شحنه بلجي واعظ دي بو عظمت هنمه سن زانكه منزل كه

سلطان دل مسكين منست رنبر اسلطان منزل كاهي بنم مسكين گوكلمد

مراد بودركه مراتب معارف الٰهيه دن و درجات مقامات حقيقيه دن ادني

مرتبه قاور اولان تمكين اتمك لايق ذكلدركه لا يسعني قلب عبد المؤمن التقي

النقي الوداع حسنبحه بنم قلب مسكينم و مقر الٰهيدر **بيت** لذا يا تا را زين

معني جرنيست كه سلطان جهان با ماست امروز يارب آن كعبه‌ء مقصود

تماشا گيست يا رب اول مقصود كعبه سي نمك تماشاكاهيدر كه مغيلان طرنغش

گل نسترين منست كه انك طريقي مغيلاني بنم گل نسرينمدر مراد كعبه‌ء مقصود دن

جناب قدسدر و انك مشاهده سي اسباب طريقنك محنتين احتمال اتمك

كركه بلكه اني عين راحت بلمك كرك **بيت** كوي يار ه طعن دشمندن قچن

وار ره فجون كعبه وارمز شو كم خار مغيلاندن بحر • **بيت** سوسم د به ين كنى كعبه

صفاسن چكر خار مغيلانك جفاسن • ازكه دريا كري آموخت جبال نو مكر

كبيدما دكز ايلمك اوكرندي جبابك مكرره تمانبي سنده اين اشك چو هونين منست

انك قولاغوزي اولمشن بنم بو فانلو اشكمدر مراد بودركه حبالنجه كيشي بنجه فكر

عميق و عريض ايدر گويا درني دا ايدر و ايجاز بحر عمل سنكلدر بونك كبي تفكر

استاين اوكلمد و بو عمله استادكم بايدر بلكه بنم اشكمه يحضر در مكر بو عملده

الكا يوراه نماه و استاد اولمشدر بو كلامده گندونك كثرت بكاسنه و اشكي چلكي

جونکه اولدغنه تصریح واردر وبوکه تنبیه ایدرکه انسان کثرت عصیان ایچون
وعاقبت کاری نامعلوم اولدیغیچون چوق اغلمغه لایقدر بر کناه ایچون چون آدم
نیچه یللر اغلدی حق کناهی ایچون نیچه یللر اغلمغدر حتی باکه آخری محو دکلن ایدی
محتاج چوق قیام سس بر لحظه دور ایت آخرکیچون بو سکا حافظ از حشمت پرویز
دکر قصه مخوان ای حافظ پرویزک حشمتندن دخی قصه اوقیمه که لبش جرعه کش
خسرو شیرین منست که انک لبی بنم جرعه کش حجی خسرو شیرین تمدر واولبدن کلام
الهی والهام ربانیدر وجرعه دن مراد اسرار واحوال طریقت وبقیه ذوق کیفیت در
بو غطت قنده اولورکه سلطان سلاطین کلام روحانیله اسرار لطیفه اشراب ایده
بونکیچون شیخ شبلی دیمش لو علم الملوک ما نحن فیه لحاربونا بالسیوف
ولد ایضا کهنم که کوشه میخانه خانقاه منست یعنی بن اول کسه یم میخانه
کوشه سی بنم خانقاهمدر میخانه دخی اولورسه یاخود بو کلام قبلندر یعنی بنم کوشه
میخانه منست خانقاه بکا کوشه میخانه درکه اندن شراب عشق الهی نوش ایدوب
معتکف اولدم دعای پیر مغان ورد صبحگاه منست پیر مغان دعاسی بنم صباح وقتی
وردمدر مراد بودرکه شیخ ومرشد تلقین اندوکی دعا بنم سحر وقتنده وردمدرکه
من لا ورد له لا وارد له حسنجه هر صباح انکله مشغول اولورم کدم ترانه چنک
صبوح نیست چه باک اکر صبوح چنکی ترانه سی یوق ایسه نه غم نوای من بسحرگاه
عذرخواه منست بنم صدام سحر وقتنده اکر عذرلر اندوکه آداب عادتی ایده
مزسم بنم صدا واهم تقصیرم ایچون عذر خواهدر قطعه در چه کار منست تقصیرم
ای کریم که به بقصور بوزیه عجز من مست عذر تقصیرم عفو کیه سبب عفو ر نویه

مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلات

زپادشاه وکدا فارغم بحمد الله پادشاهدن وکدادن فارغم الحمد لله
ای خاک در دست پادشاه منست دوست قپوسی طپراغی کدالغی بنم پادشاهلغمدر
مراد بودرکه پادشاهدن مال ومنصب استمزم واکه عرض حاجت اتمزم لاجرم
اندن فارغم وکدا کبی اظهار فقر اتموزن وانک مسکنه کمترن لسیر اندن دخی
فارغم اما شول کسه که حضرت حق پاینده کدا اولا که رجا ایدن اید بنم
پادشاهم اولدرکه اندن فیض وهمت رجا ایدرم رباعی هردو عالم پادشاهی
میکنم کرچه ازایزد کدایی میکنم لا تقطنن انّی فقیر مفلس چون
نیکبخت رهنمایی میکنم غرض ز مسجد ومیخانه ام وصال شماست
یعنی عبادت خانه اهل ظاهردن ومعبد اهل سلوکدن بنم غرضم وصول
الی الله در جز این خیال ندارم خدا کواه منست یعنی بوندن غیری خیالم یوقدر
حضرت حق کندوسی والله علی کل شیء شهید قدیر حسنجه شهید وعالم
بیت که معتکف و دیرم وکه ساکن مسجده یعنی نیز امیطلبم خانه نجانه
مرا کدایی تو بودن ز سلطنت بهتر بکا سنک کدالک سلطنتدن یکرکدرکه دل
جور وجفای تو عز وجاه منست که سنک اول الک وجور وجفاک بنم عزتم
ومنصبم در بیت بنده ء خوارتوام لیک خداوند جهان نه جهانی که سکا السته
ودر بند جهان نه جهان نه شاد که اوسته و در بند جهان ازان زمانکه
بر این آستانه نهادم روی اول زمانده که بو آستانه اوزره یوزم قرار ایتدی
فراز سند بکاه منست کنش مسندنک یوقاروسی بنم سویکچکم برحدر
مراد بودرکه شول کسه که آستانه ء حضرت حقده بحسب الظاهر ذلیل اولور

عند الله عزیز و جلیل اولورکه ان اکرمکم عند الله اتقیکم مکر نبغ اجل
حیمه بر کنم در ره مکر قلیچ ایله اجل بنم چادرم قوتیره یوجه رسیدن از در دوست
نه رسم راه منت دوست قبول سندن اور کمک بنم عادتم و یولم دکلدر
بو بنده واردرکه آستانهٔ حضرت حقده اولمق و خدمت عبادت قلمق
دولت بنا آیندر بیت هر که در دولت گاه دولت شاه آید بدولت میرسد
رو بمسجد کر نجواهی منصب غوغا انرا کناه اکرچه نبود اختیار ما حافظ بعض
نسخه ده آمیز من واقع اولمش مصراع ثانی اولنده اولان تو لفظنده اول
مناسبدر تو در طریق ادب باش کو کناه منست کناه اکرچه بنم اختیارم دکل ایدی
دیدکده نفسکره کندویه غالب مقرر لقه تنزل ایدوب تا بجزیه طریقی ایله شخص آخر
لساننده سویلر کبی کندو نفسنه خطاب ایدوب درکه ای حافظ سن ادب طریقنده
اولدی بنم کناهمده ولها ایضا شکفته شد گل حمرا و گشت بلبل مست
اجلدی قزل کل و اولدی مست مراد کل احمردن معشوق حقیقیدر و انوک اجلمسی
کثرت فیض و فتحی و کشف جمال غیبی در و بلبلدن مراد شیخ و مرشد در مست
اولدوغی شراب تجلی و کشف ایله بیخود قلدوغی در رباعی یا رب دل پاک و جان
آگاهم ده آه شب و ناله سحرگاهم ده در راه خودم بیخود کن و انکه بیخود ز خود
بخود راهم ده صبا ای سرخوشی ای صوفیان باد بیت سرخوشلق صلاسیه
یعنی سرخوشلق کلکی ای طالب کیفیت اولان صوفیلر مرکو باب فیضان مفتوح
اولوب قلب مرشد منشرح اولدوغی زمانده جانب حقه توجه و اقبال و تحصیل
کیفیته اشتغال ایدوب دیمکدر بیت که فرصت عزیزست چون فوت شد بسی

سبب حسرت بود زان بری اساس توبه که در محکمی چو سنک نمود کعبه بنیاد دي
که محکم لکده طاش کبی کورنور ایدی مراد بو درکه قسوت قلب وافرندن رجو
کالحجارة بل اشد قسوة موجنجه برک ایدی به بین جام زجاجیه طرق اشکست
ببکشت کورکه هرچه قدح آنی نه عجب صدی مراد جام جاجیدن قلب
صافیدرکه اکا تأثیری تامی واردر بیت ادارق قلب المرأة دعاوة الهدف
المعقود اسهمها سد الاجرم سنک دل اولانلرک قساوتی صافی طبع اولا
نلرک صحبتی ایله منکسر اولور بیت قلبی بزم اولانلرک ایله صحبت ایت ای صافی دل
قلبک الجینده قساوت اولمیه قلب قلب بیا ربا دکه در بارگاه استغنا
کنور شرابی که استغنا درگاهنده مراد بارگاه استغنادن جناب
قدسدرکه والله الغنی وانتم الفقراء حسبنجه جملهٔ غنی مستغنی در چه پاسبان ن
وچه سلطان چه هوشیار و چه مست مراد بودرکه درگاه الهیده فقیر ایله غنی
و عاقل ایله غبی و ناقص عقل یکساندر فاذا نفخ فی الصور فلا انساب
بینهم مقتضاسنجه نسب و حسب معتبر دکلدر قطعه پادشاهم
دیو مغرور اولمه ای شاه جهان باب حقده شاه و درویش یکسان اولور
اولمه غمکین ای فقیری بیکس بیچیز اولان فقیر اول آبده سلطان اولور
درین رباط دو در چون ضرورتست رحیل بو ایکی قبولو کاربانسرایده
چون ضرورست رحیل رواق طاق معیشت چه سربلند چه پست مونسن جانیدا ق
وصفنده یوجه و نه الچق یعنی جهت عالی و نه یوقدر مراد بودرکه دنیادار جلو یغما
دکلدر بو بنده تکلف بنا حرج زاید و امر لغودر رباعی دنیا که در و ثبات کم می بینم

باهر فرحش هر آن غم میابینم و دار بقادر آخره بونذن فرار انده قرار بنا لسنده
اولمغ کرک رباعی اگر دل از غم دنیا جدا توانی کرد مقام عیش میسر شود بیرنج
مراد بودر که مقام عیش که انس حضرت در یاد دار جنت دره رحمتیز اولرکه جزده
وارد اولمشدر جاء الجنة بلا عمل نوع من الجنون بلی بحکیم بلا نسبة انده عهد الست
بلی الست بربکم عهدینه بلا یله مشغولدرکه الولاء والبلاء قطعه مرد راه با بلا ورنج
نه بر بساط نشاط راه نشد تا نشد سفته کوهر از الماس در خور تاج شاه
نشد باشد و نیست مرجان ضمیر خوش به باش ورا بله یوق ایله الجنة محفوفة
خوش اولکه کانیست سرانجام هر کمال که هست که یوقلق در هر کمالک آخری
که وار در مراد بودر که دنیای وفادر بونکا اچون غم چکمک خطادر قطعه عاقلاه
مبل سبو بت نکنند ای دینی هم امید کرم و لطف تو جا جاهل دارد هر که
هواهد بکند از تو مرادی حاصل حاصل آنست که اندیشه باطل
دارد شکوه آصفی و احتشم سب باد و منطق طیر اصفلق هیبتی و یللی
و قوشلر دیلی بباده رفت ازو هو آج هیچ طرف بنبست یله کتدی اندن خواجه
یعنی سلیمان علم هیچ ازه جی حصه بغلمدی بوندن مراد بیت سابقک مضمونینی
تحقیقدر قطعه هر دم زبان مرده همی کوید این سخن لیکن تو کوش هوش
نداری که بشنوی دل در جهان منه که بکس وفا نکرد هر روز بر سری نهد این
تاج خسروی بیال و پر مرو از ره که تیر پرتابی هوا گرفت و فناد ایله کیمه یولدن
کیمه تا او قی هوا کرفت زمانی ولی بخاک نشست هواده نذی بر زمان ولی طپراغه ده
اوتوردی یعنی بر مقدار زمان هوا اکلنور اما آخر یره اینر شعر ولو كانت

ولو كانت الدنيا بدوم لواحد لكان رسول الله فيها مخلدا زبان کلک تو حافظ
چه شکران کوید ستنکی قلمنک دیه حافظ که اکا شکر ایده که کفته سخنی میبرند
دست بدست کاکنوک سوزینک سویلنمشنی الندن الده بیت سرور با
قلمک بنجه بو کاسکر قله که باز طاغی اوقنه تا که حشر اوبنجه قلا وله ایضا لیف
آشفته و خوی کرده و خندان لب و مست یعنی دبرکه زلف قرش قرش
اولمش و ترلمش و لبی کلیجی و مست و پیرهن چاک غزل خوان و صراحی در دست
کوکلکی یرتق غزل اوقیجی و صراحی الده نرکسش عربده جوی لبش افسوس کنان
کوزی جنک آرایجی و لبی لطیفه ایدیجی نیمه شب دوش ببالین من آمد بنشست
نصف لیلده دونکیجه بنم بصیدوغمه کلدی اوتردی سر فرا کوش من آورد
باواز حزین بلاشی یوقاره و بنم قولاغمه کتوردی عشق اواز ایله کفت ای عاشق
بیچاره من خوابت هست دیدی ای بنم بیچاره عاشقم اویقوک واربو محلده
علماء بیان تشبیه مرکب بالمرکب دیدکلری واردر که امور متعدده دن منتزع
اولان هیئتی بر امور متعدده دن اولان هیئته تشبیه ایدرلر بونده دخی جناب ذلک
عیب هو تیتی غیره متحیز اولوب و هدایت سالک بجد و ساعی اولوب و الکا بسط
ورغبت ایدوب وجذبه کبریا به کشف ایلیوب و شوق و ذوق و بیرمک صدده دنده
اولوب که حلال اکا آره حال کوسترب کیجه حال بونده غفلتدن ایقاظ
ایدکنک یعنی که امور معقوله دن منتزع اعلی در بو اوجه بیننده مذکور اولان
بر بجوک اوصافنی که امور محسوسه دن الندن منتزع اولان هیئته تشبیه درکه
سالک فیض الهی غالب اولوب اکا تنشوح ایچون حالات عجیبه فضل اندوکن

بیاندر پس سالک طالبه و عاشق صادقه ینبغی اولدرکه اول حالده عشق الهی جرعه‌سیله
منکشف نوی کنند وبه حرام ایدوب جاب قدسه بر شوق و ذوق متوجه اولا ایکیجی
دیر عارفیرا که چنین بادۀ شبکیر دهند بر عارفکه بو تجلین شراب شبگیر ویرلر
کافر عشق بود کر نبود باده پرست منکر عشق الهی اولور اگر عشق الهی نوش ایدوب
کیفیت احیاء لیل قیلوب اقبال حضرت اتمزسه بروای زاهد و برو در کشاه
خرده مکیر نبودی ای زاهد درد چکیبچاره طعنه اورمه که نه دادند جز این تحفه بما روز
است که ویر مدیلر بزه بو تحفه دن غیری الست بربکم کونده مراد بودر که عشق
الهی ایله طلب حق اتمک عطیۀ الهی یه ور عشاق طائفه‌سنه ازلده بو ویرلمشدر
زاهد خشک کبی یبوست ایله عبادت اتمزلر بلکه بر شوق و حالت اولورلر
آنچه او ریخت به پیمانۀ ما نوشیدیم اول نسنه که اول بزم قدحه دوکدی ایچدک
مرادقدحدن قلبدر ایچمکدن مراد قلبه دوکلن ایله منکشف اولملر اگر از خمر
بهشتست وگر از بادۀ مست یعنی اگر محض عبادت اولا با شوق و حالت و قیدی
کلی اولا جنت ده جامی و زلف گره گیر نگار شراب قدحنک کولمسی و نگارک
دوکم دوکم زلفی ای بسا توبه که چون توبۀ حافظ بشکست ای چچه توبه حافظ
حافظ توبه‌سی کبی صدی توبه که رجوع اهل دلدر توبه دیو اهل دنیانک آخرتدن
رجوع دنیایه اقبالنه دیر بونک ضدی دنیایه توجهدن اعراض اندرب جناب حقه
اقباله باعث اولمقدر و جامدن احوال سالکه رحبانیه داره قاتیقی و زلفدن مراد
غیب هویتدن اولان تعینات ندر پس مراد بودرکه ظهور احوال و قیود غیب
هویت بنجه بنم کبی متوجه دنیایه و طالب ماسوای اول حالدن رجوع اندرب

اندرب کند و سمتنده توجه اتمشدر بیت بخود تنست در کوی تو
مشتاقان سرشیدارا حمر نعت بقلاب محبت میکشند مارا وله ایضا زلفش
هزار دل ببکی تار موبست آنک زلفی ببک قیل تلی هر بیسی البته باغلدی مراد بنده
غیبت هویتیدر و هزار کسر بدون عبارتندر بر تلدن مراد جذبه در لاجرم جذبه
ایله بنجه کوکلری باغلمشدر که اگر فتار اولمشدر راه هزار چاره گر چاره سوسیت
ببیک چاره ایدیجینک یولنی هر طرفدن باغلدی مرادنیجه عاقل و مدبری قلدی دیمکدر
بیت تو که کر کار جهاندن اولا بیکار کوکل عشقه بسته اولا اولدی جونا چار
کوکل تا هر کسی ببوۀ نسیمی و هند جان تا بر کسه بر ایل قفوسی ایله ویره لر جهانک
بکشود نافۀ سودراز رونیست اچدی بر نافۀ یعنی زلفی جزدی آرزو ینوس باغلری
یعنی جر قیدی مراد بودر که غیب هویتدن هر بر عاشقه سر در لو جذبه ایرشدردی
تاکه اکل جنتی ایله حتم اولالر و بوسبیی ایله شهوانده ممنوع اولالر بیت بکبار خلت
ازان لعل لبم هوش بخاتیت از جلۀ شهوات جهانم بر هانید شید الزلال
شد مسکه نگارم چو ماه نو ابرودنی دیوانه اولدمکه نگارم یکی آی کبی ابرو غنود و جلوه
گری کردو ربیست قاش کوسترد و صالنمق ایلدی و یوز باغلدی یعنی
یوزی اورتدی مراد ابرودن ابتداء سلوکده ظاهر اولان فیض در و جلوه‌دن
مراد ابرودن ابتداء سلوکده ظاهر اولان فیض در و جلوه دن مراد اندن صکره
اولان اوضاع لطیفه و حالات عجیبه در یوز اورتمک استتار حالدن عبارتدر لاجرم
زمان استتارده عاشق جنون عارض اولور بیت کوردی لیلی یوزیندن بوزندی
ایکیون دل شدی کوه دشت مجنون ساقی چند رنک می اندر پیاله ریخت

مفعول فاعلات
مفاعیل فاعلات

ساقی بنچه رسکیله شرابه قدح وکدی این نقش ها نکر که چه خوش در کد وبیت
بو نقشلوی کورکه نه خوش قباقده باغلدی مراد ساقیدن واعظ وشیخ وشوق وهاتف
ویرندر شرابدن مراد کلمۀ حکمت وعشق آلهی در وپیاله دن مراد قلب منزشند
وطالبدر وزنکدن مراد فنون عبارات وعلوم انواع طرق سلوکدر وقباقدن مراد
طالب ومریددر بونده اولان نقشدن مراد حالات وسالکین صنعا بر وظواهر بونده
اولان علوم ومعارف ومراتب وسلوک ودرجات وانلرک بونلرده اولان تغایر
وتفاوتیدر یارب چه نغره کرد صراحی که خون خم یارب نه نغره اوردی صراحی که
کوپک قانی یعنی شراب بانغهای قلقلش اندر کلو بیت اونک قلقل نغمه لری
ایله بوغزده باغلندی یعنی منجمدر ومنعقد اولدی صراحیدن مراد طالبدر وکوپدن
مراد عشق آلهی وعلم حقیقت سویلین واعظ طریقت ومرشد حقیقتدر وقا
ننده ما یعنی شرابدن مراد اول عشق وعلمدر وصراحینک قلقلی دیمکی علم صوریه
ومعرفت ظاهریه طلبنده متحیر وساعی اولوب علیده کاهل اولدوغی درو علم
بلا عمل بی نفع اولوب وعام ایله عمل قلمیوب طریقتدن محروم قلدوغی ایچون مرشد
وناصحه لال اولوب نغمنی وتکلمی وعنده عی دیلور بیت زمانه خضایع
ملکی از علم وصورت مکر چندانکه در معنی بیری راه جو معنی یافتی صورت رها کن
کران تحفه واین سرکاه اکر بقراط جو آگاهی نداند نیغرایدی بر وجهی قدر چو آگاه
مطرب چه پرده ساخت که در پرده سماع مطرب نه پرده اوردی که سماع جره وه
سنده براهل حال اوزره نا وهو قیلدی باغلدی مراد مطربدن
شوق وجدیدر [illegible] نوک استغفار واستغراب اولدن پرده سنده مراد مشاهده

مشاهدۀ حق واستغراق افاده ایدن افاضه سیدر لاجرم من عرف الله کل
کل لسانه جستجوی اهل حال اولانه نطق محال اولور شعر تمنیت من اهوی
فلما رأیته بهت فلم املک لسانا ولا نطقا گفتم که حسن وجبین اورا صفت
کنم دیدم یعنی کیند هر نفسه دیدیمکه انونک حسن وصورتنی وصف ایدیم اوریدی
خود عقود ودر گفت وگوی بیت اول کمند وبوزنی کوستردی سوز وساوقیوسابن
باغلدی مراد بونده بودر که قائل وناصح جمال آلهی وصفنه شروع ایدوب مشاهده
واستغراقه دوشوب گنگ ولال اولور بیت بسیار سخن وردل بهار تو کنم
حافظ چو تا روی تو بینم آنها رودا ز خاطر حافظ هرانکه عشق بتو رزید و
وصال خواست ای حافظ هراول کسکه صنا آمدی ودی وصل السدی
احرام طوق کعبۀ دل به وضو بیت کوکل کعبه سی طوافنه احرامنی ابدسنز
باغلدی مراد بودر که وصول الی الله کمال ونظافت ایله اولمغک شرطی عشقدر وله
ایضا خدا چو صورت ابروی دلکش آیینه بو بیت حق تعالی چون سنک کوکل
اچی فاشکل صورتن باغلدی یعنی لئی خلق ایلدی کشاد کارمن اندر کرشمه های
تو بیت بنم ایشمک اچلمه سنی سنک ناز ایله نظر کرده ایلدی مراد بونداء نقش
انسانک روح انسانیه خطابیدرکه بیر حضرت حق کرسنک چشم ابروکک
صورتیه ایجاد ایلدی بنم جناب عزتدن عملمک فتحنی سنک التفاتکده وعین عنایتکده
ایلدی بیت چونکه این اهتمامی شاه روح ایرشور نقش نقیبه حوق قنوه مراد و
چو راه بجای راح نشان دهی وسر و چمنی بوی طرآغنده وکدی زمانه تا قضیب
نرکس وقبای بیت زمانه تا سنک نرکس وقبالک قصبنی بغلدی مراد بودرکه

[illegible]

لفظی معناسنه کلور واوت بالدری
معنالنده کلور بونده مراد
قد وقامتدر

نفس وجود ربان و سرو چون حركتده در دكولز بين بدننز وسننز وسرو حاسز
سن كه روح دسن جشم قدنك وار ده اندا ايكى كورر و حركت ايدرسن **بيت** چون بدن
قلمز عمل هرگز جهانده جانسز بو اينجه كارايده بيلم اي كوكل جانانسز نگار
ما وول غنچه بس گره بگشود بزم الستده وغنچه كوكلدن بنچه دوكم اجدي
شبنم كل چو دل اندر پی هوای تو بست كول بلي چون كوكلي سنك هواك ايچون بغلدي
مراد شبنم كلدن حضرت حقدن وارد اولان باد عنايتدر چون انوك ميلي سوجك
محبته اولا باد عنايتدر ننك غنچه باغلو ايشغي و غنچه كبي دلتنك اولنك
قلبيني آجر مراتبه تو دوران چرخ رازی گرد بيني سنك بندكه دوران چرخ آهني
ايلدي ولي چه سود سررشته در رضاي تو بست ولي نه فايده كه ايپلك
باشني ييني اختياري سنك رضاكده باغلدي مراد بودر كه نفس روح قيدنده يعني
بدنده مقيددر بو كار رضاسي آرزو زيرا بدنك التدر اما مطلوع العناقا وليوب
دايما كندو هواسنه كتمك روح مانيودر اول جهتدن تمام رضا اوزره دكلدر
بيت نفس كه جو بر روح مانوس است ليك دربند اوست محبوس است
چو نافه بر دل جو نين مي گره مفكن نافه كبي بنم قنلو كوكلمه دوكوم براقمه جو عهد
يا سر زلف گره گشاي تو بست جو عهدي سنك گره اچجي زلفك ايله باغلدي مراد
بودر كه اي روح چون تصرف سنك قبضه قدرتكده در سن بني قبضه دو شورمه
فتح وكشف الهي يه منظر قلمغه سعي ايله تو خود حيات دگر بودي اي زمان وصال
سن خود بر حيات دگر ايدك اي وصال زماني خطا نگر كه دل اميد وفاي تو بست
خطا يه كور كه كوكل اميدي سنك وفاكه بغلدي يعني حياته وعمره وفا اولو صندي

مراد بودر كه زمان وصال دمنا هديه جمال على الدوام اولمز كه مشاهدة الابرار
بين التجلي والاستتار **بيت** شوخي كه دايما او مايل جفاست عمر عزيز ماست
چه حاصل كه بيوفاست ز دست جور تو گفتم ز شهر خواهم رفت سنك جوركز
دورك الندن ديدم كه شهردن كيتمك استرم بخند گفت كه حافظ برو كه پاي
تو بست كوكلك ايله ديدي كه حافظ يوري كم سنك اياغك باغلدي مراد بودر كه
نفس روح بدن ايله مقيدتر در احتيار انفكاك انلرك الندن دكلدر كه مصراع
ثاني مضمونه على وجه اللطيفه بلكه تجرد طريقي اوزره **ولها ايضا** درين زمان رفيق
كه خالي از خلل است بو زمانده يولداشكه خلل دن خالي در صراحي و مي صاف و سفينه
غزلست صراحي دخي شراب صافي دخي غزل كبي در مصراع اول مفهومسندن
اشارت وار در كه بو زمانده رفيق بي خلل بولنمز **رباعي** يك دوست چنانكه
دوستيز اشايد نامه بكفت واحد نيست كاتبه في الجمله هر انكه دوستي طلبنده
برحاكي نشسته باري بيحايده مراد بو بنده صراحيدن قلبدر و شراب صافيدن علم بي
ريا و بي طلب دنيا در و عشق الهي و حب حقيقي در و سفينه غزلدن مراد كتابدر
بيت در زمانه زوال نفس يار نيست مرد دانا راز بين به گاز سبت سفينه
نعطي ان رند كه مراد كتاب شريعت در كه رسول الله عم بيورمش انما مثل
شريعتي يعني كمثل سفينة نوح من ركبها نجا ومن تخلف عنها غرق جريده
روكد كنذر كاه عافيت تنكست جريده بو بنده علاقه دن تجرد معناسنه در ره عافيت
راحت كلك معناسنه در يعني تجرد كسب راحتلك ده اوغراقي طار در بو بنده تنبيه
وار در كه مال و ملكي اولمبوب علايق و عوايقدن تجرد اولانك راحتلكي زياده در

بیت که بپرانند درین ده کذر هر که نهی کبه تر آسوده تر بیاله کیر که عمر عزیز
بی بدلست قدح دوست که عمر عزیز بی بدلدر یعنی شراب عشق الهی نوش ایله قدح دوست
که عمر عزیز بی بدلدر یعنی شراب عشق الهی بولسنه و طاعت و عبادت حضورنه مشغول
اول عمری ضایع ایتمکه سرمایه بی بدلدر رباعی لا تحذ عن بامنه اذا الهم و اغتنم
فرصا قبل نفاد العمر ثانیته ایام الشهور انقضت کما یجل اسکالحصاد العمر
نه من زیبه علی در جهان ملولم و بس ملول عربی اعتبار اولنیجق و صباحی معنا
در ملامت اوصحق معناسنه در فارسی اعتبار اولنیجق غفلتلو معناسنه در ملامت
عفتلنمک معناسنه در بوندنه معنای فارسی مناسبدر یعنی یالکوز بن عمل سز
لکدن عفتلو دکولم الجق ملامت علما هم ز علم بی عملست علمانک ملامتی
دخی علم بی عملدندر مراد بوندن عمل ترک عبدر و علمای افراد بالذکر رتبه ابر کمسه کی
علی اولوب علی اولمنه کبی عیب در مثنوی در رفع حجب کوشش نو در جمع کتب می نشود
رفع حجب در طی کتاب نسبتا حسب طی کن همه را و عد الی الله و ثب لجسم غفل و رح
ره کذار پر آشوب غفلو کوزی ایله بو فتنه و اضطرابیه حوق اوغرادقده جهانو کار
جهان بی ثباتست بی محلت جهان دخی جهان اینی ثباتسزدر مراد ره کذر پر آشوبدن
موندرکه انده جهان کار جهالغو محضدر بیت ان لحظه که دست اجل از پا فکند نه عمرم
درسنه در فرزند با مراد بو قدح طریقت و وصول الی الله در که انده جهان و کار
جهان کار کرد دکلدر لا جرم عمل بی اخلاص کرک بیت چون ترا صد بت بود در زیر
دلق چون نمایی خویش را صوفی بخلق دلم امید فراوان بوصل روی تو داشت
کو کلم وافر امیدی لسنک یوزک وصلنه دوشترو لیه اجل بره عمره زن اصل است

اصلاست و لی اجل عمر یولنده امل رهزنیندر مراد بودرکه وصول الی الحق
ایچون عمل ایتمکه املندن ابن بیت چند روزی بر سرپا م اقامت ارز وست
ای اجل سرعت مکن وی عمر مستعجل مباش یکبیر طره مه چهره و وقته نحوان
ز لعنی و وقفه او قبحه یعنی و یجکه سعد و نحس ز تأثیر زهره و زحلست که سعد
زهره نک و نحس زحلک تأثیر یندندر مراد بودرکه غیب هویتدن عرفه و نقی دوکم
نفرق حضرت حقک قبضه قدرتنده در تأثیر کواکبدن دکلدر قطعه علم نجوم
چون بچه ابسر آربلدره چکسک ردا در آنتو کیجوه حیلی حق طق ایمه لیکن انجم و
افلاک امیر عمل هر کاری ایلیین در الله حضرتیدر باهیچ ده و زه نخواهند یافت
هشیارش هیچ دورده ایق بولمیه لر کس آنی چنین که حافظ مست
بادهٔ ازلست بویله بزم حافظ ازل شرابیه مستی در بونده تنبیه وار در که حواجه حافظک
غزللرنده ذکر اتدوکی شراب دنیا شرابی دکلدر و تنبیه واردرکه حواجه حافظک
غزللرنده ذکر اتدوکی شراب دنیا شرابی دکلدر و تنبیه واردرکه دنیا شرابیسی ایچلمق
اولو مست شراب ازلی ابدی مست قبلور و معنای سابق غزل لا حق مطالعه‌دن
مفهوم اولور ولایضا مار از حیال تو چه پروای شرابست بزه سنک حیا لکدن
نه شراب پرواسی واردر خم کو سر خود کیر که خمخانه خرابست کوپه ویدی کندو
با شنک و روحت یعنی کند و تنه سیر کده اول خمخانه یعنی میخانه خرابدر مراد بودرکه شول
کمسه که انده حب الهی و آرد در اول مست ازلی اولور غیری شرابه احتیاج اولمز
پس اول کمسه که میخانهٔ معمور قلمز بیت مسجد یا معمور ایدر مؤمن کلام حق
بودر بو بنجه فالسعدر میخانهٔ معمور ایدن کر خمر بهشت بر سر یدکه بی دوست

اکر حبت شرابیدر اجاولورسه دوکلکه دوست سزه هر شربت عذابم که
که دهی عین عذابست هر طالع شربت که بکا ویره سن عین عذابدر
بونده تنبیه واردر که دوست رضاسنسز هر شراب و شربت والوان نعمت
مقبول عاشق دکلدر افسوس که شد دلبر و در دیده کریاه حیفا که کندی دلبر
و اغلانجی کوزده هر بر خیال خطا و نقش بر آبست آنکه حقلی حیالی بحر صو
اوزره نقشدر مراد بودر که دلبر صوری کتدی و کوز نظر افسوس سحب معانیده در
و مصراع ثانی مضمونی ایله آنک عدم ثباتنی بیان ایدر که کل شیء هالك الا وجهه
بیت زان نه داده عاقلان ره دل بجز یاد کل شیء هالك الا وجهه بیدار شو کی
دیده که ایمی نشو آن بود ای یاران ایکی کوز که اصلی اولمق اولمز زین سیل دمادم
که درین منزل خوابست بر نفس تنفس و فات فانه سیلدن که بو ایقو منزلند
در مراد منزل خوابدن دنیادر که محل غفلتدر و سیلدن مراد حوادث و اسباب موت درکه
چو فقر لاجرم غفلتدن ها و بانوب بیر زات آخرت قلمق لازمدر ناکاه اجل کلوب
موت ایله اویقودن او کدین که الناس نیام فاذا ماتوا انتبهوا **شعر** و کم من فتی
یمسی و یصبح ضاحکا و قد نسجت اکفانه وهو لا یدری معشوق عیان میکند
بر تو ولیکن معشوق آشکاره بکر سنک اوزره که اما اغیار همی بیند از آن سبب
نقابست اغیار کورر ایکنجی نقاب باغلمشدر مراد بودر که حضرت حق جمیع مظاهر
ظاهر و آفتاب عالمتابدن اظهردر لکن نورندن کندویه سحاب وجه جبیلنه حجاب
اتمشدر که نوری کندو سیئ ساتردر بو خصوص عاشق صادقدن و طالب لایقدن
کندویه سزا ایچون دکل بلکه اغیار استتار و احتجاب ایچوندر **مص** کون فیتی

سون فیتی ظاهر ایکن کمه یوزنی کورمزانک • بر عجب سردرکه نوری کندویه اولمش
حجاب • کل بر رخ رنکین تو تا لطف عرق دید کل سنک رنکلو رنککی اوزره
تا عرق لطافتنی کوردی تا آتش رشک از غم دل غرق کلابست کو یا اتشندن
کوکل غمندن عرق کلاب ایدر مراد بوندن صنع حقی استوایدرکه خاک تیره دن صورت
سبزه خلق ایدرلر و کلده رنک و بو ویرکلر حده رنکی و ایجاد ایدر و کلرخ رخنده
حرفا پیدا ایکلی اول غمندن تربه عرق ایلیوب بلکه اریدوب کلاب ایلر در کنج دماغم
مطلب جای نصیحت نیم دماغم کوش شد استمبرن کین حجره بیراز نمرغ
حبک ورباب است که بو حجره چنک و افلاق اوآوه سندن طلودر مراد چنکدن
پیری طریقت و ربابدن صاحب وجد و حالتدر و حاصلی عقل معاشد و آهل
دنیایه و **بیت** ای بکا نصح ایلیین کحفل الالوجاه ایچون سنید بربوج فوبلی لطف
ایله کل الله ایچون راه چو آهنیست که از غایت تعظیم سنکی یومک نه یولدر که عاب
عظمتندن دریای محیط فلکش عین سرابست الحاصل بر صوباشندن سعیی بیر بیره
که جهان عین سراب در مراد سبزه دن تازه لک زمانیدر پس بو زمانده سرب
کسبی بنست حضت نمادر در بزم دل از روی تو صد شمع بر افروخت
صحنده کوکل سنک یوز کردک یوز چراق یاقدی و بن طرفه که بر روی تو صد کونه حجابست
بو عجب که سنک یوزک اوزره یوز درلو حجاب واردر مراد بو که نور ظاهر فی نفسه و مظهر
لغیره در بویله ایکن آفتابک یوزی نمایدر آفتاب بو عجب که سنک یوزک اوزره
یوز درلو حجابدر مراد بو که نور ظاهر فی نفسه و مظهر لغیره در بویله ایکن آفتابک
یوزی نمایدر آفتاب حقیقی که حضرت حقدر نورندیجه قلبه روشنا حاصل ایکن

وجه باقی توزی ایله مستور دربی روی دلارای تو ای شمع دلفروش
سنک کوکل بزجی یوزکسز ای کوکل یوزیچلندرزجی شمع دل رقص کنان پر بسر
آتشن چو کباب است کوکل رقص ایدیجیدر اود اوزره کباب کبی مراد بودرکه
دلکه نور تجلیدن مهجور اولا مضطر اولور **بیت** آتشن رخساری نورندن اولیدر
دور نوله کوکلم دونسه پر پر آتشن اوزره چون کباب. حافظ چه شد ار عاشق
ورندست ونظرباز یعنی نوله حافظ اکر عاشق ورند ونظرباز ایسه بس طور
عجب لازم ایام شباب است نیجه عجب طوریکتنک رباتمدلا زمدر مراد رنددن
اعاله النقانی اولمین در ونظرباز عالم عبرتیله ایدن در وشبابدن مراد سالک
مبتدیدر چون سالک قوی طلب وعالی همت اولا عاشق صادق واعاله
عز معتمد وعین عبرت ایله ناظر اولور **وله ایضا** کنون که بر کف کل جام باده
صافست یعنی کل آیا غنده شراب صافی قدحی واردر بصد هزار زبان بلبلش
در اوصافست یوز بیک دل ایله بلبل انک اوصافنده در مراد کلدن معشوق
حقیقی در وجام بادهٔ صافی الندهٔ اولمق عشق بی ریا توفیق اندکه در وبلبلدن
مراد عاشقدر چون محبوب ساقی بی صاف اولا عاشق حامد ووصاف اولور
بیت چو باده از لطف حو ساقی باشد که باشد که احتیار باقی باشد
بخواه دفتر اشعار وراه صحرا گیر است اشعار دفترینی وصحرا یولینی دوت
چه وقت مدرسه وبحث کشف وکشافست نه وقت مدرسه وبحث کشف
کشافدر مراد دفتر اشعاردن شول کتابدرکه سلوک احوالنی وعشق الهی ذوقنی
بلدره وصحرادن مراد جانب حق واخرت درکه شهرستان دنیادن اعراض ضروریدر

ضروریدر لاجرم چون توفیق الهی رفیق اولا تصوف کتابن اسنه یوب جانب
حقه توجه ومطلوب علم ظاهره اشتغال وبی عمل فضل وقالی ترک اتمک کرک **قطعه**
ای دل طلب کمال در مدرسه چند تحصیل اصول وحکمت وهندسه چند هر فکر که
جز ذکر خدا وسوسه است شرمی ز خدا بدار کاین وسوسه چند ببرنخلی و
زعنقا قیاس کار بکیر کین خلعت وعنقادن اینش قیاس دوت که صید
کوشه نشینان ز قاف تا قافست که کوشه نشینلرک آوازه سی قافدن
قافه در مراد بوندن عزلت ترغیبدر که عزلت ایچنده عزت وکلام لطف بلبور
قطعه صحبت عام ابا ح نیست وانتش زه منقطع باش تا نه آتشند کرسوزی
کوشه کیر همچو مرده بر سر دیده ها نشانندت نعش مدرسه دی مست بود
وفتوی داد ورد وکه فتوا بودرکه می حرام ولیه بز مال اوقافست که شراب
حرامدر اما اکیدر مال اوقافدن مراد بودرکه مال اوقافده حق عبد خلط اولنمق واردر
انک ضرری اشددر بدرد وصاف تراحکم نیست خوش درکش بوله بود
وصافی بو سنک حکمک یوقدر خوش چک یعنی نوش ایله که هرچه ساقی ما کرد
عین الطافست که هرنه که بزم ساقیمز ایلدی عین الطاف ومحض احساندر
مراد بوندن قضایه رضایه ترغیب ور وجانب الهیه دن هرنه صونلسه جر بیلوب
نوش اتمک ترجیحدر که خبرده وارد اولمشدر من لم یشکر علی نعمائی ولم یصبر علی بلائی
ولم یرض بقضائی فلیطلب ربا سوائی **بیت** صبر اودر که بلایه قتلانه حس
ایده بلکه عطادر که اکه رضا حدیث مدعیان وخیال همکاران مدعی سوزی وزمله
عمله حکایتی اولانلر خیالی همان حکایت زردوز وبوریا بافست هلز دوز

وحیر دوقیجی حکایتی در بوبیتده لف ونشر غیر مرتب واردر مراد بودر که بز ملکزاده
مسخه اولانلر زردوز کبی آثار رغبت اظهار ایدنلردر ومه عیار حیرجی کبی اعمال خسیسه
ابراز ایدنلردر بیت بوربابافت اگرچه بافنده است بنزدش بکارگاه حریر
خوش خانه حافظ این نکته‌ها عجب چون زر سرخ مس هو نوزر ساکه اول ای حافظ وبو قزل
التون کبی نکته‌ری نکاه ایدر که قلاب شهر صرافست صنعلکه شهرک قلابیه
صرافدر مراد بو قزل التون کبی نکته‌لردن کندو کلماتنده صورت مجازده ذکر ایندوکی
دقایق طریقتدر وقلاب شهردن مراد کندو شهرنده واعظ شیخ صورتنده
اولانلردر پس بونلری اندن صقلکه الوب سرمایه ایده نوب خلق الله رباعی
پوشیده مرقع اند این خامی چند بدنام کننده نکونامی چند ول ایضا اگر
بلطف بخوانی مزید الطافست اگر لطف ایله اوقورسک دعوت ایدرسک زیاده لطفلردر
وگر بقهر برانی درون ما صافست واگر قهر ایله سوره سن یعنی رد ایده سن بزوم
ایچمز صافدر مراد حضرت حقه خطاب ایدوب قضایه رضا سن بیان ایدر نظم یکی جواهد
از تو جنت ودوزخ یکی جاهد که از دوزخ شود دور ولیکن ما نخواهیم این وآن چنت
مراد بجز ما بها همه شنود بیانست • بنام وصف تو کردن نه حد امکانست نامه سنک
وصفنی ایتمک حد امکان دکلدر چراکه وصف بونه بیرون زحد او صافست یعنی سنک
سنک وصفک حشره در اوصاف حدندن مراد وجی حضرته حقه خطاب ایدوب توصیف
حضرته عندنده عجزی بیاندر بیت از همه در صفات و ذات هذا لیس کمثله شیئ ابدا
بچشم عشق توان دید روی شاهد ما که گوزی ایله گورمک اولور بزم محبوبمزکه
بزدکی گوزی که نور دیده خوبان زفاده ماقافست که خوبلرک گوزی نوری قافدن

قافه قدردر مراد بزم محبوبمزدن حضرت حقدر وعشق گوزندن مراد انک محبتی
ایله بینا اولان گوزدر وخوبلرک گوزی دیمکدن مراد خوبلردن بینا اولان گوز
وخوبلری گورجک گوزدر لاجرم انوک نوری زیاده اولور بیت آن دیده گوزو
نور پرنیر داورا هرزره بود آیینه دوست نمانه وقت رخ دلدار آینی بر جوان دلدارکه
رجی وقت ندنی براب اونچی مراد اول ایتدن انه اعلم شورچی بعزده آیت کریمه در که
ولله المشرق والمغرب فاینما تولوا فثم وجه الله کرآن بیان مقامات کشف
شاهدنت که اول کشاف کشفی مقاماتنی بیلجکلر مراد وبیانده مضمون آیت کریمه در و
وکشف قیده مراد معنای لغوی حسبنجه اهل کشفدر وانک کشفی اکا اولان فیضه
وفتحدر ومقامات نه هر شده ده مشاهده حق قلدوغی در بیت جهان مرآت
حسن شاهد ماست فشاهد وجهه فی کل ذرات چو سرو سرکشی ای یار سنک
دل ما سرو کبی سرکش سن ایه طاش کوکلو یار بزوم ایله چو چشم ماست
که بر روی نو زاطرافست نه گوزلردر که سنک یوزک اطرافندنر یعنی نیچه گوزلردرکه
سنک یوزوکه اطرافندن ناظرلردر مراد بوندن کندو به فیض واستناره
اولدوغیندن تجره ده وغیرلره بطافیض اولدوغینه تحسردر بیت نمایه زروی
یا بجز و بمن نیچه حالست این اگر کویه که دل بردارم از مهرت محالست این
تراکه مایده خلد ونزل حقماست یعنی سنکه مائده خلد ونزل مقاربندر ازان
مثال کردنیم روان در اعراقست اندن اکله اگر بوکیاجانم یعنی بنم جانم اعراقنده
الب مراد بودر که وصلنده اولان فرقتده اولانک حالنی بلمز شعر من غرب
الزلال وهو ریان لا یعرف حال من هو عطشان عدوکه منطق حافظ طمع کند

درشو

بو نسخه استاددن روایت ایله مسموع اولان بوبیتده بویله
درکه [illegible] اما اگر نسخه بیت مذکور بویله
واقع اولسه [illegible] نزل وحق نیست
یعنی [illegible] از آن مثال
کرنیم روان در اعراقست [illegible]
ضم کاف ایله اولسه [illegible] یعنی بویله اولورکه
[illegible] اعراقددر

[illegible]

عدو که حافظ شود طبع ایدر شوده همان حدیث هجای وطریق حطافت هماه

هما حکایتی وقولا عوج بولیدر یعنی اکشنک اورتاسنده تفاوت فاحش واردر

مرادیوندن بودر که بنوم کلام شعر صورتنده ارشاددر لاجرم هما بلند اولدوغی

کبی بو درجی کلام اعلادر ودشمنی که بکا نظره قصد ایدر انوک کلام شو معنی دربیبن

بو کلامدر لم سؤول کلامی مدحدر که انده سعون ایدالله او لاومن احسن قولا ممن

دعا الی الله وهو مؤمن لاجرم کند ویمدح اعز **بیت** دعوت حق ایلین سوز دربنم

مدح اندغم کرچه که اول سوزدخی کنده وکلا محمدر بنم **وله ایضا** خلوت کزیده را بتماشا

چه حاجتست خلوت اختیار ایتمش کمسنک تماشایه نه حاجتی واردر بوتشنید اردر که

خلوت اختیاریکی تماشای ماسوی در زیرا خلوت تجلی مشاهده یه حضرت خدادر **بیت**

هرکه در خلوت نشیند سیر صانع میکند آنکه بیرون میرود مصنوع می بیند جهان

چو کوی دوست هست بصحرا چه حاجتست چون دوست محلتی واردر صحرایه نه حاجت

واردر اکر دل تو شود مایل تماشاگاه برو بمسجد وجامع که جای سیرانست

جانا بحاجتی که ترا هست باخدای ای جان بر حاجت که سکا واردر حق تعالی یه

آخر دمی بپرس که ما را چه حاجتست اخر بردم صورکه بزه نه حاجت چه جرکنی

باکسی جز ای خبر تو داده که کفته اند حدیثی که ما ندیم وتو دانی ای پادشاه حسن

خدا را بسوختیم ای حسن پادشاهی الله ایچون یاندق اخر سؤال کن که کدا را چه

حاجتست اخر صوره که انک نه حاجتی واردر بیت سابق لطف وجهی ایله خطاب

عامدر بو بیت حسبنجه خاص شاه صوریه خاصدر پس معنی اولدر که

شاه نجنس احوال کدا ایله واکا خدمت لازمه سن ادا قلا **بیت**

بیت چه جرکنی باکسی جز ای خبر تو داده که کفته اند حدیثی که ما ندیم وتو دانی

ای پادشاه حسن خدا را بسوختیم ای حسن پادشاهی الله ایچون یاندق اخر

سؤال کن که کدا را چه حاجتست اخر صوره که انک نه حاجتی واردر بیت سابق

لطف وجهی ایله خطاب عامدر بو بیت حسبنجه شاه صوریه خاصدر پس معنی

اولدر که شاه نجنس احوال کدا ایله واکا خدمت لازمه سن ادا قلا **بیت**

پادشاه اولسته نه لازمدر خدا انک خدمتی خدمتی بودر کم اول ایده کدا انک قدر

ارباب حاجتیم وزبان سؤال نیست اهل حاجتیز سؤال دلی یوقدر درحضرت

حضرت کریم تمنا چه حاجتست یعنی کریم حضرتنده تمنایه حاجت یوقدر بیت سابقک

مضمونی تحقیق در که پادشاه احوال فقراء تفحص لازمدر وجانب الهی به تلمیح

در که **بیت** عالم السر واخفی صفت حضرت اوست پس چه حاجت که کنی حال خود

او را تفصیل بجناب قضیه بنسبت کرت قصد جانا ماست بو بنده خطاب حضرت

عزته در مراد بودر که تفصیل وبحثه احتیاج یوقدر اکر سکا بزم جانمز قصد

واراید چون رخت از ان ماست بیغما چه حاجتست چون متاع واسباب

سنکدر یغمایه نه حاجت واردر **بیت** چون جان از ان تست چه حاجت بقال

قیل دوقنی که جوانسنی بتون تسلیم میکنم حاجت جهان تماست ضمیر چه منیر دوست

چونکه بو بلده اظهار احتیاج جود الحاجه حاجت کنده که حاجتکی اظهار اتمکه انده

نه احتیاج واردر **بیت** داشته بودم به دل هرکه رسیم با وصلت حمد لله

کشت حاصل الحمد در دل داشتم آن شد که با رخت ملاح بردی اول

کندی که نجی یوکن جکرابدم جو مهر جو دست واد بدر با چه حاجتست کوهر چو بردی

یعنی اگر کردی وربایه نه حاجت واردر ای عاشق کذا چو لب روح بخش یار ای
عاشق چو یارک جان بغشلیجی لبی میدانده وظیفهٔ تقاضا چه حاجتدر بلورسنک
وظیفه که تقاضا واردر مراد بوندن بودر که مرید طالب عبادتنده مجد و ساعی اولمق
فضل حقدن قسمته راضی اولوب طالب فیضنده متقاضی اولمق کرک بلکه تأخیر
فیضده آیه کند و مقصود السعد آدمدن بلمک کرک **بیت** یار به کو کل در جانلره راضی
فیضلکدن او مرفیضی کملدر متقاضی ای مدعی نور و که مرا باتو کاریست ای مدعی
بوری که بنم سنکلا ایشم یوقدر احباب حاضرند با عداچه حاجتدر احباب حاضر
اعدایه نه حاجت واردر بلکل که مدعی کاه عدو معناسنه استعمال اولنور نیته کم بو بیتده
بیت درد خود را با طبیب مدعی خواهم نمود تا نسازد چاره و دردیه دوای دوست
را و کاه علمده تفوق و طریقنده کمال دعوی ایدنه اطلاق اولنور نیته کم بو بیتده
حافظ تو چو چرکن که هنر خود عیان شود با حافظ سحر ایله هنر خود آشکار اولور
بامدعی نزاع و محاکا چه حاجتدر محاکا فارسی محاکات عربیدر یعنی مدعی ایله
نزاع و حکایت ایتمک ومشابهت نه حاجتدر بو بیتده تنبیه واردر که علم ظاهر اهلی دعوای
فضل ایله اظهار اثر ایتمک کرک عباده اول وطریقت اهلنه ادب اولدر که کندو قال
و حالی ظاهر ایدوب فضل اهلنه تألیف کرک لاف کرکمز فیض اهلنه اول که ایده حالتی
کتم **وله ایضا** صحن بستان ذوق بخش صحبت یار آه خوشست صحن بونده
میدان معناسنه در مبتدادر مضاف در بستانه ذوق بخش وصفدر کبیدر وخبر مبتدادر
صحبت دخی مبتدادر مضافدر یاره خوشست خبریدر و بو جمله اول جمله یه معطوفدر
معنای مصراع بودر که سخن بستان ذوق بغشلیجی و صحبت یار آه خوشدر مراد صحن بستانه

بستاندن صفحهٔ جانفزا عهدر و یار اندن مراد اصحاب طریقتدر **قطعه** مراد دوست
دوستانه صاحب دل نور دیدر و بینش دنیاست محنت دهر اگرچه بسیارست
نغمهٔ بلبل از رفیق کجاست وقت گل خوش باد گزوی وقت میخواران خوشست
کل وقتی خوش اولسون که اندن میخواره لرک وقتی خوشدر مراد گل وقتندن زمان
مکاشفه و فتح بابدر و میخوارلردن مراد شراب عشق نوش ایدوب الست الستی اولا ندر
قطعه نه حوشدر بر بنجه بار طریقت شراب حقی بی غم ایده ر نوش اولا مست بیهوش
الستی ولا رکار دنیایی فراموش از صبا هر دم مشام جان ما خوش میشود
صبا دن هر وقت بزم جانفزا دماغی خوش اولور که طیب انفاس هوداران خوشست
بلی بلی سعادتلرک نفسلری کوکلی خوشدر مراد صبادن نفخهٔ مسیحایی و فیض با
ینده ر اهل الله دمهانندن واصل اولوب اندن دماغ روح معطر اولور **قطعه**
کوکلی ایرسه نفس اهل دل کوکلی اول دمده اولور چوق کشاده غنچهٔ گل نته که
هر صبحدم خوش اچیلور چونکه اکا ایر باد ناگشوده گل نقاب آهنگ رحلت
ساز کرد گل نقاب اچدی کوچ قصدین وردی ناله کن بلبل که فریاد دلفکار
آن خوشست ناله ایلای بلبل که کوکلی اوکارکرک فریادی خوشدر مراد بیت
مزبورک مضموننده بودر که کشف و فیض تمام ظاهر اولدن کرد قبضه دونمک سالک
عاشقه وقت فریاد اولور و بو درددن فغان صفای عاشقاندر **بیت**
بلبل که از درد گلشن فریاد دارد صبحدم عشاق از آن نالها دلشاد دارد
صبحدم مرغ شب خوش ابشارت باد کاندر راه عشق کیجه اوقتی مرغ اشارت
اولسون کم عشق بولنده دوست رابا گشته های بیدار آن خوشست دوستنه

هردم اگرچه بونده هردم وقت معناسنه در امالفظ ایله ... عبیر طیبه و انفاسه معناسه آخر اعتباری ایله ما لسیدر

دوسته او بانلرك كيجه لري ناله لري خوشدر مراد مرغ شب خواندن احيا ايده
تسبيل ايدوب تلاوت قرآن قيلوب دعا ايلين در وهر نه حقه والمستغفرين بالاسحار
حسنيجه بو خوشدر **بيت** ناله دارم هر شبي من تا سحر كه بيد شمار چون شنيدم
دوست دارد دوست اين فرياد را از زبان سوسن آزاده ئى ولنده كلدي قلاغمه
كاندرين دير كهن كار سبكباران خوشست كه بو اسكي كليساده يوكي يينيلي اولانلرك
كاري خوشدر مراد فقرا اولانلرك حسن حالني بيان ايدر **قطعه** زانباي دهر وقت كسي
هوش بنجا شود هوش وقت آن معتكف كنج عزلتست هر سفله به بيكنج قناعت
كابر داين نقل در خزانه ارباب همتست نيست در بازار عالم خوش دلي ور
زانكه هست بوقدر بازار عالمده خوشدلك اكر وار ايسه شيوه رندي وخوشي
باشني عياران خوشست رندلك شيوه سي وعيارلرك خوش اولمسي خوشدر مراد
رندان اعمالنه التفاتني واعتمادي اولمين در وانلرك شيوه سندن مراد انك لطف
حق صفاي [illegible] طرايله توجهي در وعيارلردن مراد اخلاص ايله عمل ايدوب
دنيادن ارينمه ايله قناعت ايليوب آخرت عملنه اشتغال كيشلر اولانلر **بيت** دنيا مطلب
تا هم دينت باشد دنيا طلبي آنچ وا نيست باشد حافظا ترك جهان كفتن طريقي
خوش دلي نيست اي حافظ ترك جهان ديمك خوش دلك يوليدر تا ننپنداري كه احوال
جهان دار دخوشست تا صنجه سين كه جهان دولتلرك احوالي خوشدر **قطعه**
با دل جو خواجي كنجي جو مال بسي جن برجوشس بايد كماشته پس از بهر آن تا بماند
بجا بماند شب وبروري بي آبدت پاسش واشت وزين جلا اين حال مشكل ترست
كه اخر بخصت ببايد كذاشت **بيت** نكهباني ملك دولت بلاست كدا پادشاهست

پادشاهست نامش كدا است **ولا ايضا** يارب اين شمع دلفروز كاشانه كيست
نعمة دلفروز وصف تركيبي در وصف شمع در كاشانه بر نبچه معنايه كلور
بونده دولتخانه معناسنه معناسي مناسبدر معناي مصراع بودر كه عجب
بو كوكل يالكلندر رشمع كيمك سعادتخانه سنده ندر جان ما سوخت بپرسيد كه
جانانه كيست برزم جانمز يندي هر كمك جانانه سيدر مراد شمع دلفروز دن
عقل معاد در كه دوپيخوانده الهي دن كلمشدر كوكلي نورلندرر وجانه يعني نفس انسانيه
رياضت ايله تغير **بيت** خوش آن آتش كه چون در دل فروزد بجز حق هرچه بي ابد بسوزد
حاليا خرابد از دل ودين منست شمدي بنم كوكلمك ودينمك خانه سني اجي ويران
ايدجي در تا هم آغوش كه مي باشد وهم خانه كيست تاكيمك قوغا سندن
اولور وكيمك هم خانه سي در مراد بودر كه عقل معاد كوكل طول امل ايله يا بوب
ونفس دني ديوانه يه ايله نيي بزوب خراب وروح انساني ايله هم آغوش وهم
حجره در **بيت** اين لب لعل نفس وشوم وبد نكاه كه هم آغوش نفسست هو آرده بيخيل ازاد
كوتر ايپند وجست محكمش بنده كن كه دشمن منست باده لعل لبش
كزلب من دور مباد انك لعل لب شرابه بنم لبمدن اراق اولسون راح روح كه
وپيمانه ده وپيمانه كيست كه انوك نازك كوكلي تمكار آنه سي سيد رومي اشي
وعهد ويرجكي وتمك قدحي در مراد بودر كه عقل معاد لعينكي كلامي كه باده كبي كيفيت
وير اهل هدايته روحنك شرابي ويار موافقي وبر شراب قدحي در كه هست حق
ايدر ميدهد هر كسش افسوني ومعلوم نشد وير هركه انكا افسون ومعلوم
اولمدي كه دل نازك او مايل افسانه كيست كه انك نازك كوكلي تمك افسانه سنه

مائلدر مراد بودر که هرکه کندوزنمتیجه عقل و معاده اتباع دعوی ایدر عجبا اول کمک
دعوی یاسنه قائل و کیمک هدایته مائلدر بیت عقلی چه ایدیوب حضه هدایت دیلره
لطف حقدن داخی هم اکر عنایت دیلره یارب آن شاه وشه و ماه رخ و زهره
جبین یارب اول پادشاه کبی وای بکافلو وزهره النلوه دریکتای و کوهر یکدانه ذی
کیبت لکک لولوی فریدی وکوهر یکه نظر ور مراد بودر که عقل معاد شاه کبی
حاکم در و ماه کبی حسن الوجه در و زهره کبی ظهوری روشن در وکوهر فرید کبی زی قیمت
و معتبر در بیت شاه عقلان بوکز دار و فوتی را باهواس کشور تنع وارد سلطان
که عدوست دولت صحبت آن شمع سعادت پیر تو اول سعادت یوزلو شمعک
صحبتی دولت بازبر سید خدا را که بو پروانه ده کیبت هو رک الله ایچو نکه کیمک پروانه
سی ایدر صحبت و مقارنت ایدر مراد عقل معاد ایله صحبتدر و لنی قنغی بر ده معتبر اولورسه
هرکسه بو سعادت نصیب اولمز کفتم اه از دل دیوانه ده حافظ بی تو دیدم اه
عاقلکی ولوکو کلندن سنز زیر لب خنده زنان کفت که دیوانه ده کیبت طوداق
التنده محبیچه کولدک دیدی کیمک دیوانه سیدر مراد بودر که الجنون فنون
حسنیه بر کو کلده بر جنون اولور که بر شینه مفتون اولوب اکا مشغول اولوب
اغر عاقل اولور عاقل مجنون اولور که باقیه مائل اولوب فانیدن فارغ اولا بیت
جوان و پیر که دربند مال و فرزنداند نه عاقلند که طفلان ناخردمنداند وله ایضا
اکرچه عرض هنر پیش یار بی ادبیست اکرچه هنرعرض اتمک یارا و کندویه ادب لکدر
مراد بوندن ریا روا کلدر و بیکدر بیت نشیتم همچو شانه جلد زبان همچو اینه ام
همه تنیده پری بانهفته رخ و دیو در کرشته حسن پری یوزن اورتش و دیو حسن با زنده

66

بازنده مراد بوندن اهل فضل و مقبول حق مستور و مقبول حضرت و فقیر
و محجوب اما بو صورت و شیطان سیرت او لانغ و تازه بسبوحت دیده زجرت
که ابن چو بو العجبت بایدی کوز جرندن که بو بو العجب کل مرادرکه اهل نظر
بوحصوصده سوزان و حیران شعر هذا الذی ترک الاوهام حائرة وحیر العالم
النحریر زندیق سبب مپرس که چرخ از چه سفله پرور شد سبب صورمه که چرخ
نه دن دنی پرور اولدی که کام بخشی او را نه بهانه بی سببیت که انک مرادو بر مسی
بر بهانه بی سبب لکدر بلکه عادتی اهل فضلی محروم اتمکدر شعر قل للذی بصروف
الدهر عیرنا هل عاند الدهر الا من له خطر اما تری البحر تعلو فوقه جیف و ستقر باقعی
قعره الدرر و فی السماء نجوم غیر ذی عدد و لیس یکسف الا الشمس
والقمر درین چمن کل بی خار کس نمی چیند بو چمنده کل بی خار کیمسه دوشورمز
چراغ مصطفوی با شرار بولهبیست مصطفی یه منسوب اولان چراغ ابولهبه
منسوب اولان شرار ایله در یعنی دنیا دار محنت در بونده محض راحت اولمز بیت
زین بی وفا جهان مطلب راحتی که هست شهدش قرین زهر و کلش همنشین
خار دیجی هر عزیزه بر باطل منکر و حسود بلنور نته کم رسول الله علیه السلام حضرتنه ابولهب بلندی
شعر کل العداوة قد ترجی ازالتها الا عداوة من عاداک عن حسد به بنیم بجز و
طاق خانقاه و رباط یار م ربیه المرزن خانقاه و تکیه کمرنه سرکه مصطبه ایوان و بنای
خم طنبیست بلکه مسافرخانه یعنی میخانه صفه در و کوپ دیبی چادر ایبی در مراد بو
بن محلصم خرابات بکا تحل مناجات و موضع راحتدر که تحل ریا و کلدر لاجرم شول مکاندن
بکدر که موضع ریا اولا بیت چون دکلدر منزل زرق و ریا میخانه مزبکدر اوله دین

اول زرق وربا دکاندر رجال وحفز زنور چشم ماست مکر اوزم حبیني قرنکی جالب
بزم کوزمز نوربدر مکه که در نقاب زجاجي وپردهٔ عنبیتب کرزجاجي نقابده
وعنبني پرده در بلکل که حق تعالی عینی انسانیه یدي طبقه واوج رطوبتدن ترکیب ایتمشدر
که بو ترتیب اوزره در طبقهٔ صلبه وطبقهٔ مشیمیه وطبقهٔ شبکیه ورطوبت
جلیدیه وطبقهٔ عنکبوتیه ورطوبت بیضیه وطبقهٔ عنبیه وطبقهٔ قرنیه وطبقهٔ
ملتحمه نتکم شاعردیمش **قطعه** کرد افریدکار تعالی بلطف حوش چشمت بهفت
پرده وسه آب منقسم صلب ومشیم وشبکه زجاجي وپس جلید پس عنکبوت
وبیضی وعنب قرنا وملتحم وبو ترتیب باطنده اعتبار اولنمق ایله درلاجرم بو سیکده
شرابک حرجه قدحده اولمسي وپردهٔ عنبیدن کلمسي اعتباریله بر رطوبت ایله بر طبقیه
آرش رشه ایدر وهضونه بیت محتمل الضدین ومدح احتمالي واردر ذم احتمالي واردر کي
دردکسوني ارزاني متفرح کند ودردک دواسي اول عو قدن السه که درحراجي جیني
ولشبنهٔ حلیست کرچیني حراجیده وحلبي شیشه ده در بو بیتک مضمونی
محتمل الضدین در **بیت** خرابید درشراب صوکه چون خراب در خرآب بلیه لفظي کورکم
شرابدر هزاره عقل وادب داشتم من اي خواجه بیک عقل وادبم وار ایدي بنم
اي خواجه کنون که مست وخرابم صلاي بي ادبیست شمدیکي مست وخرابم بي ادبلکه
صلا صرابودر که لا یؤمن احدکم حتی یقول الناس انه مجنون حدیثي حضرت
حقي شویله ذکر کرکه مست ولا یعقل اوله سن وترک تکلف وتصنع ایده سن که تا ایک
بي ادبلک اولا **بیت** ـــ ـــ ـــ ـــ ـــ ـــ
ـــ ـــ ـــ ـــ ـــ ـــ ـــ

ترک تکلفت چوداب
طبقبه ماعیبم بکیرسن نوکري ادب شوم بیاري که چو حافظ مدام استظهار
کیمز شرابه که حافظ کبي مدام بنم ارقه
لنمم بکرهٔ سحري وبیازینیم سبیت سحرکا اغلفه ونصف لیل بیازنه درمراد
بونده ما نصف لیلده نیازه ترغیب وسحرده سوز وکدازه تر ومجدر **نظم** عجب
ملکیبت ملک صبحکاهي که بایه مغفرت از فضل شاهي اکر زاري کني آه دم بسوز بش

دران لحظه بیاید هرچه جوابی عجب وقتیست وقت نیم شب نیز بس است انجمیست
وسکر پادشاهی کهرنه کرده باشی جرم وعصیانی یکی توبه چوآید صبحگاهی ولە ایضاً
خوشتر زعیش وصحبت باغ و بهار چیست باغ و بهار عیش صحبتندن خوشترنه
نه در مراد عیش صحبتندن دوام عیش حقدر و باغدن کشف وفتحدر و بهاردن علم
بسط والبساط در لا جرم کشف وعالم وبسط و دوام انس حق وصحبت الهیده خوشترنه
نه وار در ساقی کجاست گو سبب انتظار چیست ساقی قنده در دیو سبب انتظار
نه در مراد شوق و ذوق ویر رکه فتحه فرصتی فوت اتمک کرک دیمکدر قطعه مده فرصت
از دست اگر بایدت که گویی سعادت ربندان ببری که فرصت عزیزست اگر فوت
شد بسی دست حسرت بدندان بری مروت که خوش دست دهد مغتنم شمار
هر خوش وقت که ال ویره غنیمت حسابی کسی اوقوف نیست که انجام کار چیست
کسبه علم یوقدر که اخر کار ندر مراد بودر که شاید بو قندن صکره مرض وعوق
ومانع اخر واقع اولوب طاعت حق اولا بیت تو این وقت فرصت غنیمت
شمار که فردا ندانست بیاید بکار بیوز عمر بسته بمو بیست هوش دار غم انفعاله
بر قبل ایله یا غفلت در غفل دوست یعنی عقلی جمع ایت غمخوار خویش باش غم روز
کار چیست کند وغصه که بیچ اول غم روزگار ندر بیت تدبیر خود امروز کن
ای خواجه که فردا هرچند که فریاد کنی سود ندارد معنی آب زندگی ور وضه ارم
آب حیوان وجنت باغچه‌سی معنسی جز طرف جویبار و روضه آمو معروفدر ومراد بودر که
آب خلوت عشق الهی وطاعتی پادشاهی در زیرا موت حقیقی که عذاب آخر ندر
اندن خلاص ایدوب حیات مؤبده مؤدی اولور وارماق کنار نده یعنی صفای خاطر

خاطر اولان مکانده صبادن حاصل بالفعل جنتدر ورحمته وصوله سبب
اکا کم ایده حق توفیق طاعت ماننده رکم اولور اهل جنت سفور وحش هر دو جوار
بکی قبیله انده مستور اولان کمه وحش اولان کمه اکبیده هر قبیلده نه در
مادل بعنوه‌ام که دهیم جنبان چیست برکوکلی کمک لشیوه سنه اخبار و مختار ندر
مراد بودر که اهل کسوت وطریقت اولمق یا زاهد خشک اولان وسالک
طریقت اولوب عاشق مشرب اولان الطرایق الی الله بعدد انفاس الخلایق موجبجه
طالب حق اولمقده بر قبیله‌دندر بز فقیری کمه نک مسلکنده سلوک ایدلم مختارندن در
دیو استفسار ایدر بیت شراب عشق مستی به اگر شرب بود قابل وگرنه
راه عشاران ببکر ودر عمل کن چه ار زورون پرده چه داند فلک خموش
پردن ایچینک رازینه نه بیلور فلک سوس ای مدعی نزاع تو با پرده دار چیست ای مدعی
سنک نزاعک پرده دوش ایله ندر مراد بودر که بعض اثار که اوضاع فلکیده دن
ظهور ایدر آنی حقدن بلمک کرک فلک ایله نزاع ایدوب اندن شکایت اتمک روا دکلدر کی
اخبار سلفندندر بو کلام کتب نصایح وموعظه ده یازلمشدر قال الجبار لا تسبوا
لم تستغنی قال هل من یز فی فان الذی و را ی ما خلقانه و رانه سهو و خطای
سببکوش نیست اعتبار فوتلکسه هو خطا گفت اگر آنک اولمیدی معنی عفو رحمت
امورکار چیست یار لیغنه‌ک عفو رحمت معنا لسنی ندر مراد بودر که عصیان بنده
مرآت غفران حضرت رحمن در که لو لم تذنبوا اتم لجاء الله بقوم یذنبون فیغفر لهم
حسبو عصاتک عصیانی حضرت غفارک مظهر غفر ایدر و بوندن مقصود عصیان
ترغیب دکلدر بلکه کثرت ذنوب ایله رحمت حقدن امیدی کسمک دیمکدر

بيت حسروا اكرچه من كنهكارم مظهر عفوت عفو جوش كه دانم زاهد غراب كوثر و
حافظ پياله خواست زاهد شراب كوثر و حافظ قدح ديلدي نادر ميانه خواسته
كردكار چيست تا او بنده حق تعالادن نيكي بر مراد بودر كه هر كيمسنك بر نسنه يه ارادتي
وار در اما ارادة الله قنغي نسنه يه متعلق ايسه اول اولور رباعي يكي خواهد كه باشد
اهل جنت يكي خواهد كه يابد فيض فضلت بنا شد هر از اينها خدا يا يكي را اگر
تو نبود ارادت وله ايضا ما همه اين عقده شد لذ شهر و چشم ساليست بنم ايا
بوهنه كتدي شهردن كوزمه بر بيلدر حال هجران توچه داني كه مشكل حاليست
هجران حالني سن نه بيلورسن كه نه مشكل حالدر مراد بوندن فرقت محبوب مجازي
صورتنده فراق معشوق حقيقي بياندر كه سنة الوصل وسنة الهجر سنه موهجه
محبوبك بر هفته فرقتي بر ييل كلور وبر عاشق ديمش بيت يك روز در فراق صد سال
مي نمايد زينجا قياس ميكن با خود حساب سالها اوليه محبوب حقيقي فرقتي مدة مديده
دن برو واقع اولمشدر انكچون زمانه كثير و فراقي عمير در بو مضمونه مصراع ثاليثي بوكا
دلالت ايدر كه هر كيمسه بو هجران حالني بلمز ايكنجي نه حضرت مولانا دير بيت بشنو اين ني
چون شكايت ميكند • از جدايها حكايت ميكند • مردم ديده ز لطف رخ او در رخ
او كوز بيكي انوكه دهي لطافتني وهني لطافتندن اكر خنده عكس خود ديد
كمانا بر وكه مشكين حاليست كندو عكسني كوردي ظن ايلدي كه خال مشكين در
يعني رخي اينه كبي مصفى در كه كوز بيكي اكه نظر ايده جك كندو عكسني انده كورب شنيله
ظن ايدر كه انده بر خال سياه وار مراد بودر كه حسن ظاهر غلط انداز در حسن بصر
بو دكلو هد تيه ايله غلط فاحش ايدر بيت زتاب روي چو رشيدم هزاران سوخت

نقل قاضي علاء الدين تا علاء الدين فضلارت

69

سوخت شود باك ازان اتشي كه پنهانست ميچكد شير هنوز از لب همچون
شكرش سود گرچه هنوز شكر كبي لبندن اگرچه در روش شيوه گري هر مژه
اش قتاليست اگرچه شيوه ايده جكلده هر بر كريكي قتل ايدجيدر كه صاحب حسن
ظاهرده انت سنندن مهلك اولور اكار ربط قلب انمك كندويه ورطهء هلاكه
اتمق در ولا تلقوا بايديكم الى التهلكة حسنجه اندن اجتناب لازمدر بيت ساخت
از لب شربتي بهر شفاي جنكاه طرفه شربت كه آرروش حسنه راجولا
ساخت اي كه اكتشت نما يي بكرم در همه شهر اي بكه كه مشار اليه بالبنان
سن يعني بربر حق ايله كوستر لورسن كرم ايله دو كلي شهرده وه كه در كار غريباني
عجب اهماليست وا بكه غريبلر الشنده سنك عجب اهمالكدر مراد بودر كه
كرمك كريمي سوقعنده واقع اولمجق ممدوح و نافع اولمز بيت زكات آن لب
ميكون بمي پرستانده قبول خير مهالانست اگرنه در مجلست بعد از نيم سنبود سنا يع
جوهر فرد بودن صكره بكا فرد شبهه اولمز كه بر بيا نكته دهان خوش التذاليت
جوهر
كه بو نكته او زره سنك اغزك خوش استدلالدر يعني بر جوهر فرد كه اكه جزء لا يتجزى
دير لر يعني شول جزء كه اصلا انقسامه قابل اوليه متكلمون بوني اثبات ايدوب
هر جسم بو بنجه جزء لا يتجزى دن مركبدر در لر حكما بو كه انكار ايدوب هر جسم لندن
مركب دكلدر حصوليه و صوريه دن مركب در در لر خواجه حافظ دير كه من بعد
بنم جزء لا يتجزى يكي وجودنده شبهه م قالمدي كه سنك اغزك جزء لا يتجزى كبي غايتده
صغرنده اصلا انقسامه قابل دكلدر مراد بودر كه حسن ظاهري مطلع
نظر اعتبار الته ملاحظه قلوب قلوب اذن مسئله علمية يه انتقال اتمك كرك

بيت منع ائمه نظامي رحم ز لفك كوزدرسه چون دور تسلسلده چكيك نظري
وار بلكه حسن سبب تحصيلي علم اولمق كركدر بيت بو غيكن فرزنده بر قاره الف اماكه
بن سوخته اولدم يار دانشمند اولدم اهل علم سزاوارندكه بر ما كذري
خواجي كرد يعني متشلق بلكه رزم اوزرمورزه اوغز سك كركسنيت خير مكر داه
كه مبارك قالبيت سينه جزري دنذرمه مبارك فالدر مراد بودركه محبوب مجازي
چندان عهده وفا ايمز اندن رجو وفا اوموق خلاف واقعدر بيت وكر فنوس
كنانم مكو كه لطف كنم كه سوختم نه دروغ نور استي ابنت كوه اندوه فراقت
بچه صيلب بكشد سنك فراقك غصه سي طاغيني نه حيله ايله چكه حافظ خسته كه
از ناله تنش چو نالبست حافظ خسته كه ناله دن تني ناله كبي در مراد بودركه
بوندن خلق الانسان ضعيفا حسبنجه كنده ضعيفي وبار فراق حضرت عزت
باركران ايدوكن بيان ايدر و بونك ضمننده طلب وصلت و بلاق در بيت
فرق مارا مبتدل كن كريا بالان چند سوزيم از فراق اه از فراق اه وله ايضا
اكرچه باده فرح بخش و باد كلبيزست فرح بخش وصف تركيبيدر وصف باده
وكلبيزدخي وصف تركيبيدر وصف باد در اصلده كل بيز ايدي بيجين لتقطنده
كه مستعمل اننده حاذا به قلب اولنور معناي مصراع بودركه اكرچه شراب فرح
بخشليجي وبلكه كل اچيجي وبل كل المقدن مراد يل كل پياراغن بيرندن قوپروب پراكنده
وپريشان ايدوكيدر يعني اكرچه شراب مفرح و كل پيراغني پريشان ايدر ولوب
عشرت زمانيدر اما بيايله چنك مخور كه محتسب تيزست چنك اوازي ايله
ايچمه شرابه كه محتسب حدتلو وغضبناكدر مراد بودركه باده دن عشق الهي

در و باده دن عنايت حضرت حقدر و كل پريشان اولمق عنايت حقدن فيضنا كشف
منتشر وفاش اولمقدر وچنكدن مراد افشاي اسراره واعلان اخبار
در و محتسب اهل ظاهر در يعني فيضان الهي فاش و ظاهر اولوب و فضل
حق غالب اولور اوليجق افشاي اسراره اهل ظاهر فهم ايده ميوب
خلاف شرع اكليوب بغدي ايدر رحسين منصوري بردار زندان ايديلر
بيت چو زبان خواهد كند رازش عيان يقتلون الانبيا بادل بخوان بيت
چونكه حكم اندر كف رندان بود لاجرم ذو النون در زندان بود صراحي وحريفي
كرت بچنك افتد اكر بر صراحي ومصاحب اله دوشه بعقل نوش كه ايام
فتنه انكيزدر عقل ايله ايچ كه ايام فتنه قوپريجي در مراد صراحيدن مقام وحريفدن
مراد صاحب سردر لاجرم بو مقامده عنبر افشاري بيت چون قلم در دست
غداري بود بي كمان منصور بر داري بود در آستين مرقع پياله پنهان كن حرفه
يكنده قدحي از همچو چشم صراحي زمانه خونريزست كه صراحي كوزي كبي زمانه
قان دوكيجي در يعني اسرار طريقتي واخبار حقيقتي فاش ايله كه اهل زمان خونخوار
واهل الله بونلرك فتنه ده حوكر بيت اي اولياي حق راز حق جدا
شمرده كر طمع نيك داري در اولياچه با آشند زرنك باده شوييم خرقها در عشق
شراب رنكندن بو بايلم خرقه اي كوزمشدره كه موسم ورع وزور كار پرهيزست
كه پرهيز كارلق موسم و پرهيز زمانيدر مراد توبه وانابت ايدوب وتقوا
ذنب ايليوب اغليوب كنده وبه تطهير ايتمكه كرك ديمكدركه رسول الله عم بيورمشدر
لو تعلمون ما اعلم لبكيتم كثيرا ولضحكتم قليلا وعاخره كلوب تمام پرهيز زمانيدر

كاتب زاده [illegible]

بيت چو پاک آمدي بر حذر باش و پاک که عیبست ناپاک رفتن بخاک بر سر

شده پرویز صحنش خون افشان سپهر فلک در بر شده بو قرواوکش

یعني اعلا دیکلدر پرویزن الک در خون افشان وصف ترکیبیدر وصف پرویزندر

معناي مصراع بودرکه فلک اعلي الکدر قان صاچیجی که ریزه اش سر کسری و تاج پرویز

ریزه اوراق و برنسنه دن دوکلن خرده در وکسری معرب خسرودر عجم پادشاهی

اولنه اطلاق اولنور مطلقا و پرویز هرمز اوغلي خسرونک لقبیدر معناي مصراع بودرکه

اندن دوکلن خرده کسرینک باشي و پرویزک تاجیدر مراد بودرکه عمره اعتماد

ایتمیوب تدبیر آخرت طلق ارکه فلکه نسبت قوبلیردي ضعیفدر انسان خودنسنه ده

ضعیفدر بيت بیچاره کیست آدمي زاد خاکیست که بر کیني برد باد مجوسي

عیشی خوش از دور وارغون سپهر است خوش عشرت فلکک معکوس دورنده

که صاف این سرخم جمله دردي آمیزست که بوکوپ باشنک صافي جمله بولسه قرشقدر

قطعه سپهر کوهر یکی بود این که بغداد که کردنش برسن برنت کرایندرم بقا

داد ساقي زخوشي جوانجو هرکه هم در آن جکر خون بکرد چون ساغر عراق و فارسي

کرفتي بشعر خوش حافظ عراق ولایتی و فارس مملکتین دوتدک خوش شعر ایله

حافظ بیاکه نوبت بغداد و وقت تبریز است کل بغداد آدوبیني و تبریز وقتي در مراد

شعر خوشندر حقارتنا دایدیلر و عراق دیبوب عراق عجم و فارس دیوب شیراز

دیار ن مراد ایتمشدر که بو ایکي ولایتک قوي قابل ارشاد اولوب حقي قبول ایتمشدر

اما بغداد و قومي اکثر شیعه ارشادي زمانه کلدي در وله ایضا بنال بلبل اکر بامنت

سر یاریست اکه بلبل اکر بنجله سنک یارلغک باشني وار ایسه که ما دو عاشق

که ما دو عاشق زاریم کار ما زاریست که بلجله بز ایکیمز عاشق زاریمز

زارلقدر بونده تنبیه واردر که عاشقه نیاز صفت لازمه و محبتنه در بيت

من و مجنون دو غریبیم که غم شاد بنا ماست هر کدام این ملکت نداننت ناز وادب

ماست دوران زمان که نسبي و زد ز طره اوست اول پرده بر نیل است و دوست

طرّه سندن چه جای دم زدن نافای تاتار بیت ناتاري نافه لري نفس

اوراچقي یر در مراد و نسبدن عبارت تذکر عبد ایکیدر و طره غبب هوسته

درجه ده اول طرفدن بر شمه واصل اوله هزار روح طیبه دن اولیدر بيت

با طره تو سنبلي شوریده حال چیست جاي که ابروي تو نماید هلال چیست

بیار باده که رنکین کنیم جامه زرق کنور شرابه که بو بابلوم ریا قفتانني که مست

جام غروریم و نام هشیاریست که جام غرور مستي لوادهشیار لعذر

مراد بودر که تجرد خرقه پوشلق کمال دکلدر کمال اولدر که عشق الهي ایله معتکف

اولوب غرور دن عریان اوله بيت اي خوش آن هوشیار لا یعقل

که بود از همه جهان غافل خیال زلف تو پختن نه کار خامانست سنک بیلک

خیالک بشورمک خام انسانک کلدر که زیر سلسله رفتن طریق عیاریست که زنجیر

التنده کتمک عیارلق یولیدر مراد بودر که سلسله طریقت التنده

مرور رند عاقل اولانلر طریقیدر بيت عاقل اولدر ترک ایدوب فاني یولن راه

باقي بوله و سالک اولاد علي بعد اولوب فکري غیري اولمیه بيت عبادت

کزید و نوابست ان تجارت ران بر عارف نه رغبت اکه هشت ان عین

جرانش لطیفه ایست نهاني که عشق از و خیزد و نهاني مؤخر مبتدا و لطیفه ایست

مقدم جزدر یعنی برکوزلو حالت لطیفه واردر که عشق و محبت اندن قلقوب یعنی پیدا
اولور که نام ان نه لب لعل و خط زنکاریست که انک اری لب لعل و خطی
زنکاریدر و کلدر بردر بودر که عشق الهی صورته دکلدر که حسن ظاهر ایله دراک اولنور
بیت مائه آشفته نقشیم که در آب و کلست نظر پاک بجا شد نکران
بر خط و خال قلندران حقیقت بنیم چون خرند حقیقت قلندرلری یارم
الله المزار قبای اطلس آنکس که از هنر عاریست آدلکسنک اطلس
قفتانی که هنردن عریاندر مراد بودر که هنر معرفة الله منجلی اولمقدر لباس فاخره
اعتبار یوقدر قطعه کویم خبرها باتو ز درویش و تو اکر تاج بنباید که کشتی
از پی دنیا قارون بتجلی بنه عرض فروشد عیسی ز خر دز ده بر اوج فلک با جمال
شخص نه چشمت و موی و عارض خط سحهک جامه کوز و قبل و خط دکلدر
هزار نکته درین کار و بار دلدار است بیک نکته بو دلدارلق کار باربنده وادر
مراد بودر که اعتبار حسن صورته و کل حسن سیرتدر لاجرم صورتدن منزه اولوب
محض لطف اولان حضرته ربط قلب ایتمکدر که بیت مست دلدار بجا خاطر
و خاطر همه جا بر که دل بی بذهد حاطر او خاطر نیست با آستانه مشکل تو ان
رسید اری سنک آستانه ایرشمک مشکل در بلی عروج بر فلک سروری بدشواست
ربیت سرورلق ملکنه چیقمق کوجلک ایله در مراد تقرب حضرت حق حاصل
قلمق آسان ایله اولمز دیمکدر بیت کجا بدامن وصل تو دست من برسد که
پایه تو بلندست و دست من کوتاه سحر کشته وصلش بخواب میدیدم صباح
زمانند ۵ انکه وصلی نظریه دوشنده کوردم زهی بر آب حوالیه که زیندار

ربیت افزین بو ابیقو مرتبه لرینه که او یا بلغیدن تکیدر مراد رؤیای صالحه در
و صادقه در و انوک اولیا ایدوکن بیان ایدر بیت کر تو صبح داری باور
بجواب خواب خوش باشد تراهر شب بجنب جفای دوست بجاینه رسید
ای تیر نسیم دوست جفاسی غایت ایرشدی و حور فرق که انتهای جفای ابتدا
مبیدار بیت که جفانک نهایتی بیزارلقکل ابتدا سیدر مراد جفادن قبض و اوحن
حضرا اول علی وجه الکمال اولمق غنچه و دلال دکل بلکه علامت اعراض کلی
العیاذ بالله تعالی دلش بناله میاز ار وختم کن حافظ کو کلنی ناله ایله انجمه و ختم
ایله حافظ که رستکاری جاوید در کم آزاریست که ابدی خلاص آز انجمه در
مراد حضرت حقی طلب و رضا ایچون ناله ایدوب انجمکدن نهیدر که سعادت ابدی
قناعتده در قطعه از زدن حق است بدان ایم که از و بنی طلبی نه عقبی
و نه حال آن به از و جهه بی خبر ز اتش تا دینی و عقبی بتو آید بکمال ولهذا عیب
رندان مکن ای زاهد پاکیزه سرشت رندلری عیب لمه ای طبیعت پاکیزه
زاهد که کناه دیگری بر تو نخواهند نوشت که غیرک کناهین سنک اوزرکه
یازمه لرکرک مراد بوندن غیرک عیبنه نظردن منع در و نهیدر که طوبی لمن شغله
عیوبه عن عیوب غیره و کندو عیبنی اصلاحه ترغیبدر که کشیه عذاب
و ضرر کندو کناهندن ایرر زیرا ولا تزر وازرة وزر اخری حسبنجه هر کناه
اکا ضرر ایتمز ایکنچون در من اکر نیکم و اکر بد تو برو خود را باش بن اکر ایو ایسم
و اکر بیز مزیم سن یوزی کیدک ایچون اول عینی کند و تدبیر که اول هر کسی انذ رود
عاقبت کار کشت هر که ایی بجر عاقبت کار که اکدی بیت اینچنین کفت

ببري عفوي اي برادر هرچه كاري بدروي مراد بونده نهي منكردن نهي حكلر زيرا ميكي
نركي كندونك كناهي در بلكه مراد بودر كه نهي منكر ايدن نسيله كركدر كه توبه و انابت
نرغيب ايده اما رحمت ارحم الراحمين دن نوميد اتمك وجهي اوزره سويليه انوكيچون در
نااميدم مكن از سابقهٔ لطف ازل بنجي نابوسن ايله لطف ازلك رحمت سابقه سيندن نا
كه جرده وارد اولمشدر كه حق تعالى ازلده عرشي اوزره قلم قدرت ايله يازمشدر
انّي انا الله سبقت رحمتي غضبي تو پس پرده چه داني كه كه خوبست و كه زشت
سن پرده اردنده نه بيلورسن كه كم كوزلدن كم چركيندر بيت كرچه جرم من
از و بيشتر سبقت رحمتش ازان بيشتر است همه كس طالب يارند چه هشيار
چه مست همه كلي كسه يار طالبلردر نه ايو نه مست همه جا خانهٔ عشقست چه مسجد
چه كنشت ده كلي بر عشق اويدر نه مسجد نه كليسا مراد بودر كه اعتبار مكانه دكل
اول مكانده اولان عبادتنه در بيت بر حاجتمه بودر كه بو امت دنيا هر پرده نماز
قللر اوله روانه من از خلوت تقوي بدر افتادم و بس بن تقوي خلوتندن
طشره دوشمدم اينجا بدرم نيز بهشت ابد از دست بهشت بابام دخي
جنتده ايدي الدن قودي يعني آدم عم عصيان سببي ايله جنتدن چقدي
كه دعاده اوالناس اول الناس بيت كرچه عصيان كرد آدم بعد ازان
او توبه كرد ما خلف باشد كسي كو حويي با پار اكذاشت سر نشليم من وخشت
در ميكده لقبوم تسليم باشي ميخانه لر قبوسي كرپچي يعني ستر تسليمي اول قپوية
قومشم مراد ميخانه لردن عبادت خانه لردر لاجرم كركدركه مريد سر تسليم
وار اول قپوية قويه پس معنى مراد بودر مدعي كر كند فهم سخن كوسرو خشت

هشت مدعي اكر سوزي فهم اغز ايده دي باش و كيچ مراد بونده مدعي دن
دشمندر اكر سنم رمزا يله اولان سوزمز اكلمز ايسه دي باشكه كرپچ و طاش
شعر لا يبصر المحبّ العيب كله لا يبصر اذ كان حنك راضيا لكنّ بيري
الفضل عليك عين العدوان كان قاصيا باغ فردوس لطيفست وليكن
زينهار و غافل نا غنيمت شمري سايهٔ بيد و لب كشت غنيمت صيه سن سكود
كو كلك سن و اكن كنارين مراد بودر كه حاليا عافيتده او لوب نعمت عباد ونده
سكود كو كلكه سنده و اكين كنارنده اولوق نعمت عظيمه در و فضيلت عظمايه وصول
و سبيلدر قطعه كنجت درين خاك كه دركنون نكنجد ان كنج خراب از پي اين
كنج بهانه است لعله هر انكس كه درين خانه رحي يافت سلطان زمينست
و سليمان زمانه است بر عمل تكيه مكن زانكه دران روز ازل علم طينته زير اول
ازل كوننده نو چه داني قلم صنع بنامت چه نوشت سن بلورسن قلم صنع
سنك ادكه نه يزدي رسول الله عم بيورمشدر انّ احدكم يجمع خلقه في بطن امه
اربعين يوما ثم يكون علقة مثل ذلك ثم يكون مضغة مثل ذلك ثم يرسل الله
الملك فينفخ فيه الروح و يومر باربع كلمات يكتب رزقه و اجله و عمله و شقي او سعيد
فو الله انّ احدكم او الرجل ليعمل بعمل اهل النار حتى ما يكون بينه و بينها
غير ذراع او ذراعين فيسبق عليه الكتاب فيعمل بعمل اهل الجنة فيدخلها
و عبد الله انصاري دعني هر كز لز اخر نرسد عبد الله از اول بيت شايدكه
رو بده نا برانيخون نا عاقبت كار تو چون باشد چون حافظا رو ز اجل
كر بكف آري جامي اي حافظا اكر اجل كونندة آيا به كتورسك بر قدح

یکسر ازکوی خرابات برنوت بسبهشت برکزدن و براوعوزدن خرابات
تحلسندن التزلرسنی جنت مراد بودرکه روز اجلده بر جا مدن اخر قسنده
کلمۀ شهادتدر که خبرده وارد اولمشدر که من کان اخر کلامه لا اله الا الله
فدخل الجنة و مراد کوی خرابات ن تحکۀ دنیادر هر کمک اخر دمده لا اله الا الله
ابله محمد رسول الله ایله ختم اولا بو خرابات جهاندن روضۀ جنانه وارر **بیت**
بوقت اخر ع خدایا میسر کن که بازکرت بمیرم کر نهادت همه اینست زهی
خوب سرشت واکر طبیعتک و بو عورلمک دوکلی بو ایسه زهی ابو بنیاد و سرشت
همه اینست خوب طبیعت و ترکیب **قطعه** هرکرا صورتش بود محبوب
سیرتش هم ازان بود خوشتر صحن صحبتش غنیمت دان که بیابه کسی ازان
بهتر **وله ایضا** کلبون اید دمدلز بوستانا نسیم بهشت سخندیکی اسر بوستانه یزد
جنت یلی مس و شراب فرح بخش یار و حور سرشت بن دیدی فرح بغشلیجی شراب
دیجی حور سرشت بن دیجی فرح بغشلیجی شراب دیجی حور طبیعتلو یار مراد بودرکه
بهار اولوب فانظر الی اثار رحمة الله کیف یحیی الارض بعد موتها حسنجه اثار رحمت
ظهور ایدوب بولستاندن جنت یلی اسجک بن شراب عشق الهی کمغم دنیا یی
فراموش ایدرب سرور ویرر و حور طبیعتلو یار یعنی ایها الناس ت المارک
شهوته لا جلی ارثة عندی بمنزلة ملائکتی سوجنجه بو نک کبی یار ایله قرین اولور
بیت چون کوشۀ فراغت اوله بهار اوله عارف اولدرکه اهل عبا ایله
یار اوله کدا اجرا نیزند لاف سلطنت امروز کدا نیجون سلطنت لاف اورور
بوکون که حیثۀ سایه ابر است و سبزه لب کشت که چادر بلوت کولکه سیدر

وصحبت یری ایکن کناری مراد بودر بر فقیر که صحرای فراغنده و مکان عزلتنده
طاعت و عبادتنده اوله پادشاه هلق لافن اورسه لایق درر **بیت** درویش
راکه ملک قناعت مسلم است درویش نام دارد و سلطان عالم اوست جون حکایت
ار و بهشت می کوید چون کور نه بهاری حکایتن ایلر یعنی لسان حال ایله انوکه
فردوس سویلرنه عارفست که نسبت خزبهشتی و نقد بهشت عارف وکلدر
اولکه که ورسیی الدی نقدی قودی مراد بودرکه تجار و صفای دهن خاطر زمانیه
اولیجق کسب و مال و تحصیل جاه ایدوب بعده حضوره ایرمک السیوب بوزلنه
خایۀ عین مال بیلوب عبادتنه بهشتنه کرمکه سعی ایتک اگر کدر **بیت** آر و فخوا هیم
تو هرجاکه بجایه کر طرف چون هست بمانقد باشتست و فا جو بی زد شمن که بیرونی
بند هد و فا است دشمنلقا که بر صفا ویرمزکه شمع صومعه افروزی ار چراغ
کلنشت که صومعه افروزلق سمع کلیسا چراغندن مراد بودرکه نفس که اعدای
عدوک نفسک اللتی بین جنبیک حسنجه دشمن قوی دراندن وفا اوتمه که کلیسا
چراغی مبابه سنده دراندن خانقاه ضیاسی حاصل اولمز **بیت** قرین نفس
مکار است ابلیس نکه دارد خدا از شر هر دو بعمارت دل کن ای جهان خراب
شراب ایله کوکلی معمور ایله که بو خراب جهانه بر آن سرست که از خاک ما بسازد خشت
اول سودا اوزره درکه بزم طرب اغزدن کریح دوزه مراد بودرکه هلک المتر فون
معتقدا سنجه عجلوا بالصلوة قبل الفوت و عجلوا بالتوبة قبل الموت مفهومنجه
تیز جک توبه و اطاعت و عشق الهی و عبادت ایله قلبک حصال زمیمدن تطهیر ایدوب
حصایل حسن ایله معمور قیلوب یوم لا ینفع مال و لا بنون الا من اتی الله بقلب
سلیم

که بزنک نقلی بزمگاه سفطنه‌ی مقصود در

موجبنجه سلامت حاصل ایده سن مکن بنامه سیاهي حقارت من مشت نامه سیاهلق
ایله بن سني حقارت و ملامت اتمه که آگه سهست که تقدیر بر سرش چه نوشت
کم واقفدر که تقدیر باشنه نه یازدي مراد بودر غزل سابقده اولان سکزنجي
بیتده بیان اولنان درکه حدیث شریف ذکري ایله شرح اولنمش ایدي قدم
دریغ مدار از جنازهٔ حافظ قدمي دریغ دوتمه حافظ جنازه سندن اگرچه
غرق گناهست میرود ببهشت اگرچه گناهه غرقدر جنته کیدر مراد بودر
انا عند ظن عبدي بي موجبنجه کندو ایچون جنت و رحمت رجا ایدوب تعالدر
بیت نیاید از من آلوده کار عشق خالص ولي برحمت و فضلت امیدواري هست
حکایت شویله روایت اولنور که خواجه حافظ وفات ایدوکده بعض عزیزلر
نمازنه حاضر اولمق عزیمتن ایدوب بر غلیظ کسنه کیتمکدن امتناع ایدوب
مگر اول مجلسده دیوان حافظ حاضر ایمش اول کمسه کل دیوانندن تفأل قل دیدیلر
اول داخي دیوانه اچنجق بیت مزبور گلمش وله ایضا بروای زاهد و دعوت
مکن سوي بهشت بوریا اي زاهد بني دعوت اتمه جنت جانبنه که خدا از ازل
اهل بهشتم نه سرشت که حضرت حق ازلده بني بهشتدن یوغرمدي مراد بودر کم
الدنیا حرام علي اهل الاخرة والاخرة حرام علي اهل الدنیا وکلاهما حرامان
علي اهل الله حسبنجه بني حق تعالی کندو به عاشق اولانلردن قلدي طالب بهشت
قلمدي لاجرم بکه جنت گرکمز دیدار گرک بیت روي تو بایدم نه باغ بهشت
چه کنم بوستان و بیرتله یکجو از خرمن حسني نتواند برداشت بر آرایه
وارلق خرمنندن قالدوریمز هر که در راه فنا در ره حق دانه نکشت هرکمسه

فنا یولنده طریق حقده دانه اکمدي تورکسبیح مصلي وره زهد و ورع سن
تسبیح و سجاده و زهد و پرهیزکارلغي یوله منو میخانه و بس باروره دیر گنشت
بن و میخانه وانجه بارو کلیسایي نصارا و کلیسایه یهودي بوله مراد بودرکه
بکا عشق محلي و یار طلبي و ملامتیه طریقي کرک که طریق اخلاص ستر حالدر بیت
زهد در صومعه و زنبیل من رندي بنیت رندي اینست که در میکده زاهد باشم
منعم از مي مکن اي صوفي صافي که حکیم بني شرابدن منع ایلمه اي صوفي صافي که خدا حکیم
در ازل طینت ما را بمي ناب سرشت ازلده بزم خمیرمزي شراب صافي ایله یوغوردي
مراد بودرکه بني عشق و شور سندن منع ایلمه اي صوفي ساده و عشقدن خالي که حضرت
حق بزم جبلتمزده عشق و شور قومشدر بیت هنوز ملک وجود از شب
عدم طالع نگشته بود که بود دم چو صبح همدم عشق صوفي صافي بهشتي نبود هر که چو من
اهل جنت صوفي صافي اولمز هر کمسه بنم گبي خرقه در میکده ها در گرو باده نهشت
خرقه سي میخانه لرده شراب رهننده قومدي مراد بودر که صوفي صافي اهل بهشت
اولمز عشق الهي ایچون لباس ریایي ترک ایتمین بیت بستان نظر بازان نظرها
دارد آن چشمان مگر دیوانهٔ زاهد که جوید عقل و هشیاري راحت از عیش
امین بهشت و لب حورش نبود عیش بهشت و لب حوردن راضي اولمز هر کاودد
دلدار خود از دست بهشت هر کمسه که اول کندو دلداري الندن قودي
مراد بودر که هر کمسه ذیل حقه تشبث ایتمیه مرامه واصل اولمز بیت اي بنا عالم
چون بود هر چیز با فرمان تو زان روي چه گویم ترا دست من وز امان تو حافظا
لطف حق ار با تو عنایت دارد اي حافظ اگر حقک لطفي سکا عنایت ده و نه

باغچه فارغ زغم دوزخ وایمین ز بهشت فارغ اول جهنم غمندن وامین اول
جنتدن مراد بودر که من نوقش الحساب فقد عذب حسبنجه هر کیمکه حسابنده دقت
اولنه خطا و نقصانلری ظاهر اولوب معذب اولور لاجرم رحمت و راحت بولان
مسامحه و عنایت حق ایله بولور ولە ایضا ای نسیم سحر آرامگه یار کجاست ای سحر یعنی
یارمک قرارگاهی قنده در منزل آن مه عاشق کش عیار کجاست عاشق کش وصف
ترکیبیدر و صفت مه در عیار چابک و پاک معناسنه در و صف بعد صفتدر
معنای مصراع بودر که اول عاشق اولدیجی عزیزک منزلی قنده در مراد نسیم سحردن
فیض سحری در و یاردن و مه دن مراد محبوب حقیقی در اگرچه مکان و منزلدن منزه در
اما بونیجه محلی واردر نته کم موسی علیه السلام دیمش این اجدک یا ربی خطاب عزتده دیمش
انا عند المنکسرة قلوبهم والمندرسة قبورهم بیت در بلده بیرم کوکلی
صنفلر اولورده بزم بلی بقفلر شب تار است وره وادی ایمن در پیش
قرانکو کیجه وادی ایمن یولی اوکده اتش طور کجا موعد دیدار کجاست طور اتشی
قنده دیدار وعده سی یری قنده در موسی علیه السلام خاتونی ایله شعیب پیغامبر علیه السلام دیارندن
صله رحم ایچون کیدرکن قره کوکیجه ایچنده خاتوننک بورسی (?) توتب نار احتیاج
اولوب طور داغندن نور الهی ظهور ایدوب موسی انی نار صنوب اهلنه
بونده دورک دیوب اول جانبه متوجه اولوب انده کلیجک کلام ربی اشتدی
نته کم حق تعالی حکایت ایدر فلما اتیها نودی یا موسی انی انا ربک فاخلع نعلیک انک
بالواد المقدس طوی لاجرم سالکه شب تار دنیا بر قرانکو کیجه در وادی
ایمن که عالم آخرتدر اوکده در و لمعان انوار الهیه و فیضان رب العالمین

اول جانبدن ظاهر اولوب سالک ذاهب اولور اما مقصود اصلی
دیداردر بیت عاشق ارامد بکوش دینی و عقبی نخواهد جانب طور آمدن
مقصود موسی دیگر است هر که آمد بجهان نقش خرابی دارد هر که کلدی
جهانه خرابلغ نقشن دوتر یعنی آخر خراب اولوردر خرابات مپرس که
هشیار کجاست میخانده صورمک آیق قنده در بلکه هب مست در لاجرم
دار فناده اولانلر جمله فانی اولسه کرکدر بیت هر که آمد بجهان اهل فنا
خواهد بود آنکه پاینده و باقیست خدا خواهد بود و عجب بودرکه اهل
جهان جالسین فی الغیبة کبی اوتورکن کیدرلر بیت بنشسته در دیر فانی
میروی وهیچ (?) انکس است اهل اشارت که بشارت داند انکس است
مقدم خبردر اهل اشارت مؤخر مبتدادر وبو جمله مبتدادر اشارت دادند (?)
خبریدر یعنی اهل اشارت اولکمسه درکه بشارت بیلور نکتهها هست بسی
محرم اسرار کجاست نکته لر واردر چوق محرم الاسرار قنده در بیت دلی
دریا باید اسراری معانی که روشن شد بنور جاودانی اولا اسراردن بری بودر که
نفس مغفردن فخر با وجود که فقر سبک یار اولمقدر و حساب سیبر واجر کثیرا
اولمق علامتیدر بیت از مایه سود هرکه دست بشوی سود تو همین بس که تهی
دست شوی وبری بودر که اولاد موتندن الجنور بونی بلمز انما اموالکم واولادکم
فتنة موجبنجه اولاد فتنه در پس موت اولاد نقصان فتنه در و اهل جنت
باعثی در که من مات له ثلثة صغار وجبت اصحی دیمشلر و اثنان یا رسول الله
دیمش بیت چون موت ولد اولور بمش باعث رحمت صبر ایله اگرچه

وبری بودرکه عزت اسن ذلتدن فقر بونی بلمزکه عزت اخرت ذلت نفس ایله
بولنور **قطعه** زحکمت بیاموزمت نکتهٔ که درهردو عالم شوی بی نیاز لباس
طریقت چو در بر کنی زذلت تیح وبعزت مناز وبری بودرکه موندن فقر
نجات استر بونی بلمزکه تعب دنیادن خلاص و وصول حضرت بونک بیسی
ایله اولورکه موت باب آخرتدر **بیت** چون حیات فانیه بو حیات اولیمجه ایرمز
باقیه هرسر موی مرا با تو هزاران کارست بنم هر بر قلم باشنک بنک ایله بیچه
بیک ایشی وار در ما کجا بیم وملامت گر بیکار کجاست بیز قنده یوز ملامت ایدیجی
ایش بیز قنده در مراد هزاراندن کثرتدر تعیین عدد دکلدر لاجرمدن کاردن
اولمیوب سنک ذکرو فکرکده اولوب جمیع اعضام واجزام سکا متوجه اولوب
ذاکر و شاکرلر در مثلا بو قلم موجود اولدوغی اجلدن لسان حالله بر شکر ک ایدر
وجوهر یعنی قایم بذاته اولدوغی سببدن برشکرک ایدر وجسم نامی اولدوغی اجلدن
برشکرک ایدر وتحل عرض اولدوغی اجلدن برشکرک ایدر وقس علی هذا
بس کار اخردن بطال اولوب ذکر حضرت خدا المحبوب بونک کبی کار واثاردن غافل
اولاه ایله بزدم اوغرفده تفاوت فاحش واردر عقل دیوان ستدان سلسله
مشکین کو عقل دیوانه اولدی اول مشکین زنجیر قنغی دل زما کوشهٔ گرفت ابرویی
دلدار کجاست کوکل بزدن کوشهٔ دندی دلدار قاشی قنده در مراد بودرکه
عقلک دیوانه اولوب دنیا عاشقی اولا لرنی قید غیبت هلقه کرفتار اتمک کرک
بیت چودل دیوانه دل دیوانه شد بی باید آن زلف که جز مجنون اورا نیست
تدبیر وکوکل که کوشهٔ اختیار ایدر بر یدرکه کوشهٔ محراب اختیار ایده

اختیار ایده باده مطرب وگل جمله مهیاست ولی یعنی جمله اسباب صحبت حاضردر
اما عیش بی یار مهیا نشود یار کجاست عشرت یاریمز حاضر اولمز یار قنده در
مراد بودرکه هرکمه اسباب غنا وامتعه دنیا اوله اما قرب حق حاصل اولمش ایسه
حظ اخرت اکا میسر اولمز حافظ از باد خزان در چمن دهر مرنج ای حافظ
خزان بلبلدن زمانه چندن انجمنه فکر معقول بفرما گل بی خار کجاست فکر معقول
ببیوردکنز گل قنده در مراد بودرکه خزانسز بهار اولمز نته کم خارسز گل اولمز
وغمسز ادم اولمز **بیت** جور دشمن چه کند گر نکشد طالب دوست
گنج ومار وگل وخار وغم وشادی بهمند **وله ایضا** جیمی که ابروی شوخ تو در کمان
انداخت بقصد جان من زار ناتوان انداخت بر اکلکی که سنک شوخ بایه اندی وبراقدی یعنی یای جکر کبی اکدی بقصد
خون من زار ناتوان انداخت بنم ضعیفک قانی قصدنه اتدی وبراقدی مراد
قاشندن واکلک اکر یا اولمسنده سالکک درجه سندن سقوطی اولا هر نسنه
هلاکه وارر اندن کنده وذارش بلوب نذارک قلمی کرک **قطعه** کر بخودی وماز ابرای
جاه بلند خطا بدیدی بکرزان مقام افکندی همی کنم بجباب لونکر به وزاری
باما مقام وکر باشنده را بندی شراب خورده وخوی کرد جون شدی بچمن
شراب اجمش وتر اولمش اولدوغک حالده چون کتمش ایدک چمنه که آب وی
نوا نقش درار غوان انداخت که سنک یوزک سویله اتشی ارغوانه اتدی وبراقدی
بیک کرشمه که نرگس بخود فروشی کرد بر ناز نظر یله که نرگس کندو یه صفتجلق ایلدی
فریب چشم تو فتنهٔ در جهان انداخت سنک کوزک الدهمسی بو فتنهٔ جهانه
اتدی وبراقدی ز شرم انکه بروی تو نسبتش کردند انوک حجابندن که

بعنی نرگس هلال کوز اوجیله وناز ایله برنظری وار
بو کیلسیمی ایلکندویه صنعتلک ایله
یوز فتنه برافندر

سنک یوزکه نسبت ایلدیلر سمن بدست صبا خاک در دهان انداخت
سمن صبا الی ایله طوپراغی اغزنه اندی یعنی بنفشه طره مفتول اپنده میز و بنفشه اورمش
زلفه دوکم اور رایدی یعنی کندویه تزیین ایدر ایدی صبا حکایت زلف تو در میان
انداخت صبا سنک زلفک حکایتن اورتیه اندی و براقدی یعنی انوک وصفن ایلدی
بو درت بیتده تنبیه مرکب بالمرکب وارد بیته کم بو قر بیتده تخیل اولنمقدر
لاجرم مراد جناب قدس شوق ویرمک ایله و سالک امرنده جد و سعی اتمک ایله
قضا به فیض توجه معنوی اندکن و اول حالتک لطافتی رنکین و لطیف اوله
شوق ویردوکن و عالی ابله فلو بی مفتون و مستحر اندکن و من حسن حسن
اکا نسبت سزسار اولدوغن و غیب حقوبته جمیع مشکلاته اصعب ایدوکن
بیان ایدر من از ورع می مطرب ندیدی زین پیش هنر کار رفته شراب و مطربه
کورمش ایدم بو بنده اول هوای مغبچکانم درین و آه انداخت مغبچه لرک محبتی بنی
بو کاوا کا التدی و براقدی مراد بو در که بن نفرقندن اجتناب ایدوب شراب عشق
الهی یونش اهتیوب پند و اعظ و شیخی کوش اغتیوب بو عالمدن غافل ایدم تازه
طالبلری کوروب انلرک شوقی بکا سرایت ایدوب هم واعظ و شیخ کلامن
استماع هم شراب عشق ایله استماع اندم کنوف باب بی نعل خرقه بی شویم
شمدی یه نعل شراب صوفیه ایله خرقه یوزر یعنی عشق الهی یه مستغرق اولورز
نصیبه از ازل از خود نمی توان انداخت یعنی تقدیر ازل ایله اولان حصه معینه
کندودن اتمق اولمز مراد اولان بودر که تقدیر الهی در اولنمز که المقدر کائن
حسنجه مقدر اولان البته اوله کر کدر بیت امضاء قضاء تقدیر خدا اردی

بی نشود بر رضا ده نبود رنگ و عالم که نقش الفت بود ایکی عالم رنکی بوق ایدی
که انس نقشی وار ایدی یعنی الارواح جنود مجندة فما تعرف منها ائتلف وما تنا
کر منها اختلف موجبنجه بیت کوردم ای جان پاره سی کوزم ایچردی لعلکی اشنا
کبی بنجله عالم ار و احدن زمانه طرح محبت نه این زمان انداخت زمانه محبت
بنیادینی بوزمان براقدی یعنی حق تعالی یه محبتم از لیدرکه صوبندندر رباعی
معشوقه که کس سر جالش نشناخت در ملک ازل لوای خوبی افراخت
نه طاس سپهر بود و نه مهر هم خود بادنرد محبت می باخت ببزم کاه
چمن دوش مست بکذشتم چو از دهان توام غنچه در کمان انداخت که سنک اغزکدن غنچه ظنته براقدی
یعنی غنچه تنک دهانه بکی وار اولا دیر کانه دوشوب بوندن مست اولدم مراد بزمکاه
چمندن التش حق طالب اولدغی مجلسدر غنچه دن مراد فتح کلام قلیل
وکشف فیض یسیر در لاجرم سالک طالب انس ایکن فیض جزئی ظهوریله
مست اولور بیت کفتم از شیخ بپرسم چه بود چاره صبح دیدم آن نیز
چو من بیخود و لا یعقل بود خراب خط عذار توام نعالی الله سنک عذارک
حطنک حوابه بن نعالی الله چه کوکلم بود که این نقش و لستان اید اخت نه قلم
ایدیکه کوکل ایچی نقش اندی و براقدی مراد بو بنده قلم صنع حقی تحسین درکه غدار
یاقوت انوک اوزره خط حوب یزر بیت یاقوت کامل بدیعی خطا نوشت او هر ورق
کامل ترست انکس که بر یاقوت نیز رسید هیچ مکر بکشایش حافظ درین چه ایله
بود مکر حافظک فتح و کشنی بو خدا یلعن ایدی که بخشش ازلش دیده مغان انداخت

کدایا ازل عطاسی مغان شرابنه اندی مراد بودر که فیضا الهی وکشف وفضل حق مناء
احسانایه ایله بحثت اولور مگر حافظک فیض سکی عشقدن ایچش عطای ازلی شوق
ویرر شیخ ارشاده دوشوردی مرشد یابس ایله مایوس اولمدی بیت دامن
پیر مغان گرفته این یار بدست • من سر کشم چرا طالب مرشد باشم • جهان
بکام من اکنون شود که در زمان جهان بنم مرادمجه سنمدی اولور که دور زمان مرادنیدی
کی آصف زمان انداخت بنی آصف زمان یعنی وزیر عهدک قوللغنه اندی
شویله حکایت ایدرلر که خواجه حافظی گاه شیراز پادشاهی وگاه یزد پادشاهی
دعوت ایدوب مصاحب وکسب فضیلت ایدوب گاه پادشاهلرک وزیرلری
اهل فضل مصاحبتین سعادت بلوب خواجه ایله صحبت ومصاحبت ایدوب وبونلر
تلمیذ واستفاده ایدرلر ایمش زینر زمان بو منوال اوزره خواجه حافظ ایله
مصاحبت ایدرلر ایمش خواجه حافظ دخی من بشکر که لم یشکر الله حسبنجه شکر نعمت قلوب
بو مقطعدن صکره یازلر انوک حقنده سویلمش دلا ابقا بکوی میکده هر سالکی
که ره دانست میخانه تجلاسنه هر بر سالک که یول بولدی دری دگرزدن اندیشه
بنه دانست بر قپو دخی اورغی باطل فکر بلدی مراد میکدن مقام مناجات
ومحل تجلیاتدر لاجرم سالک که بونک یولن بله غیری قپویه قاقمغ و غیر قپویه عرض
حاجت ایتمک فکر فاسددر بیت بدر غیر دگر بار نخواهم رفتن حیف باشد که درین
فکرت فاسد باشم بر آستانه میخانه هر که یافت رهی میخانه ایشککی اوزره
هرکمکه بولدی بر یول زفیض جام می اسرار خانقاه دانست شراب قدحی فیضندن
اسرار خانقاهی بلدی مراد میخانه دن حالبا کورلواندر وجام میدن مراد عشق الهی

الهی ایله مالامال اولان قلب دربس مه گک اول مقام استغنه یول بولدی قلبه شده
فیضدن اسرار خانقاهی بیلور و بولور که مفصل خفی حاصل قلور زمانه افقر
رندی بر جهی بنداد نیکسی زمان رندلک تاجنی ویردی شول کمه دن غیره که سرفرازی
عالم درین کله نیست که عالمک سرفرازلکن بو کلامده بلدی مراد بودر که فقر و رندی
تاجی بر تاج دولتدر که زمانه آنی انوک قدرین بلمینه ویرمز قطعه فقر رندانه
باشد که با فقر بمردم هر دم استغنا نماید که بهبت اکه چون بیند غنی را ابزاری
حاجت خود وانماید وورای طاعت دیوانه کان مطلب دلور طاعتی نه ده غیر نفی
بزدن السته که شیخ مذهب ما عاقلی کفت دانست که بزم مذهبمزده که
سیحی عاقللغی گناه بلدی مراد بودر که اصحاب طریقت وارباب حقیقت قتنده
عاقللق یعنی عقل معاش حجابدر ولمق گناهدر که عقل معاش العقل عقال المرء
حسبنجه آخرتدن عوق ایدر بیت عاقل دیوانه اولدر که اولمیه دیوانه وش
اولدور مجنون عاقل کم اولا مجنون خوش هر آنکه راز دو عالم ز خط ساقی خواند
هر اول کمسه که ایکی عالم رازینی ساقی خطندن اوقدی رموز جام جم از نقش خاک
ره دانست جام جم رمزلرن یول طپراغی نقشندن بلدی مراد ساقیدن که شوق
الهی ویرندر انوک خطی بودر مصراع فنا اوی بو جهاندر رمز واشارتلرن یول طپراغی
نقشندن اوقور بیلور قطعه اگر چه جام جم اول هدد ذو قو فرح اما نظر بکن کآخر
خمار آید از و حاصل چو جم بودند بس شاهان بمردند این زمان خاکند بپرس
احوال ایشانرا کهی از خاک وگاه از گل دلم ز نرگس ساقی امان نخواست بجان
کوکلم ساقی کوزندن امان دیلی جانه چراکه شیوه آن ترک دل سیه دانست

بنچوکه اول قره کوکللو ترکلک شیوه سن یعنی عادتن بلدی مراد ساچندن مرادا
مذکور اولاندر انوک ترکسی یعنی عنایتی در انوک شیوه سی قتیل نفس در دسیه
دل ویدیکه تعبیر بالتنبیه در یعنی انوک روشن دللکی بو بیزا اقتضا ایدر که اِماتُ النَّفسِ
اِحیاؤُها حسبنجه نفس اولدن که حیات ویره پس مرید صادقه لازمدر که تسلیم
اولا **بیت** دردِ شه بودر آنم شنجینه اوله تسلیم • تمثیلی بوتک بودر کالمیت
للغاسل • زوست کوکبه طالع سحر کهمان چنینم طالع · یلدزی الدنا سحر وقتنده
بنم کورنم جنان کربیست که ناخیده دوید مه دانست او بیله اغلدی که زهره
کوردی وآی بلدی مراد بودر که طالع شومکمنندن و عبادتده قصوردن و نحوست
سعادت آخرتدن سحرلرده اغلیق کرک فریاد اسمانه ایره **بیت** چون قمر از غم
بنجد اول قمر طلعت کنتش • پیر بیدر کو که جفرسه آهوا فغانم بنیم • خوش آن نظر که
لب جام وروی ساقی را خوشدر اول نظر که قدح لبی و ساقی یوزنی هلال یکشبه
وماه چارده دانست برکجه لک هلال دیوک اون دردی بلدی مراد بوندن
عکس در یعنی جو بیدر اول نظر که هلالی قدح لبی و بدر ایله ساقی یوزی بلوب عزت
عباده فلایا مراد بودر که بونلردن انلره انتقال ایدوب نظری عین عبرت اوله
فیلوت
بیت در بزم قدح نوشان چون ساقی دمی بینم لعل تو پندارم ساقیش
تراد انم حدیث وحافظ وساغر که می زند پنهان حافظ وساغر سوزنی
کم کز اور یعنی کم کز لوسویلر چه جای محتسب وشحنه پادشه دانست
نه محتسب و صوباشی تا پیه پادشاه بلدی مراد بودر که عاشق اولان و شراب محبت
نوش قلن اعلان واظهار ایلمک مستحسن در بعد از امروز اینکار ادست میدارم

دارم تر از تو چون پوشم که پیدا دوست میدارم تر ابلند مرتبه شاهی
که رواق سپهر بلبند مرتبه مبتدادر ونه رواق فاعلی دانست در وجر مبتدا
مجموع نه رواق سپهر و مضمون مصراع ثانیدر اعنی غنونه ء زخم طاقی بار که دانست
معنای بیت بودر که مرتبه سی بوجه پادشاهدر که فلک طاق کنبدویه انوک بار کاهی عجبی
کمری اکریلکندن بر غنونه بلدی معنای مجازی بو حمل اولنورسه کنند وبادشاهی
علی وجه المبالغه مدح در که عاجزیه اوزون تخلص سبیله نا ذکر اولاه میبنده
ذکر اولنشدر اما مراد معنای حقیقی در که حضرت حق بر بلند مرتبه پادشاهدر که طقوز
فلک انوک عظمت وجلالی وکبریایی وکمالی بار کاهنک کمری غنونه سیدر **وله ایضا**
سینه ام ز آتش دل در غم جانانه بسوخت بنم سینم کوکل آتشندن جانانه
غمنده یاندی آتشی بود درین خانه که کاشانه بسوخت بر آتش وار ایدی
بو اوده که او یاندی یا اوی یاقدی مصراع ثانی مصراع اوله تعلیل کبیدر مراد بودر که حرارت
قلب شویله غالب کرکه سینه وانده اولان فکری ماسوی جمله یانوب محو اوله
بیت ای خوش آن آتش که در سینه فروخت هرچه غیر دوست باشد جمله
بسوخت تنم از واسطه دوری دلبر بکداخت بدنم دلبرا راقلغی اریدی جانم
از آتش هر رخ جانانه بسوخت جانم جانانک رخی محبتی آتشندن یاندی مراد بودر که
تن فرقت دردندن نحیف و لطیف اولمق کرککه نفس محو وفانی اوله **قطعه**
رو رمندی مکن ای خواجه بنزر که آخر کار زبون خواهی رفت فرهت کرده بنی نعمت
ونار زاان بیدبتش که چون خواهی رفت با چنین جثه ندانم کرچه سان بدرمرک
برون خواهی رفت هرچه رخیره زلف پیری روبله دید هرکه بربری یوزلو

تنکه زلفنی اوچی زنجیرنی کوردی دل سودا زده اتش بر من دیوانه بسوخت اونک
سوداوی آتشی کوکلی بن دیوانه یه یاقدی مرادر که کرفتار اولان ببیلور کرفتار خالنی
بیت خبر ندارد دیکرم در دیا او بودکم یارب آمد در دیاد سوز دل بین که بس
آتش عشقم دل شمع کوکلی جرانی کور که عشقم آتشنک کثرتندن شمع کوکل دوشن
بر من ازسر تا بر و چو پروانه بسوخت دون کیجه بنم آوازمه محبت اوجندن
پروانه کبی یندی مراد بودر که سوز عشق و آتش عشق غالب اولمق سببی محبت
و شفقت اولور بیت تحمل مرحمت اولسم عجبنی کم درد اهلنی اولور هر بیرده محروم
آشنایان نه غریبند که دل سوز منند آشنا ار غریب دکل ادرکه بکا کوکلری یانجی در
یعنی آشنالرکه بکا کوکلی یانسه عجب دکلدر چون من ار حوبشی بر فتم دل بیکانه
بسوخت چون بن کندمدن کتدم یادک کوکلی یاندی مراد بودر که غلبهٔ حرارت
بولکرکه که مبتلا اولان مرحوم حاضر عام اولا بیت اکرچه دیده و دل شد ز قربت
محروم ز اشک و سوز شدم نزد دهر کیبی مرحوم … زهد مرا بخرابات … می برد
بنم زهدم خرقهسی میخانه صوبیه التدی یعنی توبه بیوب الوب کتدی خانهٔ عقل مرا
آتش خمخانه بسوخت بنم عقلم اوی اول میخانه آتشی یاقدی مراد زهد حکم لباس جبت
الهی آیده کیدوب بنی عاشق مشرب ایلدی و عقل معاشم خانهٔ آتش محبت حق
فانی ایدوب عاشق دیوانه الدم که عاقل طریقت بودر بیت زاهد اولور زهد
یا ایبسیدمه عاقل اولور کار دنیا بلمبه چون پیاله دلم از توبه که کردم بشکست
قدح کبی کوکلم ایتدکم توبه دن صندی همچو باده جگرم بی می و میخانه بسوخت باده جلده
قاینمش شرابه دیرلر یعنی قینمش شراب کبی جکرم شرابسز و قدحسز یاندی مراد بودرکه

مرادبودرکه قلب توبدن منکسر اولوب بی حضور اولور زیرا ترک
هوای نفس درد جکر دخی شراب ایله موطیب اولنورکن انسز
اولنورکن متاثر اولور بس علاج بودرکه بزد عشق را خر عشق
دکر حسبنجه نعم البدل قلنه بیت سبب د به وا نار بتر تیب بلفظ نعش
دل و معده و جکر را معوی اند ماجرا کم کن باز اکه مرا مردم چشم
ماجرای اکسک ایله وکرو کل که بنم کوزم بکی خرقه از سر بدر
اور دو بشکرانه بسوخت خرقه با شدن جقردی و شکرانه
سببی ایله شو بله حکایت ایدرلر که خواجه حافظک بر دوستی
وار ایمش ما بینلرنده شکراب واقع اولوب اول دوسته تونددن
تونددن منقطع اولوب بعد زمان مکتوب ما بینلرنده واقع
اولان ماجرای ذکر اتمش خواجه حافظ انوکه مکتوب و جرمندن
زیاده حظ ایدوب کوزی نورلنمش و زمان سابقده عادت ایمش که
بو کسیه فرح واقع اولسه اسکی لباسی جقروب آتش اوروب لباس
فاخر کیوب اظهار سرور ایدر ایمش لاجرم اول اول عادته بناء
در ماجرای اکسک قل یعنی مضی ما مضی دیوب انی فراموش ایدوب
کرو مصاحبته کل که خبر کون کوزم مردمی کمال سرور بولوب کهنه
لباسی احراق ایدوب تازه لباس کیوب مسرور اولمشدر مراد بودرکه
جون ازلده دوست حقیقی ایله عقد مودت اولمش ایدی بیت بنی عهد بنک

نسبة فی المودة • مستور تعبین عین علم العالم • نحن الذین

تعارفنا رواقاً من قبل ان یخلق طین آدم • اما کثرت معیار

باعث اولوب مبتلای بلا اولمش ایدم ب شدم از یار جدا

ببلا افتادم • چه بلا بود که از یار بلا جدا افتادم • در ایکن

جون اندن لمعهٔ غایت ظهور ایروب عینی برنور راندی

بس بدیدامد بدیده نور ازان نور • شد این دیده و دل خوش

بین و مسرور • لازم اولدر رغبت و طلب زیاده دیم بیت

بیا یا که من مستمند زار توام • کرچه نیست بیا زوجی بی

قرار توام • ترک افسانه بکوی حافظ و می نوش دمی

ترک قصه دی یعنی افسانه و حکایتی ترک قل ای حافظ

و شراب ایچ بر دم که نه خفتیم شب و شمع زفانه بسوخت

که یاتمدق واو یمدق کجه و شمع افسانه ایله یاندی یعنی کیجه

یاتمدق واو یمدق اما عبادت اتمدک حکایت و قصه سویلشدک

سوم جراق اول حال عبث یاندی مراد بودر که اویانوق اولیجق

لغو سوز سویلشمیوب شراب عشق نوش ایلیوب یعنی

ذکر عبادته اشتغال کرک رباعی سنکا سپیده دم خروس سحری

دانی که چرا همی کند او نوحه کری • یعنی نمود در اینه جم از عمر شبی

کذشت تو بی خبری ایصال عارف از پرتو مرا رهنمائی دانست

عارف

82

عارف شراب صافندن کزلوبا نه بلدی • کوهر کس ازین

لعل توانی دانست • هر کسنک کوهری بو لعلدن بلمک اولور

شرابدن مراد عشق الهیدر و سلوک طریقت در روانوک

ضیاسی انده حاصل اولان نور و صفای قلب در روانوک ایله

مشاهده و فتح مکاشفه اسراری حاصل اولور و سالکلر اولنلر

مشاربلری مختلف و استعدادلری متناسبدر که بعض ادنی

توجه ایله جوق ترقی ایدر و بعض متوسط الحال و بعض

جوق سعی ایدر فیض اندا اولور زیرا فیضان الهی بحسب

الاستعداددر لاجرم هر کسنک جوهری بو لعل عشقدن

معلوم اولور بیت بجد وجهد میسر کجا شود وصلت که قرب

بادشاهان جز بسعی دلالت نیست قدر مجموعهٔ کل مرغ سحر

داند و بس کل مجموعه سنک قدرنی بلبل بیلور انجق • که نه هر کو ورقی

خواند معانی دانست که هر ورق اوقین معانی بیلور

دکلدر مراد بودر که کتاب تصوف قدرنی عاشق سالک

اولان بیلور انجق اهل ظاهر و علم عادی اوقین بلمز بیت

ورق روی تو عشاق نکوی خوانند • دیکران از خط خوب

تو مشوش دانند • عرضه کردم دو جهان بر دل کار افتاده •

عرض ایلدم ایکی جهانی ایش دوشمش و تجربه اتمش کوکله • بجز از

عشق تو باقی همه فانی دانست • سنک عشقکدن غیری دوکلی

فانی بلدی مراد بودر که مجرب اولوردکادان اولان عشق الهی دن
عبرت بر علمی فانی بلمک کرک **بیت** جز عشق او مکر نسا جردانی • العشق
باقی والعمر فانی • سنک وکل را کند از یمن نظر لعل عقیق • طائفی
و با لجفی نظر برکدن لعل عقیق ایدر • هرکه قدر نفس بادیمانی دانست
هرکه بادیمانی نفسنک قدرنی بلدی مراد بودر که رسول الله صلی الله
علیه وسلم یمن جانبنده ویس القرانی رایحه سن طویوب
انی لاجد ریح الرحمن من قبل الیمن دیر ایدی پس هر کمسه اهل الله
رایحه سن طویب وانک قدرنی بلوب انلرکه اهل فیض اوله اکر
سنک وکل کبی سخت وظلمانی اوله جوهر کرنمایه ایدر **بیت**
کر تو سنک صخره و مرمر شوی • جون با اهل دل رسی جوهر شوی
ان شد اکنون که ز ابناء عوام اندیشم • اول کندی شمدی عوام الدن وغلنلردن
غصه لیم • محبت درین عیش نهانی دانست • محبت دخی بو
عیش نهانی بلدی مراد بودر که اخبار رسلو کدر و اسرار الهیه دن
دوخم اولوب بو بابده تکلم ایدوب اما عوام الناس تصور و فهملرندن
باکه سوء ظن ایدوب فر یتشدرلردیو وهم ایدردم حالیا محتسب
وحکام بنی بو اخبار و اسرار ده ایدکم وصورت مجازده سویلدکم
حقیقت ایدکن بیلدی ایله اولیجاق عوام الناس دن غم قالمدی
اهل عرض ولق سرمقال قدر حالی بلمز الا اهل حال • ای که از دفتر
عشق ایت غفل اموزی • ای کمسه که عشق دفترندن عقل اوکرنن

[margin:] جمع اولمشدر ... نفسلرین ... فائده ...

[margin:] شد بوده رفت / معنا سنه دوسه

اوکرنورسن ترسم این نکته بتحقیق نتوانی دانست • فورقرن
بونکتهٔ تحقیق ایله بلکه قادر اولمیه سن مراد بودر که حکما و عقلا
علم الله والهیاتدن ادلهٔ عقلیه اوکرنوب سلوک ومنابهدن ایله حقی
بلمزلر غالب بودر که تحقیق ایله قادر اولمزلر **بیت** حق دلیل عقلی ایله
بلمک بعید در • فقنی دلیل وار که اکه منع دخل ایوف • ی بیار دکه
ننازد بکلی ز باغ جهان • شراب کتورکه کوز کل ایله جهان باغندن
هرکه عادت کری بادخزانی دانست • هر کمله خزان یلنک یغما جلغنی
بلدی شرابدن مراد عشق الهی و عبادتدر عاقل اولان آکه قایم اولوب
عمره اعتماد اتمزکه ناکاه باد اجل سوب بادخزان کبی کل عمری فنایه
ورر **بیت** جه خوبا غست باغ جهانی • کر ایمن باشد از باد خزانی •
لطف اسایش ما وقت مصلحت ندید • انوک لطفی بزم راحت لغزی مصلحت
وقتی کورمدی • ورنه از جانب ما دانکرانی دانست • یوخسه بزم جانبمزدن
کوکل تعلقن بلدی مراد بزم عاشق ایدکمزی بلدی مراد بودر که مقتضای
حکمت الهیه بو ایمش که شمدی بز راحت اولمیوب محنت طاعتده
اولوب اولوب زمان قلیلده محنت سببی ایله ابدالآباد راحته واصل
اولاوز **بیت** محنت بباید مدتی تا رد نماید راحتی • هرکه او ندید ظلمتی در راه
حیوان کی رسد • حافظ این کوهر منظوم که از طبع انکیخت • حافظ
بو کوهر منظومی که طبعندن قوبردی • اصف تربیت اصف ثانی دانست
اصف ثانی تربیتی اثری بلدی مراد بودر که اهل فضل اولان کند فضلنه

مغرور اولیوب فضل حق فاش غیر بلمک کرک بیت هر چند اترم
نوشته چندین وقت از من فقیری حکمت حقیقت و بونده تنبیه
واردر که وزیر اولان اهل فضلی تربیت و رعایت ایدوب صفای
خاطر ویروب کندوسی دخی ممدوح اوله یعنی ممدوح لسان قلم
و مذکور افواه امم اوله بیت بزکیبت بنزدیک اهل فضل کسی
مکر کس که کسها بزرک کرد اند و لا ایضا حسنت باتفاق ملاحت
جهان کرفت سنک حسنک ملاحت و لطافت اتفاقی ایله جهانی طوتدی
ارى باتفاق جهان توان کرفت بله اتفاق ایله جهانی طوتمق
اولور مراد بودر که وتعاونوا علی البر والتقوی حسبنجه اهل صلاح
اتفاق ایدوب جهان اخرتی طوترلر وقوای روحانیه اتفاق ایدیجک
خواص بدنیه ایله دولت دارین طوتلور بیت باشاه عقل لشکرش کوشوند یاری
ماننده اتفاق چنین هر جهان کرفت افشای راز خلوت ما خواست کرد شمع
خاست وکرد لفظلرینک فاعللری شمع در علی سبیل التنازع یعنی بزم
خلوتمز سرنی اچمق دیلدی شمع شکر خدا که سر دلش در زبان کرفت
شکر الله که کوکلنک سرنی دلنده طوتدی یعنی حضرت خامه ئه بودر که
بز سبجه پرده خلوتده اندکمز عبادتی خلق دن کتم ایدر ایدک شمع دن
غیری کمسه بلمزدی و اول افشای راز ایدر دیمه دک حق تعالی انی سویلمدی
که اخبا شا بخزن در لا بد من کتمان الطاعات اذ بها ترجو النجات
بیت چنان که معصیت خویش میکنی تو نهان بکن طاعت و عبادت

همچنین

همچنین سهان میخواست کل که دم زند ز رنک و بوی تو کل
دیلدیکه نفس اده یعنی سویلیه سنک رنک بویکدن و ز غیرت
صبا نخنش ورد ها ن کرفت صبا غیرتندن انوک سوزنی اغزده طوتدی
اکه اغز اجدرمدی که کل اجلدی مراد بودر که افشای سر یار منهی در
معنی بلا به منتهی در بیت افشای سر یار کناه عظیمدر منصور اول
اول کناه ایله بر دار اتدیلر زین اتش نهفته که در سینه منست بو کزلو
اتش دن که بنم سینمدر خورشید شعله ایست که در اسمان کرفت
بو مصراع خبر در کونش بر شعله در که اسمانده طوتدی حدیث قدسی
موجبنجه که لا یسعنی ارضی ولا سمائی ولا یسعنی قلب عبدی المؤمن
التقی النقی الورع قلب المؤمن متقی عرشن اعظمدر که مقر
الهی و محل اتش شوق در که افتاب عالم تاب اندن بر شعله در بیت
افتاب نور مهر حق دن ایر شوق و تاب ظاهر اولمز ذره زیور یرا
طوغمیجه افتاب اسوده بر کنار چو بر کار در شدم کلمش کناره برکار
کبی ایدم دوران چو نقطه عاقبتم در میان کرفت دوران نقطه
کبی سنی عاقبت اورته ده طوتدی مراد بودر که دنیا دار محنتدر
بونده راحت استموب محنته صبر ایدوب دار اخرته وصول ایچون سعی
اتمک کرک تا نبرده برنج میسر نمی شود مردان کرفت جان برادر که کار کرد
ازان روز عشق ساغر می خرمنم بسوخت اول کون ترا اسقدحی

عشق خرینم یاقدی • کاتش زعکس عارض ساقی دران کرفت
که آنش ساقی یوزی عکس اول ساغردن دوتندی بیت زین بیش کرچه
خلق کرفتی زما سبق • عشق آمد نماند نشانی سبق • خواهم در آتش
افکنم اجزای خویش را • حسنی جو ما نیست نماند زما ورق • خواهم
شدن بکوی مغان آستین فشان • کیتمک دیلرن مغان مجلسنه بکلیکله یعنی
استعجال ایله • زین فتنها راکه دامن آخر زمان کرفت • بو فتنه لردن که
آخر زمان اتکن طوتدی • مراد بودر که فتنه نفس شیطان و فتنه منصب
ومال و فتنهٔ اختلاط عوامدن مأمن زاویه وکوشهٔ عزلت و فقر اغتنام
ایدوب اختیار اتمک کرکدر که احسن احوال بودر رباعی هرلزتی که هست بعالم جشیده کیر
هر ملکتی که هست در آفاق دیده کیر • ملک سکندر و زر قارون و عمر نوح
این هر سه نزبید ولیکن تو دیده کیر • می خور که هر که آخر کار جهان بدید
شراب ایج که هر کمسه جهانک آخر کارین کوردی • ازغم سبک آمد و رطل
کران کرفت • غمدن ییکل کلدی و آغر رطل طوتدی • مراد کیفیت عشق الهی
ایله متکیف اولوب غم جهاندن خلاص اولمقدر قطعه انجام دهر جز
وزاری و تشویش نیست • زان روی دل نیست مردیش ببین •
دل در جهان مبند که بسیار کس جو تو • دل در جهان ببست • که دنیا
سود بیش ازین • بر برک کل بخون شقایق نوشته اند
کل یپراغی اوزره یلموشقایق قانی ایله یازمشلردر که • کانکس که

بخته

بخته شد می جو ارغوان کرفت کم اول کسه که بشمش اولدی
ارغوان کبی شراب طوتدی مراد بودرکه • بو رنکلرکه بعالمی
بوقدر پس غافل و بخته اولان زخارف دنیایه رغبت اتمیوب
شراب عشق الهی که عبارتدر انوکه نوشته اشتغال ایدر مصراع
خام حالی کار دنیا قلمه در • بخته حالی کار عقبا قلمه دزی ده
بجام زر که صباح صبوح جهان شراب ویر آلتون قدح ایله که
صبوحی لرصباحی جون بادشاه بتیغ زرافشان جهان کرفت •
پادشاه کبی آلتون صباجیقلج ایله جهانی دوتدی آلتونغن قدحدن
مراد قلب خالص در لاجرم قلب صافی دن حب الهی النعا ولنمق
طلب قلوب سحر خیز اولوب عبادت قلمق کرکدر که دعا لرمستجاب
اولوب جهانکیر اولورلر بیت علی الصباح که مردم بکار روند
بلاکشان محبت بکوی یار روند • حافظ جواب لطف نظم تو
بیچکر ای حافظ جون لطف صوبی سنک نظمکدن طملر • حاسد
جه کونه نکته تواند بران کرفت • حاسد نیجه قادر اولورا و زرینه
نکته طوتمغه بعض نسخه لرده مخلص بینی واقع اولمش • فرصت
نکر که فتنه جو در عالم افتاد • فرض کورکه فتنه اکی عالمه دوشدی
حافظ بجام می زد و ازغم کران کرفت • حافظ شراب قدحنه اوردی
وغمدن کنار طوتدی • مراد بودرکه ایام فتنه و فرقتده مسجد
وخانقاه ده شراب الهی نوشته مشغول اولوب یعنی عبادتده اولان

رطل بوجوقی بطلان یعنی بوزراف
درهم ... ایکی ... مراد ...

و بعض نسخه ده فرصت بکر واقع
اولمش ... دن العطف دن
بحر ... فرضی ... ادرم
دیکلا ... ...

آمیتن اولوب غمدن کناره ایلولور ایضا له ساقی بیا که یار زرخ
پرده برگرفت • ای ساقی گل که یار یاکندن پرده کتوردی وقالدردی
کار چراغ خلوتیان باز درگرفت • خلوتی لرک چراغی کرو نیرلندی
یعنی یاندی مراد ظهور تجلیدر که اول زمانده اهل خلوت اولنلرک
قلبی چراغی نورلنوب شوق و یرجی نک ترغیب عبادت ایدجک
محلی اولور • آن شمع گرفته مرد گر چهره برفروخت • اول یانمش
طونلمش یعنی سوندرلمش شمع دخی کرو یوز یالکلندردی
وین پیر سالخورده جوانی زسر گرفت • بو ییلمش یعنی
چوق یاشمش پیر یکتلکی باشدن طوتدی یعنی کرو تازه یکیت
اولدی مراد بودر که قلبک نوریتنه انطفا گلمش ایدی کرو نورلندی
و سالکا اولان پیر رجت عبادت و نشاط طاعت ایله جوان اولوب
نازلندی اول سوت دردی عشق که تقوی یولندن کندی •
از غشوه داد عشق که تقوی ز راه رفت
وان لطف کرد دوست که دشمن حذر گرفت • اول لطفی ایلدی
دوست که دشمن حذر طوتدی مراد بودر که عشق الدشول
جذبه صالدی که زاهد خشک عاشق مشرب اولدی و اهل ظاهر سالک
طریقت اولدی و دوست اول قدر اظهار صیانت ایلدی که
دشمن بردن حذر ایدوب اضلالمزدن مأیوس اولدی بیت
موجب قربتست جذبهٔ دوست • حرز حرم حضرت عظمت اوست
زنهار ازین عبارت شیرین دلفریب • صافی بو طاتلو کوکل

الدیجی

الدیجی عبارتدن یعنی حفظ ایدوب نا اهله صفا نغمه کوبی
که بسته نو سخن در شکر گرفت • کانه سنک بستک یعنی اغزک
سوزی شکرده طوتدی یعنی سکر ایله قبلندی مراد بودر که
اسرار الهیه عزیز و شریف در انی نا اهلدن ستر قلدی و اکتنار ایدوب
بی قدر قلمه نظم سخن گرچه خیال انگیز باشد • چو بر گوش حلال انگیز
باشد • عزیزست زیکی یاقوت پاره • زبیاری نماید خوره خاره
بارغمی که خاطر ما خسته کرده بوده • برغم یوکی که بزم خاطرمزی
خسته ایتمش ایدی • عیسی دمی خدا بفرستاد و برگرفت • بر عیسی نفس
گوندردی حق تعالی که اول غمی کوتوردی و قالدردی غمدن
مراد حق وصولی در و عیسی نفسدن مراد مرشد کامل در بیت
بود هر کاری استاد د شوار • برو استاد را اول بدست آر •
هر سرو قد که بر مه و خورشید حسن می فروخت • هر سرو قد که ایه و گونشه
حسن صاتر ایدی • چون تو در آمدی پی کار دگر گرفت • چون سن ایچرو
گلدک غیری ایشی اردن طوتدی یعنی حسن صاتمغی ترک ایتدی
مراد بودر که هر حسن و کمال حسن الهی ظهور ایدیجک محو اولور بیت
ایدلدن کون کبی اول مه ظهوری • مه پاره لرک ذرجه قلمدی ظهوری
زین قصهٔ عشق هفت گنبد افلاک پر صداست • بو قصهٔ عشقدن
افلاکک یدی قبه سی صدا ایله طولودر • کوته نظر ببین که سخن مختصر گرفت
نظری قصه اولان کور که سوزی مختصر طوتدی مراد بودر که عشق الدر

بیان اعلی و بلند مرتبه‌در اما نظری قصه اولنلر بونی ادنی و قلیل
طوتدیلر رباعی سخن پیش سخندان بزرکوار بود ۰ از اسمان سخن
امدنه خوار بود ۰ سخن چونیک یکور هزار بیت ۰ یک سخن چونیک یکوی
هزار بود ۰ حافظ تو این دعا از کی اموختی که بخت ۰ ای حافظ سن
بو دعا دعای کیمدن اوکرندک که بخت ۰ تعویذ کرد شعر ترا
و بزر کرفت حمایل و بار بند ایلدی سنک شعرکی و التونده طوتدی
یعنی التون طرف ایجنه قودی مراد کلامنک اجبا حقیقت و اسرار
طریقت ایدکن بیان و اهل بخت یار اولان انی حرز جان قلدغن ذکر در
ابضا بلبلی برک کلی خوش رنک در منقار داشت ۰ بر بلبل
بر خوش رنک کل یبراغن بورننده طوتدی ۰ و اندران برک
و نوا خوش ناله‌ها و زار داشت ۰ اول از فاد و نعمت ده خوش نو
زار و ناله‌لری وار ایدی ۰ کفتمش در عین وصل ناله و فریاد چیست
دیدم اول بلبله عین وصلنده سن ناله و فریاد ندر ۰ کفت مارا جلوه
معشوق درین کار داشت ۰ دیدی معشوق نازی وصالنمسی
بزی بوا شده طوتدی ۰ بلبلدن مراد سالک عاشق در و برک
کلدن مراد وصول الی الله دن حاصل اولان حصه در لاجرم
بو عاشق درکه واصل ایکن نالان کسنه کبی خوش ناله‌لر ایدر ایدی
پس سوال وارد اولدی که عاشق واصل ده بو ناله و فریاد ندر اول
عاشق صونیدن جواب باصواب اولدر که تعزز و کبریای حضرت

حق تعالی

حق تعالی به عاشق واصل ایکن دخی نالان اندر قطعه
عاشق صادق نوله فریاد و افغان ایلسه ۰ شیوهٔ فتان معشوق عاشقی نالان ایدر
یار واصل در اکرچه خوف هجر و فکر قهر ۰ کوزلر کریان ایدوب
بغری بریان ایدر ۰ یار کرنشست با ما جای اعتراض یار اکر بزمله
اوتورمدی ایسه اعتراض یری دکلدر ۰ پادشاها کامرانست
از کدایان عار داشت پادشاه کامراندر کدالردن عار طوتدی
بوندن مراد عظمت کبریای حضرت حقی بیاندر بیت
ارزوی صحبت شه نیست از ادب کدا ۰ یک نظر از شاه کو باشد
کدایان را بس است ۰ در غمی کیبر نیاز و نازها با حسن دوست
اثرانتر بزم نیاز و نازمز دوست حسننه حرم ان کز نازنیان
بخت برخوردار داشت حرم اول کسه که نازنینلردن
نصیله بخت طوتدی مراد بودر که بزم نیاز و اعز نازمز اول
حضرته تاثیره لایق دکلدر مکر حضرت خدا فضل و رحمندن عنایت
ایده ۰ شعر و ما نوافق وصل الیه منا و یستجیب بلطفه
الداعی ۰ جز تبا بر کلک ان نقاش جاره افشان کنیم ۰ قالق
بو غرورنا او نقاشنک قلمی اوزره جان صجلوم ۰ کین همه نقش
عجب در کردش پرکار داشت که بو دکلی عجب نقشی پرکار
دوشنده طوتدی یعنی بو دکلی نقوش عجب نقش اتدی بوندن
مراد عجایب صنع حق بیان و استحسان اندر بیت بو دکلی فصادیر و عجایب

که کورر سن • نقاش همان برد یا اول رب مصور • کر مرید راه عشق
فکر بوناسی مکن • اکر عشق یولنک مریدی ایسک بدنا ملک
فکرنی اتمه • شیخ صنعان خرقهٔ رهن خانهٔ خمار داشت
شیخ صنعان خرقهٔ خمر صاتجی او ینه رهن طوتدی یعنی
بو کاردن عار ایمیوب بدنا ملغی اختیار ایتدی
عشق ناموس صد ملک یکرند • هر دم یکر جای جمع می نشوند •
وقت آن شیرین قلندر خوش که در اطوار سیر • اول شیرین
قلندرک وقتی خوش که سیر طورلرنده • ذکر و تسبیح ملک
در حلقهٔ زنار داشت • ذکر و تسبیح ملکی زنار حلقه سنده
طوتدی • مراد بودر که اهل کسوت صورتنده او لمیوب
ملامیه مشهور هیئتنده ذاکر تسبیح اولان ریادن یادن
باک در • بیت • سیر و سلوک انکه بود پاک از ریا نیکت وقت
نیکش بد بهر خدا • چشم حافظ زیر بام قصر آن حوری سرشت
حافظک کوزی اول حوری طبیعت محبوبک کوشکی طاقی
التنده در • شیوهٔ جنات تجری تحتها الانهار داشت • جنات تجری
من تحتها الانهار رسمی طوتدی • قصر مراد قبهٔ راس انساندر که بو کلو
قوی و خواص انده مظاهر و مشاهدهٔ حضرت حق در کاشانه مسکن حق در
و بو قبه نک التنده حافظک عینی تعلق ایله نهر جنت ربغیة کماندن آب
جاری اولور و بونده بنیه وار در که حق تعالی ایچون جاری اولان کور

ساقی

مفعول فاعلات
مفاعیلن فاعلات

ساقی نه جنت کبی عزیز و شریف در • ابیات • دیدی که یار جز سر جور و ستم نداشت
دیدی لفظنک مفعولی اندن اشعه اولان جمله در اخرنه دک و نداشت
لفظنک فاعلی ضمیر مستتر در راجعدر یاره و مفعولی جز جور ستم در • • •
بشکست عهد وز غم ما هیچ غم نداشت • بشکست لفظنک فاعلی دخی راجع در یاره
خبر بار در و مفعولی عهد در و نداشت لفظنک فاعلی دخی یار در و مفعولی
وز غم ما هیچ غم در بونده مراد یاردن نفس در و خطاب حضرت خدایدر
و متکلم اولان روح در و عقل در و عهددن مراد عالم ارواح ده اولان عهد در
یعنی روح و عقل حق تعالی حضرتنه خطاب ایدوب دیرلر کوردک یا رب
بزه عالم ارواح ده یار اولان و بدن مرکبنه سوار اولان نفس ظالم جور
و ستم بلشندن غیری کار طوتمدی و عهد قدیمی صیدی ترم غممزدن غم دیمدی
شعر • اذا قنعت نفسی بمایسر لقمة • من المال یکفینی الی یوم یکفینی
و ان هی لم تقنع فتلک مصیبة • اجبت بها بالمال و العقل والدین • •
یا رب مکیر بس ار چه دل چو کبوتر • یا رب طوتمه اول یاری اکرچه
کوکرجن کبی کوکلمی اولکند دکشت و عزت صید حرم نداشت • اوج
فعلک فاعللری ضمیر مسترلری در که یاره راجع در واکی اولکی فعلک
مفعولی دل چو کبوترم در تنازع طریقی ایله او جنجی فعلک مفعولی
عزت صید حرم در یعنی اول یار کبوتر کبی کوکلمی دوشردی و قتل ایتدی
و صید عزت حرمن طوتمدی مراد بودر که یا رب نفسمه عذاب ایتمه اکرچه
حرم عزتکده اولان قلبک عزتنی بلمیوب هلاک ایتدی قطعه دل بحرم حرم

محرم وهم محرمست • محترمین دن ارجوق صید حرم سد حرام • نفس من احرمن
نیک ندانی بدست • عفو توجرم ولیک از در رب الانام • بر من جفا
زبخت من آمد وگرنه یار بهم • اوزرمه جفا بنم بختمدن کلدی یوخسه یار
حاشاکه رسم لطف و طریق کرم نداشت • حاشاکه لطف رسمی وکرم طریقنی
طوتمش اولا بونده یاردن مراد حضرت خدادرکه شانی عطادر اما نفس
شوم ظالمه وبدبخت متعدی در بیت هرجه از حق برسد محض عطا و منت است
هر بلای که من رسد از نفس منست • با این همه هر آنکه خوری کشید از و •
بو دوکلی ایله اول کسه خورلق جکدی اول یاردن • برجا که رفت هیچ
کسش محترم نداشت • هر یره که کتدی هیچ کسه انی محترم طوتمدی •
یعنی حرمت اتمدی بو دوکلیدن مراد اندن لطف ذکن صادر المقدر
بس هرکه بو جمله ایله اول اسدن خورلق جکمیه اکه عبودیت وعبادت
اتمیه ولله العزة ولرسوله وللمؤمنین حسبنجه عزیز ومحترم اولماز •
ساقی بیا باده وبا مدعی بکوی • ای ساقی کتور شرابی ومدعی یه دی
انکار مکن چنین جام جم نداشت • بزه انکار اتمه که بونک کبی قدح
جمک یوق ایدی ساقی دن مراد مرادا معلوم اولاندر وباده دن
مراد عشق الهیدر ومدعی دن مراد دشمندر وقدحدن مراد قلب
قلب صافی در بس دشمنه دیمک کرک که بزه انکار اتمه که بونک کبی قدحی
جم طوتماشدر ومالک دخی اولمشدر بیت کدای در تو محتشم می شمارم
صفای دلش جام جم می شمارم • هر راه که بحر بهم درس نبود هر بولیه کیدجک انک

قبوسی

قبوسی حریمنا اتمدی • مسکین یزید وادی ووره در حرم نداشت
مسکین کسدی دری یعنی قطع بریه ایلدی ویولی حرمه ایلتمدی
بونده مراد شول سالکدر که قطع مسافت ایدوب وصول الی الله حاصل
ایتمیه اکه تحزن وتحسر ایدر بیت نوله کرماتم طوترسه سالک محروم اولان
یکدر ربیک کره اندن ملک مرحوم اولان • حافظ ببر تو کوی سعادت که
مدعی • ای حافظ ایلت سن سعادت طوبنی که مدعی بیجشن هنر نبود
وخبر هنر هم نداشت • هیچ انوک هنری اولمیوب وخبر دخی طوتمودی
یعنی هنردن خبری یوق ایدی بوندن مراد علم وفصاحت وفضل وبلاغت
ایدی سعادت ایدکن ذکر ایدوب انوکچون شکر ایدر بیت بعلم کوش
زعریانی تنی مکش ای سیب • که جرم میوه جولی شد لذیذ پر ست ایضاله
رسهر رخت روز مرا نور نمانده است • سنک یوزک سز بنم کوندزمه نور قلمامشدر
وز عمر مرا جز شب دیجور نمانده است • عمردن باکه قره کو کیجه دن غیری
قلمامشدر بوندن مراد بدن فیلندن جانه خطابدر که جون افتاب
روح غایب اولا بدن کوننک نوری قلماز لاجرم عمردن قره کو کیجه دن
غیری قلماز یعنی هر وقت مظلم اولور سن پشین عبادت اتمک کرکدر
بیت. بمیرد هر انکه زما در بزاد • بباید عبادت کرفتن برات •
هنکام وداع تو زبس کریه که کردم • سنک وداعک تمننده جوق اغلدغمدن
دور از رخ تو چشم مرا نور نمانده است • سنکد خکلدن اراق بنم کوزمه
نور قلمامشدر بوندن دخی مراد بو هر بدن طرفندن روحه خطابدر

مفعول فاعلات
مفاعیل فاعلن

کیمسن وداع ایدوب کیدجک بن چوق آغلرن سنک زحمتک مفارقتندن
که کوزمده نور قلمز فی الواقع روح بدندن مفارقت ایدر کیده کوزدن نور
یاش آقوبنی نور قالور بو بدندن بو مراد عالمک فناسن و روحک اشتغالن
بیان ایدر بیت خوش نشست قصر جنات و نگارخانهٔ عمر ولی چه سود که می کشش
خراب خواهد کرد می رفت خیال تو ز چشم من و می گفت کیدر ایدی
سنک خیالک بنم کوزمدن و دیر ایدی که هیهات ازین گوشه که معمور نماند ست
مقول قول بو مصراع در مراد روحک لسان حال ایله کلامنی حکایه ایتدرکه
چون روح کوزدن کیده بو گوشه خراب اولور بیت جانرا بسوی دوست عزیمت
این فرقت از تن نشست با و لیک وصلش وصل تو را اجل از سرم دور
همی داشت سنک وصلک اجلی بنم باشمدن ایراق طوتر ایدی از هجر تو درست
کنون دور نماند ست سنک هجرک دولتندن شمدی ایراق قالمشدر
فی الواقع مادام که روح بدنه متعلق و متوصل اوله اجل و موت بوندن
بعید اولور چون مفارقت اقلق اجل قریب اولور روح و توان
موت متلازمان در بونده تنبیه وار در که هجر دوست موتی آسان ایدر
یعنی دوست هجری موتدن اصعب در بیت عاشقانرا ترک جان کردن
نه چندان مشکلست لیک هجر جانان از ترک جان مشکلتر ست
نزدیک شد آن دم که رقیب تو بگوید یقین اولدی اول دم که سنک رقیبک دیه
دور از در ت آن خستهٔ مهجور نماند ست سنک قپوکدن ایراق اول
خستهٔ مهجور قالمامشدر یعنی اولمشدر بیت نهان شد روز وصل یار

ونام

و نام هجر پیدا شد کجایی ای اجل کاسباب مرکیش مهیا شد من بعد چه سود
ار قدم رنجه کند دوست من بعد فایده اگر قدم رنجه ایدرسه دوست
کز جان رمقی در تن رنجور نماند ست رمق بقیهٔ جان در یعنی جاندن
بر بقیه خسته تنده قالمامشدر مراد بودر که چون اجل یره احبا و اطبا فایده ایتمز
دیمکدر بیت چون اجل دامن کسی گیرد دست او بر نمی تواند پیچید در هجر تو
چشم مرا آب نماند سنک هجرکده اگر بنم کوزمده صو قالمیه یعنی اغلمقدن
آب تمام اوله کوز دیده خون جگری ریز که معذور نماند ست دی کوزه جگر قانن
دوک که معذور قالمامشدر شعر یا طالبا لفراق ومی بالبین سفکا و سیلا
علی الخدین ما الحاجة ان تهرقه من بدنی مهلا فانا اهرقه من العین
صبرست مرا چاره هجران تو لیکن صبر دریا که سنک فراقک چاره سی اما چون
صبر نتوان کرد که معذور نماند ست لفظ چون اماله ایله در یعنی نیجه
صبر ایتمک اولور که قدرت قالمامشدر بیت بیمار غمت را بجز از خبر دوا نیست
صبرست دوای من درد آکه مرا نیست حافظ ز غم گریه بپرداخت بخندید
حافظ عمرنی اغلمقدن فارغ اولدی کولکه ماتم زده را داعیهٔ سور
نماند ست ماتم زده یه دوکون باعثی دکلدر قالمامشدر مراد موت ملاحظه ایله
ترک سور ایتمکه تنبیه در بیت بهر بندت نیست واعظ دیده گریم نمیکنم
از برای مردن خود قصد ماتم میکنم وله ایضا گریهٔ مردم چشم نشسته در خون نیست
اغلمقدن کوزم ببکی قانه مستغرق در به بین در طلبت حال من بر نست
کور که سنک طلبکده بنم حالم نیجه در مراد بودر که مردم چشم غرق دم اولدیغی

دوستی طلب انجون درکه وصول طلب شدید شراولماز تنکم دیمشلر در بیت

نادیدہ و دل خون نشود بجه سال راهی ند هندت ازفال بجال بیاد لعل تو

بی چشم مست میکونت سنک لبنک یادی ایله شراب کبی مست کورسنز

ز جام غم می لعلی که می خورم خونست غمم قدحدن لعل شراب که ایچم قاندر

لعلدن مراد بطون کلام و اسرار الهیه در و چشم مستدن ظهور تجلی ذاتیه در

پس سالک اسرار الهیه یی یاد ایدوب اما تجلی اولمیوب بلسترا اولیجاق عشق

مکدر اولور بیت لعل یابک یادنه کرسن لب میکونسز نوش باده کم ایدم هر دمده

قان اولور بکا ز مشرف سرکوی تو آفتاب طلعت تو سنک محلک باشی مشرقدن

یوزک کونشی اکر طلوع کند طالعم همایونست اکر طلوع ایدرسه طالعم مبارکدر

سرکویدن مراد جناب الهیه در و آفتاب طلعتدن مراد تجلی شخصیه در

حون سالک فیض تجلی حاصل اولا سعادت طالع در بیت حرم آن چشم که هر روز

شب نظر بر روی تست شادمان آن سر که هر دم در دماغش بوی تست

حکایت لب شیرین حدیث فرهادست حکایت مبتدا در مضاف در لب شیرینه

حدیث فرهاد حدیث فرهاد خبری در یعنی شیرینک بر حکایتی فرهادک

سوزیدر که فرهادی سویلر مراد بودر که من احب شیئا اکثر ذکره حسبنجه

عاشقک ذکری لب یاردر شکنج طره لیلی مقام مجنونست لیلینک صاجی

بوکلمی مجنونک مقامی در مراد بودر که عاشقک مقامی زلف نکاردر

و غیب هویتدر دلم بحرکه قدت همچو سرو دلجوست کوکلم آره که قدک

سرو دلجو کبی در قددن مراد استواء استعداد الهی در که قلبی خرور مائل

ومجذوب

ومجذوب قایدی سخن بگو که کلامت لطیف و موزونست سوز سویله

که کلامک لطیف و موزوندر سوزدن مراد اشارت الهی در و فتح باب

فضل در که محبوب و خوبدر بیت خوب رو باید نکو خلق و نکو گفتار هم

زانکه کار هر کسی مانند رد کاو بود ز درد باده جان راحتی رسان ساقی

شراب دوزنون جانه بر راحت ایرشدر ساقی که رنج خاطرم از جور

دور کردونست خاطرم مرضی فلک دورنکجی رنددر و باده دن مراد

غلیان عشق در که اول مستولی اولیجاق جور دور زمانه فراموش

اندرب راحت ویرر بیت می بده ساقی که تا بی خود شوم تا غم ندارم

از جور دوران ازان زمان که ز چشمم برفت رود عزیز اول زماندن که

کوزمدن کتمدی عشرت عزیز رود آرامق معناسنه و ایرورا زکرشی

و عشرت معناسنه کلور بونده مناسب اولان معناسی رابع در کنار و

دامن من همه رود جیحونست بنم یانم و انکم طولو در جیحون ارماغیدر

بوندن مراد فراغت شدتن بیاندر شعر لقد زفنا مرارة کل شیء فما شیء امر من

الفراق چکونه شاد شود اندرون غمکینم نیجه شاد اولور بنم غملو انجم

باختیار که از اختیار بیرونست اختیار اول مصراع اوله مصروفدر اختیار

ثانی قدرت معناسنه در یعنی قدرتدن خارجدر مراد کندو عجزنی بیان

و حضرت حقه تسلیمن اظهار در بیت ور دست ما چو نیست عنان ارادتی

بکذاشتیم تا کرم او چه میکند ز بیخودی طلب یار میکند حافظ بی خودلقدن

یار طلبن ایدر حافظ جو مفلس که طلبکار کنج قارونست بر مفلس کبی کنج

قارون طلبکاری گاه مراد کنندنک حقارتن وجناب قدسک عظمتن بیایدر
لاجرم انبیای عظام واولیاء کرام طلبکار اولدیغی حضرتدن اجاد امته والاسط
... تعالی قیدر بیت من و صلت چه خیالست که در خاک درت نقش نیاف
نشانت می بینم ایضاله مردم دیدهٔ ما جز بر خت ناظر نیست بنم کورم بیکی سنک
یوزکدن غیری به ناظر دکلدر مردم دیده دن مراد عین عبرت ایله نظر ایدوب
هر نسنه ده مشاهدهٔ حق ایدوب مردم اولان بویله اتمک کرک در بیت
گر پرشود جهان همه از ماه منظران والله لست انظر طوعا الی غیر سواک
دل اسیر گشتهٔ غیر تو ذاکر نیست بزم باشی دوتمش کوکلمز سنک غیرکی ذاکر دکلدر
ذاکر بونده ذُکُر دُندُر ضم دال ایله اکفه در لر بیت نه هر وقت بیار خاطرایی که خود
هرگز نمی کردی فراموش عاشق مفلس اگر قلب دلش کرد نثار عاشق مفلس
اگر قلب قلبینی نثار اندی ایسه مکنش عیب که بزنقد روان قادر نیست انی
عیبلمیه کچه نقده قادر دکلدر مراد عاشق فقیر که حضرتحقه نثار ایدجک نسنه سی
یوق ایدکن بیاندر بیت کومه متاعی جوق اولان ایدرسه وصله دامنی عاشقک
جاندر متاعی انه شیء قلیل اتشکم احرام طواف حرمت می بندد بنم کوزم باشی
سنک حرمک طوافی احرامن باغلمز گرچه از خون دل پیش دمی طاهر نیست اگرچه
پاره یوکوکلم قانندن بردم طاهر دکلدر انار اعمال تلوث وریا وار ایدکن بیاندر
کل انا یترشح بما فیه حسبنجه دردن صاف اولمقدن ظاهر اولور قطعه پاک
کردن خانهٔ دل قادر اید شاهد معنی دارد جون تو صورت را بیارایش دل
کی نماند شاهد معنی رو عاقبت دست بران سرو بلندت برسد عاقبت ال

سنک

سنک سرو بلندکه ایرشور هر کرا در طلب همت ارتفاع نیست برکمک
سنک طلبکده همتی قاصر دکلدر مراد علی الهمة من الایمان حسبنجه دخی
المرء یطیر بهمته مقتضاسنجه ومن طلب وجد وجد موجبنجه عالی همت اولان
اهل ایمان اولور وجانانه واصل واصل ومرادی حاصل اولور شعر
بقدر الکد تکتسب المعالی ومن طلب العلی سهر اللیالی بیت
سرو عالی همت اولدیغی اوجون اولدی بلند اهل الرانی قدباره تشبیه ایدیلر
از روان بخشی عیسی نزنم پیش تو دم عیسی تک جان باغشلسندن نفس
اورمزم سنکا اوکمکده زانکه در روح فزایی چو بست ماهر نیست
زیرا جان ارتورمقده سنک لبک کبی ماهر یوقدر مراد بودر که اعتبار
جانه دکلدر بلکه انوکله تحصیل مراتبه در بیت هنر رساندن جانست
تا بدیکوکه عرفان نه جانکه هست درون وجود هر حیوان من که در آتش
سودای تو آهی نزنم بن که سنک سوداک اتشنده بر آه اورمزم
کی توان گفت که بر داغ دلم صابر نیست نیجون دیمک اولورکه داغه بنم
کوکلم صابر دکلدر مراد کندیکا اهل صبر دکن بیاندر وصبری مدح در
بیت بغایت صبر محمود ست از آن رو خدا فرمود نعم العبد ایوب
بستهٔ دام قفس باد جو مرغ وحشی قفس اغنک باغلنمش اولسون
وحشی قوش کبی طایر سدره که گرد طلبت طایر نیست سدره قوشی
یعنی جبرائیل عم سنک طلبکده اوجیجی دکل ایسه بوندن مراد طالب حق المبین

مذموم اولوب دعاء علیه فالمنعه مستحق ایدکن یاندرو
طالب قدرینی مطلوبک مرتبه سنی حسبنجه ایدکن ذکر درکه قیمة المرء
ما یحسنه رباعی درخانهٔ غم بودن از همت دون باشد اندر دل دون
همه اسرار تو چون باشد بر هرچه همی لرزی می دان که همان ارزی
زان روی دل عاشق از عرش فزودن باشد روز اول که
سر زلف تو دیدم گفتم اول کونده که سنک زلفک یاتینی کوردم دیدم
که پریشانی این سلسله را آخر نیست که بو زنجیرک پریشانلغنه
آخر یوقدر مراد روح الست بربکم کوننده غیب هویته تعلق
ایدوب و بونک ذاتی و صفاتی و حبی و مصنوعاتی نی غایت
ایدکن فهم ایدوب اذعان اندکن بیان ایدر بیت ای خدا از تی نهایت
جز تو کیست در دو عالم جز تو تک موجود نیست سر پیوند تو
تنها نه دل حافظ راست ساکه اتصال سوداسی یالکز حافظ
کوکلنه دکلدر کیست آنکس که سر پیوند تو در خاطر نیست
کیمدر اول کسه که ساکه اتصال هوسی آنک خاطرنده دکلدر بوندن
مراد علم تصوفک غایتن بیاندرکه وصول الی الله در پس بو مطلب
هر طالبک مطلوبی در بلکه اول همان بودر بیت جهانده گرچه هر عاشق
طوتر بر شتهٔ معشوق قمونک سودکی بر در ولیکن سودکن بلمز
اشاله [illegible] راهست راه عشق که هیچش کناره نیست بر یولدر عشق
یعنی

[illegible]

93
یعنی که هیچ اکه کناره یوقدر بعض نسخه ده بحریست بحر عشق
واقع اولمشدر و آنجا که جز آن که جان بسپارند جان نیست | چاره نیست نسخه
اول یرده جان اصمرلمقدن غیری چاره یوقدر بیت دانای
طریق عشق نهایت بولمدین جان ویرمک ابتدادر اکه یوقدر
انتها مراد سیر فی الله حسابی دکلدر ایدکن بیاندر بیت ای برادر
بی نهایت درگهست بر هرانچه می رسی بالله مه ایست مارا بمنع عقل
مترسان و می بیار بزی عقل منع ایله قورقتمه و شراب کتور
کان شحنه در ولایت ما هیچ کاره نیست لفظ
کاره اولان نانیا قت و نسبت ایجون دربعنی اول صوباشی کی
بزم ولایتمزده هیچ اینه لایق دکلدر و هیچ اینه نسبتی ولنور
دکلدر عقل دن مراد عقل معاشدر که اول عشق الهیدن منع ایدر
طلب دنیایه امر ایدر عاشق صادقلر و طالب محققلر الا لله
حکم ایدمزلر عقل معاش انده معزولدر قطعه زیبر جهان دیده
کردم سؤال بهر معیشت زمال و بضاعت چه سرمایه سازم
که سودی دهد گفت گری توانی یا فتی ز قناعت هردم که دل
بعشق دهی خوش دمی بود بردم که عشقه کوکل ویره سن اول دم
خوش شدم ایدم اولوبور در کار خیر هیچ استخاره حاجت نیست خبر اندره
استخاره حاجت یوقدر استخاره برایته شروع ایتمکدنده خیری در
شری در دیو تفال ایدوب خیر واختیاری طلب ایتمکه درلو

مراد بودرکه عشق الهی وطلب آخرت خیر محض در انوکچون استخاره
اتمکه حاجت یوقدر بس خیرلو اینه شروع دیلیجک توقف
واستخاره یه حاجت یوقدر بیت ساقی بیاله باده چه جای تفکرست
درکار خیر حاجت هیچ استخاره نیست ارچشم خود بپرس که
ماراکه می کشد اکنجی که لفظی کسم در ولفظ کشد ضم کاف
ایله عربی درکشتن لفظندن فعل مضارع در یعنی کندو
کوزکدن صور که بزی کم اولدرر جانا گناه طالع وجرم
ستاره نیست ای جان طالعک کناهی ویلدزک
جرمی یوقدر چشمدن مراد عین در وعین لفظنک
معناسی ذات شیء در یعنی هو الذی یحیی ویمیت
حسبنجه اماتت حضرت حقکدر بن ذات الله
بلاکی بم وثنا شیری حضرت حقدن بیلورم
طالع ولادته وکوکبه اسناد ایتمزم بیت تاثیر از حقست
نه از طالع ونجوم • بافتاب جای ظهور ستاره نیست
روشن چشم پاک توان دیدن چون هلال • انوک
یوزنی پاک کوز ایله کورمک اولور هلال کبی •
هر دیده جای جلوه آن ماه • پاره نیست
هرکوز اول ماه • یارلك

یارک جلوه سی دکلدر مراد بودرکه تجلی جمال حقه لطافت ارکدر لنه کم حواجه کندوسیدر
دیر بیت عنل وراسش زدم کاهل طریقت کوینده پاک شو اولوبس وبده
بر آن پاک انداز فرصت شمر طریقه رندی که این نشان فرصت جای سندنک
طریقه سی که بو نشان آن چون راه کنج بر همه کس آشکاره نیست دفینه یوله کبی
هرکسه یه آشکاره دکلدر مراد رندلکدن اعمالنه ناظر اولمیوب اخلاص ایله عبادت
ایدوب شرک ریا اتمکدر اما عمل اللّٰه وفیه شائبة من الریا موجبنجه ریانک دفایقی
وار در هرکسه ای ادراک ایدمز بیت کس را خبر نشد زنه هوز دهان تو سر نیست
این که بر همه کس آشکاره نیست نکرفت در تو کریه حافظ براه بروی از نزاعدی سکا
حافظک اغلمه سی هیچ وجه ایله حجر آن آه دلکم که کم از سنک خاره نیست اوکوکلک
خبرانی بزکه سنک خاره دن دکلدر مراد تحاطبدن نفس در زیرا اکا حصل بعنی
قلبیدر نفس مراد ایدر یعنی نفس شو یله بر که وقانیه در که اکا کریه وطالبه زاری
کسر اولمز رباعی فریاد از این نفس که جز بد نکند یک ذره نیکی عمن وخود
نکند از بهر فدا حمتای دار واز بهر صلاح آه خط که کند وله ایضا ساقیا آمد عید
مبارک باد ای ساقی بیرام کلمسی مبارک اولسون سکا وآن مواعید که کفته باد کردی
مرواز باد ت اول وعدکه ایلدک کیتمسون خاطرکدن مراد ساقیدن مراد اعلوم
اولاند شوق وحالت وپیر مرشد درکه اکه بیعت قلندقده چوق ارشاد وفضل
فیوض وعده قلمش ایدی چون رمضانی کلدی کند وعبادته مشغول اولوب ورع عزلت
ایچون خلوتده اولوب ارشادن فارغ اولمش ایدی لاجرم عید کلیجک
مرید صادق وطالب عاشق اکا دعا قیلوب وعده لرین تذکیر ایدوب

طلب ارشاد ایدرشکفتم که درین مدت ایام فراق عجب دیدین که بو ایام فرقت
مدتنده بر کرفتی زهر بغان دل و دل صیادت کیوردک شول احتیاجلردن کوکلی که
سکا کوکل ویردیلر مراد زمانه اعتکاف ایده لند و عبادتده مشغول اولوب مریدلردن
فارغ و غالبیت قل اولدغندن شکایت ایدرکبی طلب و رغبت ایتمکدر بر ساقی
سنبلکه دختر رز اکوییر آی خطاب ساقی یه در یعنی ارشاد اوزمرجو عنی قزی قولقنه
یعنی خدمتنه بو کلامی که دی طشره دختر رزدن شرابدر و شراب مراد عشق
الهی و شوق و حالتدر شیخ قیدوبندن خلاص ایتدی شادی مجلسیانه در قدم
معذورشنت اهل مجلس شادلیغی سنک تقدمک قدمنده در جای غم باد هر آنه
دل که نخواهد شادت بری اولسون اول کوکل که سنی شاد استمز مراد شوق
و حالت ظهوری مرید طالبک سروری ایدوکن بیاندر و آیه اسمین عملاک
اولمغ ایچون دعاء علیه در فی الواقع مست عشق اولمیان کوکل غم دنیا محلی اولور **بیت**
شنو سخنم تو باده کس نوشتا جمله کنی فراموش شکر ایزد که ازین باد خزان رخنه
نیافت لفظنک فاعلی شکر اللهدر که بو خزان بلیندگی کوک بولمدی یعنی متضرر
اولمدی بوستان سمن و کل و شمشاد خطاب بوبنده دجی و خز رز بستکی
سمن و سرو و کل و شمشادک بوستانی مراد شیخ خلوتنده و فراغنده اولدوغنی
مریدلرک احوالیه سبب اولمدی دیمکدر **بیت** همیشه کلبین ذات تو سبز و خندان
باد میانه باغ سلامت چنانکه فصل بهار چشم بد و دور کزین تحفه خوش بیار
آورده لفظ چشم بد دور جمله دعائیه در و آورده لفظنک فاعلی طالع و اکا معطوف
اولاندر یعنی کوز راغ اولسون که بو تحفه یی آلقدر قرار کتوردی طالع نامور

نامور دولت مانند زادت دولت طالع معطوفندر سنک نامدار طالعک
واتادن بلدوغان یعنی قدیمی دولتک مراد حب الهی محبتیم و مجیونه حسبنجه قدیم
و نامدار اولوب وابتداده طالب حدیث نبوی موجبنجه ازلا اوله وغنین
بیاندر **بیت** تو بود تا من روزی که من نبودم گم گشته بودم از خود عشق تو ره
نمودم رسول الله عم بیوررشن ان الله تعالی خلق الخلق فی ظلمة ثم رش
علیهم من نوره فمن اصابه ذلک فقد اهتدی ومن اخطاه فقد غوی حافظ
از دست من صحبت این کشتی نوح ای حافظ الدن ویرمه وکیدر حه بو نوح
کمسی صحبتنی ورنه طوفان حوادث ببرد بنیادت مجمه حوادث طوفانه الزکیدر
بنیادک مراد نوح کمسندن شریعت نفکم بو فرود جابرکره بیان اولنمشدر
باحود طریقتدر لاجرم شریعت و طریقت ایچنده اولان حوادث و آفات
طوفانندن ملاحظه اولور بنیاد دین که ایمان و اسلامدر سالم اولوب
رحلتنا سالم اولور **بیت** بیشوم غرفه درین ورطه بکو بیبیه کجاست کشتی نوح
که در مهلکه طوفانم **وله ایضا** شنیده ام سخن خوش که پیر کنعان گفت اشتمیشم
خوش سوز که پیر کنعان یعنی یعقوب علیه السلام بو دنیا فراق بار زیان میکنند که
بتوان گفت بار فراق ایتماغز که دیمک کوچ یه مراد فراق بار دن حضرت حقدن
دور اولمقدر که عالم الهیدن روح انسانی حضرت عندیت الهیه ده ایدی شمدی
دور در عاشق اولان دیو آنه وار و برالم وزار اولدیغی اول فرقتدندر **بیت**
یکدم سخن شد که زغم هجرت رنجانو دل سیلاب بها نیامد و فریاد ها نرفت حدیث
هول قیامت که گفت واعظ شهر قیامت فورتوبی حدیثتی که دیدی شهر واعظی

مذکور مصراع اولده مذکور اولان گفت لفظنک مفعولیدر
مصراع ثانیده مفعوله در و مصراع
ثانیده مذکور اولان گفت لفظی
مصدر معناسنه در

کنانیت که از روز کار هجران گفت بر کنایه در که هجران کوندن دیدی مراد
بودر که حضرت حقدن مفارقت الم حصول بولمسندن اشد در **بیت** فراق یار ادیدم
نان نشن کنم از دوزخ معاذالله خطا کنم که دوزخ ز اند شان باشد دوکه
وصلت حق و اصل قلمش اولا حصول بولمسنده اکا غم اولمز **بیت** دیدم هرگه
حساب مال ایدوب وصلچون اولمش چوق دیدی واعظ وصلچون اولنه حساب
اولمز نشان یار سفر کرده از که پرسم باز سفر ایلمش یار نشانی کمدن
صورم کرو هرچه گفت بر بد صبا پریشان گفت هر نه دیدی ایسه صبا بیلکی پریشان
دیدی مراد سفر اتمش یاردن آخرته کیده یاردر که فریق فی الجنة وفریق فی
السعیر حسبنجه انوک نشانی دخی بیلمک غایتده عسیر درکه بو قسم کاه حسن
حال وکاه خلافی خبر ویرر **بیت** یار انکه یک یک از من ببید لحد آشد ندکس
وقوف نیست که هر یکجا شدند غم کهن بی سال خورده دفع کنند اسکی غمی
علی عمل الیس یعنی اسکی شراب ایله دفع ایتدک که تخم خوش حیله ایست که پیر دهقان
گفت که کوکل خوشلغنک تخمی بودر که اکنجی قوجه دیدی مراد غم کهنه دن معاصی
قدیمه در و شراب کهنه دن مراد توبه ایله طلب سبق رحمت ازلیه در و کنایت ایله
اعتماد فضل لم یزلیدر و پیر دهقاندن مراد عمل صالحا و بنده مصاحبا ایدندر
نظم خوب شد شبلی ازین جای خراب بعد از دیدنش جو اغزدی بجواب گفت یا نو
چه کردای نیکبخت گفت چون شد در حسابم کار سخت رحمتش آمد بر این بیچاره
کیم بس بخشید از کرم یکباره کیم فغان که آن مه نامهربان دوشمن دوست
نامهربان لفظی و دشمن دوست لفظی وصفدر کیبی در و صفت آن مه در یعنی

یعنی فغان که اول ای که شفقتسز و دشمن دوستیدر بترک صحبت یاران خود
چه آسان گفت کند و یاراننه صحبتی ترکینی نه آسان دیدی یعنی یاران صحبتی
ترکن آسانلق ایله ایلدی مراد اول حدن نفس درکه روح انسانیه و قوای
بدنیه نک محبوبه درو معصیت جزئا ایدوب بونلره عذاب ابدیه اقدام ایدر
بی شفقت در و شیطانه دوست دونور دشمن دوستدن بر انلق شهوت
سببی ایله روحی و قوای ترک ایدر **بیت** مسلم انکهی کز دد شرا ملک سلیمانی
که خاتم را ز دست دیو نفس خویش بستانی منو مقام رضا بعد ازین شکر رقیب
یعنی بکا من بعد رضا مقامنده اولمق ورقیب شکودن قلمق کرک دل بدر
و نوحه کرد و ترک سوال گفت که سنک درد که جوایلدی و ترک در ماه قلدی
مرادی طلبدن حضرت حقدر جوق قلت درد الهی ایله مانوس اولا درمانی
ترک ایدوب قضایه رضا و یرب مخالف اولاندن شکایت اتمک کرک **بیت** حقدر
چه محو کونه اولان حالم و قاضی لایبع قوله اولدر که اوله قضایه راضی گره بیا ده
مزن گرچه بر مراد و زد رد بلده وکم اوره و اعتماد قلمه اگرچه مراد اوزره
رسیده دی که این سخن بمثل باد با سلیمان گفت که بو سوزی وقته و محل
ایله بل سلیمانه دیدی مراد بادن دولت دنیا و عمر بی وفادر که هر بیری بی
بقادر بونلره اعتماد قلمق خطادر **بیت** چه باد و زنده است جهانی ای بنده
هر لحظه روان بود تا زنده مزن ز چون و چرا دم که بنده مقبل مزن لفظنک
مفعولیدر بنده مقبل مبتدادر یعنی بنه و نیچون دن نفس اوره که مقبل قول
قبول کرد بجان هر سخن که جانان گفت قبول کرد و خبر مبتدادر بجان لفظی

قبول کرده متعلقدر یعنی قبول ایلدی جانانه هر سوزی که جانان دیدی مراد بودر که
حق تعالی اعراضنه هرنه بیوردی ایسه جان ایله قبول قل که عبد مقبل
حالی بودر **بیت** بن سنانا وش طورمشم خدمتده قائم خسروا هرنه امرک
وار ایسه جان اوستنه باش اوستنه مهلتی که سپهرت زار امهد و
بر مهلت سیبجا ایله فلک سکا آوبر یولدن کتمه نراکه گفت که این زال ترک
دستانرا گفت سکا کیم دیدی که بو فرجانلر که مکر و حیله ایدی مراد بودر که
مساعدۂ فلک مغرور الوب طریق مستقیمدن چقمق گرک مساعدۂ فلک مکر و حیله در در
اکا فرغبت اولمق بلا دندر **رباعی** مغرور مشو کر فلک شعبده بازی بنماید که شود
باتو نکو ساز بسیار کسانرا بنمودست نکوئی کشته همه ایکه خویشتن بازی
گفت حافظ از اندیشه تو باز آمدم کم دیدیه حافظ سنک فکرکدن آکه دکلدی من این
نکفته‌ام آنکس که گفت بهتان گفت بن بونی دیدم اول کمسنه کم دیدی
بهتان دیدی مراد بودر که عاشق صادقلر که سوزلری بازاتمز اکا بهتان اسناد د
بهتان دیدکی معلوم رشته کم بر عاشق دیمش چه چیزیست که در ازل
مراد رسی بود کاریست که تا ابد مراد نیست
صبحدم مرغ چمن
با گل نوخاسته گفت ستم وقتند بلبل یکی تمشی گله دیدی نازکم کن که درین
باغ بسی چون تو شکفت نازیکه اکسک قل که بو باغده نیچه سنک کبی اچلدی گل
بخندید که از راست نرنجیم ولی گلدی که دوتمه دون ابجمده ولیکن هیچ عاشق سخن
سخت بمعشوق نکفت عاشق قتی سوزی معشوقه دیمدی بو کلام فرض و تمثیل
طریقیله در یعنی اگر بلبل و گل صاحب عقل و اهل نطق اولسه‌لر ما بینلرنده

97

رندانه بویله کبی مکالمه اولوردی مراد بودر که عاشق صادق حضرت حقه اعتراض
ایتمیوب جمیع حالده عرض نیاز ایتمک گرکدر اما الله غنی عن العالمین حسبنجه
والله الغنی وانتم الفقراء موجبنجه حضرت خدا غنی مطلق و بنده محتاج محقق
و هرنه ایدرسه اکا روا در مجال اعتراض دکلدر **بیت** چو تو هزار عاشق غم کشتم
کر خون کس آلوده نکشت انکشتم تا بوی محبت بمشامش نرسید مشام
بزنده قفوا ادراک ایده‌مه برده در وانده اولمامش هر که لطفت رآمجد رسیس
بو مصراع مرحومندر یعنی ابدی محبت مشامنه ارمدی هر که خاکی در میخانه نه جاره
نرفت هرکه میخانه قپوسی طپراغینی چکان ایله سپورمدی مراد میخانه دن
مقام عشق و طلب در یعنی هرکه محبت الهیه ادراک اولینجی بره واروب
خدمت و عبادت ایتمه اول ادراکدن محروم **نظم** دلا که تو جوینده جوهری بچنین
طلب کن یکی جوهری کر سند در خدمت کاملی که از خدمت اوشوی مقبلی اگر شک
خواهی بعطار رو مکن خویشتن رخان گرد کرچه داری ازان جام مرصع می لعل
داری لفظنک مفعولیه می لعلدر و مرصع اکا دیرلر که انده جواهر برکمش اوله
یعنی اگر طمعک وار ایسه اول مرصع قدحدن لعل شرابه در و یاقوت سنوک مزه‌انه
بایو سفت نوک لفظی فتح نون و سکون واو ایله هر کسکن نسنه‌نک سعدلی اوجنه
دیرلر و مصراع اولک مضمونی جزادر یعنی انجویله ویاقوتی کربکک اوجی ایله دلمک گرک
مراد جام مرصعدن قلب مرشد کامل در که انده جواهر برکمش در و لعل ابده
مراد عشق الهی در و انجودن مراد کوز یاشی در که قنلو اولمیه و یاقوتدن مراد کوز
کوز یاشی در که قانلو اولا یعنی قلب مرشددن عشق الهی استرسک کوزدن یاش

ورکوب و قالمز اغلمق کرک وکوز یاشنی کریکباره دیرلمک کرک **قطعه** کار نیکو کن اکر
مرد نکویی طلبی کز جزا هرچه نکوتر نکو کار دهند کار اگر نیست تراو طلب
اجر مباش مزد منز دوزبان انداز کردار دهند در گلستان ارم دوش چو
از لطف هوا جنت گلستاننده دون کیجه چونکه هوا لطافتندن زلف سنبل
بنسیم سحری بی آشفت سنبل زلف سحر بلبله قرشدی مراد گلستان ارمدن
عالم مکاشفه در و هوادن مراد حب الهی در و زلف سنبلدن مراد غیب هویتدر
و نسیم سحری توجه سحرگاهی در یعنی حب الهی ده لطافت اولا عالم مکاشفه ده
غیب هویت ایله توجه قلب سحری ممتزج اولا فنای جهانه متاهده ایدوب
ایدوب دیر گفتم ای مسند جم جام جهان بینت کو دیدم ای جم بخنی سکر جام جهان
بینک قنی گفت افسوس که آن دولت بیدار بخفت دیدیکی جفه که او یا نقلوج
دولت اویبدی مراد دولت و سلطنت باقی دکل ایدوکن بیان در **بیت** مغرور
اولمه دولته ای پادشاه دهر فرعون چون سنا آدی ولی بولدی ابد گل سخن عشق
نه آنست که آید بزبان عشق سوزی اولکه کلدرکه دله کله **بیت** زبان عشق
نداند ادب نکته شناس که این لغت نه بآوصاف تازی و عجمست سا قیا می ده
و کوتاه کن این گفته و شنفت ای ساقی شراب ویر و قصه ایله بو دیدیکی اشیتمی
مراد ساقیدن و شرابدن نه ایدوکی مراراً مذکور اولمشدر خلاص مراد بودر که
ای واعظ شیخ ارشاد قولی تعلیل ایدوب ارشاد فعلی ایله تعلیم عمل قلوب
اعمال ایدر **قطعه** بانه بکوی عالم تنفر کوی را عامل شوا تو لا وهم اعمال باطن
جون خوان بی عمل نه هد سود مرد را خود بیش کون عبادت و کم کن بیا سخن اسکی

اشک حافظ خرد و صبر بدریا انداخت کوزی یاشنی عقلی و صبری ذکر اندی چکند سوز
غم عشق نیارست نهفت یعنی عشقک غمنک حرارتنی قادر اولمدی کزلمکه
مراد عقل و صبری دریایه اتمقدن ازلری بیتوز ایتمکدرکه بو غلبهٔ عشقدن ناشی
اولور و بو حال عشاق ایچنده معتبر در **غزل** چنان کشتم ز مستی و ماجرایی که حالی
را نمی دانم ز راحی درین خانه نمی یابم کسی را تو با عقلی بیا باشد بیابی و لا بو بیت
هیچ آید بنیکی مکر در آتش عشقش کبا جی نبکذاری که مردم خوش بخسبند
که از دیوانگی بی صبر و خوابی بباطن خوب و معمور بغایت بظاهر بی نمایی که جرا کی
وله ایضاً دل و دینم شد و دلبر بملامت برخاست گفت کلم و دینم گیندی و دلبر سرزنش
قلمغه دوردی گفت با ما منشین کز تو سلامت برخاست دیدی یعنی بزمله اوتورمکه
سندن سلامت قالقدی مراد دیندن معنی لغوی اعتبار ایله طاعت و انقیاددر
و دلبردن مراد شیخدرکه طالب صادقک شیخی محبوب و مطلوب دوتوشر خلاصه مراد
بودرکه غلبهٔ عشق و حالتندن کوکلم قبضه‌سی ارادتدن چقوب و نتیجه اطاعت ناکیدوب
شیخ دخی بو حالنده کوروب صدور تندحون کوستردی **بیت** عشقم چو بیش دید
مرا طعنه زد حبیب از بار عشق طعنهٔ محبوب خوشترست که اشتیدی که در بیخ
بزم دی خوش بنشست اولکی بی لفظی اسم در و اشتیدی خطابه عامدر و مفعولی
بیت استفهام انکاریدر که زود آخر صحبت بنداهد برخاست کمی اشتندک که
بو صحبتده بر دم خوش اوتوردی که صحبت آخرندن ندامت ایله قالقدی یعنی نکه
بو بزمده بر دم خوش اوتوردی صحبت آخرنده ندامت ایله قالقدی مراد بودر که
نکه سلوک طریقت ایدوب بزم الهی ده اوتورسه طعن دشمن و عوام الشیدر

بیت کوی یاره طلبده دوشمنی مجنون وار رجنون کعبه وار مز شوکم خار مغیلانیدر
فجر شمع اگر زآن رخ خندان همزبان آید زدنه شمع اگر اول کوچی یوزدن دل ایله
لاف اوردی ایسه پیش عشاق نوش بها بغرامت برخاست سنک عشاقک
اوکنده اوده که دوردی یعنی خطا سن بلیوب اعتذار ایچون اوره دوردی مراد
بودر که انوار ضعیف نور الهیه هرکز مشابه دکلدر ظن مشابهت خطادر بیت شمع کم
نشنیده ایدر تبسم بو حسن که هوشی شمع بر معقول سرعریان عشقدر آتشی در جن باده
بهاری زنکاری کل بسر چمنده بازیلی کل و سرکشانرنده بهو آداری آن عارض و قامت
برخاست اول عارض و قامت هوادار یعنی محبی ایله قالقدی مراد عشق الهیدر بریده
مشوش اولوب چو شوخ قرارشده ایدوکن بیابیدر بیت آتش شعشعه تکاندر
فی قامت بکذشتی وار زخلوتیان ملکوت مست چکدک و ملکوتدن بتماشای تو استوب
قیامت برخاست سنک تماشاک ایله فتنه و قیامت قالقدی مراد مست چکمکدن
ظهور فرد تجلی در عموم وسعت رحمت الهیه در بیت غم مخور کرچه گنه بالا و کناهی
پست شد پست و بالا سنگز چون رحمت حق مست شد بنشین رفتار بتو بر نکرفت
از خجلت سنک یوریشک اوکنده ایاق قلدر مدی اوتنقره سرو سرکشتنی که نیاز
قد و قامت برخاست باشن چکجی سروکه قد و قامت ناز ایله قالقدی مراد رفتاردن
حضرت حقک آثار افعالیدر که یفعل ما یشاء و یحکم ما یرید حسبنجه هرنه که دیلر ایدر خلاف
ارباب جاه و دولتک و اصحاب ملک سلطنت که تکبر و تفخرلری وار امام تصرف
و ایجادده قدرتلری یوقدر و ایجاد متعلق اولان امور هیچ شرمسار و خبر انلر دکدای
بی سرو پای ایله یکسانکدر بیت سرو آزاد از هوای قامت جان پرورش

شد چنان مجنون که جا کردند مرغان بر سرش لاجرم اهل ملک و مال نخوت
و تکبر ایدرلر اما قدرت ایجاد و اقرارلری یوقدر بیت ای مصور دو تلم قدینی [illegible]
ایدر سن سینهٔ رفتاری اندن نه تدبیر ایدرسن حافظ این حرف
ببینداز کمر جان ببری ای حافظ بو حرفه اتکه کمر جان قورتره سن که نقش ازدر
سالوس و کرامت برخاست که آتش ریا و کرامت خرمنندن قالقدی مراد
ریا صورتن و کرامت دعوی سن ترک قلوب ایمکدر تغییر الشکل الاجل الاکل منه موجود
و ترک الدنیا للدنیا من جمیع الدنیا موجبنجه عمل آخرت ایله طلب دنیا عابده شوم در
بیت زاهد اهل ریا و وزح در وید یکی اکر ایجا نخز سبیک او شسته و راستی کورین
وله ایضا روی تو کس ندید و هزارت رقیب هست سنک یوزک کمسه کورمدی
و بیک رقیبک وار در غنچه هنوز و صدت عندلیب هست غنچه لقنده سن
هنوز و یوز بلبلک وار در مراد حضرت حق سبب پرده نشین مستور ایکن ظهور و تجلی
ایتمکسزین مخالف و منازع و عاشق و طالب دکیلدر او در درون خانه دعوا مبان
شهر آیی و ای ازان نماکه بباز آرنکه در رو دگر آمدم بکوی تو چند آن غریب بست
اگر سنک محلکه کلدم ایسه اول دکلو غریب دکلدر چون من درین دیار هزارت
غریب هست سنم کبی بو دیارده سنک بیک غریبک وار در مراد روح انسانی در
و کوی یاردن مراد جانب طلب حقدر و بو دیارده عاشق غیب چوقدر بیت
دلدار فرد واحد و عشاق بی عدد بو در عجب که هر بری اندن بولور مدد
هرچند دورم از تو که دور از تو کس مباد لکن که ار آغم سندن و جلکنه
امیدی عن قریب کمسه ارلغ اولسون لکن امید وصل تو ام عن قریب هست

آخرنده ها اولان لفظنده همزه وصلت ایجوه
اولور وخطاب ایجود اولور
و مصدریت ایچون اولور
غنچه لفظنده
مصدریت
حاصل
پرده در هم

[illegible]

لیکن سنکله وصلک امیدی عن قریب واردر مراد بودر که این الرب الجلیل واین العبد

الذلیل جسنجه طالب اول حضرت بعیددر اما غایت تصوف فانی قریب حبیب

دعوة الداع موجبنجه وصول الی الله درلاجرم رفع حجب ایلکاه وصول عن قریب میسردر

در عشق خانقاه وخرابات فرق نیست عشقده خانقاه ومیخانه فرقی یوقدر

هرجا که هست پرتو روی حبیب هست هریرده که واردر حبیب یوزی ضیاسی واردر

مراد بودر که حضرت حق تعالی تجلیسی موضع مخصوص شرط دکلدر بیت بشنو کرم حرم را

غالب منشو این طالب در دیر صدا کوشند لبیک حرمی کوید اینجا که کار صومعه را جلوه میدهند

اول یرده که خانقاه ایشندیه صالنمقلق وبیرلر ناقوس ویرراهب ونام صلیب

هست رهبان کلیسا سنکله جایی وحاجی آدی واردر مراد بودر که حق تعالی هادی

اولدوغی کبی مضل درلاجرم یضل من یشاء ویهدی من یشاء مقتضاسنجه صومعه

نک رونقی انوک هدایتی وکلیسانک ناقوس وصلیبی انوک اضلالیدر اید در عاشق

که شد یار بحالش نظر نکرد کم عاشق اولدی یار انوک حالنه نظر قلدی ای خواجه

درد نیست ولیکن طبیب هست ای خواجه درد یوقدر طبیب واردر مصراع

اولدن استفهام انکاریدر پس مراد اولدر که یار انوک حالنه نظر قلدی لاجرم

دردی اولنه طبیب بولنور بیت ای دل بیا که درد وبجو بعد از آن طبیب

کنجا که درد هست یقین دان طبیب هست فریاد حافظ این همه آخر بهرزه نیست

حافظک بو فکلو فریادی باطل دکلدر آخر همه قصه غریب وحدیث عجیب هست

هم غریب قصه وعجیب خبر واردر مراد بودر که درد درونی وحال دکر کونی اولاه

ناچار فریاد ایدر بیت ناله را هرچند میخواهم که پنهان برکشم سینه میکوید که تند

100

تند آمدم فریاد کن وله ایضا بدام زلف تو دل مبتلای خویشتن است بسنک

زلفک آغینه کوکل کندو مبتلاسیدر مراد قلب غیب هویته معتقد وکرفتار اولدی و عند

بکش بغمزه که اینش سزای خویشتن است قتل قل غمزه ایله که بو کنک کندو لایقی

درمراد غمزه دن صفت قهر وغلبه در یعنی غیب هویة وذات مطلق تعلق ایدوب

اطلاع قصد ایدنک صفت وقهر واستیلا ایله آنی نفی ووجودی قتل ومحو

اولنمق کرکدر که فانیه وتجرد اولیجق ذات مطلق ظهورینه محل ومظهر اولمغه استعدادی

اولور و بو محض لطف حقدر بیت آهنکه زما ظلمتش تیز واو قابل انوار چو

آتشش بنشو کر تیز دست بر آید سر وخاطر ما اکر سنوک الکدن کلورسه بزم

خاطرمز مرادی بودر سرکه جری بجای خویشتن است اکه کنعور که سر بریده جیردر

مراد طالب عاشقدن فیض وربع انمک مقتضای حکمت الٰهیه ایمکن ذکر در

بیت بوسر وریدن زکوة حسنکی منع اتمکم • مستحقیته ویر بلورد وستم زیرا

زکوة • بجان ای بت شیرین که همچو شمع سنکجانک حقیقجون ای بتم بسنم

شمع کبی شبان تیره سر آدم فنای خویشتن است قره کو کیجه لرده مرادم کندو

فنامدر مراد بودرکه سالک طالب اوبان اولیب قرکو کیجه لرده عبادت ایدوب

نفسنک وارلغنی فانی ایتمک کرک بیت چه شود ای گنج هر ساعت فزودن خرمی

طاعت چو نشو آنی که بکلجو از وجود خویشتن کاهی جوراه عشق زدی با تو گفتم ای

بلبل چو عشق قلندر سکادیدم ای بلبل مکن که آن گل خودرو برای خویشتن

است اغه یعنی عشق که اول کند ونجی گل کنند وفکری ایله در مراد بلبلدن

عاشق طالبدر وگل خودرو دن مراد حضرت حقدر که بتعنی ذاته وجوده جسنجه

کنده وجودی کنده دن لاجرم اکا طالب اولوب سالک طریقت اولانه اکا
تسلیم رضا کرک **بیت** اگر تو طالب یاری خویشتن بگذر زبده رضا و بگو هر
نجو آهی کن بمشک چین و چگل نیست چین کل محتاج چین بر شهر و مملکت
آدیدر و بو گلم معناسنده در کلور و چگل ترکستانده ولایتنده بر کوزلیجه چوق بر شهر
ادیدر یعنی چین و چگل مملکتلرنده مشک که کل بو کلی محتاج دکلدر که نافه‌سی زبند
قبای خویشتن است که اوکس نافه‌لری کنده قفتانی دوکمه‌سنده‌لر مراد بودر که
حضرت حق بر جمال جمیل صاحبی‌در که تزیین و توصیفده مستغنی‌در **بیت** حلیه حلاوت
ز بهر ناقص حسن کامل نبود مایل زین مروّج خانه ارباب بی مروت و مهر گیته زیانه تک
مروتسزلر اهلیدر او نه که کنج عافیت در سرای خویشتن است که سکا چنلق بجاغی
کند و سرانکلوده در **قطعه** بدندان رخنه در پولاد کردن بناخن راه در خارا بریده
باتشدان فرو رفتن نگونسار بپلک دیده آتش پاره چیدن بفرق سر نهادن
صد شتر بار ز مشرق جانب مغرب دویدن بسی بر بر جای آسانتر نماید که بار منت   علمه آسان نماید
دونان کشیدن تا بسوخت حافظ در شرط عشق جانبازی یانذی حافظ عشق
جانبازلق شرطنده هنوز زبر سر عهد و وفای خویشتن است هنوز کنده وکه
عهد و وفاسی باقی اوره در مراد بودر که عاشق صادق معشوقدن نه کلور جفا کور
اعراض ایتمک کرک **بیت** غمزه تا چند کنی رنجه بازار کال که بصد تیغ نخواهد ز تو دل
رنجانیدن **وله ایضا** حال دل با تو گفتنم هوس است کوکل حزنی ایتمک هوسیدر
مراد بودر که کوکل بندن گیتمش سدر قرار گفتنم کوکل حالنی بلمک حقی سیدر
خبر دل شنفتنم هوس است بنده کنده کون سکا دیوب سندن انوک خبرنی

حزنی السنمک مراد هدر **رباعی** کر نوای صبا بگذر رشتی در کوی او در دولت
هو آهد ببر از من بپای اسوی او چون دلم را بینی انجا که جراحت باد وصل
من چنین محروم تو پیوسته میرانوی آه طمع خام ببین که قصه فاش
خام طمعی کور که اشکارا قصه از رقیبان نهفتنم هوس است رقیبلردن کزلمک
هوسیدر مراد بودر که عشق الهی ابلا افاقم مشهور اولمشدر و مشهور اولمش
ایکن عو آمدان ستر ایتمک قچن اولور ایکر کدر **رباعی** سر سنگ لاله گون و چهره زعفران
روی زردمن چنان در عاشق بالا گرفت امروز احوالم که نتوان در رسیدن
سالها مجنون بکردم تشب قدری چنین عزیز و شریف بر قدر کیجه سی بونجلین
عزیز و شریف با تو تا روز خفتنم هوست سنوکله تا کنده وزم ینجق هوسیدر
مراد بونده مشاهده واقع اولسه صباحه دک السنفراقده اولمقی طلبدر **بیت**
قنغی کیجه کلم او مه دن چاغنه تانیس اولور نور احد حقی با که اول شب تعریبس اولور
وه که دردانه چنین نازک واد کلم بنجلین نازکی ایجویی در شیار سفتنم هوس
است قر کوکیجه دکلک هوسیدر مراد بودرکه وصول الی الله و وصلت الهی
بر ورتشا هدانه در که هلاک کامل اولانلر وزردشنده بونی دلکمک قادر اولمز ر
نجید رکه بن قر کوکیجه دلکک السترن ای صبا امشب مدد فرمای
ای صبا بو کیجه بکا مدد ایسور که سحرکه شکفتنم هوسست که سحر وقتنده ایچلق ملو هوسیدر
مراد صباده بونده فیض فضلت حقدرکه مکاشفه سحرگاهی انوک مددی ایله اولور
بیت اگر از جانب معشوق نباشد میلی کوشش عاشق بیچاره بجایی نرسد
از برای شرف بنوک مژه شرفدن اوتری کوزبک اوجی ایله خاک راه تو رفتنم

هوسلی است سنک یولک بطراغن سپورمک هوسیدر مراد طریق حقده مژکان جاروب
قلمق کسب شرفدر دیمکدر **بیت** کفته از راه تا بردار کزدو خار را باشد هم چو
دم کفتم که بردارم بچشم هچو حافظ برغم مدعیان حافظ کبی فیض و فضل دعوی ایدنلر
قهرنه شوریله آه کفتنم هوس است رندانه شعر دیمک هوسیدر مراد شعر رندانه‌دن
تصوف کلماتی صنعت مجازده کتورمکدر تا که هر سینه بیان اولدی **بیت** عارفانه
اصطلاحاتیه خوش است روی پوشیده عبارانیه خوشست **ولا یفکا** ای هدهد
صبا نسباتی فرستمت ای صبا هدهدی سبا و آتینه کوندرورم سنی بنکر که
از کجا بکجا یت فرستمت نظر قیل که قندن قنده کوندرورم سنی مراد صبادن
بونده نفحات رحمانیه درکه جهت مشارق روحانیه دن کلور و صبادن مراد دلالت
خبردرکه سلیمان عدل جلکمنده لاجرم بو ایکی ایلچیک آدرنا سنده بون بعید واردر
حقیقتده که طائری چوجقدر حالکدر آه غم طائری مبتدادر واندده حرف باوحدت
ایجوندر چونکه صفت طائردن و در حالکدر آه غم خبردر بو جمله مبتدادر حقیقت مقدم
خبریدر یعنی حقیقتده سنک کبی بر قوش غم چوق یکلکندر اولمق زیرا جا با آشیانی وفایی
فرستمت بورآدن وفا یوالینه کندرورم سنی مراد حالکدر تمحده دنیادر و آشیانی
وفادن عالم الکهیدر لاجرم نفحات رحمانیه و توجهات روحانیه جانب حقه متوجه
درکه درراه عشق مرحلهٔ قرب و بعد نیست عشق یولنده قرب و بعد قوناغی
یوقدر یعنی بینمت عیاد و دعای فرستم کورورم سنی خطاب بونده محبوب
حقیقی یه درکه عین عیان قلب ایله مشاهده‌در و مراتب معنویه ایله بعیددر یعنی
فی نفس الامر قریب و بعید یوقدر هر صبح و شام قافلهٔ از دعای خیر صباح و اخشام

واحشام دعاء خیردن بر قافله در صحبت شمال و صبای فرستمت شمال و صبا
یللری مصاحبت و معاشرتنده کندرورم سکا خطاب بونده و وجه محبوب حقیقی‌یه‌در
2 وجه وارد اولمشدر کیندرورم سکا خطاب بونده :: بر جماعت ملائکه در صباح
نمازنده و بر جماعت ملائکه‌دن اخشام نمازنده بر جماعت ملائکه‌دن نازل اولیجق
کیندرلر ایله ملائکه صعود ایدوب عبادت عباده حضرت حقه عرض ایدرلر لاجرم
عباد عباده هر صبح و شام دعاء خیردن بر قافله حضرت حقه کیندررلر ای غایب از نظر
که شدی همنشین دل ای نظردن غائب اولان کمسه کوکل مصاحبی اولدک
میکویمت دعا و ثنای فرستمت سکا دعا درم مواجهه کوندرورم سلام کوندرور
محبوب حقیقی عین عیانه حسیده غائبدر اما قلب ایله مشاهده‌در سینده آجی
حاضره دعا ایدر کبی دعا ایدر و غائبه سلام کوندرر کبی ثنا ارسال ایدر تا لشکر غمت
نکند ملک دل خراب تا سنک غمک لشکری ایمنبه کوکل ملکنی خراب جان عزیز خود
نبذای فرستمت کند و عزیز جانیمی فدا و جهه ایله کوندرورم مراد بودر که قلبه غم
عارض اولوب فکر حقدن محبوب و خراب قلمقدن بزل روح اولیه واسا اندر
بیت عاشقانرا گرکس جان کردن نه چندان مشکلست تا مطربانرا ترک جان سهلست
اما ترک جانان مشکلست تا مطربان ز قول هیست آکهی دهند تا مطربلر بنم
قولمدن سکا خبر آرلوب ویره‌لر قول و غزل بساز و نوای فرستمت هو نوغزلی
دوزه ایله و مقام ایله کوندرورم سکا بو منده دخی خطاب معشوق حقیقی‌یه در
مراد مطربدن خواننده و کوینده‌در غرض مناجات نظم ایله بیان ایدوکن ذکر
درکه بچالسده بنم غز لازم اولمقنوب درکاهکه عرض حاجاتم بو جمله اولمون

ایچون اولدر بیبس نظم منظوم دکلدر **بیت** پیش و پس هر دو وصف کبریا پیس انبیا
ساقیا بیا که هاتف غیبم بمژده گفت ای گل که هاتف غیب بکا دیدی یا درد
صبر کن که دوا می فرستمت دردن صبر قل که دوا کندر ورم مراد جرده غیب در
قطعه دلا در بند محنت صبر ممکن مکر بیرون نهی جان از مهالک بنی جان از مهالک
جهان بیتورسده بر یک حال بنبود لعل الله بعد ذلک در رویه چون نفرج صنع خفاک
کند و بوز کده الله صنعن نفرج قل کا بنه بجدا انبای فرستمت الله کورستر یجی
آیینه کوندر ورم بکا مراد بونده جانب حقدن عبده خطاب ذکر درکه صورت انشای
بیر آینه در که بونده حضرت حق مشاهده اولنور ضایع عجیبه سن مطالعه اتمک ایلیه حافظ
سرود مجلس ماذکر خیر تست حافظ بزم مجلسمزک اوبکستنک ذکر خیر کدر
تعجیل کن که اسب وفا ای فرستمت استعجال قل که آت وففاایی کوندرم بکا مرادی بونده
جانب الهیدن حوجه حافظک خطابر وجانی بیانی درکه شوقنک کبی عبادیه والشتباقی
عز حضرته چوق عرض اولنور و ذکر باطر حوق قلنور اولی طال شوق الابرار الی
لقائی وانا لاشد شوق الیهم منهم حسنیجه حضرت حقدن اکا دخی شوق غالب
اولور بیس براق وخلد ایله دعوت اولنور علی وجه الاستعجال وارمق اوسعره
تعجیل قلمق کرک **ولد ایضا** ای غایب از نظر بخدا می سپارمت ای نظردن
غایب اولان کسنه الله اصمر لدم سنی جانم بیبو حقی و بدل دوست دارمت
جانمی یعنی کوکل دوست دوترن سنی مراد محاطبدن شیخدر و مرشد در
که مرید صادق نظرندن غایب اولمش اما مرید اکا عاید و اگرچه اول بونده فرقت
ایله یا ریاضت ایله بغش آما صادق عاشق مریدلی سوب دیر تا دامن کفن نکشم

نکشم ز زیر پای خاک تا انکن چکیلم طپراق ایاغی الته ده تا که اولمیم یاور یاوریکی که دست
زدامن بدر آمد اینمانه که سنک انکندن دوتم یعنی چکلم پس طالب بوما به کرک دریه
بیت عشقکی بنرک قلندرم الابنم و اکر سنک جو ره سنی دوتمزم ره رقه کوزنک سنک مجر آبه
ابروان بنمانا سحر کهی قاشک محرابن کوسترنا سحر وقتنده دست دعا برامده کرکا
آرزت دعا الی قلدرم سنی بوینه کتورهم مراد شیخدن فی الجمله عرض حال و طالبده
توجه و اقبال اولوب یابیده کمال اتصال اولمق اشارتدر کرب باید م شدن سوی
هاروت بابلیلی بل اگر بکا کتمک اولورسه بابل منسوب هارون جانبه صدکونه
جادوی بکنم تا بیارمت یوز دورلو جادو و علق ایدم تا کتوره رم سنی مراد بود رکه
چون مرید کی مراد وصولنه وا سطه شده هر نه سحر و افسون منبر ایلیه لوک
ایله شیخی تحصیل وادوکی ایلم نوشل کرک یارم دن از کرم بر جو د تا بسوزد دل اجارت
دیر که یا که کرمدن کند و یا نوکه تا کوکل جار ایده ایله دریات دم بدم کوهر از بیارمت
ایاغکه دمبدم کوهر کتوردن معتقدزدم بکا مراد فرقتدن کوکلده اتش کوزنده
آب وار اید وکن بیان در صد جوی آب بسته ام از دیده در کنار یوز صووار
ماغن باغلشم کوزدن کناره بر بوی تخم مهار که در دل بکارمت محبت تخمی صوغوسنه
یعنی اکد جابسته که کوکلده اکم لسکا نعفسنیده جو بیت واقع اولمش بکریم
و هر آدم از این اشک سبل بار اغلرن هر ادم بو سبل باغدرجی کوزیا شندرکه
تخم محبتست که در دل بکارمت محبت تخمی در که کوکلده اکارم بکا حولم بر خت
وز جهم خلاص داد قانم دوکدی وجهه غمندن خلاص ویردی منت بذیر غمزه
جه کذارمت سنک جزا و دکلا غمزه کل منتن قبول ایدیجی بن **بیت** موند ه

ارنق در رشنجک فراقی طالبه انکچون سوت انوک اوستنه نرجه خواهم که پیش
میرمت ای بی وفا طبیب دیلرن که سنک اوکلده اولم ای وفاسز طبیب
بیمار با زپرس که در انتظارمت حسته کرو صور که سنوک انتظار کده این **بیت**
دیدن روی حبیبم مطلب جان منست پیش او مردن همانا عید قربان منست
حافظ شراب وشاهد و رندی نه وضع تست ای حافظ شراب ومحبوب ورندلک
سنک وصفک دکولدر یعنی اجلالک میکنی وفرو سکیدرمت یعنی اجلاله ایدرسن بن بینجا
اشغه الوربن مراد عشق ومحبوب حقیقی واخلاص علی وجه الکمال اولمق دکمه کمسنک
دکلدر دیمکدر **ولا ایضا** یارب سببی سازکه یارم بسلامت یارب بر سبب روزی
ویر یا که قل که یارم سلامت ایله باز آید برهاندم ازچنگ ملامت کرد کلاه وبنی قوتره
ملامت پنجه سنده الجه کشیده بوغزل بوق عقبنده واقع اولدیغی اقتضا ایدرکه
مراد یاردن شیخ ومرشددر که اندن دور اولدقن کنند وسیاد آب طریقتی رعایت ایده
مبدو خلقدن طعن وملامت ایشیدوب پنجه ملامته کرفتار اولمشدر آنک اثر که
بو بنده خلاص ایده لاجرم انکل اشتباقندن زبرخاکره آن یار سفر کرده بیاریه
اول سفر ایلمش یار کی بولمطیراغن کتورک تا چشم جهان بینم کنش جایی اقامت
کوزیجی کوزمیدیم انوک اقامتی یریا یعنی خاک رهنی کوزمه چکن اولم تاکه توتیای
روشنا کبی جانب النور اوله فریاد که از ششش جهتم راه ببستند فریاد که
جهات سته دن بنم یولم باغلادیلر خال وخط وزلف رخ وعارض وقامت
بوالتیاسته لاجرم شیخ ومرشد کرکه بو بندلری زدا ایدوب بکا فتح راه ایدوب
جانب حقه ارشاد قیله امروز که در دست توام مرحمتی کن بکون که سنک الکلده یم

بیم بر جهت قتل فرهاد که شوم حال چه سود اشک ندامت باران که طپراق اولمه نه فائده
بیت حالمی کوز باشی مراد محاطبدن نفس اماره در ای اکک بتغریر بیان دم زن
از عشق ای کمه که تقریر وبیان ایله نفسی و درس عشقدن ما با تو نداریم
سخن خیر وسلامت لفظ خیر سلامت اولسعدن مراد که عشق حال کر که قال ایله
معلوم اولمز شول حدیثی که انی لفظ سویلرا بو کله مقال ایلک اولمز **بیت** هرچه
کویم عشق را شرح وبیان چون بعشق آیم خجل باشم از آن درویش ملکی ناله
رشحنبر احبا خطابدر یعنی ای درویش ناله ایلمه احبا خلجنه دن کین طایفه
از کشته ستانند غرامت که بو طائفه یعنی احبا مقتول حق الورلرقان
بهاسی مراد بودر که احبا طریقت شمشیر ریاضت ایله درویش سالکک نفسنی قتل
ایدرلر اما انتها احیا چها خیج حیات ابدیه ویررلر لاجرم مال وقانی بها
المغه مستحق اولورلر در حرقه زن آتش که خم ابروی ساقی حرقه ی او داور
یعنی حرقه یه یان که ساقینک قاشی بو کلچی بر چی شکنند و کوشه ی محراب امامت
حرو امامت محرابه کوشه سن مراد بودر که ای حرقه بوش اولوب کوشه ی
محرابه وعبادت قیلوب زاهد خشک اولان حرقه یی با خوب عشق ایله متکیف اولکه
ساقی شراب باقی صورت ربانیه افنا ایدر طریق اخلاص ارشادی ایله ربای ده
خلاص ایلر **بیت** بربسته بود شکل قلب من سنکست ساقی میات اورا
بیک قدح حاشا که از من ارجور وجفا تو بنالم حاشا که بن سنک جور وجفا کدن
ایکلیم بیدان لطیفان همه لطف وکرامت کشیفلرک لطفی وکلی لطف وکرامت در
خطاب حضرت شیخ یا مرشد طریقتدر که اول نظر لطف تا بنده یه نظر کرانت در

بیت هرنه که هست از کدورت اهل حسد ای کوکل ظلمه ظن ایتمه آنی لطف و کرامت در
بعنیمن کوته نکند بحث سر زلف تو حافظ فقط قلمز سنک زلفکا وجی بحثنی
حافظ بپیوسته شد این سلسله تا روز قیامت منفصل اولمزدر بو زنجیر یوم
قیامته دک مراد سر زلفدن سلسلهٔ طریقتدر که لایزال امتی ظاهرین علی الحق حتی یاتی
امر الله حدیث شریفنک شرحنده دیمشلردر مراد بو آمدن اصحاب طریقتدر که بونلرک
سلسلهٔ ارشادی قیام قیامته دک باقی اوله کرکدر **وله ایضا** ذان بار دل نوازم
شکرست با شکایت اول کوکل اوخشیجی یاردن شکر وار و شکایت ایلرکه بکنده ای
عشق خوش بنشنو این حکایت اگر عشق بکنده ای ایسک ایشت بو حکایتی مراد یاردن
معشوق مجازیدر دلنواز اولدیغی جهتدن شکر اولنور اما خدمتی تضییع عمردر که
اندن اجر و ثواب اولمز اول جهتدن شکایت اولنور ایکیجو تا دیر بلیه مزد بود منت
هر خدمتی که کردم ثواب سز امت ایدی و منتسز هر خدمت که اندم یا رب مباد کسی را
مخدوم بی عنایت یا رب اولمسون کمسنه عنایتسز مخدوم زندان تشنه لب را آجی
ندهد کس صو ویرمز رندلره بر قدح ویرمزکه کویا ولی شناسان رفتند
ازین ولایت کوییا ولی بیلنلر کیتدیلر بو ولایتدن مراد بونده اهل فضل و فیض
اولانلرک قدری بلنمیوب رعایت قلنمدیغندن شکایتدر **رباعی** مرا از دست هنرهای
خویشتن فریاد که هر یکی به کری کونه دارد م ناشاد درین زمانه چو فریاد رسش عجب
بایم مدار سد که رسانم بآسمان فریاد ور زلف چون کمندش ای دل مپیچ کانجا
اسکن کمندی کبی زلفنه ای کوکل دولاشمه که اندن یعنی اول زلفده سرها بریده بینی بی
جرم و بی جنایت باشلر کسلمش کورسن کناهسز مراد کسلمش کبی عقل آخرنه قا
در

105

قادر اولمز دیمکدر **بیت** از زهد بهتر است سپهری یا بدایع حکیم قا از حدیث بوغزه
خوبان حذرکنی چشمت بغمزه ما را خون خورد و می پسندی کوزم غمزه ایله بزم
قانمز ایچدیکی و سن بکندک و قبول قلدک جانا روا نباشد خونریز را حمایت ای جان
روا اولمز قان ایچجی یه حمایت مراد بونده ولا ترکنوا الی الذین ظلموا موجبنجه ظالمه میل دن منع در
بیت ظالمه میل ایتمک مناهیدر بل ای محو حق تعالی سورهٔ هودده ویدی لا ترکنوا
در این شب سیاهم گم گشت راه مقصود بر قره کیجه ده یادی قلندی مقصودم یولی
از کوشه برون آی ای کوکب هدایت بر کوشه دن چیق ای هدایت یلدزی مراد
شب سیاهدن دنیادر و مقصودن مراد حق تعالی درلا جرم هدایت نوری اولمنجه
راه مقصود بولنمز **بیت** دانی کمال چون رست از نیز روزکاری سر بر فرود افتاده
از منزله عنایت از هر طرف که رفتم جز وحشتم نیفزود هر طرفه که کتدم وحشتدن
غیری ارتمدی زنهار ازین بیابان وین راه بی نهایت حسن بو بیابان دن و بو نهایتسز
یولدن مراد طریق حقدر که اکا نهایت یوقدر نته کم دیرلر این راه را نهایت صورت نمی بندد
بو یوله نهایت صورتی بغلنمز اولمز کشش صد هزار منزل بیشست در بدایت که اول کز
یوز بیک منزل زیاده در ابتداسنده بو معنی یوقدر و بیان یکجندن عشقت
رسد بفریاد گر خود بسان حافظ یعنی عشقک ایرشور سنک فریادکه غیری دکل
اگرچه حافظ کبی قرآن زبر بخوانی در چارده روایت قرآنی سینه دن اون درت
روایتده مراد بودرکه ورد الهی در مانده و زمان مضایقه دن فریاد رس نجاتی
عشقدر بعض نسخه ده تکریر قافیه ایله ایکی بیت واقع اولمشدر بری بودر
ای آفتاب خوبان می جوشد اندرونم ای خوبلر کنشی ظشر بنم ایچم یکساعتم

یکبجان در سایهٔ عنایت بر ساعت بنی صفدر و منکی قل عنایت کوکلکه سنده
و بیری بود در هر چند بر دی ایم روی از تو بر نتابم هر نه دکلو که ستور مک نیم شود
و عرض سندن یوز دندرم مرام جور از جیب حوش تر کز مدنی حمایت جیبدن جور
جو حوشه قدر مدعیدن هفظدن **ولە ایضا** مدام مست بیدار دلنیم وجد
کیسوی مدام بنی مست و تر سنک کیسو مکل فورجی بنمی خراب میکند هر دم فریب
چشم جادو یت حراب اید ربنی هر دم سنک جادو کوزنکل الاهسی مراد محبوب سحار یدند
سکر و شکانتیدر غزل سابق کبی **بیت** حرابد کیند شاهد خانه کن مدهل بحر حق
سنوا بن سحی بیسی که از چندین سکیبایی نشیبا رب تو آن ویدان بو دکلو صبر بولتوده
صکره بر کیجه عجیب کوریک او لوریمی که شمع دیده افروزیم در محراب ابرویت که کوز
شمعی یعنی وزلک قاشک محرابنده مراد محبوب عبارتیده روشنای دیده حصول منور
دکل اید و کمی بیاندر **رباعی** یارب دلم از بیان سرکش برهان وز خط خوش عارض مهوش
برهان یعنی که جمال خویش بیرون از حد بنماید مرا از این کشاکش برهان سواد
لوح بینش را عزیز از بهر آن دارم نظر بو حنک قره سنی یعنی کوز بیکنی انو نیچون
عزیز دوترم که جانرا نسخه باشد ز نقش خال هندویت که جان مثال اولور
سنک هندو بچک نقشه نماست حال تو با مردم چشمت یا مسک چون خال من یا تبل
مقبول یا هندو ستان تو کر خواهی که جاوید ان جهان یکسر بیارایی سنی اکراسک
که ابد یجهانی برار عوردن بریوسنی صبا را کو که بر دارد و زمانی برقع از رویت صبا یه
دیو قالدر ما بر زمانی برقع یوزیکدن یو بوزه خطاب محبوب حقیقی یه در مراد صبادن منعقدر
سحر بید اول نعاب کبریایی رخ اید حکی جهان مزین لولور اکر رسم فنا خوانی که از

از عالم بر اندازی اکر فنا رسم و عادتنی عالمدن قالدرمق استرسک بیفشان تا فرو ریزد | بزد
هزاران جان ز هر سو بیت سلک یعنی زلفکی تا آشفته دکل یعنی قیددن قورتلیجه
جانبا هر قیدکون بوبند دی خطاب معشوق حقیقی یه در و مراد ظاهر در سما و باد صبا
مشکین دو سر کردان بیحاصل بن دخی صبا یله مشکین ایکی سر کردان بیحاصل
من از افسون چشمت مست او از بوی کیسویت بن کوزک افسوندن مست اول
کیسو فقو سندن مست مراد چشمدن عینیدر و عین لفظنک بر معناسی ذات شیء در
لاجرم بو دیار اتسه نسخه تنک مستی اولوپ سر کردان عشق حق اولوب و دنیا دن بیحاصلی
ننه کم صبا ایلی اول غیب چلو شیدن فقو الوپ مست و سر کردان در **بیت** کار با نا بوها
زلف یاره او خرابم ربو • دغله دو شمنی صبا بیلر حرامیلر کبی • زهی همت که
حافظ را از کربنی وار عقبی زهی همت حافظک که دنیا دن و عقبیدن نیاید هیچ در چشمش
بجز کاک سر کویت هیچ کلمز انوک کوزنه محلکک طپراغیندن غیری مراد بودر عاشق عالی همت
ما زاغ البصر و ما طغی حسبنجه دو سندن غیری نظر اعیوب ترک دنیا و عقبی ایمک کرک
بیت علاج ضعف دل ما به بیسه طبیب ای عشق ره آرزوی ز فکر عقبی و سودای دنیی دادی بر هیز
ولە ایضا المنة لله که در میکده باز است منت الله که قپوسی آچیقدر زانرو که مرا بر در
او روی نیاز است اول یوزدن بکا انوک قپوسنه نیاز یوزی وار در مراد میکده
دن مقام طلبدر معابد و مساجددن لاجرم همچنین نیاز یوزن کتورهسک بعد و ربو قدر
بیت بیا ای طالب قیمت بها نقدست و شه حاضر که آن سلطان بغیر باید بر و تا سال | ل
آینده حمها در جوش و حروش شد ز مستی کوپلر و کلی جوش و حروش شد در رامشکلکل
دانکه در انجاست حقیقت نه مجاز است وا و لشرابکه اند در حقیقت در مجاز | دانایی کیم

دکلدر مراد بوبیلردن شیخ و مرشد و اهل اوللانلردر که جوش و خروش و شوق
و حالت و وجد دورلر ازدیجه مستی و خروش نشست و تکبیر گوبادن دوکلی منسلکدر
و خروش و عظمت دور زماهه بیچاره که و عجز و نیازست دوکلی بیچاره لکدر و عجز و
نفر غدر مراد بودر که مرشد اهل حال آندن صادر اولان سست حق و گریه و زاری
و ظهور عظمت باریدر و بزدن تنزل و تسلیم و تذلل و عرض حاجتدر که مرید مادب
بودر د آزی که بر خلق نگفتیم و نگوییم بنزسترکه خلق فتنه دیه ک و دیمز یاد دوست
بگوییم که او محرم رازست دوسته دیرزکه اول دوست رازه محرمدر بیت کل اهدی سودکی
کر لوجه بکادیدین کوکسه کوشنه ایزیشه مهمش حکایتدر شرح شکن زلفش رحم الله رحم
جانان جانانم بو کسوم گلم تو گلم الجینده زلفی عنبری شرحینی کونه ننو آن کرد آن قصه
دراز دست قصه ایتمک ادلرکه اول قصه اوزوندر مراد بودرکه مراتب غیب حقیقت احبارین
تفصیل ایتمک کرک بیانه محتاج و بسط کلام اقتضا ایدر معاهد بیت باز لف توفقتها که
و آرام کونه کنم که شب در آزست بار دل مجنون خم طره لیلی جه کوکلی بوکیه بیلنک
طره سی بو کلی در رخساره محمود گفت پای ایاز ست محمودک بکاغی ایازک ایاغی ایاسیدر
مراد مصر اولدن بودرکه عاشقک یار خاطری یعنی غمی معشوق حقیقی حضرتنک غیبت حقونیه کرکدر
بیت رنکو عز دوست دارندی دان تو کبید هیچ غم نداند و مواج نا بندن بودرکه عاشق معشوقه
کمال تضرع و تذلل کرکدر بیت دل کم نکند نیاز مندی سرمایه عاشقی نیازست بر و دیده ام
و دیده جو بازاجه عالم دیگر شم کوزیا [illegible] عاشقه دوکلی عالمدن نادیده بر رخ زیبای تو بار ست
تا بنم کوزم سنک برابنمی بوزکه اجلمشدر مرآذ ظاهرده دوست بوزنه کوزآچوب
طالب دیدار اولان جمیع ما سوی الله دن کوز یومق کرک کعبه کوی تو هر آن کس که در آید

آید سنک محلک کعبه سنه هر کسه که کلد از قبله ابروی نمازست تو در عاین نمازست سنک
قاشنک قبله سندن عاین نماز زده در مراد بودرکه هر کمسه که مسجده کلور انتظار الصلوة
من الصلوة حسبنجه عاین نمازدر یاهر کمکه جانب الهی به توجهده در فکری و ذکری حق تعالی
عبادتده اولوب عاین نماز زده در بیت بهر وقتی که روی آری بسو بیش ولا بکر ازکوشن
و وقت نمازست ای مجلسیان سوز دل حافظ مسکین از اهل مجلس حافظ مسکینک
کوکلی حرارتنی از شمع بپرسید که خود سوز و گداز است موعدن سور نکه حرارنده وار
شمعده در مراد بودرکه اهل درد اولانلر اهل دردک حالتی بیت شمع اکاهست
هر شب ازدل پر سوز من کوشه بنشیند و گریه بیبی پروانست وله ایضا حاصل کارکه
کون و مکان این همه نیست کون و مکان دوکانک حاصلی بو مکلی بو قدر باده پیش
ارکه اسباب جهان این همه نیست شرابدن اوکه کتورکه اسباب جهان بوکلی بوقدر مرادبودر
کارخانه دوکانک حاصل اولان بیهوده در بیت همه دانند جانرا ابنو و جهی و قامها اودل
حو دارچه مشابند شما و اسباب جهان اخرتنه بیله کتور توانکری نه بمالست نزد اهل
کمال که مال تاباب کورست بعد ازان اعمال لاجرم عشق الهی ایله کتورمک کرک و الباقیات الصالحات
خیر عند ربک ثوابا و خیر املا مفهومنجه باقی و نافع اولان اولدر از دل و جان شرف صحبت
جانان غرض است دلو جاندن صحبت جانان شرف غرضدر همه آنست و گرنه دل و جان بار غایل
همه نست دوکلی اولدر یعنی دل جان بودوکلی بو قدر مراد بودرکه انسانده قلب ادراکی
روح پاک که وار در وصلت و صحبت حق شرفی تحصیل ایتمک غرضی ایچوندر و وجد اولدرکه
مقصود اصلی در و سیله و واسطه منزله عدمده در دولت آنست که بی خون دل
آید بکنار دولت اولدرکه کوکل قان اتمنز یعنی ارسز ملق ایله کناره کله ورنه باسعی عمل باغ

جهان این همه نیست یعنی عمل سعی ایله باغ جهاده بوده کلی بو قدر مراد بودر که سعادت اول
کمسنه نک که کوشش عمل فضلی حقه مظهر اوله ورحمت ایله اولان جمال جانانه کرک باغ جنان
دکل **بیت** عارف سبک خوش نفسی جگر اول ایچی کلشنار ایچوه اتمه عابد وش عبادت جنت ایچون تا رکچون
منت سدره وطوبی زپی سایه مکش **که** اکر نظر ایدرسک ای سرو رواح بوده کلی بو قدر مراد
بودر که نیچه دن مراد بمز خود زحمت دهنت ایکنچوه چکلمک کرک نجره سایه ایچون زحمت و منت
لعفوه **بیت** زحمت ان بنجر مکش که از دو سر بنا سند هیچ بوده سایه ایچون زحمت و منت
پنج روزی که درین مرحله مهلت داری پیشی کونلک که بو فوت تامده مهلت دار در
خوش بیاسای زمانی که زمان این همه نیست خوش کل بر زمان که زمان بوده کلی بو قدر
مراد بودر که دنیا دار الغرار دکلدر بونده بچیبه مدت قلیل که متمکن سن دنیا عمن بحیه
وتحصیل مال ایچون وجاه ایچون تعب چکمه ازمان زده استراحت فراغ دنیا پیله علی آخرة
مشغول اول **بیت** غم وشادی جهانرا نبود هیچ بنا بهت آنست که من خاطر خوش دارم
بر لب بحر فنا منتظرم ای ساقی فنا ذکری کنارنده منتظر ابز ای ساقی فرصتی دار که لبه
تابه دهان این همه نیست سبر فرصت بیل که لبدن دهانه دک بوده کلی بو قدر مراد بحر فنا
دنیا درکه بونک کنارنده بحووقایه اولمق صددونده یوز بیس ای ساقی شراب باقی فرصتی
فوت اتمه لبده اغزه وارنجه دک بیا یه اعتماد اتمه واعتماد بو قدر **بیت** خلیفه زاده حقی
بصورت و معنی یه پنج روزه فانه چرا شدی معذور از نهنگ مکن اندیشه وچون کل خوش
باش بر فنا بر تلمق اندیشه اتمه وکل کبی خوش اول زیرا که تمکین جهان کذران این همه نیست
زیرا کچی جهانک قدرت و مکانت و برمیسی بوده کلی بو قدر مراد بودر که جهانک قدرت و عزت
ومکانت و دولت و بیردی سلوک سلوک طریقت ایدرسم بیر دیه غرتم بیر تلوه یو فکر ایدوب

کرک بعضی اعلی سدره وطوبی منتهی [illegible] اوزرنده ... [illegible]

ایدوب بیر تلوا چلمقدن قچه کل کبی بر تلوب آچلوب خوش حال اول جهانه فانی حظه
بانچه وصل مانع اولمسون **بیت** ازچشم چیران جان وجهان راکذر ایند تا
خوش کذرانیم جهان کذران را زاهد ایمن مشوار بازی غیرت زنهار ای زاهد
ایمین اولمه غیرت اوبنندن صفن که ره از صومعه تا دیر مغان این همه نیست
کل یول صومعه دن کلیسا مغانه دک یعنی بعد مسافه بوده کلی بو قدر مراد بودر که
زاهد زهدنه مغرور اولمق و مکر حقدن غافل و ایمین اولمق کرک الا من منافق
تو کفر حسبنجه استحطار عبادت ایدوب هم خوف اتمک کرک **قطعه** آنزه آبری
ازصومعه در دیر کیر آن افکنی دین را بری از ننکدن شر حلقه رندان کنبی حیان وچرا
در کار تو عقل زبون را که رسد فرمان ده مطلق تویه حکمی که خواهی ان کبی در رهبری
من سوخته زار و نزار میا پانمش زار وضعیفک درو مندلکی یعنی انکار در خاطرا
حاجت تقریر وبیان این همه نیست ظاهر تقریر وبیان حاجتی بوده کلی بو قدر یعنی زایل
درویش بکز کل حصار و لفندن ایچه بد بهر یار کعون یوز وکه سود کم سوقیم دکلی
کوکبی نام حافظ رقم نیک پزیرفت ولی حافظک نام شهرته عارر قمن مقبول ایدی
اما بو بنس رندان رقم سود و زیان این همه نیست رند لرا وکنده احتی بازیان سعی بوده کلی
بو قدر **بیت** رند عاری بود از عار بت عارید ان فخر رندان بود از ترک همه عار جهان
ولا لبعضهم چه لطف بود که ناکاه رشحه قلمت نه لطف ایدی که ناکاه سنک قلمک
نمی حقوق خدمت ما عرضه کرد بر کرم مت بزم خدمتمز حقلرینی عرض ایلدی سنک کرمک
شویله حکایت ایدرلر که خواجه حافظک بر عالی جناب کمسنه انتسابی اولوب دعاگوی دولتی
اشتغالی اولوب اولکسه بر آخر یردن مکتوب ارسال ایدوب خواجه حافظ

سلام سزرشس بودجي انوك جوابنده بو غريب دعش مكر اول كه بوني فراموش
ايمنش ايميش انكيچون رشحهٔ قلمت بزم حقوق خدمتمزي كه كركه عرض ايدوب
اكدرمش ديرسين مراد بو نده ارباب دولته نصيحت دركه سه دولت اولوب اجيله
فراموش اتمك فعلنه قيد ور قطعه اي بسا دوستان وياران را ازخدا خواستيم منصب
وجاه چون رسيد بنو آنجنان گشته شد كه مرا هو ونديده انذ براه بنوك خامه كم كرد
سلام مرا قلم آوجي ايله يازمش سن سلام بكا كه كارخانهٔ دور آن ميادين رفت
كه دوران كارخانه سي سنك رقتك بز اولمسون مراد بو ندن مكتوب اليه اولانه بيذركه سلام
وكلام كتب ايده سه دعاء خير اتمك كرك بيت زهي سلام تو آسايش سكينهٔ روح زهي
كلام تو مفتاح گنجهاي فتوح منم كه داد ز طوفان غم خلاص مرا عطا وداد كريم توجه كشتي نوح
نوح نكوبلم از من مسكين سهو كردي ياد ويمزنم كه بن مسكين سهو ايله ياد ايلدكه حربي
دل حساب جو وكس سهو نيست درقلمه كه عقل حساينده سهو يوقدر قلمكده مراد بو ندن وجي
مكتوب اليه اولانه نصح دركه مكتوب ارسال اوننه سهو نسبت اتمه بوبه كرم استاد
اتمك كرك شعر كتاب شريف از من شريف بلفظ عجيب وحظ غريب مرادليل بكرد آن
بشكر اين توفيق بيز دليل قلم بو توفيق الهي شكري ايله كه داشت دولت سرمد عزيز
ومحترمت كوندي دولت سرمديه عزيز ومحترم مراد بو ندن عزيز ومحترم اولانه بيذركه
يار قديمي وارنه وعيلي فراموش اتمك كرك شعر اذا ما غاب عنك اخوك دفيا ولم يكتب
اليك فقد جفاكا نيله بابسر زلفت قرار هو آجم سبب كل سنك زلفك اوجي ايله قرارگليم
كركه كوسرم بروديد برم از قدمت كه اكر يابشم كيدر سه ديي سه ديي قالدرشم
باشي ايا قلدن مراد بو نده نصيحت در اول كمسه كه بر صاحب نعمتك احسا نيده كورن

كورن اتمك حد منتده قايم كرك بيت هركرا بر سماط بنشيني لازم آمد بخدمتش
بر هو آست زخالها دولت اكه شود مكر وقتي بزم عالمزده سنك كوكلك جبر دار اولور
اما بر وقتدا كه لاله بر دمد از خاك كشتكان غمت كه لاله بيتيه سنك عشقك مقتولاريك
طپراغندن مراد بو نده ثمنتده اولا تحنده اولانك حالني بلمد وكس بيا نذر بيت
خبر ز چاكهاي سينهٔ من نيست چو بانرا از بن غم چاك مي سازم من بيدل گريبانرا
صبا از لف تو هر كلي حديثي گفته اند صبا سنك زلفكدن هر بر كل بر سوز سويلديكي
رقيب كي سه غماز داد ور حرمت رقيب تحت وثبته يول ويردي غمازه سنك
حرمتك مراد رقيب وعدودن شكايتدر كه غمازه مانع اولمزلر بيت داد از دست
رقيب ديو صورت اي پري كو بدان را ره مبرست ونيكوانرا آنهواست تراچال
دل خستگان چه غم كه عام سگا حست ازكوكلي حالندن نه غم كه دايم جمي دهند شراب
حضر ز جام حبت وديرر ز آب حياتي سگا جام چدن مراد بو ندن غني وصاحب
اولا فقير وذليل اولانك حالني بلمد وكس بيا نذر بيت هست ز ساعدت واستيان
برسيم چه دانه حال كسي كه نيست جه وفيم دلم مقيم درغمت حرمتش ميدارم
سبقوم كوكلمه سنك قبوكي معني محرم دوت الحكم اكه خدا داشت الملت اول
حكم ايله كه ابقه ودنده بني الز مراد بو ندن محتاج اليه اولا نحتاج اولانك حاجتن
روا اتمك شكر ونعمت ايدر وكس بيا نذر بيت حاجتش ايله روا محتاج اولانك سروارا
غزه محتاج اولمه وعلك ويرب شكرانه سن كمين كه طلبت تو حوتش تيز ميروي جشم
دار پوسبي بيريد رسن حوتكك كيدر سن حوش لك تيز كيدر سن عشقك دوت
ممكن كه كرد بر آيد زنشانه ره عدمت تيز رولك اتمه كه توز قالغز سكا عدم شاه

راهدن مراد بوندلر ارباب دولته نصیحت در که غزو آنده سوار اولوب فتح
فتحی سور حمل کرک که ناگاه سلطان بولنده نوز قالور یعنی حوادث بلا دهور ظهور
ایدر **بیت** مش دار و عنان کشیده را کار بر سر کتبه چو پیدا رجهان حواهی رفت
همینه وقت نوای عیسی صبا خوش با ذراتی جهانگیرا عیسی یعنی بسکه قنغی خوش اولنور که
که جان حافظ دل خسته زنده شد بدمت که قطسته حافظک جانی دیرلدی لسانک نعتک
ایله مراد عیسی صبادن کلنده به دوست جرن گتورن درکه انوک کلامی بوکا تازه جان
ویرردی **بیت** ای که از آب حیات سخن چو نا جانت در تن مرده من جان ده دکر پیدا نشد
ولهایضا ای شاهد قدسی که کشد بند نقابت ای قدسی محبوب کم اچو لسنک نقابک
بندنی یعنی چکیجی وی مرغ بهشتی که دهد دانه و آبت ای جنته منسوب قوش کم ویرر دانه
وصوبکی مراد بوندن دور اولان مرید که و یار طاعتک و اهل قدس و جنتک فرقتی
ایچو ناموس و فریاد و ارشاد در اینجه ن دیر خوابم بشد از دیده در فکر جگر سوز
اتقدم کندی کوزیمدن بو جگر یاقجی فکردن کالغوش که بشد منزل و ماوی که جوابت
که کیمک قوجاغی اولدی اولقو منزل و ماوی که کاهی بعض نسخه ده بو بیت بدل بو بیتده
بدل بو بیت واقع اولمشدر رفتی ز کنار من دلخسته بناگاه کند کس بها دل خسته که
کنار نده و قنغی ناجایی که شد منزل آسایش جوابت تا کیمک یری اولدی منزلک
واستراحتک و اتقو که مراد بوندن مرید شیخ کامل بولمدن گمک مذموم ایدوکنه اشارتدر
هر ناله و فریاد که کردم نشنیدی یعنی ناله و فریاد ایتدم نگارا ایر شغدی پیدا است نگارا که
بلند ست جنابت ظاهر در ای نگار که بو جهدن جنابک مراد بوندن عالی جناب اوکلان پیر
ایشتمکن بندنی اصغا ایتمکه طعن و منکر اولوب درومند که فریاد و ناله سنه استهزادر

استهزادر **بیت** تو آن گرمی که شده سوی عجب و نخوت تا زخوشست قعر که داده
هزار سوز و گداز در و نیش نجی بر هیچ دوستم که بناسشد در و نیمی صدور مز سن قور قرنا
که اولیه اندیشه نه آخر بش و پروای ثوابت بالفتح فکری و ثواب قیصی بکا سز آدبوندنا
فکر مغفرت و پروای ثواب اولمق مذموم و مشئوم ایدوکنه تنبیه در و مفتاح الجنة
حب المساکین موجبنجه دروشلرک محبتی و رعایتی ممدوح و مستحق در الکا اشارتدر
ای قصر دل افروز که منزلگه انسی ای کوکل نورلندریجی کوشک که انس دیوانیست
منزل گاهی سن یا رب مکناد دعت ایام خرابت یا رب اولمسون افت ایام سنی خراب
مراد قصردن خانقاه و منزل عبادتگاه در اگرچه ظاهر اهل دنیا قصرنه دعادر اما حقیقت
معنویه دار بعادر **قطعه** ما فقر و چار طاق در این عرصه فنا چون مفترس نمی کنیم جبر
فقر عشق و در این ساخت خلود چون نوح و چون خلیل هوس نمی کنیم دوست
سراب در این بادیه عطش ما ار اندن صو تکباتی بو صحراده عطش دوت تا غول بیابانی
نغز ببید سرابت تا بیابان ادملرده پسی سراب ایله مراد بوندن طالب حقه بیدر که آب
حیات معنوی باشنی ببید درکه عشقک بایشکه جمع ایدوب مرشد کاهی بولوب الکا انقیاد
ایتمک کندو یه ادم کبی کوستریب او آب اولیه تیه آب کوستره شیخ ناقصه اقتدا ایتمک
کرک **بیت** ای بسا ابلیس ادم روی هست • پس بهر دستی نباید داد دست •
تیری که زدی بر دلم از غمزه خطا رفت براوق که اوردک بنم کوکلمه غمزه دن خطا
کندی یعنی خطا ایدی یار است و فتدی تا باز چه اندیشه کند رای صواب تاکرونه
فکر و تدبیر ایدر رأی و صوابک مراد بودر که مرید عالی جنابه اولسنی بخشیده خاطر ایدر
خطاسن بلمز **قطعه** حقا که به مطالعه بیر راه دان طالبه بکجای مطلبه مطلوبه

نیافت نیافت از هیچ رو بهیچ وری بره بغی دهند آنکه ز آستانهٔ اوردن دل نیافت
نادرت پیری بچه آیینی روی ایی دل جا پیریک بولسنده نه قانون ایله کیدر رسمی ایچی کوکل
باری بغلط مرفاشد ایام شبابست حیف که خلط ایله جرح اولدی یکنکک بایی مراد
بوندی پیریک زمانده کمال وصلاح واخلاص اوزره اولمغه ارشاد در **بیت** بهنکام پیری
مراتمتای نفسی چو آنا مده راه دل عشاق ز دانه چشم جاری عاشقلر کوکلی بوده سی
اوردی اول جماری کوز پیدا است آیین شیوهٔ که مستست شرابست ظاهر در بو شیوه
ظاهر در بو شیوه ن که مست ایدیجی در شرابک مراد چشمدن علین و عملی لفظنک بر معناسی
ولت شیجرد بونده ذلت حقیقی مراد در چون ذات حق تجلی ایده عاشقلر مست
اولوب چرچاطرنغه کیده مز که کیفیت آکاهیه ایله منکیف اولوب قالورلر **رباعی**
از سغبه هم رتبه هم بین جلهٔ اسرار مست • وز جایه لا بزالی هفت و پنج و چارست
من چو سایه بر زمین و جان پاک • عاشقان در بهشت عدن تجری تحتها الانهارست
حافظ غلامیست که از خواجه گریزد حافظ اول غول دکلدر که افندیدن قچه لطفی کبا
و باز آکه جرایم زعنایت بر لطف قل کر وکل جرایده عنایت بده مراد بودر که شیخ و مرشد
کندویه غلام و خدمتکار بلمک کرک انکیچون شاه یاز وقلری مکاتبده کندویه عنوان نظر شده
خادم الفقرا دیو یازر لر و تنبیه واردر که مرید و طالب فقد عالی جناب ایسه دخی شیخه
کلمک کرک که نعم الامیر علی باب الفقیر بیئس الفقیر علی باب الامیر حسینجه امیر فقیره کلمک حمد و جدر
بیت افتاد از علو همت خویش هم نباید بجانهٔ فقیر امیره کلمک منسوم در بلکه استغنا
کرکه زیرا فی الحقیقه درویش جاه محتاج اولمز در **قطعه** پادشاهی ز اهل فقر طلب آنکه
سبق بود کاه عرصهٔ جود که نیرزد بنیز دهمت شان هم نند وجود قلب و جود ولد

وله ایضا ای ترک پیری جهرکه دوش لذ بر مارفت آول پیری بو کولوزک که دون کیجه
بزم فتنهزدن کندی ایا چه خطا دید که از راه خطا رفت بچیانه خطا کور دیکی خطا بولنده
کندی یول خطا بولیدی حکم بغواب دکلدر مراد ترک پیری جهارهدن نفس در که روحک
محبوبدر و کیجهدن مراد جهان مظلمدر دون کیجه کنتدوکی سابقا جهدایه وما سوای مایل اولنیدر عینیه
ور دجی و انوک ایله فتوحی ترک اندکه خطادر لاجرم مصاحب روحدن وخدمت حقدن
خطا کورمیجه خطا بولندن تاسونی به کمترت در ز نا رفت مرا از نظران چشم جهان بین
تاکه کندی بنم نظرمدن اول جهان کورجی کوز کسیج اقف مانیست که از چشم جهان رفت
کمسه بزم واقفم دکلدر که کوزمدن نار کندی مراد اول چشمدن نفس در که جهانی کوریجید
جانان کوریجی دکلدر لاجرم اول کیدجک کمسه واقف دکلدر که روح عیندن نار کندی تاکه
نیجه مشاهده رفوت اولیدی دیو حسر بندن نه با شلردوکدی بر شمع نرفت از کذر
آتشش دلدوش شمع اوزره کیتدی کوکل آتشی چکه سندن دونکیجه بیچی کوکلم اودی
شمعی بغیر ایدی اول حالت شمعه اولمدی که آن دود که از سوز جکر بر سر ما رفت اول تونکه
جکر حرارتند فا بزم با شمز اوزره کیتدی مراد بودر که روح یوزکدن آه ایدر جکر حرارتندن
ناتوتنی با بسه چغز ایکچونکه نفس هوا آفت انمیوب دوست بولندن مرافقت ایلنج
دور از رخ او دم بدم از چشمهٔ چشم آنکه بیکاغندن اراق دمبدم کوزم چشمه سندن
سیلاب سرشک آمد وطوفان بلا رفت کوز یاشی سیلابه کلدی طوفان بلا کندی
مراد روح نفسک مفارقتندن ودستک فرقتندن چوقلق اغلیوب زیاده متالم اولوغنجی
بجا ندر از پای فتادیم چو آمد غم هجر آن کیا یدن دوشدک چون فرقت غمی کلدی دردد
چو از دست دوا رفت دردن قلدق چه الدن دوا کتدی مراد روح نفس

بماندیم

هیچ آننده‌ن و دوست خطا قنده‌ن ایا قنده‌ن ره خوب یعنی منزل المقصوده قلعه بدر یه دیمانده
قلدغنج بیانده‌در بیت درو هم در آن بولفظ بن فتی درمانده بهمن عجز حرم حیرت قرقنله
بایم فانده بن دل گعنت وصال آنش بدعا باز نوان یافت کوکل دیدیکی ایلوک وصالینی
دعا ایله کرو یلمق اولور عجب بیت که عجز در کار دعا رفت بر عمر ز یعنی مدت مدیدرکه
عمرم دعا اینمده کچدی یعنی دعا به صرف اولدی مراد روح تضرع و دعاده اولوب موافقت
نفسه وصل اسنده‌در کم بیانده‌در احرام چه بندیم چو آن قبله نه اینجاست احرام نیچه باغلیهلم
چون اول قبله انده دکلدر سعی چه کوشیم چو از مروه صفا رفت سعی به نه در ولیته لم چونه
مروه‌دن صفا مراد بونده‌ن بودرکه النفس هی الصنم الاکبر حسبنجه نفس روحک معبودی
در اول بیله اولمجق احرام سلوک و وصول الی الله باغلمق مشکلدر مراتب سلوک
و منازل وصوله سعی بلیغ عسیر در و مقصوده حصولی بعیدر و دی گفت طبیب از
سر حسرت چو مرا دید دون دیدی طبیب حسرت اوجندن چون بنی کوردی حیف آنکه
بر بی قانون شفا رفت حیف که سنک مرضنک شفا قانوننده‌ن کچدی مراد بودن
سنجک تخریب ودرکه دائما نفس روح آمسوبه منعلق در وصول الی الله حصولی
کتابه تصوف حکمنده محالتدر وقابل علاج دکلدر بیت در دیست مراد دل
شوریده که انرا ساکن نتوان کرد بدرمان ارسطو ای دوست بپرس سبدن حافظ
قدیمه ای دوست حافظی خافظی سور مغ برایاقی قوزان ببنیس که کوبند که از دار
فنا رفت آنده اوکوردی که دنیادار فنادن کتدی مراد در چو هم نفس موافقت
ابده وصول الی الله میسر و تدبیر و دار بقا حصل در بیت تدبیر چو دار اسروزکه
ای جواجه که فردا هر چند که فریاد کنی سود ندارد وله ایضا جز آستانتوام در جهان

پناهی نیست سنک ابشککدن غیری بکا جهانده بر صیغنق یوقدر سر مرا بجز این
در حواله کاهی نیست بنم باشمه بو قپودن غیری بر حواله یری یوقدر مراد بوندن
ظاهر درکه متوکل اولانک عتبهٔ حقدن و انک قپوسندن غیری پناهی یوقدر بیت
ندارم هیچ کس امن پناهی چو نوفرموده ففروا الی الله عدو چو تیغ کشد من سپر
بینداز م دشمن چون قلیج چکه بن قلقانی آتارم یعنی جنکه و دفعه مباشرت اتمزم
که تیغ ما بجز از ناله وآهی نیست که بزم قلیجم ناله و آهدن غیری یوقدر و دکلدر
مراد بو درکه سلاح الضعفاء البکاء موجبنجه بنم کبی فقیرک و ضعیفک جنکی آلتی
ظاهر ایله دکلدر درکاه حقده ناله و واه ایله در ز راه کوی خرابات بر نتابم روی میخانه
یولیسی بولنده‌ن یوز دوندرمزم که زین بهم بجهانده هیچ رویی و راهی نیست که بوندن
بکا بکا جهانده هیچ یوز و بر یول یوقدر مراد کوی خرابات عشق الهی و کیفیت ذوق
و شوقی تحصیل اولنان مقامدر مسجد و خانقاه و مجلس وعظ و ذکر کبی لا جرم
طالب حق اولانه بوندن بک وجه و طریق یوقدر بیت بر غم اولان کوکلی مسرور ایله
میکده نیجه یسی یوز دوندرم چه تابن اول درکاهدن زمانه کر فکند آتشم بخرمن عمر
زمانه اکر بر آغز آتش بنم عمرم خرمنه بکوبسوز که بر من هر ک کاهی نیست دی یاتم که
بنم اوزره مده بر صمان پیراغی یوقدر مراد بوندن فقیر اولان غم جهانده‌ن امین ایدوکن بیاندر
بیت اکر عالم بسوزنت ز آتش فتنه درین دور آن مرا غم نیست زیرا ملکمین بر
برک کاهی نیست غلام نرکس جماشی آن سهی قدم اول بنکارده کوزلری دوغرو
قامتلو نکک کوزلرنک قولیم بن که از شراب غرورش بکس نکاهی نیست که انک شراب غرورندن
کمسه‌یه نظری یوقدر مراد سهی قددن سلوک طریقتده مستقیم اولوب و سار علی المعنی

من رنگم حسنجه مغفرت و نقاب سنکار بن کوزلین اهل نظر در که شراب عشق الهی
دنیا مغرور و مسرور اولوب کمسه‌یه نظری یوقدر لاجرم بونکی کبی کمسه‌نک قوبه
اولمغه لایقدر چنین که از همه سو دام راه می بینم بو بله که هر طرفده یول اغنی کورورم
بجز حمایت زلفش مرا پناهی نیست انک زلفی صغنمسندن بکا صغنق یوقدر
مراد بودر که بو جهانده هر طرفده طریق حقه مانع اولور بند و دام چوقدر المقصود
من عصمة الله معتنقا سنجه حضرت حقک عنایتی هو تنبیدن غیری صغنق یوقدر بیت
گرچه بسی دشمنان قصد شکارم کنند عصمت حق از همه حصن حصین منست
عنان کشیده رو ای پادشاه کشور حسن اوبانجه چکمش کت ای ولایتی پادشاهی
که نیست بر سر راهی که دادخواهی نیست که بر یول باشنی یوقدر که انکا اوزرنده بر شکا
یتی یوقدر مراد بوندن پادشاه ظاهره بندر که استعجال ایله کتمیوب تظلم ایدنلری
بالذات استماع ایتمک کرک یا شیخ و مرشده تنبیه‌در که نفس ظالمدن ظلم کورمش
معتقدلنک چوقدر تأنی ایله بونلرک طلبنی دفع ایدوب ظالم الندن تخلیصه چاره ایده
مباش در پی آزار و هرچه خواهی کن اینجتمک اردنجه اولمه نه استه سک قیل که در شریعت
ما غیر ازین گناهی نیست که بزم شریعتمزده بوندن غیری بر کناه یوقدر مراد بودر که
اهل طریقت عندنده آدم اینجتمک جرم عظیمدر بیت کافری را پیشه گیر و آتش
اندر کعبه زن ساکن میخانه باش و مردم آزاری مکن عقاب جور کشادست بال
در همه شهر جور طرفنجی قنادانمشدر دوکلی شهرده که کال کوشه نشینی
و تیر آهی نیست یعنی بر کوشه نشین یا یه و بر آه اوقیه یوقدر مراد بودر که
شهرده ظالم وار اما بر کوشه نشین صلاحلو کمسنک قدی کمانه و تیر آهی

آهی یوق که ظالمی هلاک ایده لکن ظالمه دیمک کرک بیت امروز بجو هرچه خواهی یعنی
فردا بتو نیز هرچه خواهند کنند خزینهٔ دل حافظ بزلف و خال مده حافظنک
کوکلی خزینه‌سنی زلف و خال ویرمه که کارهای چنین حد هر سیاهی نیست
که بونک کبی ایشلر هر بر سیاهک حدی دکلدر یعنی هر بر فقره قول خزینه سن زلف
دار یغمه لایق دکلدر مراد بوندن مرشد کامله تنبیه‌در که هر بریده که ناقص اولا
اکا خلافت و تصرف قلوب تفویض ایتمک وجه مناسب دکلدر بیت حفظ
سره قادر او نه این پرسشم کا دله شیخ حقه سر سبب آه چون حافظ نشاه اولیز ولا بگنا
ساقی بیار باده که ماه صیام رفت ای ساقی کتور شراب ایله که اوروج آیی کیتدی درده
قدح که موسم ناموس و نام هم رفت ویر قدحی که عزت و نام موسمی کیتدی مراد بوندن
سه ایلقیا آمده عید مبارک باد دیدیکی محلده ذکر اولاندر که شیخ و مرشدلر
مضاینده خلوتده و اعتکافده اولوب کانه نام و ناموس ایچون خلوتده عبادت ورده
توغل ایدوب مرید و محب اولانلرک ارشادندن فارغ اولمش ایدی حالا
اولده ارشاد و تشوار و تحصیل و ذوق طلب ایدر که دیر وقت عزیز رفت بیا
تا قضا کنیم عزیز وقت کتدی کل تا قضا ایده لوم عمری که بی حضور صراحی و جام رفت
عمر که صراحی و جام حضورسز کیتدی مراد حصول مقام و جامدن احوالدر
و مراده نظر وقت عزیز لفظنده معنی اضافت ملاحظ اولنور یعنی عزیزک
وقتی لاجرم انک وقتنی کیبدی جک مرید ارک زمانه کلوب انلرک تحصیل و احوال معانی
قضا اولنمق لازم اولور در تاب توبه چند توان سوخت همچو عود توبه حرارتنده
بنجه دک یانیق اولور عود کبی می ده که عمر سر سودای خام باشنده کتدی مراد توبه‌ده

تمام عمر عیش عیشین نسیمه قادر ایلدی ... تحفیف قادر ایلدی ... ورد ایلدی

زیرا شیخ خلوتده اعتکاف اتمسه مرید ارشادده
مشغول اولسه خلق طلب ایدوب اعتکاف
ستمدن شیخ بونلرک ارشادندن دیرلر
یعنی نام و ناموس و صیانت
عرض ایچون عبادته توغل
و خلوت و عزلت
لازمدر

عوامك طريقندن اعراض ودنيايه اقبالدر لاجرم معنى بودركه عوام كبي نجه عوام دك
طريقندن اعراض ودنيايه اقبال حرز رنده بايغچ اولوركه بو بر سوداي حامدر عشق
الهى ويركه اقبال حق ايدوب ماسوايى بالكليه فراموش ايدرلم انكيچون ديرسنم كم اچنا
كه ندانم زبيخودي بنيا اوليه مست فلك بلبليم بيچو دلعدن در عرصهٔ حيال كه آمد كدام رفت
حيالم حمد الله كم كلدى قنغى كتدى مراد طلب استغفر آمدر بيت ساقيا باده بده مست
بكن چندانم تا شوق فارغ از آمد شد غمها وسرور بردى انكه جرعهٔ جامت بكار
اول قعقو اوزره يعنى اول اميد كه سنك خندهك يغنيه تبسم بزن ايرشه در مصطبه
دعاتو هر صبح وشام رفت غريب حانه ده سنك دعاك هر صباح واحشام كتدى يعنى
واقع اولدى مراد بحا طبدن شيخدر كه يعنى سكا ايتنجه كه عشق الهى ارشمتش وست حق
اولمش ايدى ايذن يعنيه بزن درجى ايرشمك ايچون خانقاهدن هر صبح وشام دعاكه استغفا لده
ايدك دراكه مرده بود حياتي بجان رسيد كوكل ايچون كه ميت ايدى بر حيات جانه ايرشدى
تابوى از نسيم نوشى در مشام رفت تا بر فعقو سنك مشامكدن يعنى نسيمكدن
انكل بر نفحه كتدى مراد بونده شيخ فيضندن بر نسمه مشام قلبه واصل اولوب تازه جان
بلكه جاودان بولدى وعنى بيانده زاهد غرور داشت سلامت نبرد راه زاهدك
غرورى وار ايدى سلامت استدى بولى رند از ره نياز بدار السلام رفت
رند نياز بولندن جنته كتدى مراد بونده غرورك شناعتنى بيان ونيازه ارشاددر
بيت مردودى ابليس لعين از غرور بود مقبولى ابو البشر آمد سببى انكسار نقد حيلا
دى كه بودم اصرف باد ستد بوكوكل نقد كه وار ايدى بنم شرابه صرف اولدى
قلب سياه بود از آن در حرم رفت قلب سياه ايدى انكيچون حرمه كتدى مراد

مراد بودركه عشق الهى اهل دنيايه حرامدر بنم قلب قلبم الكا معروف اولدى اول
كيميا در قلبي خالص در ديكر بكو نصيحت حافظ ره نيافت كم گشته در يعنى بر آزمش
كمسه كه طاتلو شراب طاعته كتمش اولا الكا يول بولمدى دو بو نصيحت انه مراد بودركه
شول ضال اولان كمسه كه عشق الهى انوك مذاقنه كيده مهتدى درس انه هدايت
بولدى جاودان ارشاد قلمه بيت راه هيست ره عشق بغايه خوش ونزديك مرده
كه خرابين نيست همه دور دراز ست وله ايضا عشق بادردم ما دى كرفتست
انكه عجب نا ايتم كو كلده مكان ادو منشدر بسرم چون زلف او سوداكرفتست با نتم انك
زلفي كيبي سودا دو منشدر مراد بودركه كيمك قلبنه كه غم حق كله سوداى عشق الهى انوك باشنه
كلور لب چون آتشش آب حيات نيست انكه آتشش كيبي لبي آب حياتدر وز آتش آتشي كيبي
لبي آب حياتندر دور ما كرفتست انكه صوتيدن بر آتشش برده دوتمشدر مراد لبدن
كلامدر لاجرم كلام الله آتشش كيبي موثردر وآب حياتدركه موت حقيقي كلمكدن حافظ
لاجرم اول آب حياتدن بزه آتشش شوقه دوتمشدر رباعي سبق چون برددام
الحمد لله چو شكر خورده ام الحمد لله عجب آبيست چون آتشش نه زد كداخت
اف دام لمحدث همايي همتم عرشيست كرجان بنم همتم هماي بر عرش يعنى برتبه تدر كه
جانندن هواى آن قد بالا كرفتست اول قد اعلى هواسين دوتمشدر مراد بودركه علو الهمه
من الايمان حسنيجه اول حضرت والايه وصوله همت كرك بيت هواى وصل
قدش ميكند دل درويش اكرچه بايه آويخت همتش عاليست شدم عاشق بالاى
بلندش كه عاشق اولدم انكل بوجه قدنه كه كار عاشقان بالا كرفتست كه عاشقلر كارى
بوجه دوتمشدر يعنى بترقيه ايتمشدر مراد بودركه المرء يطير بهمته هو جنيجه عاشق وطالبه

وزان آب آتشي در ما كرفتست

اولاله ترقیه وارتقاعده ماولور شو بقدر الكد تكتسب المعالی ومن طلب العلی
سهر اللیالی جوماه در سایهٔ الطاف اوییم چون ابرزانوك لطفلریله كونكل سندجلوز
جولواز سایهٔ ماوی كرفتست بنجون اول كونكله یه برزدن كرود وغشد در ابنجون
اول كونكله یه برزدن كرودوت بعنی كرود ونخز در یغ ایمز دیمكدر نسیم صبح عنبر پوست امروز
صبایلی عنبر فتولودر بكون یعنی اكر صحرا بولسن دوغشد رمراد فصلی بهاركه بكون غالب اولدی
حكم فیض عام وكرم تام الهیدر دیمكدر بیت فیض عاشق تكرای شاهد كل چون
نمكیركه دربن باغ چرا پرورش حسن كرد دنزه رباید دوچشم كوهر اشك ایكی كوزم
دكزندن كوز یاشی كوهری جهانی در لولوی لالا كرفتست • جهانی لولوی بی نظر ده
دوغشد ربعنی جهانه بی مثل الجوبه مزین ایمشد ر مراد بودركه كویا یاشی عالمی الهی زینتی در
داكا بونده لولوی لالا رغبتی در بیت اشكمی سایل دیوسورمه قپوكدن سرو رابو شیم
در هر بیرك سنهد آنه چون در نیم حدیث چه حافظ ایا سرو وصنوبر حافظك سوزی
ایسرو وجام آغی جو وصف قد واو بالا كرفتست اكن قامتی وصفی كبی شرقی دوغشد ر
بومراد بودركه كلامك علو مدلولنك علوی اعتباری ایله در چون حافظ اكن قدی وصف
ایدر یعنی سجانه تربه الاعلی دیوب علوقدی ذكر ایدر الجلبن بونك سوزی وجهی ترقی ایمشدر
بیت چون قلم بوحده وصف رحك ایدر كوزلم نه عجب كوه كبی مشهور اولورسه
عزلم وله ایضا میرمن خوش میروی كاندر سرابا میرمت بنم بكوم خوش كیدرسن باشندی
ربایغه اولورم سكا وهلاكم نتركی من خوش هی خرامی بیتس بالامیرمت بنم محبوبم خوش
صالنورسن قدك اوكنده اولورم مراد حریان قضایه رضا ویرب هر نه واقع اولور
اندن محبوب ملكدر كعنة بودیكه جری بیغم این عجل حیث دمیش ایدی كه اولورسن

115

سن بنم اوكومده بوتعجیل ندر خوش تقاضا میكنی پیشس تقاضا میرمت خوش تقاضا ایدرسن
تقاضا اوكنده یعنی تقاضادن اوكدنا اولورم سكا مراد نفس ذائقة الموت حسینجه موندن
جز ویرركی لاجرم ارادنك صوبه منغلق ایمش چونكه موتك مرادكدر استعجال ایدیب
عزرائیل كلمزدن اول مبادرت ایتكل استرن مقصود موتوا قبل ان تموتوا موجبنجه
موت اختیاریله اولمكدر عاشقم مهجور ومحروم بنی هلك فی جاست عاشقان درون ومحزون
ساقیه دلبر فنده دركوه خرامانه سوی بیتس قدر عنا میرمت دلبر خرامانه قدر عنا او
اولورم سكا مراد شیخ ومرشدكه رفتار وروغی متفضا سنجه افنایه نفس ایتمكدر
حكایت منظومه چو نبی راكشت شاهی قد عقاب • دیده آن شب صوفی
اوراالجواب • دربهشت عدن خندان می كذشت • كاه شاد اه كه خرا نان
می كذشت • صوفنش كفنا زاین منزلت • كی حسد رشد بكو خوش علت • كفت
چون خوانم روان سند برزی میكنوشت • الجاجیب اجی درنهان ارزبرچشم
آن پیر راه • كرد درتن طرفة العینیی نگاه • این همه تشریف وصد چندین دكر
یافتم از حرمت آن یكنظر • اكه عمری رفت تابیچارم از چه آن اول كسه كه بر عمر كنده
حسنه بن اكن حجر الله نا كونكا هی كفا كه پیش چشم شهلا میرمت دلبر بوتظر قلكه
چشم شهلا اوكنده اولورم سكا مراد علما شیخ دانظر طلبی ایدر تا عین الله ناظره
الینا حكمنجه عینی الهی نظری ایله سلیم اولمقدر كفتهٔ لعل لبم هم درد بخش هم دوا
سن بنم لعل لبم هم درد بخشد هم دوا كاه بیش درد وكه پیش مدا وا میرمت كاه درد
اوكنده اولورم سكا مراد كلامك بعضو عید بعضو عد اولوب كاه رهنبدن كاه
رغبتدن هلاك اولدغن بیا ایدر رباعی چون كمس الوده ای جاه صاف • كی رسی سیمرغ

راه در کوه قاف • غم مخور چون نائب پیش او • صد فتوحست پیشش آید بی خلاف
خوش خرامان میروی چشم بد از روی تو دار خوش صالقی گیدرسن سرمز گوز سنک
بو زکده اراق وارم اندر سر خیال انکه دریا میرسست باشمده اول خیال وار در که
سنک ابا عکده اولم مراد شیخ خطابدر که خلوه کیروب اربعین چکمکه قادر دکولم
اما سنک همسنک هر پرده واصل اولور سنک هر پرده هلاکم بیت گفت شیخی چون
جهان پایند نیست • هر که دل بندد رو دل زنده نیست • وله ایضاً مترجم شد
که آتش سودای تو در جان ماست بر صفت اولدی سنک سودا که اتشی بزم جانمزده در
ز ان نما هاکه دائم در دل ویران ماست اول غمار ده که دائم بزوم ویران کوکلمزده
در مراد بودر که دلده وصول ایچون رجاسی ایله جانده اتش سودا وار دیر بیت
هرگز هوای وصل تو از جان ما نرفت سودای سلطنت ز سر این گدا نرفت
مردم چشم بخون آب جگر غرق شد از آن بنم کوزم بیکار بی جگرم قانلو صو بینه غرق در
ایکیچون چشمه مهر رفت در سینه نالان ماست انک پیاغی کفشنک چشمه سی بزم
ایکلیجی سینه موزده در مراد بودر که خاشی جانی ایچند افتاب تابنده لعل اولور بزم
مردم چشمزده دخی لعل اولمق اسپای [illegible] اولمشدر لعل حصول بنده خون آب
جگره استغراق کرک لا جرم دیر بیت گویند سنگ لعل شود در مقام صبر ای شود
ولیکن بخون جگر شود لا جرم مردم چشم لعل کرامایه اولوب وصول حق ایچون
سرمایه اولمغه خون جگره غرق کرک بیت دریا کردم ازان بحر ناشکایت ب او گفت داری
هوش نوش مترجم ازالم بیش آب حیوان قطره زان لعل همچو ناشکرست آب حیوان
بر قطره در اول شکر کبی لعلدن قرص خور عکسکی سی ز روی آن مه تابان ماست

ماست گنش چو رکی بر عکس در بزوم اول ماه تابانمز یوزندن مراد بودر که آب
حیات بر قطره در کلام الهی من ربنا اول حیات اشیا حسب اولور و قرص
خورشید بو دکلو حیثیت عظیمه سی ایله یوز محض اولمسی ایله وجه با قینک عکسیدر
تا نفخت فیه من روحی شنیده شد یقین یعنی تا که فاذا سویته و نفخت فیه آیتنی
اشتمدم یقین اولدم بر من این معنی که ما زان وی و او زان ماست بکا بو معنی
که بز آنکز و اول بزم در مراد بودر که حق تعالی ملائکه یه دیدی قچن بن آدمی تمام ایدم
واکه روحمدن لا او فخورم بیس بوندن اکلشدم روح انسان نفخه رحمن ایمش ایله
بو معنی معلوم اولدی که بز انوک و اول بزمدر هرکیرا اطلاعی نیست بر اسرار
عشق هر بر کوکلک اطلاعی یوقدر اسرار عشقه محروم این سر معنی دار علوی جان ماست
بو معنی دار سرک مجری بزم علوی جانمزدر مراد بودر که اسرار الهیه یه وقوف قلب
و جان علوی کرک زیرا سفلیات ایله مشغول اولان بو سردن خبردار اولمز بیت گرچه
هواجی که سر عشق را وقف سنوی ریده در از جمله ماسوی اتول سو عشق چند کوید ای
مذکر شرح دین خاموش باش با بنش بنچه سویلرسن ای واعظ دین شرحنی ساکت
اول دین ما در هر دو عالم صحبت جانان ماست بزم دینمز ایکی عالمده جانانمز
مصاحبتی در مراد بودر که طریقت اهلنک دینی ترک دنیا و ترک عقبی ایدوب صحبت
مولی ایتمکدر دنیا طاعت و مناجات ایله آخرنده نتج هذه جمال ذات ایله بیت ما را بجمال او
و نعمت چه حاجت مقصود ما بهر دو جهان چون لقای تست حافظا تا روز آخر
شکر این نعمت گذار ای حافظ آخر کونه دک بو نعمت شکرینی ادا قیل کان صنم
از روز اول مونس و مهمان ماست که اول صنم اول کوندن بزم مونس

مکرر اولدی اوکان شخنک نا علی
ابن معنیدر

وبهاتمزدر مرآد صمحدن معبود حقیقیدر اولکه جان و دله مونس و فوندق اولا بوندن اعظم
نعمت اولمز لاجرم خیال آخر عمره دک لازمدر **ولە ایضا** خیال رویی بود رطریق بهره
ماست سنک یوزک خیالی هر یرده بزم یولداشمزدر نسیم بوی تو پیوند جان
اکر ماست سنک قفتوکک نسیمی بزم رفیقمزدر جان اکا همرک اتصالیه وسبب ارتباطی
درمراد بودرکه هر نه طرفه کتسک فاینما تولوا فثم وجه الله حسنجه وجه حق خیالی بزم
رفیقمزدر وحضرت حق طرفندن فتقوطوغی سبب اتصالمزدر **بیت** رهبرا ولانه
زآهدا اولیهر تونور در بزه نیندایدن زنجیر زلفه اندن اول بودر بزه • برغم مدعیانی
که منع عشق کنند شول مدعیلر رغمنه که عشق منعین ایدیه لر جال چهرۀ تو حجت موجه
ماست سنک یوزک حسنی بزم موجه حجتمز معتبردر اماکل شئ هالک الا وجهه حسنجه وجه الله
محبتدن منع ایدرلرسه منع ای منع دروجه باقی بزم حجت موجهمزدر **بیت** عشقهای
کرتیره رنکی بود عشق سبود عاقبت تنکی بود ببین که جاه زنخدان تو چه میکوید نظر خلک که
سنک جاه زنخدانک نه دیرا هزار یوسف مصری فتاده درچه ماست بیک یوسف مصری
بزم قیومزه دوشمشدر مراد بودرکه جمال جمیل الهی بر وجهله اجمل درکه غایتده احسن
واملح اولانلر انوک جهلاکه ومبتلاسیدر **بیت** لن عجب نیست که عاشق شهوت
صاحب رسیش عجب اینست که عشاق تو محبوبانند اکر بزلف دراز تو دست ما نرسد
اکر سنک اوزون زلفکه بزوم المز ایرشمز سه کناه بخت پریشان و دست کوته
ماست بختمزک رفقه المزک کناهیدر مراد غیب هویته اطلاعمز اولمق بزم قصور
استعدادمزدن درومکدر **بیت** دلدار بنوشته رخ خوش و کزاتای وای که
ما طاقت دیدار نداریم بحاجب درخلوت سرای خاص یکو خلوت سرای خاص

خاص قپوسی قپوجسنه دی فلان زکوشه نشینان خاک درکه ماست فلان بزم درکاهمز
طپراغنک کوشه نشینلرندندر بو بیت مرهوندر بصورت از نظر ما اکرچه محجوبست
صورتده بزم نظرمزدن اکرچه ممنوعدر همیشه در نظر خاطر مرفه ماست دایم بزم
آسوده خاطرمزک نظرنده در مراد بودرکه سالکلرکه مدت مدیدها درکاه حقده متلازم اندن
اولا حضرت فتاح فتح باب ورفع حجاب اتمک ایچون نصر ایدیب ملک رحمت وفرشته
موکلاسرن طلب اتمک کرک ایکنجوه اکر بسائلی حافظ دری زند بکشا یید الرد بچلک
ایله حافظ قپو قفسه آپه که چشم‌هاست کشتن اقی روی چون مه ماست
که نیچه یللردرکه بزوم ایاکبی یوزمزه مشتاقدر بکو لنظلمک مفعولیه ایدن هکره واقع
اولان مصراع ثانی وبو ایکی بیت مفعولیدر **ولە ایضا** کز دست زلف مشکینت
خطایی رفت بذلر زلف مشکینک الندن بر خطا کندی ایسه کندی یعنی مفی ماضی جیمح
اولان اولدی کیدن کندی وزهندوی شما بر ما جفایی رفت رفت اکرسنک ما نفی
هندو کزدن بزه جفا کندی ایسه کندی مراد زلف مشکیندن یا غیب هویت
یا عین وحدتدر اندن روایح طیبه مشام ارواحه وصول بولور و اکی حطاسی بزده
استعداد کامل دکل ایکن فیض وحصولی درو هندودن مراد ظلمت کثیر در
و انک جفاسی قبض و کیفیتیمک ظهور و انجلادن انقباض وخفا سید برق عشق
ار خرمن بپشمینه پوشی سوخت بسوخت عشق شمشکی اکر بر بوک کبجنک
اضافه مشبه به الی المشبه درجه
خرمنن یاقدی ایسه یاقدی جور شاه کامران ز گدای کر بر کدای رفت رفت
مرآد سوزی شاهک جوری اکر بر کدا اوزره کندی ایسه کندی مراد بودرکه
غلبۀ عشق صوفینک وار لغن افنا ایدرسه رضا ویرملک کرک زیرا عشق انوکدر

اوچنجی بیت لفظلرنا علی ما کانوا حمله لدرر اندنا معنوی اولانلر
ما شتقلرندر اچنجی رفت لفظلرنا علی
مضمونه جمع ما سبقیدر
و بو رفت جزاسی
دار بیت

اوکی رفت لفظلرنا علی برق عشقدر ولفظا رفت شرطدر
اچنجی سوخت لفظلرنا علیه ده عشقدر بو سوخت
لفظلرنا علی جزء شرطدر ومصراع
ثانیده اولان ایکی رفت لفظی
سابقیله اولان لفظلر کبیدر
بوندن هکره اولانلر
دخی بویله
[illegible]

وانذا ما عین الم ازمینجه وصل اولمز **بیت** در خانهٔ سعادت جو در مند عشق بی
داغ بخشی رقم دولتی نیافت معفون سخنده حرمان بیرنه خرقه واقع اولمش مراد انده
خرقهٔ ریا اولمق کرک اکرچه زاهرا اما فی الحقیقة واسطهٔ کرمدر **بیت** پشمینه
پوشی خرقهٔ سالوس تانه سوخت از جامه جانهٔ کرست نیافت کرد بلا از غمزهٔ دلدار
باری بر دبرد اکر بر کوکل غمزهٔ دلدادن بر بوک کعوزدی ایسه کعوزدی در میان
جانو جانان ماجرا به رفت رفت جانو جانان اورتسنده بر ماجرا کتدی ایسه
کتدی مراد بودرکه دلداردن قهر صوری نعمت معنویه درنته کم علی رضی الله عنه دیمش
سبحان من اشتدت نقمته لاعدائه فی سعة رحمة وسبحان من اتسعت رحمته
لاولیائه فی شدة نقمته **بیت** زور دعشق تو باکس حدیث نیست • همیشه
بار کعنه شود ماجرای یار • یاد از سخن چینان ملامتها بد بد آید ولی طعن ایدیجیلر
• ملامتلر ظاهر اولورولیکن کرمیان همنشینان تا سزای رفت رفت اکر مصاحبلر
• اورتسنده لایق اولمیه کتدی ایسه کتدی مرادبودرکه طغیان و غنی زاولاندرکه
• عادته طعن و ملامت در اول عجب دکلدر عجب یاران اورتسنده ناسزا واقع
• اولمقدر انکا دخی تحمل کرکدر **بیت** چکر ایل زخمینی دشمنلرندن • بنم هب
چکدیکم یاران الندن • در طریقت رنجش خاطر نباشد می بیار هر طریقده خاطر
انجنمک اولمز شراب هر کدورت را که بینی چون صفایی رفت رفت هر کدورتی
کورر سن چون صفای خاطر کتدی یعنی واقع اولدی اول کدورت کتدی مرادبودرکه
خاطره رنجیدلک واقع اولسه عشق آلهی ایله دفع اتمک کرککه عشق بازی را تحمل باید
ای دل پایدار عشق بار لونه تحمل کرک ای کوکل محکم و ثابت قدم اول کرملا

لی بود بودو کر جفایی رفت رفت اکر ملال ایدی ایدی واکر بر خطا کتدی ایسه
کتدی مرادبودرکه عشق بازاولان جفاکش اهل صبر کرککه ملال و خطا باقی اولیجق
چکرک کتدکدن صکره فلا ایدی دیرکه ایدی کچمش نسنه دی استعمال اولنور
وکچمش نسنه ده کتدی دیرلر **بیت** کرور بلا فتادهٔ ای دل مشوهول چندین
بلا کذشته و این نیز بکذرد عیب حافظ کو مکن واعظ که رفت از خانقاه
حافظک عیبنی دیمه ای واعظ که کتدی خانقاه دن دیو پای آزاد ان نسنده
ازیجا پای رفت رفت آزاد کرک ایاغن بغلرلر اکر بر یره کتدی ایسه کتدی مراد
بودرکه ازاده بر قید ایله مقید اولمیوب مطلق العنان وهر یرده طالب جانانه
اولور **بیت** چراغ عالمی علوی فراهم روز نه آید • تو اندر صومعه دیدی و در کنج
میخانه • ولایتنا هر آنجا خجسته نظر کز پی سعادت رفت هر اول مبارک
نظر کو که سعادت ارد نجه کتدی یعنی مبیکده و خانهٔ ارادت رفت میخانه بو جانبنه
وارادت اونه کتدی مرادبودرکه مبارک نظرلو اولانکه طالب سعادت اولا
خانقاه طرفنه و مرید لک اونه کیدر **بیت** تو که با مردم کوته نظر در جاه کنعانی بعجب اناکه
خوش بینی جمال یوسف رعنا بر طلل اینم تشنی مپی کشف کرد سالک راه بر بار نیطان
طلوایله کشف ایلدی سالک راه اولان رموز غیبی که در عالم عالم شهادت رفت
غیب رمزلرن که سنها دنده کتدی یعنی واقع اولدی مرادبودرکه کثرة عبادت
ایدن کیفیت عشق آلهی ایله زیاده متکیف اولان صاحب کشف اولور اسرار
غیبی عالم شاهده ده کشاف اولور **بیت** معرفت از من شنو که در سخنم
کل دمعرفتی سیدی ای شت که بنم سوز مده زنفیش روح قدس تکیهٔ استغفار رفت

روح قدس یعنی جبرائیل فیضندن نکته استفادهسی واقع اولدی مراد بودر که ان
روح القدس ینفث فی روعی لن تموت نفس حتی تستکمل رزقها فحسبه والهام
الاولی کوحی النبی موجبنجه کلا آمده جبرائیلدم فیضندن استفاده اولنمش نکته وار
در مجوز طالع مولودمن بیچه رندی است که بنم طالع مولودمدن رند کلدکن غیری
که این معامله با کوکب ولادت رفت که بونلرک معاملهسی ولادت یلدزی ایله
واقع اولدی بو بیتک معناسی شرح حنده تفصیل بودر که کیجه و کندز یکرمی درت ساعتدر
هر ساعت کواکب سبعهء سیارهدن برینه متعلق در هر مولود که بر ساعتده طوغر
اول ساعتک کوکبی که اکا کوکب ولادت دیرلر مقتضاسی نیجه ایسه مولودده اول
حال ظاهر اولور ظهور ایدر مثلا بر ساعتک کوکبی زهره یلدزی اولسه اول ساعتده
طوغن ولد اهل عیش و عشرت و صاحب ذوق و حالت و مایل ساز و صحبت
و رند و ظریف طبیعت اولور و بر ساعتک کوکبی مشتری یلدزی اولسه اول
ساعتده طوغن ولد اهل صلاح اولور و صاحب فلاح و مایل زهد و تقوی
و قابل فیض و هدایت اولور پس مراد ظاهر بو زنده بودر که بنم کوکب ولادتم
رندلک یعنی فسق و صحبت اقتضا ایدر لاجرم طالع مولودک تأثیرنده بو تحقق
بودر زاهدا دید مست من دگر بر آمدهء صباح هم دم غیرک ایله ایله بوغز آسته
سی ایله چیقه کلدک و خلیفهعی دوشابن بکر زیادت رفت دون کیجه شراب ظریفه
سی یکر خاطر کدر کتدی مراد بودر که ورد سالک وقتنده ادا اولنمیوب فوت اولسه
نماز قضا ایدر کبی وقت آخرده قضا اولنمق کرک لاجرم درویشانه فوت اولمق
صباحده انی قضا ایتمک کرک رباعی ساقیا اثر صبح اتنک پیدا است کو ساغر نو

ای بادهء دوشینه کجاست برخیز بسیار بخواهی خفتن بنشین مراد دل خواهی
بر خواست یکبر بمجزه کوش طبیب عیسی دم مکر مجزه و روینه عیسی نفس
چراکه کار من خسته از عبادت رفت بنجونکه بی خسته ایمشی عبادتندن کندی یعنی
اول دایره دن کندی کلوب کورمک علاج بیز بیر اولا مراد بودر که شربت سپاتده مرض
قلبیم نیچه رنج کامل بکا علاج و عالمده زمان حذر ایله ایتمک کرک هزار شکر که حافظ زکنج میکده
دوش بیک سکر که بیکه حافظ زمیخانه بوجاغنده دون کیجه بکنج زاویهء طاعت و عبادت
طاعت و عبادت تکیهسی بوجاغنه کندی مراد بو مندن تنبیه ورکه حصول لذت هر آینه
کلن شکر و افر ایتمک کرک بیت چون ناهکم فقران بجان سلطنتی بنیت المنةلله که
مرا عار بیتی بنیت وله ایضا شربتی از لب لعلش نچشیدم و رفت بو شربت اکر
لعل لبندن طتمدق روی مه پیکر او سیر ندیدم و رفت اکر ای کبی یوزینی دوینجه
کورمدک کندی مراد بو بنده شول مسافر کلمی واعظ در که وقت نچه درکه اکر وعظ
و نصیحتندن منتفع اولمدق و مشاهده شرف وافر حاصل قلنمقده کیده مرید
و طالب اولانلر انک فرقتندن تحسر ایله انجیهوندیر کوی از صحبت ما بینک بتنک آمده
بود کانه بزم صحبت و مصاحبتمزدن محکم کاروف کلمش ایدی تا ربست و بکنر دوش
نرسیدم رفت یوک باغلدی وانوک توزنه ایر شمدک کندی مراد بو بنده
علی الغفلة و علی وجه الاستغنا کتدوکن بیا نذر جسس که ما فاتحه وحرز یمانی
خوانده ییم بر بچه فاتحه و حمایل عینی اوقیدق وز پیشش سورهء اخلاص دمیدم
و بر فت اردنجه سورهء اخلاص اوقوردک کندی مراد بو بنده تنبیه در اکا که مرید
و طالب و عاشق و محب شیخ و مطلوب و دوست و محبوب عقبنجه فاتحه و دعا

او قیوب اوقور تکلرک عشق نداد که از کوی ارادات نردم شیق ایدرایدی
ارادته مخالسنده کتمزم یعنی مریدلر مخلصندن کتمزن و مریدلری ترک اتمزین
دیدی اخر که چنان عشق حریدیم و برفت کوردک اخر که انوک کبی شیوه الدق
والدندن کندی مراد بودر که اول کتمزم دیدی بزدخی استغاثه ده اهمال ایلدک
اول عدم رغبت منم ایدب هجرت ایتدی گفت از خود ببرم هر که وصالم طلبد دیدی
کندودن کچرم هر که وصالم طلب ایدر یا با تقید وی وی از خویش ببریدم و برفت
بز انوک امیدی ایله کندودن کچدک کندک مراد بودر که وصلت یار و وصل
شیخ استیان نفستی نیندن کچملک کرکه بزه تحصیل استعداد ایلدک طلب فیضه ایدکچک
وفنده کندی لو بیاحبا بشرنده نقصیر اتمدک دیر بیت من ز دست تو خون شدم تن
بکشم قیل دو دست تجو و بنالا یه شد چنان در چون وحسن ولطافت لیکن
لفظ چون مبالغه اسم فاعلدر چیدن لفظندن یعنی مبالغه ایله صالبجی الدی
حسن ولطافت چمننده اما در گلستان وصالش نچیدیم و برفت انوک
وصالی گلستاننده صالنمج کندی مراد بودر که اول شیخ کمال بولمش و معرفت
وقربت حاصل قلمش وتکمیل مرتبه سنه وارمش انوک مراتبندن بز فیض
تحصیل ایده مدک کندی بیت با توجه کار ما تنها نیست بی توجه هیچ حاصل
همچو حافظ همه شب ناله وزاری کردیم حافظ کبی دوکلی گیجه ناله وزاری لق قلدق
کای دریغا بوصالش نرسیدیم و برفت که ای حیف و دریغ انک وصالنه
ایرمدک کندی مراد بودر نا هنبه در که اگاه که اهل صلاح وارباب فلاح فرقتی
وعدی وصلتی ایچون وحضرت حق فراقی ایچون فریاد وزاری ایتمک لازمدر که مصیبت

مصیبت عظمی بودر بیت اوردصد هزار غم افتد نوکاش مرده گشته بودی
پیشش از فراق تو ودل ابقا درداکه یار در غم دردم بماند و رفت درد ه هزار ابدد
زیاده هجرت کوسترب دردوا ودریغا لبنی درد غصه ده قودی دیو کندی ای اراجو د و بر سر
آتشش نشاند ورفت بزی تون کبی اوداوزره دکدی دیو کندی مراد بوندن غزل
سابق کبی شیخ ومرشد فراقی ایچون تحرق در مجمور باده طرب انگیز عشق را
نه جای بنداد و زهر و کدای چه شاند و رفت بر قدح و بیر مدی کدا الق زهر بله
طعند ردر دیو کندی مراد بودر که عشق الهی مقوح در سالک سنبدی که انکه مجور ایدر شیخ طریق
فقدان که نفس انسانیه زهر کبی تلخ کلور بیرتاره طعندرب عشق الهی قدحینی الحجور
مبوب خمار بیمار لکندن کچور مبوب کنده کندن شکایت در چون صید او نشدم من
مجروح خسته را جون انوک صیدی اولدم بنی مجروح خسته ایدر بجر غم بماند و جنبب
برانود رفت غم دکزنده قودی هر یک سورودی دکندی مراد مدبو اولدم اما اول بنی
بجر حجرنده قویب رفیق مغارنه ایله کندی دیو حکایه بنده کفتم مگر بحیله بغیبدشش در اودم
دیدم یعنی هنم کندوه مگر حیله ایله قید کیفور یم انی از من رمید و توسنش بحبنم رماند و رفت
بندن اورکدی وجنبم کورنسن اورکتدی دکندی مراد ارادت کوسترب شیخ اولمق
استدم اما بکا شکار او لمبوب نفرت ایدوب کچمک آنی سبرندن قالدرب اورکب
کیدب دروم و بر شدر دی چون دلم جو در دل من جای تنگ یافت کو کلمک فانی
چون کورن کو کلدن بیرجای بولدی کلکون ز راه دیده بجرادواند و رفت کل رنکی انی
صفرا ایله بلدردی و کندی مراد کوزندن قنلو یاش اقدوغن بیاندر چون لبدیه را
سعادت خدمت نداشت و رفت حوتن قوله سعادت خدمتی و بیر مدی دوست

بو سعید اصنانهٔ وخدمت یه سآنو وقت اولیدی اینکی خدمت ارشدی وکندی
مرآد بودر که مریدخدمته قبول اولنمسه کندوی ادب اولدر که آستانه یه یوز سوره
حضرة شیخه سلام ایرشدرب کیده کل ور بجای بود که مرغ سحر کاهی کل حجابده ایدیکه
بلبل آمد سایهٔ حافظ وفریاد وخواند ورفت کلدی حافظلک باغنه فریاد اوقودی
وکندی مراد کلدن کشفدر وبلبل دن مرآد عقل ومعاددر که طالب وکشف
فیض در وباغ حافظ دن قلبدر چون کلدی کشف مستور بولدی فریاد وفغان قلدی
وکندی **وله ایضاً** کس نیست که افتادهٔ آن زلف دوتا نیست کمسه بوقدر که
اول ایکی قات زلفه دوشمش دکلدر مراد زلفدن غیب هویتدر دوتا اولدوغی
فهم اعتمی مشکل اولدیغیدر که اسانلق ایله آچلمز لاجرم هرکمسه اکه طالبدر که هیچ کمسه یوقدر که
حقی ایستمیه اما اکا مانع چو قدر ایکنچون دیردر ره کذر کیست که دامی ز بلا نیست کیجک
اوغراغی واردر که بلادن خالی اوله بو قدر مراد بودر که هرکمسه که بر طریقه سلوک ایدوب
حقه طالب اولور اکا وصول ایچون مانع بولنوب لاجرم بر مرشده حاجت واردر که
مرآة حق اولا انکیچون ور دره کذر کیست که دامی ز بلا نیست کیجک اوغراغی وار که
بلادن بری آغ بوقدر مراد بودر که هرکمسه که بر طریقه سلوک ایدوب حقه طالب اولور
اکا وصول ایچون مانع بلونب لاجرم بر مرشده حاجت واردر که مرآت حق اولا
انکیچون دیر روی تو مکر آینهٔ انوار الهی بست سنک یوزک مکر آینهٔ نور الهی در
خطاب مرشده در حقا که چنین است درین روی وریا نیست فی الواقع بویله در
بو سوزده یوزه سوینکی وریا ایله دکلدر مراد بودر که مرشد طریقت وشیخ حقیقت
مشاهدسی نور الهی آینه سیدر که نور حق آنک یوزندن کورنور زاهد اهدم توبه منجی

زهدی تو ... زهی روی زاهد بکا توبه ویرر سنک یوزکدن زهی بچشش چکار خدا
شرم وزروی تو حیا نیست هیچ اتوک ایله اوتنمسی وسنک یوزکدن حیاسی یوقدر
مرآد بودر که زاهد خشک کندورای ایله عبادت ایدر بکا دخی شیخ بنی سن دیو بویله
ویروب نصیحت ایدر وصول الی الله مرشدسز اولمدوغی بلمز والله دن اوتنمز
ومرشدک وجه وجهندن استحیا انمز ای شمع سحر کریه مجال من وجود کن ای شمع
سحر وهنم حالمه وکند وحالکه اغله که این سوز نهانی نه ترا است بجا نیست بو کزلو
حرارت سکا یوق اشبه بزه یوق دکلدر مرآد بودر که شمعک ظاهری حرارتنه وار نهانیه
یوق انوکیچون اغلمق کرک الله شهید وکفی الله شهیدا الله شاهددر وکافیدر
در شاهد اولمق بو تنندن کیبن کریه کم از ریزش خون شهدا نیست که بو اغلمق
شهید کرک قانی دوکلمکدن اکسک دکلدر نرکس جلمید شبو چشم تو زهی چشم نرکسی
سنک کوزک شبو بیم اسنز جی کوز مسکین جردش در سر و در دیده حیا نیست مسکین
نرکس عقلی یوق باشنده واوتنمق یوق کوزنده مراد بودر که طریقنده نرکسی کوروب
بی بصر اولان شیخ دبصیر بشنوه من ونصرفتی استر بو کندونک عقلسز لغندندر لاجرم
بی عقل بی بصر اولان ترک ایدوب عاقل وبصیر اولان مرشددن استعدادک مقدارنجه
فیض طلب اتمک کرک از بهر خدا زلف میارای که ما را الله ایچون زلفنی بزمه که بزه
شب نیست که صد عربده با باد صبا نیست کیجه یوقدر که یوز جنک باد صبا ایله
یوقدر مراد بودر که شیخ خطاب ایدوب دیر بزم استعدادمز کامل اولمدن غیب هویت
وضعت ایله که شوق ایز زیاده اولوب فیضان الهی ایلجک ایدوب اندن فتنوکیفور
دیو طلبمز غالب اولور دیدی بشه وکفتم صنما عهد بجای تو دوان کیدر ایدی دیدم ای صنم

اکر نسخه جودنش یوزنه چونش واقع اولمش درانی چودون
جری اولمین کمسه بازوب وسیمه سی اولمین ا.
تقلید ایدوب شیخ بکنزده واقع اولمشدر
کتره دکل قوته درشهرته نظر ایله
بیت پیری کوره ملک لرکی
جری عجزی سزکی کی

241

عهدي سيركه كنور كفتا خطا غلطي خواجه درين عهد و وفا نيست ديو يعني غلط منسوب
سن يا غلطده يا غلط سن كه بو زمانده وفا يوقدر مراد بوندن مرشد ايله اولان معاهده
وارنوك جوابني نقدير در چون چشم تو دل مي برد از كوشه نشينان چون سنك كوزك
كوكل الور كوشه نشين لردن دنبال تو بودن كنه از جانب ما نيست سنك ارده جه
اولمق كناهي بزم جانبمزدن دكلدر مراد بودر كه نظر شيخ چونكه كوشه نشين اولاه
صوفيلرك كوكلن آلور ضروري انوك جزبه سي ايله اكا ارده جه كيدر لر بو بونلره كناه
عد اولنمز **بيت** بجو دره نيست دركوي تو مشتاقان شيدارا . خم زلفت بقلاب
محبت مي كشد مارا . باز اي كه بي روي تواي شمع دل فروز كرد وكل سنك يوزك سز
اي كوكل نورلندرجي شمع دربزم حريفان اثر نور و صفا نيست مصاحبلر صحبتنده
نور و صفا اثري يوقدر مراد سز ايدن مرشد خطابدر كه اول حاضر اولميجق ضوء قنديل
صحبتنده نور و صفا اثري اولمز كه پير مغان مرشد من سندم چه تفاوت اكر پير مغان
هم مرشدم اولدي ايسه نه تفاوت وار يعني تفاوت يوقدر زيرا در هيچ سري نيست
كه سر خدا نيست هيچ بر باش يوقدر كه انده الله دن بر راز يوقدر يعني هر سرده
الله دن بر سر واردر مراد بونده پير مغاندن شول شيخدر كه انده حرارت اولا علم و فضل
يوق ايسه وجي لاجرم انوك ايله شيخ فاضل اور تسنده زيرا هر سرده سر حق وار در
بيت از عرش تا بفرش اكر بنكري بعقال در هيچ ذره نيست كه سري عجب نيست
كفتي بر حور شبد كه من چشمه نورم دعبش كنش قند بر چشمه نور واننده بر نه كانا كه
سزاوار شمانيست بيلور لر اولور لر كه شها لايقي دكولدر مراد بودر كه نور الهي
نسبت شمس شها دينه لكري كوچك بلدنه قدر دكلدر تمام رغبت ان افزوكر جليل است

است غريبلره بنمارو كر جليل افريد ير جانا مكر اين قاعده در شهر شما نيست
اي دلبر مكر سزك شهر كزده بو قدر مراد بودر كه غريبلره احسان والتفات اولمز وعنده
شكايتدر **شعر** لم يبق في الدنيا غريب كريم يرتجي منه النوال ولا مليح يعشق عاشق
چه كند كر نخورد تير ملامت عاشق تيلسون تا حبيب ملامت اوقني با هيچ دكلدر
سپر تير قضا نيست هيچ بر آدم اوله تير قضا قلقاني يوقدر در صومعه زاهد و در
خلوت عابد زاهدك صومعه سنده و عابدك خلوتنده جز كوشه ابروي تو محراب
دعا نيست سنك قاشنك كوشه سندن غيري محراب دعا يوقدر مراد ابرودن رمز
الهي وبروز خفي در لاجرم زاهد حسنك اولاني صومعه سنده و صوفي عاشق
خلوتخانه سنده آني دعايه محراب ايدينوب اكه متوجه لردر اي چنك فروبرده بمجون دل
حافظ ايچنه سن طالدرش كمسه حافظك بوركه قانه فكرت مكر ز غيرت قرآن خدا نيست
مكرك الله تعالى قرآنيه غيرتندن بو قدر مراد بودر كه حافظك قلبي محل قرآندر انوك بحه طالور
ال اور ن قرآن غيرتندن غافل اولمق كرك **وله ايضا** روشن از پرتو رويت نظري
نيست كه نيست سنك يوزك پرتوندن روشن بر نظر يوقدر كه يوقدر يعني سنك يوزك
پرتوندن روشن دكلدر بر نظر يوقدر منت خاك درت بر بصري نيست كه نيست
سنك قپوك طپراغي منتي بر بصر اوزره يوقدر كه يوقدر يعني بر بصر يوقدر كه سنك قپوك
طپراغي منتي انك اوزرنه كه اولميه مراد بوندن حضرت حق هر نظره نور و هر عيني
عينه كحل وجلا ويردكنك شكر ايتمك ارشاددر ناظر روي تو صاحب نظرانند اري
سنك يوزك ناظري اولانلر صاحب نظرلردر بلي سر كيسوي تو در هيچ سري نيست كه نيست
سنك زلفك سوداسي هيچ بر باشنده يوقدر كه يوقدر يعني هيچ بر باش يوقدر كه

ودنياسكه

شرح ايكي كوكل بلدر در زكوة
صحبت ايدر اشك اوله ايدر ايل حج

سر نشيبه سودا نام عشق ساده
نشيبه اولدي دودة عشق ادا نيست

سنینک زلفینک سوداسی اننده اولیه مراد که ذات حقه ناظر و طالب اولان اهل نظر
اولانلردر که حقی باطلدن فرق ایدرلر اما هر کمسنینک عیبی یوقتینک سوداسینده در کمی
بعض مخفی و بعض مصیبدر اشک من گر ز غمت سرخ بر آید چه عجب بنم کوزم یاشی
اگر سنینک غمکدن قزلچوق نه عجب خجل از کرده خود پرده دری نیست که نیست
کنده عملندن سزمسار بر پرده یرتیجی یوقدر که یوقدر یعنی هر کمسه که بر دسنی یرتوب آچیله
و احوالی منکشف اولا کنده عملندن ناشرمند دکل یوقدر مراد بودر که هر کسنینک عصیانی
و عبادتنده نقصانی موزتدر پرده یرتوب احوالی اچیلسه خجالت ظاهر اولور یعنی کوزنم
یاشینک حمرتی وجی اول خجالتندندر دیو اظهار تحزن ایدر و چون بو حالده غم واردر حضرتینه
خرمان یوقدر یوقدر دیو تسلیت قیلور ایدر رباعی می خوردن و گرد نیکوان گردیدن
به زانکه بزرق زاهدی ورزیدن گوینده بهشت کس خود آهد بدن آب چنجم
که برو منت خاک ور فست گوزم یاشی که اونک اوززنده سنینک قپوک طوپراغی یعنی
وار در زیر صد منت او خاک دری نیست که نیست اونک یوزمنتی التنده اولیه
مراد بودر که هر ریده کوکریان که حضرت حق قپوسندن اکاکل حاصل اولا هر قپواکا
محتاج اولور تا ابدا من ننشینند ز نسیمت گردی تا انکه اشکنه انکنه قوغنچه بل درن
بر بوز سیل چیز از نظرم رهگذری نیست که نیست قالغی سیل بنم نظرمدن
بر یول اوغراغی یوقدر که یوقدر یعنی بر یول اوغرنی یوقدر که اندن سیل قلمق اولمیه
مراد بودر که ستر عصیانم و تسکین طغیانم ایچون اغلرم تاکه درکاه حقه اندن غبار
ربه نازکانرا سوزی عشق حرام است حرام تا ذکره عشق سوزی حرامدر حرام
که بهار کام در آن رهگذری نیست که نیست که تا دمدن اول یولده بر خطر یوقدر یعنی

یعنی برادم یوقدر که اندن بر خطر اولیه مراد بودر که سفر عشق الهی ایدن حقا کش
اولوب زحمت ریاضت احتبار اتمک گرک بیت کسی که راه رود زحمت
احتبار کند توم فنا را نه سفر را اگر جا نوازی گرد تا دم از نام سر زلف تو مرجان زنند
سنینک زلفینک اوجینک شامنده هر بیرده نفس اورمیه یعنی اندن سوز سویلمیه باجیبا
گفت و شنید بم سخن جا نیست که نیست صبا ایله غم دالشیم و سوزم و سوزم اوم
اولمیه مراد بودر که هر کیمکه اسرار حقو تبدن یعنی هر سرینه یعنی اهل و نا اهل
اوکنده رازاچه انکه ایله جدل و بحث ایدوب نهی ایدرم مصلحت نیست که از پرده
برون آید راز حکمت دکلدر که پردن طشره چیغه راز ورنه در مجلس رندان
خبری نیست که نیست یعنی رندلر مجلسنده بر خبر یوقدر که یوقدر یعنی بر خبر
یوقدر که رند مجلسنده اولمیه مراد بودر که رندلر یعنی مخلصلر حقایق سترینی و دقایق
طریقتی و مراتب ولایتی و اسرار غیب هویتی بیلورلر انلرنک مجلسنده بونلر معلوم
لکن افشای راز مزموم در ایکنچون سویلمزلر من از بنی طالع ستوریده بر نجم ورنه
ملک بو شوریده طالعدن انجمنم تخته بهره منداز سر کوت دگری نیست که نیست تفصیلا
سنینک محلک باشندن بر غیر یوقدر که یوقدر یعنی بر غیر یوقدر که سنینک درکاهکدن
نصیبی اولمیه مراد بودر که حضرت حقنی مجیب الدعواتدر هر کمکه درکاهیه کله
محروم کیند سز بنم حاجتم روا اولمدوغی طالعمک شیامتندن و استعدادک
قصوری ندر از صبای لب شیرین توای چشمه نوش سنینک طتلو دوداغک
خجالتندن طتلو چشمه غرق آب و عرق اکنونه سکری نیست که نیست صنوبه وتره
غرق ستغری بر سکر یوقدر که یوقدر یعنی بر سکر یوقدر که صنوبه وتره غرق اولمیه

مراد لبي كثير بيندن كلامي الهي دركه معدن لذتدن صادر ونازل اولمشدر
هر كلام لذيذ وبليغ انك حجابيدن عرق عرق واب دور ودر بحر حجالنده مستغرق **بيت**
ميبرنيست عرق انرا نظر حذا فرمود از ان نا تو بسوره نه من دل شده از دست
تو خون نبين جكرم يا لكوزين عاشق كم سنك الكده جكري قانلودر كوزم كز غم عشق
تو بر خوان جكري يا نيست كه نيست كه سنك عشقك غمندن پر خون اولمیه مراد بودر كه
هر تكه پاره عاشقدر اكا دل داده وصادقدر جكر پر خون واكنده ونفس مراد جان
زنده اولمق اكدر **قطعه** ندانم هیچ کس در عهد حسنت که با دل باشد الای بعبارتی
كه جيني كشت ٤ دوست بديد اكر دوستانك ده بشارت سير در باديه عشق
تو روباه شود ارسلان سنك عشقك صحراسنده دلكودر ازين راه وردي خطرى
نيست كه نيست كه بو يولدن كه انده پر خطر بو قدر كه بو قدر يعني خطر بو قدر كه
بولنده اولميه مراد بودر طريق عشق خطرناك ايدوكن بيان ايدر كه بوندن نيجه خير زيان
روباه ناتوان اولور **بيت** عجا سهل ميندا طريق عشق عرياني كفته درين
هر كله كم من عشاق از وجود اين قدرم نام ونشان هست كه هست بنم وجو
دمدن بو قدر نام ونشان واردر لكن از ضعف در انجا اثري يا نيست كه نيست لكن
ضعفدن انده بر اثر يوق قدر كه بو قدر يعني ضعفمندن بر اثر بو قدر كه انده اولميه
بوبذن عبادت جهتندن ضعيفي كاكده اولوب طاعتدن نقصانده حكايتدر
عبراز بن نكته كه حافظ زتو نا خشنودست بو نكتهدن غيري كه حافظ سندن خشنودر
وكلدر در سراپاى وجودت هنري يا نيست كه نيست باشي اياغه سنك وجودكده
بر هنر بو قدر كه سندن اولميه مراد بوندن نقشنده خطابدر كه كمالاتك چوقدر اما روحم

امارتوحه موافق وكلسن اول جهتدن سندن بنم رضام يوقدر دير **وله ايضا**
نظري پير مغان موجبت عيشش موجبت تكثري وطربست پير مغان
نظري عيشك وشنلكك موجبدر روضه ميكده را آب زهوايي محبت ميخانه
باغچه سنك اب وهواسي واردر مراد پير مغاندن بنجه كره معلوم اولان شوق
وحرارتده اولان مرشددر لاجرم انك نظري عيشش عبادت وفرح اخرت موجبيدر
وميخانه دن مراد خانقاه وعبادتخانه دركه انده كيفيت عبادت حاصل اولور
لاجرم اول باغچه ده عجب اب وهواسي واردركه روضه صفاديري سرا بابك كرم در
قدم اولابست اهل كرمك باغچه انوك قدمنده اولا يد غير ازين شرح وبيان
جرأت وتركادبست بوندن غيري شرح وبيان جرأت در وترك ادبدر مراد
اهل كرمدن ايلك صاحبي اولانلردر لاجرم انلرك باغچه بر حالت قدمنده اولق
اولیدر مراتب معنويه ودرجات اخروية تحصيل ايدولر بوندن غيري شرح و
بيان ششجك مراتب ومقاماتده وكيفيت وحالاتده در سو يلمك حد مزدن خارج
قصه جنت واو از بيت المعمور جنت قصه سي وبيت المعمور اوازه سي غير هدر
شرح از جلوه جهانه زبيت الغيبست اوزم اوي كونخانه سنك جلوه سي
شرحي در مراد بودر كه بيت الغيب كه دنيا در بوكده نيجه درلو تلذذ وذوات
واردر وجهانه زعدن مراد كيفيت الهي ايله متكيف اولانلرك مقامیدركه انده
اولانلرك حركات غريبه سي اولور حافظ آنكه عاطرها باده لعلي طلبيد بزم جوش
فقولده عاطر منتقل منسوب يعني لعل رنك شرابدر هممسك اندر طلب نغره
وجذب وذهبست حبيبيس كو نش طلبنده والتون چكمكده درلر

بودرکه بزم خاطرمز حضرت حق جانبندن فوز دونر کیفیت عشق الهی ویلر
اما اهل دنیا سیم وزر ویرر ابیت گرچه شاه وی سیم وزرداری زنبور دکه
جمله بگذاری در ازل بر سر هر کس قلمی رفت خویش ازلده هرکسنک باشنه
او وزره بر قلم کتمشدر ساکت اول کعبه و بتکده و جنت و دوزخ سببدر ابیت
کعبه و بتخانه و جنت و جهنم سبب ظاهردر مراد بونلر مؤثر حقیقی تقدیر الهیدر
باقی اسباب سبب صوریلردر دیکدر کنج بیمار ستبر نشو و فقه نخوان و خفته
بلا ننز میسر اولمز فقه ادیبه دولت مصطفوی راطلبی بولهب است مصطفوی
منسوب دولته ابولهب دولتی وار در یعنی رسول الله عم دولته ابولهب طالب
و مزاحم درمراد بودرکه هر نسنکک بر ضدی وضدتی بولنور بیت چون دشمن
چه کند گر نکشد طالب دوست کنج ومار وگل وخار وغم وشادی بهمند گوهر پاک
بود جوهر حشمت نه باصل ونسبست عمله دوش عظمت اصل ونسب ایله
دکلدر مرادکه دنیاده اگرچه اصل ونسب اعتباری ایله عظمت اولور لکن فاذا نفخ
فی الصور فلا انساب بینهم حسبنجه آخرتده اصل ونسب یوقدر اعتباری
بوقدر اعتبار عمل وطاعتدر دلا حافظ بهمین رای بتوفیق خدای حافظک کوکلی
بو فکر ایله الله تعالی توفیق ایله جاودان سعی کنان روز وشب اند طلب است ابدجه
سعی ایدجکیچه وکندز طلب چنیده مراد بونده طلبده علی الدوام سعیه ترغیب در بیت
بکوش تا بکف آری کلید گنج وجود که بی طلب نتوان یافت گوهر مقصود وله
القافیه خم زلف تو دام کفر ودینست سنک زلفک بو کوکلی کفر ودین اغی زکارستانه
تو یک شمه اینست سنک کارخانه لکدن بر شمه بودر مراد خم زلفدر لطیفه والسنار غیب

غیب هو ستیدر کیم اندن اهل کفر واهل اسلام گرفتار در صنع الهی دن بر شمه
بودر کفر ودین در طریق اوبیان وحده لاشریک له کوبیان نبات معجز عجیبت
لیکن سنک لبلرک معجز عیسی در اما طریق حلقه ات حبل المتین است
سنک صاچک سوزی حبل المتین یعنی محکم ایبدر مراد کلام الهی احیای قلب ایدوکن
بیان ایدر بدان چشم سیه صد آفرین باد اول غمزه کوزه یوز آفرین اولسون که در عاشق
کشتی سحر آفرین است که عاشق ولیکلده سحر ایدجی در مراد عین الهی حسب
تأثیری اولوب بنیچه عاشقلرین هلاک ایدوکن بیان ایدر بیت فدای چشم تو صد جان
دل که در شوخی هزار شعبده از عین و دلبری دانند عجب علمیست علم هیئت
عشق عجب علمدر هیئت عشق علمی که چرخ هشتمین هفتم زمین است که سنک
نجی فلک یدنجی یر در مراد مرتبه عشقک علوی بیان ایدر که فلک ثامن الکا نسبت یدنجی یر کبیدر
الحقدر تو بیداری گویند ورفت جان بر دم سن جانور سن که بیره مز سو بلیجی اولدی
وجان قوتردی حسابنی باکرام الکاتبین است که انک حسابه کرام الکاتبین
ایله درمراد بونده ایدوکن بیان ایدر که بیرمز موت لحوق ایله حلاص بولمز لر اندکلری عمل وان علیکم
لحافظین کراما کاتبین یعلمون ما تفعلون موجبنجه کراما کاتبین دفترنده مکتوبدر
یوم جزاده حساب اولنور از چشم شوخ تو جان چون توان برد سنک شوخ کوزکده
بنیچه قان قورتر مق اولور که دائم با کمان اندر کمین است که دائم یای ایله پیسو دور
مراد عین الله ناظره الینا حسبنجه نظر حقدن احتفا ممکن دکل ایدوکن و موتدن
حلاصه چاره یوق ایدوکن بیان ایدر مشو حافظ کمند زلفش ایمن اوله حافظ فقط
انک زلفی مکرندن ایمین که دل برد و کنون در بند دین است که کوکلی الدی شمدی

الذي شهدي دين قبيدنده در مراد بودركه بذن مكر آكهيدن ايمن اولمه تنبيه دركه
ولا يأمن مكر الله الا القوم الخاسرون بعض نسخه ده مخلص بيتي بويله واقع اولمش
جام عشق بي نوشيد حافظ قدحنده شراب اشدي حافظ مدام مست
زنده وسنى ازنيست مدام انوك مستلكي وزنده لكي بوندندر وبعض نسخه ده بويله
واقع اولمش بجاي كنش چو حافظ نازنش اي دل جان چك حافظ كبي نازنيناي كوكل
كه نازنازنينان نازنينم است كه نازنين از نازي نازنين دربعني كوزلك نازني
كوزلر **شعر** يقبل القلب غنجك كوفاك كل ما يفعل المليح مليح **وله ايضا** روزه
يكسو شد و عيد آمد و دلها برخاست اوروج بر جانبه اولدي وبيرام كلدي
وكوكللر قالقدي مي زميخانه بجوش آمد و مي بايد خواست شراب ميخانه دن جوشه كلدي
كركدر ديمكدر مراد بوندن ساقيا ساقيا آمدن عيد مبارك باد وكندن
ولا حقا ساقي بيار باده كه ماه صيام رفت ديد كنده مراد اولان كبي دركه
رمضانده مشايخ وزهاد خلوت واعتكافده اولوب مريد عاشق وسالك
صادق محجوب ومهجور وارشاد وشوقدن دور ايدي چون صوم بر طرف اولدي
كوكللر قالقوب قربوب وشراب عشق الهي جانفزايدن جوشه كلوب اول
شرابي ايچمك زماني اولدي **رباعي** عاقل كه دو چشم عاقبت بين دارد مي خوردن
ومست جفتن اين دارد تا من زغم بدست برخواهم داشت تلخي كه مزاج جان
شيرين دارد نوبت زهد فروشاي كران جان بكذشت زهد صاتيجي جانيني
تغبل ازنوبتي كچدي وقت وشادي وطرب كردن رندان برخواست اندلركه
شاد يلغي وشنلكي وقتي دوريدي مراد بودركه زاهد جسك خلقه زهد صاتوب

صاتوب وكنده وبي خلوت نشين وعابده كوسترنلرك مدتي كچوب مخلص اولانلرك
شوق وذوق ايله عبادت ايدجك زماني كلدي ديمكدر چه ملامت رسد انراكه
چو ما باده خورد طعن ابر شوراكاكه بر چلبين شراب ابجر ابن عيبت ونه ابن
بي خبري ونه خطاست بو عيب دكلدر دكلدر وبي خبرلك دكلدر باده نوش
كه درو هيچ رياي نبود بر شراب ايچي انده هيچ ريا اولميه بهتر از زهد فروشي
كه درو روي وريا يست يكركيدر اول زهد صاتجيدن كه انده يوزبله اولا
مراد مرآيه مهردكلو كمسيه ريا ايله عمل كوسترمسه اول دكلو كمسه معبود ايدر
رباعي مي بخوري طعن مزن مستانرا اكر توبه دهد خدا توبه كنم يزدانرا تو غره بدان
مشو كه مي مي نخوري صد كار كني كه مي غلام است انرا اما نه مزآن نعافيم
ونه مرانه ريابز نعاق ارنلري دكولز وريا ارنلري دكولز وانكه او عالم سرشت
ببرين خال كواست اولكك عالم سر دربو خاله شاهد در مراد كندونك اصلاحن
بيايندر در فرض ابرزد بكذاريم ونكبس بركنيم الحاصل فرض ادا ايدرز وكمسه يه ايرمز
انمزز وانچه كويندر ولينست نكويم رواست ايدكه و ببر رجا ببرز دكلدر جايزدر
دمز مراد كندنك حسن حالني بيايندر چه شود كر چو مي و تو كرد وباهم باد خوريم بناولا
اكربن وسن اكيمز شراب ايچوب باد از خون رزانيست نه از خون شماست
شراب اوزم اوزم چوبغاري قانندر سكز قانكزدن دكلدر مراد شراب حق
عبد دكلدر حق عبد جرمنده بوندن اشد در ديمكدر و في الحقيقه مراد شراب عشق
الهي كمسنه كه حقني دكلدر ديمكدر **رباعي** بنكركه زهي چه عيش بي افزايد ورد دختر
زجيفاهاي زاهد بي كرچه حرام وليكن مال تونيست نام كه قراي بتهاي خوش نابد

این نه عیبست کز بن عیب خلل خواهد یافت بو عیب دکلدر که بوندن خلل
بولمق اولا و ربود عیب چه شد مردم بی عیب کجاست اگر عیب ایسه بولدیغی
عیبدر کنی فتنده ه درمراد شراب عشق نوش ایدوب کار دنیایه فراموش
ایتمکدر عیب ایسه خلل و ضرر کلور عیب دکولدر واگر اویله عیب ایسه دخی
معذوردر وعفو کرک عیبدن آزاده اولمز **بیت** عیب من منکر و با عیب مرا طعن مزن
همه موجود دیده آنند که بی عیب خداست حافظ از چون و چرا بکذر و می نوش دمی
ای حافظ نه و نیچوندن کچ و شراب ایچ ایردم سن دخی کش چه مجال سخن چون و چراست
ایتمکلکی فتنده نه نه و نیچون سوزی مجالی یوقدر مراد الابال علما بفعل حسبنجه
حضرت خدا عنزا شدن مجال یوقدر پس قضایه رضا ویروب سکوت کرکدر **وله**
ایضاً دلم ملال گرفت از جهان و هرچه درو است کوکلم ملال دوندی یعنی بکرمندی
جهاندن و هرنه که اندهدر درون خاطر من کسی نکنجد الا دوست بنم خاطرم ایچونه
که صغمز الا دوست مراد کندو یکه ماسوی اللهدن اعراض ایدر و قلبنده حقدن غیری
اولمدوغن بیان ایدر که بو حال عاشق صادق حالیدر اگر ز گلشن وصلت بهار سد بوئی
اگر سنک وصلک گلشندن بزه ابر شور بر قعقو دلم چو غنچه نکنجد شادی اندر پوست
کوکلم غنچه کبی صغمز دریه مراد بودر که عاشق کمال فرحی وصل ده دوشدیدر پس
تکبیلا ناسوا علی مافاتکم ولا تفرحوا بما اتیکم مفهومنجه مال و جاه مدن شاد اولمق کرک
زیرا اندیه بقا در حصولی جنعنده الدرک افتراقن ملاحظه ایتمک کرک **بیت** بر مراد
شادی کردی در جهان از فراق اندیشه کن آن زمان نصیحت من دیوانه در طریق
عشق بن دیوانه نک نصیحت عشقی طریقنده همان حکایت دیوانه کیدر و سنک و سبو

سبوست همان دلو و دانش و دستی حکایتی مراد بودر که دیوانه طاش ایله
وسبو نیجه در بن دیوانه دخی نصیحتی شویله صیبوب خراب ایدرم بکوبن آه خلوت
نشین که عیب مکن وای زاهد خلوت نشینه عیبلی یعنی بزی ازانکه
گوشه محراب رحم ابروست انونکیچون که بزم محرابمز گوشه سی قاش یوکلی در
مراد بودر که بزوم توجهمز وجه جمیلدن ظهور حقیه بودر دیمکدر میان کعبه و بتخانه هیچ
فرقی نیست کعبه و بتخانه اورته سنده هیچ فرقی یوقدر هر طرف که نظر ایتکی
برابر دوست هر طرفه که نظر ایدرسن دوست مقابلیدر مراد بودر که عبادتوه توجه
ایتسک فاینما تولوا فثم وجه الله حسبنجه حق تعالی بخاطره سید قلندری نه بر بهشت
و سوددیا ابرو قلندرلک صقل و بیوق و قاش ایله دکلدر بلکه برر جمله ماسوی ترک
ایتمکدر ستدکم و بیر کذشتن نه بر سر مو در قلندری مهلست قبل باشنده صچی
قلندر تکده ایسه اندر چو حافظ انکه زسر بکذر قلندر اوست حافظکی اوکه باشندن
بکر قلندر اولور مراد بودر که عالمکه ماسوی الله در جمله دن بری کیند و وجود کیدر
قلندر حقیقی اولدر که اندن کچه **بیت** میا بلاف بکویه بسیر کذشت بهلو آنك
آنست که آواز سر بکذشت **وله ایضاً** حدیث سرو بکم پیش قامت اودست
سروسر بن سویلمک دوست قامتی اوکنده که سربلندی سروسهی ز قامت
اودست که سروسهینک سربلندلکی انوک قامتی در مراد بودر که علو مرتبه التهیه نسبت
اجلی اولانکدن علو بیستد ر لاجرم انکر مقابله سنده بونلری دکری بعفودر
جون جیبی عالی اولانکر که خالقی اولدر و مخلوقک خالقه نه نسبتی واردر که مقابله سنده
مذکور خیال قامت سروش نمیکنم زان رد الگا سروقامتی خیالن انکزم اول یوزدن

که سرو اکرچه بلندست قامتش خود روست   که سرو اکرچه بوچه در آنکه کند دون
بتنجي در مراد حضرت حق تعالیکه واجب الوجود بتنشی ذاته وجوده موجبنجه وجودي
غیردن دکل ایدکه بیاند رخیال قامت سروش مقیم دو دیده عاست انک سرو قامتنجه
خیالي بزم کوزمزده مقیم در زانکه سرو سهي را مقام بر لب جوست ایکنجون که سرو آهي
معنای ارماق کناریدر مراد بودر که علو الهمة من الایمان حسبنجه هر که عالی اولوب کریه
وزاري ایله مقام بلند باري استینه رب اعلی انوک علیتینه تجلی ایدر بیت سرو لب
دوست قدش و آنه مرا بیده لب جوي لب جوي جوست صبا ز زلف و خط و
خال او چند صبا ایکه زلفی و خط خالدن برچه سوز بمنکه کفت از آنست
کین چنین خوش بوست مسک دیدي ایکنجون بو جلین خوش فقط لو در فراز بدر منبر کله
خطیبست لیکن کیس بدر منیرتک بو فروسنده برخط وار در اینک نوا قد انکه
ملالست با ند آمد انکه ملالست با خم ابروست بلز اول هلال میلدر رجیبه
قاشی بو کلبي میدر مراد صنع حقک غرایبن بیایز که حبیدر منیر کبي یوزا اوزره بابلدر منیر که
یوزي اوزره خط وار در که کمسه اول قطي محقق بلز هلال میدر رجیبه قاشی میدر
بیت اي یوزي اوزره کورنن خط قاشی کمسه بلز هلال میدر یا قاشی هزار
جان کراي بذاي انکه تنش بیک جان با کرم اوکمسنک بذاسي اولسون که بد بي
فتاده در خم چوکان زلف او چون کوست دشمنش اولانک زلف چوکانی بو کلمند
طوب کبي مراد بودر که هر کمکه تنی غضب حضرت وار آدت حضرت حق اوکنده طوب
کبي فلک چوکان ارادت منیجه دو قوز سه مطاوعت ایدوب اوکنجه کیده بیک جانی
باکرم اکا فدا اولسون بیت کوي انکه راست ویه نقصان بو دبیتش چو

چوکان ششه او غلطان بود تواند دهانش طلب کام دل اکر جویي سن اغزدن
اسنه کوکل مرادن اکر استرسک چو حافظ از بي چشمش مرد که عربده
خوست حافظ کبي کوزی اردنجه خنکل اسیجي بعفض شبک ایدیجی در مراد کلام
الهمدن فهم مراد انسانندر عین الله فهمي وادراک ذات مشکل در ایکنجون رسول
الله علیه السلام بیورر تفکروا في الاء الله ولا تتفکروا في ذات الله بیت افتابک نورني
هر بیردن کورمک سهل در ذاتني کورمک دلرسک قماشور هم دونار ولة ایضاً سخن
شناس نه دلبرا خطا اینجاست سوز اکلر دکل سن ای دلبر بونده خطادر چو بشنوی
سخن اهل دل مکو که خطاست چون اشیدسن اهل سوزینه دیه
خطادر مراد اهل دلدن اصحاب طریقتدر که بونلر اصطلاح مبني و بطریق المجاز سوز
سویلرکنده و خطالری بلمز ر خواجه حافظ انلره لطف و جهي ایله بو بیتده پند ایلر
بیت اصطلاحات عارفان در یاب تا بیابي تو ذوقي از هر باب سرم بدبيني و عفي
فرونمي آید باتشم دنیایه اخرته اشغله کاتر یعني دنیایه و اخرته باشم اندرمزم تبارک الله
ازین فتنها که در سر ماست آفرین بو فتنه لره که سزم باشمده پس طلبیمز مطلوبم
حضرت حق تعالی در اندن ماعدا به تنزل ایله د راي نم بیت سوداي نیست در دو
بیم سر بلندیم او راجز تو هیچ فرو من نمایدم در اندرون من خسته دل ندانم کیست
بن خسته دلک اچنده نه وار بلمزن من خموشم وار در فغان و در غوغاست که بن
ساکتن اول افغان و غوغاده مراد بونده درو عقده عشق الهي و شوق نامتناهي
واردر که اول متصل ذکر قلبي ایدوب تکلم دنیا زده در دیمکدر بیت حدیث عشق
تو پیدا ای کنم بیره خلوت و لیکن شنو توبا کریه کرد غا آزي دلم زبرده برون شد کجایی

ای مطرب کوکلم پرده دن جیقدی فتنه سین ای مطرب بنال ای که ازین پرده
کار ما بنواست ایکلمه نیزجك که بو پرده دن بزم ایشمز نوا ایله در مراد مطرب دن
فیض ایرشدرب شوق ویرنز چون جنون عشق غالب اولوب قلبمزده بر نوب
ایکی انتظام احوال مطرب هیئت کلکلر ایلر اولور بیت خدای است بهد نوای ولی
زمان بر اهل روی زمین نغمه نخاید • مرا بکار جهان هرکز التفات نبود بنم جهان
اینغنه هرکز التفاتم یوق ایدی رخ تو در نظر من چنین خوشش آراست سنك یکا عكل
بنم نظرمده بو بلا خوشش تزیبن اندی مراد بودر که جهانك کارنه التفات اتمز ایدم
اما بونده مشاهده روح ایله پرتوی که اولدوغیچون انك کارینه بکا مزتن قلدی که الدنیا
مزرعة الاخرة جهتیچون تحصیل ثواب و وصول الی الله انك اولدوغی اجلدن اکا اشتغ ل
واعتبار ایدم تحم زخیالی که بی بزم شبها یاغدم سر قبالدن که بیشور ورم کیجه لر خماردی
شبه دارم شرابخانه کجااست دون کیجه بکا شراب وار در شراب روی قنده در مراد بودر که
عالم الهیده ظلمت کبی عدمده ایدم انده شراب عشق الهی نوش ایدوب بو جهانه کلدم
اول دون کیجه که شراب خماری بنده در خال دفع خمار ایچون بکا لازمدر که شراب اول قیتغی
خانقاه ایچنده کلور دستم بیم چنین که صومعه آلوده شد زخون دلم بویله که خانقاه
ملوث اولدی بنم کوکلم قاندن کرم بباده بشوید حق بدست شماست اکر شراب ایله
یور سکز حق سزکدر الکوز ده مراد بودر که خانقاهده قان اغلیوب انی ملوث
ایلیوب تطهیره حاجت اولوب مظهر اسنرم اکر اهل خانقاه شراب عشق الهی
ایله پاك ایدرلر سه حق انکس الندهدر ازان بدیر مغانم عزیز میدارند اکیچون دیر
مغانده بنی عزیز دوتر که اتشی که نمیرد همیشه در دل ماست که بر اودکه سونمز

بنم همیشه بزم کوکلمز در مراد دیر مغاندن خانقاه در که حرارت بر بدیر الوك
اتشی شوقی سونمز اول انده عزیز و محترم درچه ساز نبود که ببواخت دوش این
مطرب نه ساز ایدیکی خوب جلدی دون کیجه بو مطرب که رفت عمر و دماغم
هنوز پر سود است که کندی عمر دماغم هنوز پر سودا در مراد بودر که عالم الهیده
صفت کلام سمع جان الست بربکم ندا ایلمکس سنی ایشد روی خالیا بیر اولدم
دماغم اول اوازدن پر سودادر ولکیکن نداسی بله پرنوادر رباعی کوش من کیم
خبر شنید اول جان از و یافت شوق الت سان هیچ بلبل ندانداند آن دستان
هیچ مطرب ندارد آن آواز نوای عشق نوو دوشم در اندرون وارند سنك
عشقك نداسن دون کیجه بنم اجه ویر دیلر فضای سینۀ حافظ هنوز پر زصد است
حافظك سینه سی صدالنه هنوز پر در صداون مراد بونده بیت سابقده اولان کیبیده
بعض نسخه ده تخلص بنی بو یله واقع اولمش از آن زمان که بجا فظ رسید صوت
حبیب اول زماندن که حافظه ایرشدی حبیب صوتی فضای سینه م شوقم
هنوز پر زصد است سینم صدالنه شوقندن هنوز صداون طلودر مراد همه کوبینك
دلالتی اظهردر

حرف التاء درد ما رانیست درمان الغیاث

بزم دردمزه
بو قدر درمان مدد هجر ما رانیست پایان الغیاث بزم هجرمز بو قدر
نهایت مدد مراد بو نتن درد الهی قابل علاج طبیب دکل ایدکندن شکایت و اینتنا
و فراق حکایت بولمدوغیچون حکایتدر بیت ال یوزه دوتوب جمع جانان الندن
الغیاث • با که کون کوستر میں فنات الندن الغیاث • دین و دل بردند و قصد
جانان کنند وبنی دکوکلی الدیلر جان قصدین ایدرلر الغیاث از جور خوبان الغیاث

هدو محبوب کرک جو ربندن مدد مراد بوندن محبوب مجازی نسنجه قیلوب ایدوب قننه خلق
ویرب جانبه عذاب اخرته کرفتار ایدوب هلاک ابدی یه موءتی اولد غندن استغاثه ور
دیو طائفه دن اجتناب ارشاد در بیت هرکه در پیش بتان سجده کند در خلوت
لاف ایمان زدنش در سر بازار چه سود در بهای بوسهٔ جانه طلب بر بوسه بها سند
بو مصراع شرح ده بوندر
بر جانی طلب میکنند این دلستانان الغیاث ایدر ربو کوکل الجیلر مدد
مراد بوندن بوسه مقدمه فاده جانه عذاب اولدوغندن شکایتدر بیت ازنیه
لعل تو در امت بوسه التماس جان تمنای دکر دارد علی هذا القیاس خون ماخور
ند این کافر دلان نه بزم قائمز احدیلر بو کافر قبلهلر ای مسلمانان چه درمان الغیاث
ای مسلمانلر نه درمان مدد مراد بوندن انکرک قاتی مال اولوب باعث فنا اولدقلرندن
استمداد در بیت اباد نشد دل که خراب بیکرانت بندروی بیر آن آفت صاحب نظرانه
سندن شیخ سعدی در آن بیان انشد ربوبیده بیت خراب کندش شاهد شوخ
شیخ سعدی خانه مهر بر وخانه اباد کردن ثمره وکافر دل اولانلردن خلاص
دیمانی دنیا دوستیوب عمل اخرته اشتغال کرک والا فنا آمده دلبر هند منده ایدم
دیمک چولیه مقبول اولمز بیت در قیامت اکر از حاصل دنیا پرسند کویم اره روزکه
در خدمت جانان بودم داد سکینان بده ای روز وصل مسکینلر دادینی ویر
وصل کونی از شب یلدای هجران الغیاث هجرانک اوزون کیجه سندن مدد مراد
هموم هجراندن کیجه اوزون کلدوکندن شکایت ایدوب وصلت الهی طلب قلمق در
قطعه ان اللیالی والایام کثیرة نطوی وتذهب بینها الاعمار فتقصار حقن
مع الهموم طویلة وطو الهن مع السرور قصار هر زمانه درد دیگری رسد
رسد هر زمانه بر دردی ایرشور شین غریب بیدل وجان الغیاث بو بورک زوجانیندن
مصاحبدن مدد مراد نفسندن کارده شکایتدر که قلب ایکی وجان وادر ایکی یوقدر
بر در لو بلالردن عقل ایرشور بیت ندیدم نفس اجون محرم نیکی بهر دیوار در دارم
شکایت هیچ حافظ روز شب بیهوشتن حافظ کبی کیجه وکندز بیخود کشته ام
سوزان وکریان الغیاث اولمشم یانجی واغلایجی مدد مراد عقل نفسن یانوب اغلیو
فراق دوستدن منفعل اولدوغن حکایتدر قطعه زار وزرد دم زدرد دوری
او ور دل روی زر دار دار دوزارتن عبث م تحنیف کشته بغم کل بغم حجنم
تحفته کشته نجار حرف لطیم سنز که از همه دلبران سنانی باج لابقدر کو
جمیع دلبردن الاسن باج که سه که بر سر همه خوبان کشوری چو من باج کمالک
خوبلری باشنی اوزره سن تاج کبی مراد علو حضرت حقی بیاندر دو چشم مست
تو آشوب جمله ترکستان سنک ایکی مست کوزک جمله ترکستان فتنه سیدر
بجبین زلف تو ماچین وهند داد خراج زلفک بو کلمه ماچین وهند وبر مشیدر
خراج مراد بر چشم مستدن عین ذاتدر وبر چشم مستدن بحر ور ذات الله کنت
کنزا مخفیا فاحببت ان اعرف فخلقت الخلق لاعرف جبینجه ترکستان
عالمی خلق ایدوب هر برشیی بر هوائیه مفتون قلد وغو بیاندر وچین زلفدن
مراد غیب هویتک تضاعف استاری در که استتار اسرار الکامن مبلدر
بیاض روی تو روشن آمد از رخ روز سنک یوزک بیاض روشن کندرکون بکا غند
سواد زلف تو تاریکتر ز ظلمت دیجه سنک زلفک سوداي قره کور قدر قره
کوکیجه ظلمتندن سراد تجلی جمال الهی ظهوری اظهر من الشمس ایدوکن وغیب

[illegible]

هویتت اخفی من کل خفی اید وکن بیانذر از بین مرض بحقیقت شفا کجا یابسم
بو مرضدن حقیقتده شفا قنده بولم که از تو درد دل من بمی رسد معلاج سندن
بنم کوکلم دردی ایرشمز علاجه مرلو مرض الهی به طبیب ظاهر دوا ایده میوب
رب شافی شفا انجنبه شفا انجنبه شفا بولنمدوغی بیانذر دهان تعکر تو داده
باب حضرت خبات سنک طارا غزک و بیرمشدر آب حیات لب چو قند تو برد از نبات
مصر رواج سنک قند کبی لبوک کیدرمشدر نبات مصردن رغبتی مراد کلام حق
لفظ کنم ایله آب حیات بی خلق ایدوب یا الکا صفت و حاجت خبات ویردوکی بیانذر
وکفا رحق الذا ولا ندن الذابد وکن بیانذر واحتمال در که خطاب رسول الله عم اولا
چرا همی سکنی جان من ز سنک دلی بنچون حدر سن بنوم سنک دل لکدن دل ضعیف
که حست اونازکی چو رجاج قلب ضعیفی که اول نازکلدن حرج کبی در مراد صفت
جلال و قهار ظهوری قلب ضعیفی کسر اندکن حکایت و طلب رُا قتدر جکونه بیته
بموی میان وبکشاد بنجه باغلمشدر بر قیل ایله بیل واچلمشدر بن چو قیل و سرونی
بسان کنبد عاج قیل کبی بن واوجه که قیل سکوکند قبه کبی در مراد غرابت صنع حقی
حقی بیانذر بعض نسخه‌ده بو بیت واقع اولمشدر خط تو خضر و دهان تو آب حیوان
اینست صفتک خضر اغزک آب حیوان اندر قد و سرو و میان تو مو و بر چون عاج
قد کسرو و بیلک قیل وسینک قیل سکوکی کبی یعنی بیاض در فتاده در سر حافظ
هوای چون تو شهی دوشمشدر حافظک باشنه سنک کبی شهک هوای
کمینه بنده خاک در تو بودی کاج اکسکلی سنوک قپوک طوپراغی قولی اولیدی
کاشکی مراد بونده حضرت حقک علو شانی زیاده ایکن کنده و سراهی انوک بحیی

سیجنی اولوب طلبنده اولدوغی استغراق ایدوب وکنده حقارتین یاد ایلیوب
واول درکاه حقی کبر اعتنک قولی اولمغی تمنی قدر حرف الحاء اگر بمذهب تو خون
عاشق مباح اگر سنک مذهبکده عاشقک قانی حلال ایسه صلاح ما همه آنست
کان نزاد تست صلاح بزه ایو اولدر که سکا ایو اولا مراد بونده اراده الله
کنده و سنک مرادی اولوب قضاء رضا تحمیلکی اندوکن ذکر در شعر الا مرمنک یا سنوالی
وبا ابلی اسرای الی من الدنیا و تا جنها سواد موی تو بنمود جاعل الظلمات سنک قلبک
قره لغنی کوستردی خالق ظلمات بیاض روی تو بکشود خالق الاصباح سنک یوزک
آغنی صبح یا رجی مراد حضرت حقک و جعل الظلمات حسبنجه و خالق الاصباح و جعل
اللیل سکنا موجبنجه خالق سواد و بیاض ایدوکن بیانذر لاجرم سواد زلف و بیاض
وجه انک جمله آثارندندر رباعی چون قدرت او منزه از نقصانست آوردن
خلق و بردنش نه نسبت بمن و تو و هر دو دو شوای عمود بر قدرت بر کمال
او یکسانست ز دیده ام شده یک چشمه در کنار روان کوزمدن اولمشدر
بر چشمه کنارنده روان که آشنا نکنند در میان او ملاح که یوزمک ایده مز
انکا و تسنده بکجی که یوزک اولور مراد مشاهده حق ابدی وحدت کنارنده
اولدوغی بیانذر که ملاح غافل انده یوزمکه قادر دکلدر لاجرم مشاهده حضرت
هر بی بصر و بصیرت وسعنده دکلدر بیت مقبل کسی بود که مطلع چشمش کند
بطلعت میمونش افتتاح لب چو آب حیات تواست قوت روح سنک ابحیات
کبی لبک ذره قوة جان وجود خاکی ما را از وست لذت راح بزم خاکه
منسوب وجودمزه اندندر شراب لذتی مراد کلام الهی آب حیات کبی

ممدّ حیات اولوب قوّهٔ روح وقوّهٔ تن ایدوکن واهل ذوق اولانلر اندن
شراب لذتن الدغن بیان ایدر **رباعی** می ده که دلم بنیش مرا مرهم اوست محنت
زدکان عشق را همدم اوست یعنی که بخوان این چند از قرآن زیراکه شراب
مکر علماء عالم اوست زچنک زلف کندت کسی نجات نیافت تسنکه کند
زلفکک بنجه سندن برکمسه خلاص بولمدی نه از کمانچهٔ ابروی ونیر چشم نجا
فاش یا یحو غمزندن وکوز اوقندن داخی نجات بولمدی مراد حضرت حقک قبضهٔ
قدرتندن وصفت قهرندن خلاص وفراره امکان یوقدر دیمکدر **قطعه**
اتفاق فوکرانیست که خوکم زنیزی هرچه رای تو دل ودیده بر آن متفق است
عقل باطل شمر دچشم تو هرخون که کند ظاهرا بیخبر از نکتهٔ العین حق است
کشتمش کشت بباطل غم هجر تو مراکفت باطل اینبود هرچه بتقدیر حق است
صلاح وتوبه وتقوی زما مجو هرکز یعنی نسجده صلاح وتقوی وتوبه مجوی
چیح از ما واقع اولمش زرند وعاشق ومجنون کسی نجست فلاح رند وعاشق
ودیوانه دن کمسه اسمدی ظفر وصلاح مراد سلامتیه دخ اولوب تقیدات
صوریه ایله مقید اولمین صلاح صوری وتوبه وزهد زاهری ایله موصوف
ومعروف اولمیوب اهل حال اولان کمسه اندن بولندی رجا ایمدکن بیان ایدر
بیت زمن که عاشق ورندم مجوی زهد وصلاح که روز مستم وشب هم زجی
صباح وروآح نداد لعل لبت بوسهٔ بصد تلبیس وبر لعل لبک بر بوسه یوز
تلبیس ایله بیافت کام دلم زو بصد هزار الحاح بولمدی کوکلم مراد اندن
یوز بیک ابرام ایله مراد کلام التمهیدن فیض قلیل تلبیس کثیر ایله اولمدوغن

اولمدوغن بیان علمنز کمسه ابرام ایله اندن مراد بولمدوغن ذکر ایدر **بیت** اکر طالبی
طالبی راه رو چند کهن تا بر سد جان تخلق یا بر سد دل بکام بیا له چیست که بابا
نوک شبم مداد قدح نور که سنک باده ک ایله جکوز مدام وطن شن شرب شربا کذلک
الاقداح سزا بجروز شراب ایچاین قدحلری مراد عشق الٰهی یه توغل واشتغال
واشتغالن بیان ایدر وبی پروالک کوسترب باکلوز شراب ایچک دکل ظرفلرینی
بیله ایچرز دیو مبالغه ایدر **بیت** اکر همیری بسی باده نوش من بنوشم منجام
مسا قیتش هم دعاء جان تو ورد زبان خافظ باد سنک جانک دعاسی حافظک
ورد زبانی اولسون مدام تا که ابود متصل مساء وصبح ~~وصباح~~ دایم تا که اولا متصل
احشام وصباح مراد بوندن عقلک نغمه حطابیه در که دیر سنک جانک دعاسی انغنی
حافظک ورد زبانی اولسون ومساء وصباح ذکرنده اشارت وار در که ورد صبا حده حده
واحشامده لازمدر که طرف نهاردر ومدام ذکرنده اشارت واردرکه ورد ده
مباشرت ایتدکده صکره ترک ایتمکه کرک والا مردود اولور که صاحب الورد ملعون
وجان ذکرنده اشارت واردرکه ترقی وتهبل مراتب جانکدر بس منفعت ورد جا
راجعدر **وله ایضا** ببین هلال محرم بخواه ساغر راح کور محرم هلالنی استه
شراب قدحنی که ماه امن وامانست وسال صلح وصلاح که امن امان آیدیر
وصلح صلاح یلیدر مراد بودرکه بیلده درت ایشلر حرمدرکه بری فرد یعنی
یالکوز درکه رجب در واوچی سرد یعنی متصلدرکه ذی القعده وذی الحجه ومحرم
بودرت آی الله تعالی قتنده حرمتلو درکه بو ایلرده کاعت کثیر الثواب وقتال
بو ایلرده حرام ایدی وجاهلیت اهلی دخی بو ایلردن حرمت ایدرلر ایدی

وتحرمه محرم ديد گلري انده فعال حرام اوله كه غنچون در وتحرم بيل باشي در چونكه محرم هلال بر
كوروه هلال كوساغر حشتبه وربس بهاغره اشارت فهم ايدوب ساغر عشق الهي
استمك چون ماه امن دامان وسال وصيام درطاعته شروع ايدوب تمام يلي صلاح اوزره
چلوركه هيچ امكلر كه نزاع بر سر دنياي دون كمايكنند دنيا دنه باشي اوزره عيني
انكيچون نزاع كه الغرز بياد شه ببراهي نور ديده كوي فلاح باد شه الث اي لوزم
نوري ظفر طوبني مراد بودر كه فقير اولان دنيادن سيرايله قناعت ايدر انكيچون جنك اعتمش
با دشاهدر انكيچون جنك ايدر بيت ملك اقليمي بكير با دشاه همچنان دربند
اقليمي دكر عزيز دار زمان وصال را كه ادم عزيز دوست زمان وصالدر كه اول وقت
مقابلي شب قدر است وروز الا فتتاح شب قدر وروز فتح مقابلدر مراد بودر كه زمان
وصال ووقت تحصيل مال شب قدر ويوم فتح كبي شريفدر انى عزيز ومحترم دوتمق
كركدر بيت با صبح بكو بيد كه بي وقت مزن دمكه امشب شب قدر است نكه دار نفس را
بيار باده روزش بخر خواهد بود شراب كنوز كه كعبه خر ايله اولسه كركدر هر انكه جام صبحي
نهد چراغ صباح مراد لكسه كه صبوحي قدحنه نور صباح چراغني يعني صباح چراغنى چيبر نه
جام صبوحي قويب كسه نك كونه خير ايله اولور مراد بودر كه سحردن طاعته شروع ايده نك كوني
خير ومبارك اولور لاجرم سحردن اكا سعي ايت بيت اي دوديده سوي وكاه
از بكاه بيين مسجد رو وجو زرق از آله كدام طاعت شايسته آيد از من مست
از بكاه اركنده ديمكدر
قنغي لايق طاعت كلمز بن مستدن كه با نكه شام بدانم ز فالق الاصباح كه چشم
ازانى بلمزم صباح ازانندن من مراد بودر كه نكه مست دنيا اولان توغل ماعد
اولا اول وقت سحر شرفني بلمز انده طاعت شروع قلمز بيت چون وقتي درر وقتي

وقتي اجابت فاسقا كيجه ايدرسك كنه كرا ايلمك استغفار صبح دلا نو غافلي ز كار خويش
هيچ ترسم اي كوكل سن غافل سن كندو عملكدن قورقرن كه كمس درت نكشايد چو كم
سنني مفتاح كه كمسه سكا قپو اچيه چون صباح ايدرسن مفتاحي مراد بودر كه شمدي كيجه انده
سن وقت مفتاح الكدر درعلهسي قل كه قورقرن اجل ايروب وقت مفتاح الكدن
كيده سكا كمسه فتح باب ايتمية بيت خردمن داين آكهي نبر اكندكه او كار امروز فردا كند
بعوي صبح چو حافظ شبي بروز آور صباح قوتيسي ايله حافظ كبي كيجه كندره كتور كه بشكنند
كل بخت ز شعلهء مصباح كه اجله بخت كلي چراغ شعلهسندن مراد بودر كه صبح سعادت بر انتهمك
ايرشمك رجاسي ايله احياي ليل قل تا كه فيض سحري ايرشوب كل نور وحرارت شمد اجليه غنجي
كبي سنك بختك كلي شعلهء مصباحدن اچله بيت بيوي صبح وصالت كمال داشنده حديث
زلف رخ تست در دو شام وصباح حرف الخاء دل من در هواي روي
فرخ بنم كوكلم فرخ يوزي هواسنده بود آشفته همچون موي فرخ فرشتمش
اولور فرخك قبلي كبي مراد فرخدن معني حقيقي به نظر انشم شخص مخصوص دكلدر بلكه وصف در
مبارك معناسنه كه مراد رسول الله عم بجوهر زيرا مبارك اوصاف انبيا درنه كم
عيسي عم دعيش وجعلني مباركا اينما كنت بس بنم كوكلمدن روي مبارك هواسي واليده غنجي
انك زلفي كبي اشفته در دافتاده كه فرخ لفظي مبارك معناسنه اولوب صفت روي
وموي اولا بجز هندوي زلفش هيچ كس نيست آنك هند وزلفندن غيري هيچ كمسه
بو قدر كه بر خور بادشاد از روي فرخ كه ميوه بهيچي اولا فرخ زلفندن مراد زلف شب
انك روي مبارك قبر يني اولوب اندن منتفع اولدغندن بخت وطرز تدر انكيچون بخت سياه
نيكبخت انكه دائم بعض بنده سياه آمد اوكه دائم واقع اولمش بود همراه وهمزانوي

فرخ اولور فرخنك پولد آشي و دير بد بزي مراد زلف مظلمك سعادتن بيا
بيت واللیل تارموي زموي محمد است • والشمس والضحى نه جوري محمد
شنودچون بيدلر زآن سروبستان اولور سكودكبي دنبرجي بوستان سروي
اكر بيند قد دلجوي فرخ اكركوره فرخنك كوكل آچجي قامتن مراد قددن علو درجه
لاجرم سرو بستان اكنك درجهٔ عاليهسن كورمك ميسر اولسه سكودكبي
دنر ايدي حكايت بر پادشاه سوار اولوب كيدركن سروكوروب ديمش
ع سرو در باغ • بيك پاي دكر ستاره چكند يا ننده بر شاعر واريمش
علي الفوري ديمش ع در ركاب تو رود كر بود ش پاي دكر • بده ساقي شراب
ارغواني وير ساقي ارغواني شرابي بيا د نركس جادوي فرخ فرخنك جادو
كوزي يادنه مراد واعظ دنشنيه حطايدركه برنه شراب سحر يعني عشق خونين
صون عين وذات رسول الله يادنه والنوك ذكري ايله كه انوك شانه
تسخير واعجاز در رباعي آن شاه بود ايلچي كر شهان چون كداي اوست •
عظيم مروه وعرفات از صفاي اوست • ذكري كه باعث صله و مغفرت
شنودنز دخدا • بدان صلوة دعاء اوست • دونا سند قامتم هجون كماني
ايكي قات اولدي قامتم ياي كبي زغم بيبوسته چون ابروي فرخ غمدن
متصل فرخنك قاشي كبي مراد غم هجر بدن انحنا در بيت يارسول الله معاكك
جنت الباد اولور • مسكن ناتاري نسيمن شرمسار ايلدي شميم زلف
عنبربوي فرخ فرخنك عجري قعقولوزلفنك قوقسي مراد طبيب طبيبي مدح ايدر
بيت نوطبيبي طبت اولسه جواب ابوالطيب در اول داري هجري ارض

ارض قبري دجي شهر طيبه در اكر مبتل دل هر كس بجا بيبيت اكركمنك
كوكلنك ميلي بر يره ايسه بودمبتل دل بن سوي فرخ اولور بنم كوكلمك ميلي فرخ
جانبنه مراد حرم حريم حرمتنه ميلي بيايد ر بيت كه بود يارب كه رود ر يثرب
بطحا كنم • كه بكه منزل وكه در مدينه جا كنم • غلام خاطر آنم كه باشد انوك خاطر
قوليم كه اولا جو حافظ چاكر وهندوي فرخ حافظ كبي فرخنك قولي وهندوي
مراد بودركه مدينهٔ منورهٔ نورنه مطهرنك ومسجد شريفك تربه داري قيمي
وسايرخداي رومي وجبشي وهندي طواشي كمسه لردركه انده مجاور اولوب
طول عمرلرين انده خدمته صرف ايدوب خاطرلري ساير مصالح ميلرندن ومبلدنا
وحذمت الكابردن قطع انتشار درلركه خالني وفكر خاطرني استحسان
ايدوب بويله ديرلمكم مولانا جامي دير غزل لي حبيب عربي مدني قرشي
كه بود درد وغمش مايهٔ شادي وخوشي • فهم رازش نكنم او عربي من عجمي • لاف
مهرش چه زنم او قرشي من حبشي • ذره وارم بهوا داري او رقص كنان • تا شدا
شماره آفاق بخورشيد وشي • كرچه صد مرحله دورست زبيش نظرم • وجهه
في نظري كل غداة وعشي • صفت بادهٔ عشقش زمن مست مپرس • ذوق اين
مي شناسي بخدا تا نچشي • مصلحت نيست مرا سيري ازان آب حيات • ضاعف
الله به كل زمان عطشي • جامي ار باب جفا جز مفعش نرود • سرمبادا كر ازين
راه قدم بازكشي حرف الدال ديدي اي كم غم عشق دكر با رچه كرد
كوردكمي اي كوكل عشق غمي بركره دخي نه ايلدي چو بنبشد جون ببشد دلبر و
با ياران وفا دار چه كرد نيجه كندي دلبر و ياروفادار نه ايلدي مراد بوندن

روحك قلبه عشق الٰهي غمنده نشدن ننكاتي در. ودلبردن مراد معنئ لغويسي در
ببس روح قلبه دير نفس كه كوكل اه ازان نركس جادو كه چه بازي انكيخت
اه اول جادو كوزدن كه نه اوين فرشدردي واه ازين مست كه با مردم هشيار
چه كرد واه بو مستدن كه ايكي كشنيه نه ايلدي مراد نركس جادودن نفسك
شهواتنه ايله نظري در النظر سهم من سهام ابليس حسبنجه منهيا درنظر ايله
عجب اوين فرشدمر كه روحي عملدن منع ايدر وروح ايكي وعاقل ايكن اول مست
كه مست شراب شهوتدر بونك عقل وصحوه نه اختلال ويرر اسكي من رنكي شفق يافت
زبي مهري يار بيم كوزم ياشي شفق رنكين بولدي يارك شفقت سزلكندن طالع
بي شفقت بين كه درين كار چه كرد شفقت سز بو ايشده كور كه نه ايلدي مراد بودر
نفسك شفقت سزلكندن فان اغلرن طالع مساعده ايتدوكه اجلدن بوجالده
بن **بيت** راه بيه راه اوبرد دولته طالع كرك هم هم بو ودتر بولده طالعم هم بخش در
بري از منزل ليلي بدر شيد سحر بر شتنك ليلي منزلندن بلا بدي صباح وه كه با خو
من مجنون دلفكار چه كرد واه كه كوكلي اوكار مجنونك حرمننه نه ايلدي مراد معشوق
حقيقي سمتندن ظهور ايدر آتنش شوق حرمن عاشقي افنا ايدر ديمكدر **قطعه**
باد و غنت از هستي من كرد بر اور ديكباره مرا شوق تو بي نام و نشان كرد كغنم
كه كنم عشق پوشيده دلين مجنون وشي اوبين كه مشهور جهان كرد ساقيا
باده بيا ور كه نكارنده غيب اي ساقي شراب كتور كه غيب نقاشي بنسبت
معلوم كه در پرده اسرار چه كرد معلوم دكل در كه پرده اسرارده نه ايلدي مراد
واعظ شيخ دن شراب عشق طلبي در واليه تغير در كه اكرچه نفس موافقه

موافقه دكل وطالع مساعده دكل اما صانع عالم پرده اسرارده نه ايلمشدر
معلوم دكل احتمال در كه سعيد سعادتبر ايتمشدن اولا بونلرك عدم موافقتي فراغنبوب
خير وسعادت ظهور ايده **بيت** بنده را بايد كه بود كر نه امد خال خود چون ميشود
الحيه بر نقش زد اين دايره ميناي اولكه كه نقش اوزره اوردي يعني منقش
قلدي بو كوك رنكلو دايره ميناي اول كس نه آگهنست كه در كردش پركار
چه كرد تمسه بلمدي كه پركار ودنشنده نه ايلدي مراد حق تعالى حضرتنك تقديرينه
تمسه واقف دكلدر ديمكدر فكر عشق آتشي غم در دل حافظ زد وهسوخت
عشق فكري غم آتش حافظك كوكلنه اوردي ويا قدي يار ديرينه به بينه كه باياز
چه كرد اسكي ياري كور كه ياره نه ايلدي مراد يار ديرينه دن رب قديم وعشق
ازليدر كه عالم ارواحده قرين جان اولمشدر **بيت** بنده بلك وازابدي
چون آتش عشق ايله يار وار نغم يا قدي بوغ ايتدي كوره بن وار اولسون اول
وله ايضا سحر بلبل حكايت با صبا كرد صبا بلبل صباحه حكايت ايلدي
كه عشق روي با ما جها كرد كه كوكل يوزنك عشقي بزه نلر ايلدي مراد عاشق مجازي
معشوق مجازيدن شكايت حكايت ايتدكن روا ايتدير واندكلري نلر ايدكن
بيان ايدوكن روا ايتدير واندكلري نلر ايدوكن بيان ايدوكن بيان ايدوكي احصا
از اه رحم خون در دل انداخت اول رنك رخده بنم كوكلمه قان ايدر ايدي
درين كلشن بخارم مبتلا كرد بو كلستنده بني دكنه مبتلا ايلدي يعني معشوق
مجازيدن صادر اولان جفا وضرردن اعراض ومحبوب اقبال وتعلق
كركدر **بيت** اكر بدانستي كه كل بوي از انجا دارد رها كردي كلستانرا

طلب

کروهی کل اندامی غلام همت آن نازنینم او نازنینک همتی قوللین که او با عاشقان
خود وفا کرد که او کند و عاشقلره وفا ایلدی مراد اول وفادارد معشوق
حقیقی در که کاری عاشقه وفا در موت دخی اولور سه **شعر** صورت الموت
زحمة الابدان ۰ وهی للروح راحة الاحزان ۰ ظاهر الموت موصل العشاق ۰ وعلی
العکس مهلک الفساق ۰ خوش نشین باد آن نسیم صبحگاهی خوش اولسون
صباح وقتنک یلی که درد شب نشینانرا دوا کرد که کیجه اونلرک دردنه دوا ایلدی
مراد احباء لیل ادنلره فیض سحری اولدغیدر **رباعی** چون درد دل شب خیال
او یار هست ۰ من بنده شب که روز بار از هست ۰ شب را بسپهر او بیدار
کنم مهر وش ۰ آید و کوید این بیدار منست ۰ من از بیگانگان دیگر ننالم بن یاد کرمی
دخی اکلمزن که با من هر چه کرد آن آشنا کرد که بکا هر نه ایتدی ایسه آشنا ایلدی
مراد صورتده دوستلر که بی حقیقت لکن بیاندر **بیت** چون عداوت ز آشنا
باشد عاقلان با کسی کنی پیوند کر از سلطان طمع کردم خطا بود اکر سلطاندن
طمع ایتدم ایسه خطا ایتدم ایدی ور از دلبر وفا جستم جفا کرد اکر دلبردن وفا استدم
ایسه جفا ایلدی مراد بودر که پادشاه ظاهردن نسنه استمک خطا در و دلبر
فاسیدن وفا ومحق هوادر **شعر** فلای باب غیر باب ارجع وبابی جود غیر جود کر
اطمع بهر سو بلبل مسکین در افغان هر جانبدن مسکین بلبل افغانده
تنعم از میان باد صبا کرد تنعی اورتدن باد صبا ایتدی والدیکی تنعی بیان
ایدوب دیر نقاب کل کشیده از زلف سنبل کل نقابنی چکدی سنبل زلفده
یعنی یوزنی کلنک سنبل سنبل زلفنی نقاب ایدی اننی اچدی مراد بودر که اکثریا

اکثریا عاشق طالب محروم اولوب نا محرم متنعم اولور دیمکدر **بیت** بلبل ز شوق
نغمه زنان در حریم باغ کل هر زمان بمجلس نامحرم دکر بشارت بر بکوی جایی فروشان
مشغول ایلت شراب فشانلر محله سینه که حافظ توبه از زهد ریا کرد که
حافظ زهد ریادن توبه ایلدی مراد شراب فشانلر محله سنده تا مقامات
عشاقی وا کلمنه اصحاب اخلاص وحالنه در **بیت** ریا ایله ایدر کن طاعتی بن
بحمد الله که اول اخلاص دوندی وفا از چو جهان ملک با من ملک جوجه لزندی
وفا بیجا کمال و دولت و دینم بو الوفا کرد دولت و دین کمالی ابو الوفا
ایلدی مراد بوندن هر وزیر و میر اهل کرم اولمدوغن اهل کرم اولمدوغن
واهل فضل محروم قالمدوغن بیاندر **قطعه** کمان مبر که اکر ضایعم تو بکذاری
که ضایعم بکذارد مسبب الاسباب بردی من وراحتان اکر تو در بندی دری
دکر بکشاید مفتح الابواب **وله ایضا** بلبل خون جکر خورد وکلی حاصل کرد
بر بلبل جکر قانن یدی و بر کل حاصل ایلدی باد غیرت بصدش خار بر بشان ها
دل کرد غیرت یلی بوز دوکن ایله انی پریشان دل ایلدی مراد بلبل دن خواجه
حافظک کندو سیدر و کلدن مراد او غلدر که انی بلا و محنت حاصل ایدوب
اجل ایروب وفات ایدوب انک مرثیه سن سویلیر **بیت** ورنده یار چونکه
غنیمت عاقبت ای دوست دل مسند بجز حی ولا یموت طوطی را الجبال
شکری دل خوش بود بر طوطینک بر شکر خیال ایله کوکلی خوش ایدی ناکهش سیل
فنا نقش امل باطل کرد ناکاه فنا سیلی رجا صورتن بوزدی دیو تحریر ایدر
بیت ناکهان بانک در سرای افتاد که فلانرا تحمل وعده رسید قرة العین

من آن میوهٔ دل بادش باد بنم گوزم روشنلکی اول گوکل میوه سی اکلمسی
اولسون که خود اسان ببندد و کار مرا مشکل کرد که کندی اسان کندی و بنم ایشمی
مشکل ایلدی مراد فرقت فرزندن منکسر اولدیغن بیان ایدر **قطعه** بی حضوری
تو دی زنم و میگویم والله این دم نه بجاست دریغا چه کنم روز وشب بی تو
جانم که ندانم پیغمبن کان شب و روز کدامست دریغا چه کنم ساربان یار من
افتاد و خدا را مددی ای دوجی بنم یوکم دوشدی الله ایچون یردم که امید
کرهم همره این محمل کرد که کرم امیدی بنی بو محمله یولداش ایلدی مراد ساربانده
یبس طریقندر دوشمکدن مراد مصیبت واقع اولمقدر و اندن اعانت طلب
اتمکدن مراد نصیحت و تسلیت ایستمکدر **شعر** ولو کانت الدنیا تدوم لواحد
لکان رسول الله فیها مخلدا ٭ و ما احد یبقی من الموت سالما ٭ فان المنایا قد اصابت
محمدا **رباعی** کار بار عالم این جا نه محنت و غم بود ماست حسرت و بر حسرت دو
عالم بجانم بوده است رحت از دار فنا سوی بقا خواهد کشید حضر اکر الیاس
یا خود نوح و آدم بوده است روی خاک و از چشم مرا خوار مدار بنم خاکه منسوب
یوزمی و گوزم نمی خوار ردوه که چرخ فیروزه طرب خانه ازین کهکل کرد پیروزه
فلکی شکل اوزره بو صمانلو یا چلغدن ایلدی مراد یکره صار و رنک اولوب گوز یاشی
ایله ترکیب اولدوغی مدح درکه موجب سرور درلنه صمانلو یاچق مابل طاهر اوی
بو بنیاد بوکا هکل ایلدوکی فرح معنوی یا یلدوکه هر کریه اخری خنده در **بیت**
تا نکرید ابر کی خندد چمن تا نکرید طفل کی نوشد لبن اه و فریاد که از چشم حسود
مه و چرخ بیرنه گشر پان واقع اولمشدر چند آماه نکاه ابروی من منزل کرد

کرد قبرده بنم بابای گبی قتلو آیم منزل ایلدی مراد اوغلنک قبرده مدفون
اولدوغن ذکردر **بیت** چون علم طالب فقر اختیار قلدی شغل احلنه پیره کم
اوله حجره خلوت نزدی بشاه رخ و وقت شد امکان حافظ شاه رخ
اورمدک فوت اولدی امکان حافظ شکنم با نیک ایام مرا غافل کرد نیلیم
ایام او بنی بنی غافل ایتدی مراد بودر که شرحک اولندر مدک ولد حاصل اولا
بر ایکی اولا بر جاکدرسه بری قلا **بیت** انکه ابجد باشد مسنخ تحلیل
از وحتاش و تافرش کمن **دله ایضا** بیا که فلک خوان روزه غارت کرد
کل که فلک شرکیله و رح سوزه سن بقا ایلدی هلال عید بدور قدح اشارت کرد
بیه آمد هلال بر قدح دورنه اشارت ایلدی مراد شرک فلکدن یا فلک کنید کبود
اضافت مشبه بوالی المشبه اعتباری ایله یا ماه رمضاندر که خوان صومی بیلگا
و قلیلا یغما ایدوب کیدر رو هلال الضعف دایره گبیدر پس لفظ اشارت
ایدرکه جرم رمضانده هر سالک مغزدا خلوتده ایدی چون عید کلدی هلال دایره
اشارت قلدی کل آمادی بجمع اولوب خلوته ذکر و صفاده اوللوم رمضان
کیدب عید کلوب هوایه مایل اولمیه لوم اکنچون دیر ثواب روزه و حج قبول
انکس بر و بار اویج وبح معقول ثوابن اول کمسه الوبی که خاک میکده عشق زیارت
کرد که عشق میخانه سی طبراغنی زیارت ایلدی مراد میخانهٔ عشقدن خانقاه
و سایر مواضع عبادات در پس عید کلدکدن صکره اول گبی عبادتدن بلکه
وحی شوق و حالده اولملق کرکه **شعر** لیس العید لمن تجمل بالعود بل العید لمن تاب
ولا یعود بعض نسخده مطلع بو بله واقع اولمش باب روشن می عارف طهارت کرد

کرد

شده ایکی روشن صوبه ایله بر عارف طهارت ایلدی علی الصباح که میخانه راز یارت
کرد صباحدن که مجازا زیارت ایلدی و بیت ثانی بو واقع اولمش حمانا که ساغر
زرین خور نهان کرد نوحهان که کنشک التون قدحی کزلندی هلال عید بدور قدح
اشارت کرد مراد نه اولدی که تعبیر سابقده ظاهر در مقام اصلی ما گوشه خرا
بات نشست بزم مقام اصلیمز گوشه خراباتدر هر آتش خبر دهادرانکه این عمارت
کرد ایله خبر ویرسون اول کسنه که بونی عمارت ایلدی مراد خراباتدن دنیا درانکه گوشه
سی عبادت خانه لردر یعنی بزم مقام اصلیمز درکه اهل طاعتی ایله خبر ویرسون عبادت
خانه یی معمور ایدن خوشا نماز نیاز کسی که از سر درد دو خون شد ر نماز و نیازی
اول مسنه نکه در دباکشندن آب دیده وخون جگر طهارت کرد کوز صوبی
و جگر قانی ایله طهارت ایلدی مراد بوندن کوزی یاشلو بغری بشلو اهل اصلاح
اولانک عبادتی مقبول در بروی یار نظر کن ز دیده منت دار یار یوزینه نظر قیل
و کوزدن منت دار اول یعنی بنم کوزم سکا نعمتدار ایدر یعنی لایق قبول قیل
که کار دیده همه از بصارت کرد که کاری کوز دو کلی بصارت او صیدن ایلدی طرفه دور که
بنم کوزم پاره نقلی ایدوکی تمام بصارت او صیدن ایلدی مراد بو در که و بعض نسخه
دجی یار یوزیندن کورجک نخجیر ایدوب اندن منت قبول ایدرسک وجهی
وامدر بها باده چون لعل چیست جوهر عقل لعلکبی شرابک بهاسی نه جوهر عقل
دربیا که سود کسی بردکین تجارت کرد که فایده اول کسنه که عقل معاشی ویروب
عشق الهی آلا فایده ایدر فغان که نرگس جماش شیخ شهر امروز فریاد
که نرگس شکاریجک اوغلن شکار کوز لکی کوزی نظر در دکت آن زمره حقارت کرد

کرد یعنی چکیبلده نظری حقارت او صیدن ایلدی مراد شیخ شکاره باز رند محلقه
حقارت ایله نظر اندکن شکایتدر اگر امام جماعت طلب کند امروز امام جماعت
طلب ایدرسه بکون خبر دهید که صوفی بمی طهارت کرد خبر ویرک که صوفی
شراب ایله حقارتلق ایلدی مراد بودر که صوفینک عشق الهی ایله جامی شو بلیق
ایدوب پاک اولوب امامه اقتدا اتمکه قابل اولدی دیمکدر حدیث عشق
ز حافظ بشنو نه از واعظ عشق حدیثنی حافظدن ایشت واعظدن وکل
اگرچه صنعت بسیار در عبارت کرد اگرچه چوق صنعتی عبارتده ایلدی
مراد عشق الهی و احوال سلوک حدیثنی علم ظاهر اهل بلمز اگر عبارات و اصطلاحات
قادر در دیمکدر **بیت** اهل انصاف چون کوره شرحم بیلور اول حافظک
سوزی صدقنی **وله ایضا** چو باد عزم سر کوی یار خواهم کرد بل کبی یار کلکلینه
عزم ایلیم کرکدر نفس ببوی خوشتش مشکبار خواهم کرد ایلکی مقوسیله
مشک یا عنبرجی ایلسم کرکدر مراد جانب الهی یه توجه کلی ایدوب وصفای قلب
ایله طاعت قیلوب اول حضرتدن فیض فضل تحصیل ایلیوب نفس طیبه ایله
روایح طیبه نثار ایدوب یعنی ارشاد ناس ایدرم دیمکدر هر آبروی که اندوختم
ز دانش و دین کنون هم بوز صوییه که قزندم علمدن و دیندن نثار رهگذر آن
نگار خواهم کرد اول نگارک یولی طپراغنه نثار ایلسم کرکدر مراد بودر که
علم و دیندن که وقار حاصل ایتمش ایدیم سالک طریقت اولوب اول وقاری کبر آنه
یولنه نثار ایدوب یعنی ورد دوشنی بی اعتبار اولمغی اختیار ایلسم کرکدر
بهر زه بی می و معشوق عمر میگذرد شراب و معشوقسز باطل عمرم چکر بطالتم

بس از امروز کار خواهم کرد بطالتغم سیر حاصل بکوشدن ایشی ایبش ایلیم
کرکدر مراد عشق الهي اسز ومعشوق حقیقي سز عمر باطل وضایع بکدر ببر
بطالتغ ایتدم بشمدن کرو عشق الهي وصحبت حقه اشتغال ایدرم دیمکدر صبا
کجاست که این جان خون کرفته چو کل صبا فدا در که بو کول کبي قان دوتمش جاني
فداي نکهت گیسوي یار خواهم کرد زلفي قوقوسنه فدا ایلیم کرکدر مراد بودرکه
صبا که فیض سحر بیر اوکله جانب حقدن رایحۀ طیبه کتوره تا که جانم
فدا ایتسم یعني اول قوقو ایله رباحقده اشتغال ایدوب تسلیم روح ایلیوب
هتم اولسم چو شمع صبحدم شد ز مهر او روشن شد نوظلکک فاعلي روشندر
لفظ مدا اکا متعلق در بو جلۀ صبحدم در معناي مصراع بودر که شمع کبي صباح وقتي
بکا انک محبتندن روشن اولدي که عمر در سر این کار بار خواهم کرد بو مصراع
اکا تعلیل در یعني زیرا که عمري بو محبتك کاریارنده ایلیم کرکدر مراد بودر که
عمري انوک محبتنده صرف ایتمک بضوري قلبه جلا وصفا ویرر **بیت** هر بنده که
ازاد شود وشاد شود • من شاد از انم که ترا بنده شوم • بیاد چشم خود را
خراب خواهم ساخت سنک کوزک یادنه کندومي خراب ایتسم کرک بناي
عهد قدیم استوار خواهم کرد عهد قدیم بناسن محکم ایلیم کرکدر مراد جشیدن
عبون لفظنک بر معناسي ذات شيء در یعني ذات استدا ایچون کندومي خراب
ایدرم دیمکدر زیرا وجود مانعدر **بیت** در میان ما من و محبوب حجاب است
وقت آنست این پرده بکو فکنم • مراد عهد قدیمدن الست بربکم
نداسنده بلی عهد یدر لاجرم اول عهد بناسني محکم وقایم ایدوب هر مته

خدمته • مقیم ودایم اولمق کرک **رباعي** اصبحت في محبتکم کنت قائما في الصبح
والمساء دعوناک دائما ما ذلت في الدعاء بالاخلاص صار دعا کو کنت
في کنت في الصلوة ولو کنت قائما نفاق وزرق نبخشد صفاي دل حافظ
نفاق وریا صفاي قلبه ویرمز ای حافظ طریق رندي وعشق اختیار
خواهم کرد رندلک وعشق طریقني اختیار ایلیم کرکدر مراد رندي
دیدکندن صدر یا یعني اخلاصدر وعشق دیدکندن نفاق یعني صدق
ایجاب ایدر لف ونشر مرتب طرزي ایله مشوش اولور **بیت** کمال حال
دل دو زلف تو خوش و بد گفت • که تفشه مشوش در این مقام
خوشست • **وله ایضا** کنون که در چمن آمد کل از عدم بوجود بنفشه یکي
چنده کلدي کل عدمدن وجوده بنفشه در قدم او نهاد سر بسجود بنفشه
انک قدمنده قودي باشني سجود اکثر بنفشه کل فدائیده بتر و باشني سجده
وارمش کبي اکریدیر مراد بولندن بهار رک اوله معمور ایدوکن ذکر ایدوب
اخري خراب ایدکن ذکر در بجو بنوش جام صبوحي بناله دف وچنک بچ
صباح شرابني دف وچنک ناله سي ایله بیوس غبغب ساقي بنغمۀ نی وعود
ا دهیب ساقینک غبغبي نی وعود نغمه سي ایله مراد جام صبوحیدن
سحر وقتنده اولان احوالدر وقتی مراد طلب معشوقدر وچنکدن مراد مراقبه در
وغبغب ساقي او پمکدن مراد واعظ وشیخي استماع ایتدر خبر معشوق وآیین
محبت ایله بدور کل منشین بي شراب وشاهد وچنک کل دورنده اوتورمه
شرابسز ومحبوبسز وچنکسز که همچو دور بقا هفته بود معدود که بقا دوري

کبي سعد وواد لو بر حقيقتده يعني كل نسانه ممتد اولمز مرآدده ورکلدن انکشاف
ومكاشفه زماننده راول وقت ضايع ايتميوب عشقه ومشاهده معشوق
ومراقبه ايله اولمق كركدر كه زماني كشف ممتد اولمز لشدا زبير وج رياحين
چو اسمان روشن اولدي چکلر نجليدن فلك كبي روشن بو مصراع
مضموني مقدم خبر در زمين باختر ميمون طالع مسعود بر مبارك يلدز در مسعود
طالع ايله بو مصراع مضموني مؤخر مبتدادر مراد ظاهر نظر حسن بهاريه مدحدر
وباطنه نظر وجود انسان زمين معمور اولدوغني بيان ايدر باغ تازه كن
آيين كيش زردشتي زردشت وزرادشت ابراهيم عليه السلام ملتنده
بر امامك اسميدر يعني باغده تازه قيل اول امامك مذهبي ايتني كنون لاله
برافروخت آتش نمرود سمندريكه لاله بلكلندردي نمرودا ودنني مراد ظاهر
يوزندن باغده لالۀ احمر آتش رنكي ايتش كوستردوكن بيان ايدر وباطن يوزندن
قلبه آتش شوق دوشوب يانارکوني بردا وسلاما على ابراهيم موجبنجه
كلستان ومجلس صفا اولدوغني بيان ايدرحي فاتبعوا ملة ابراهيم حنيفا موجبنجه
بجذ ملت حنيفيه ايتمكدر ز دست شاهد نازك عذار دعيسي دم موزي
نازك وعيسي نفس محبوب الندن شراب نوش وزها كن حديث عاد
وثمود شراب ايج دنكك قول قوم هود وقوم صالح اخبارن مراد حسن الوجه
وعيسي نفس اولان ولعطودلنن ايچ بدندن عشق الهي نوش ايدوب امم سابقه
قصه سن فراموش ايدوب مهمات دينيه اشتغاله ارشاد در جهان چو خلد
برين شد بدور سوسن وكل جهان خلد اعلى كبي اولدي سوسن وكل دورنده

دورنده ولي چه سود كه درويي نه ممكنست خلود ولي نه فائده كه انده ممكن
دكلدر مؤبد اولمق مراد ظاهر يوزندن جهان بهارايامنده جنت مثالي اولدوغني
بيان ايدر وفنا سن ذكر در وتحقيق يوزندن وجود انسان حال سكرده حاصل شهوده
ميسر اولوب اما اول خاكك بقاسي اولميوب دار الخلود آخرت ابد وكنه
تنبيه چو كل سوار بر هوا سليمان وار چون كل سوار اوله هواوزره سليمان
كبي سحر كه مرغ در آيد بنغمۀ داود صباح كه قوش كلدا ود نغمه سنه بو مصراعك
مضموني مصراع اول مضمونك ظرفيدر وبو بيت مرحوم خواجه حاجم ليالب
بياده آصف دهر است طلوع قدحي آصف زمان بادده وزير ملك سليمان عماد
دين محمود سليمان ملكتنك وزيري عماد الدين محمود بو مصراعك مضموني آصف
دهره عطف بيان ايدر مراد اول وزيرك زماننده مرغ سحر خيزك صداسي قلبه
كشف ويروب فيض وحا به هواييه نغمه ابي اوزره سوار وغالب اولدوقده
نوش باده عشق استغراق قل ديمكدر بيار باده كه حافظ مدامش استظهار
كنور شركه حافظك مدام ارقلنمسي بفضل رحمت غفار بود وخواهد بود
غفارك رحمتي وفضلنه ايدي واكا اوله كركدر مراد عشق الهي يه توغل ايدوب
اما كندو عملنه اعتماد قاميوب حضرت غفارك فضل رحمتنه اعتماد ايتدوكن
بيان ايدر ولها ايضا صوفي نهاد دادم وسرحقه باز كرد مكر بنياد نهي صوفي آغ
قوري حقه باشني اچدي بنياد مكر با فلك حقه باز كرد مكر بنياد نه فلك حقه
باز ايله ايلدي مراد بودركه صوفي كه اهل ريا اولاحقه باز كبي خلق الدمغ
ايچون مدام تته وير قورب حقه يارلعده و آسماندم الدمغده ماهر ذكرايه

بعض نسخه ده مخلص بيتي بو بيلو واقع اولمش دعيش
كام ابد جويد ولتش حافظا عيشدن مراد ابداسنك
آنك دولتنده حافظ كه بادنا بادة نكاسي افتتش
بعدده كه اولسون كه تا ابد اولوك شفقتي
كوكلده بي جكلمش

بنياد مكر كرد با فلك حقه باز
تقويه بنده در

بلا الدمغه قصد انمش در بیس مصراع ثانی مضمونیه مرایه صوفینک مکر قصد سنده
وحیله‌دن مبالغه‌سی ایچون هذا انوکیجون بازی چرخ بشکندش بیضه در کلاه شکنش
ضمیری صوفی‌یه راجعدر یعنی فلک اونی یمرده‌ه صوفینک تغبه سنده زیرا که
عرض شعبده با اهل راز کرد زیرا حقه بازلق عرضنی اهل رازه ایلدی
یعنی اهل راز اولانه حقه بازلق کوستروب انلری الدمق استدی مراد
بودرکه حقه بازلق حکمنی کولدرمک ایچون بیک ایچون بر شخص الت حقه‌یی ایلیوب
کل سلوک کلاه هکدر تمیزدن قطلیهم دیوب بو مرده انک بالشنه حیوب
انک باشنی و بوزنی ملوث ایدوب رسوای ایدرلر لاجرم فلک اونی
دخی مرایی صوفی شو یار رسوای ایدر اهل رازه حقه بازلق ایدوب الدمق
قصد اندیکیجون ساقی بیا که شاهد رعنای صوفیا ای ساقی کل که صوفیلرک
رعنا محبوبه دیکر بجلوه آمد و آغاز ناز کرد یعنی جولانه و بوز کوسترمکه کلدی
و نازه باشلدی مراد بودرکه معشوق حقیقی تجلی‌یه شروع ایلدی ای شوق و حالیه
ویرجی کل که تمام موقعیدر این مطرب از کجاست که ساز عراق ساخت و مطرب
قندندرکه ساز عراق دوزدی و آهنگ باز گشت براه حجاز کرد رجوع قصدینه
حجاز یولینه ایلدی مراد بو مطربدن اول مرشد و ناصحدر که حکایت و مجاز صورتنده
بیننده شروع ایدوب ابتداسی هزل و هوا کورنه اما انتهاسی حقیقت
و هدی اولوب حقه ارشاد اولانلرکم خواجه حافظ بو یله در بیس این مطرب
دیوب کندوسن مراد اتمک جایز و حضرت مولانا بیورمش بیت بیت
من بیت نیست اقلیمست هزل من هزل نیست تعلیمست ای دل بیا که

ای دل بیا که تا بپناه خدا رویم ای کوکل که تا الله صنعنه کیدهلم زانچه آستین
کوته و دست دراز کرد رجوع قصدینه حجاز یولنه ایلدی مراد بودرکه بو مطربده
اول مرشد و ناصحدر که حکایت و مجاز صورتنده اندن که بیکلی قصه و آکتی
اوزون ایلدی مراد بودرکه شول صوفی صورت که قصه بیکلی قفتان کیوب
خرقه یوبش اولوله بو یه جلب دنیا ایچون قیلواندن الله حضرتنه صفیکرک
بیت دوست کوته باید آید از دنیا آستین چه دراز و چه کوتاه صنعت
مکن هر آنکه محبت نه راست باخت نغنیع و ربا قلمه هر انکه یعنی هر اول
کمسه که انده حب الهی صحیح و محبت اولمیه انک قلبی مواجهه سنده عجی
قبوسی اچلمز فردا که پیشگاه حقیقت شود پدید یارن که حقیقت صدری
ظاهر اوله شرمنده ره روی که عمل بر مجاز کرد شرمسار در اول سالک که عمل
مجازا اوزره ایلدی مراد بودرکه بو کون دنیاده ریا و مجاز ایله عمل ایدنلر
شرمسار در اول سالک که عمل مجازا اوزره ایلدی مراد بودرکه بوکون دنیاده
ریا و مجاز ایله عمل ایدنلر یارن عقبیده شرمسار اولورلر شعر شوق شری ازاغ
تجلی الغبار دحل فرس تحتک ام حمار ای کبک خوش خرام کجا میروی بایست
ای خوش صالنجی کلکلک قنده کیدرسن طور یعنی کبک غره مشو که گربه عابد نماز کرد
لفظ عابد صفت گربه در یعنی مغرور اولمه عابد کبی نماز قیلدی دیرکه اکیلیوب
حاله قدوحتی نماز منصوب الدغه مراد سالک خوش رفتار رهبندرکه هر نماز قلور
کمسنه‌یه شیخ و مرشد صنبه بیت هر که تو بینی نه همه مرد مند یقشتر نش
کاه دو حزینه مند حافظ مسکن ملامت رند انکه در ازل ای حافظ اندازی

رندلری مسلکی آنکه کازلده مارا جدا از زهد وریایی بنا زکرد بزی حق غالب زهد
وریا مستغنی ایلدی مراد رندلردن مرادگا معلوم اولان عملی اخلاص ایله
قلان وصورت ملامیده اولانلردرکه حضرت حق انلری زهد وخشکدن
وریادن عاری قلمشدر **بیت** بعین عجب وتعظم نظر کلبق مکن که دوستان
خدا ممکن انددر اوباش **وله ایضا** سالها دل طلب جام جم ازمامی کرد
نیجه ییلر کوکل جام جم بزدن ایدر وآنچه خود داشت زبیگانه تمنامی کرد
اول نسنه که کند و نکوار بادلردن تمنا ایدر مراد جامدن مراتب سلوکدن
حال بوتغیر اولنان صفای قلبدر وجمله دن مراد حضرت خدادرکوهری
کز صدف کون مکان بیرون بود گوهرکه هرکون مکان حد فندن طشره ایدی
طلب ازکم شدکان لب دریای گرد دکزکنارنده ازمشلردن طلب ایدر
مرادکوهردن ذکراولنان جام درانی دریای حقیقت کنارنده ازمشلردن
طلب ایدر یا کوهرمند کوردن مراد حضرت حق درکه لا یسعنی ارضی ولا سمائی
لکن یسعنی قلب عبدی المؤمن التقی النقی الوداع حسنجه یره وکوکه صغمز
قلب انی بحر وحدت کنارنده ازمشلردر یعنی مرشد ناقص لردن طلب ایدر
با وجود که قلب صافی انکل تجلی‌در لاجرم یاردن خانه وما کز دجهان می کردیم
موجنجه کند وایله اولان غیردن استرزیدی راکدا درهمه جا باوی بود
هرعاشق که خدا هر یره انکل ایله بیله ایدی اوغی دیدش واز دور خدارا ای
کرد اول کورمزایدی خدای وارآفدن خدایا ایدر ایدر ایدی مراد بودرکه
وهو معکم اینما کنتم نظر عقوله موجنجه وحدیث قدسی سابق حسبنجه کند وایله

ایله بلا اولانی کورمدوکی ایچون عراق اولان کسبه چاغرر کبی یده فی صفوت ایدو
خدایا دیر آن همه شعبده عقل که میکرد اینجا اول دو وکلی حقه بازلق که عقل
ایدر بونده ساحری پیش عصا وید بیضا ساعد ساحرلکی عصا وید
بیضا اوکنده ایدر مراد عقل معاشدر دنیاده اتدکلری حقه بازلق سنول
ساحرک سنوی کبیدرکه موسی علیه السلام عصاسی وید بیضاسی اوکنده در
مراد اولان کنک عقل ایله اختراع اتدکی کاذبه جی کرامات اولیایه
نسبت بویله درمشکل خویش بر پیر مغان بردم دوش کند ومشکلمی پیر
مغان فتنه التدم دون کو بتا یید نظر حل معمای کرد که اول پیر مغان نوبت
نظر ایله حل معما ایدر مراد پیر مغاندن مرادا معلوم اولان شیخ اهل شوق
وحالتدر وبوبیت مرهوندر دیدمش خرم وخوش دل قدح باده بدست
کوردم اول پیر مغانی شاد وکورهوش شراب قدحی النده وانداران آیینه
صدکونه تماشا می کرد اول آیینه‌ده یوز درلو تماشا ایدر مراد شراب قدحندن
قلبدرکه محل عشق الهیدرکه انی تصفیه اتمش انده تجلیات اسما وصفاتی مشاهده
ایدر دیمکدر کفتم این جام جهان بین بتو کی داد حکیم دیدم بو جهانی کوسترجی
قدحی سکا نجون ویردی حکیم کفت آن روز که این کنبد مینا کرد دیدی اول کونده
بو صرچه چرخ قبه‌ئی ایدر ایدی چون جام جهان بیندن قلب صافیده حکم دن حضرت
حقدر لاجرم بو صافی قلبی عالم اروا حده ویردی روحده صفای قلب
تقدیر اتمش دیمکدر کفت ان یار کزو کشت سر دار بلند دیدی اول یارکه
اندن اولدی دارک باشی بلند اولدی که انک کبی اهل حال انده صلب اولندی

اسرار حقی فتح ایدوب انا نطق دیدیکه ایدی فیض روح القدس ار باز مدد فرماید
روح القدس فیضی اکر کرو مدد بیوره دیکران هم بکنند انچه مسیحا می کرد
غیرلرهم ایدرلر ایدی که مسیحی یعنی عیسی دم ایدر ایدی مراد امر الهی ایله جبرائیل جانبندن
هر نکه فیض واصل اولا عیسی کبی احیا موت ایدر دیمکدر **بیت** دعا چون نان اورا
دی فرا وآنند در عالم بیاید فیض حق دم راکه کرد رجوع دم عیسی کتنمش سلسله
زلف بنان از پی چیست دیدم اول پیری مغانه تبلرک زلفی زنجیری بنا اچون بندر
کفت حافظ دلو کوکلدن شکایت ایلر یعنی باغلیجق جوق فتنغی بیرن بغلیه بیندیرسین
معلوم اولدی که سلسله زلف دلو کوکلم باغلیجق ایچوندر مراد بیتلردن اسما وصفات
الهیه در زلفدن مراد هر برنده واقع اولان تجلی وظهور در سلسله دن مراد تعلق
ایدوب باغلیجیدر که هر بر اسم وهر بر صفت بر قلب بحسبه مظهر ایدوب باغلیجیدر که
هر بر اسم انده ظهور ایدر که بری رحمن اسمنه وبری کریم اسمنه وبری صفت هدایته
وبری صفت اضلاله مظهر اولور **وله ایضا** دوستان دختر رز توبه ز مستوری
کرد کاید دوستلر اوزم چبوغی قزی مستورلغدن توبه ایلدی سند شوی محتسب
وکار بد مستوری کندی محتسب جانبنه وارنجه اجازت ایله ایلدی یعنی محتسبدن
اجازت الوب بو ایشی ایلدی مراد دختر رزدن شو اصطلاحنده شراب در زیرا بوندن
مراد اهل تصوف قتنده عشق الهی در که حق تعالی ایله عباد عشاق اورتسنده
متحقق اولور دوستلردن مراد سالک اولان عاشقلر در مستورلغدن
توبه اتمکدن مراد ستر واحتجابدن رجوع ایلیوب عشاق ظهور وتجلی قصد ایلدیکه
محتسبدن صفت اراده در چون عشق الهی جذبه شاهی صفت اراده دستوری

دستوری ایله ظهور ایدوب جانب عشاقه کلدی بزم فیض ایدر آمد از پرده بمجلس
عرق فشان پاک کنید کلدی اول دختر زر پرده دن مجلسه تیزبه سلکه که راحت
اولوب نطقه مجال اولا تا بکوید بحریفان چرا دوری کرد دیه یارانه که نیچون
ار افغرا ایلدی مراد بودر که سزده استعداد یا بکا اجازت یوق ایدی
دیو وجهین بیان ایده جای آنست که در عقد وصالش کبند اندک
محلیدر که اول دختر رزی عقد وصالده دوته لر یعنی انک ایله وصل عقدین
ایده لر خبر بست چنین کبین حجه مستوری کرد بو بله مست فرکه بو دو کلی
مستورلق ایلدی مراد بودر که عشق که نسبتدر که عاشق ومعشوق
اورتسنده که عاشق معشوقه نیجه طالب ایسه معشوق دخی اویله عاشقی عاشقک
طلب نیاز ایله معشوقک طلبی ناز ایله لاجرم عشق الهی عاشق ایله حق تعالی
اورتسنده مست ومنکیف در بویله ایکن غایت واهل شوق اولوب
کلدی اکا محکم تعلق اتمک کرک مژدکانی بده ای که دکر مطرب عشق منشلغ
ای کوکل بنه عشق مطربی راه مستانه زد وچاره مستوری کرد مستانه
یولین اوردی مستورلق چاره سین ایلدی مطرب عشقدن مرادا
معلوم اولان شوق ویرنجی وفیض ایرشدریجی در مستانه دن مراد مست
اولمیوب مست کبی خلقاک انوک یولین اوریق اکا یول ویرمکدر وتحمورلقدن
مراد حیرت وبیخودلقدر چون مرشد مفیض ومعشوق کلاجر بندن خلاص
ایدوب شوق وذوق ویرر **قطعه** عاشق آمده سرمست وخرامانی کفت
حافظ وقت شو آن ماه لقامی ایدجه شکفته ادکل طبعم زنسیمش بشکفت

نه عجب اكر طبعم كلي اكك بلبلدن اچلدي ايسه مرغ شب چون طرب از برك
كل سوري كرد مرغ شب چون كيجه اوقيجي قوش يعني كيجه اوقيجي قوش ديمكدر
كه مراد بلبلدر بو جا عمل كردر وطرب مفعولدر از برك اكا متعلقدر
وسوري بر نوع قزل چچكدر وكل مطلق چچكه ديرلر مرغ شب چون قرينه
سي ايله قزل كل مراد مناسبدر معناي مصراع بودر كه بلبل شنكلكي قزل كل
يپراغي اچلچونلا انده مراد بودر كه مشام عاشقه نسيمي يعني انوك خوش قوقوسي
ايرشمسه كل كبي طبيعي كشاده اولوب بلبل كبي شاد اولور **بيت** چون
رسد بوي جوشنش روشن شود چون چشم دال بوي يوسف سود دارد
ديده يعقوب را نه باهنت آب كه رنكش بصد آتشش نرود ديدي صوايله
دكل انوك رنكي يوز آتشش ايله كتمز انچه با خرقه صوفي مي انكوري كرد اول ...
كه صوفينك خرقه سنه شراب انكوري ايلدي مراد خرقه دن بونده صلاحيت
ظاهردر انكز رنكي روحك انوك ايله متصف اولمسي دريدي دكز ايله كتمز بلكه
يوز آتشش انشيله حوادر حافظ افتاده كي از دست مده زانكه حسود اي
حافظ افتاده لكي وتواضع الدن قومه زيرا كه حسود عرض ومال ودل ودين
در سر مغروري عرضي وماله وقلبي ودينه مغرورلق اوجنده ايلدي يعني اكه عرض
اندي مراد بوندن تواضع مدح وتكبري ذمدر **وله ايضاً** سبزي جام جم اكه
نظر تواني كردر جام جم سبزه اول وقت نظر ايده بيلورسن كه خاك ميكده
كحل بصر تواني كرد كه ميخانه طپراغين كوز سورمسي ايده بلسن مراد ستر جام جم دن
وجود انسانده صفاي قلبدر كه انكله مشاهده ننه كم جام جم جهان نما ايدي

ايدي وميخانه دن مراد خانقاه وموضع عبادتدر چون انك طپراغين كحل ديده ايده
سن بو عالمك فناسين وقدر خفورندن زيادسين ابدا ايدوكن عين اليقين
ايله مشاهده ايدرسن **رباعي** بي جام عشق عيش دل ما تمام نيست • فوز ونجات
ما بجهان غير جام نيست • با انكه مفلسيم وكدا ابس فراغتم • از دولتي كه
عاقبتش مستدام نيست • كل مراد تو انكه نقاب بكشايد سنك مرادك كلي اول وقت
نقاب آچر كه خدمتش چو نسيم سحر تواني كرد كه انوك خدمتني سحر يلي كبي
ايده بيله سن مراد كل مراددن جناب الهي در واول دفع حجابي اول وقت ايدر كه
سحرخيز اولوب عبادت ايدهسن **بيت** خدمت بسيار بايد بردنش
تا نقاب چين بكشايد حبيب بعد مرخاء عشق پيشش نه قدري عشق فناغي
عمي ايله اوكه قوقدي كه سود ها كني از اين سفر تواني كرد كه فائده لر
ايدرسن اكر بو سفري ايده بيلورسك مراد قدم عبادت ايله سوي قديمه
نقددر كه ربح حقيقي بو سفرده در **شعر** زيادة المرء في دنياه نقصان • وربح
غير محض الخير خسران • بيا كه چاره ذوق وحضور ونظم امور كه ذوق وحضور
ونظم امور چاره وو درماني بفيض بخشش اهل نظر تواني كرد اهل نظر
تولكي كرد اهل نظر عطاسي فيض ايله ايدبلورسن مراد فراغ بال وانتظام
احوال ومال بي ملال عطاء اهل حالدر كه حاصل اولور ديمكدر **بيت**
راحت طاعت حق كنج قناعت بي رنج اين همه از نظر اهل نظر خواهد
بود جمال يار ندارد نقاب پرده ولي يارك جمالنك بو قدر نقابي ولي غبار ره
بنشان تا نظر تواني كرد يول توزن ساكن قيل تا نظر ايده بلاسن

مراد بودر که یار جمالنک حجابه ونقابه بو قدر مانع اولان غبار راه دوراني نسکین
قل که تا که حجاب مانع کیده جمال یاري مشاهده ایده سن **بیت** کر غبار تنت
کي نسکین نبکري روي ببین بفتن تو کز سراي طبیعت نمیروي بیرون
سنک طبیعت سرایندن چقمزسن کجا بکوي حقیقت کذر توانی کرد حقیقت
سننه قنده اوغریه بیلورسن مراد بودر که سر کسه اودن چقمسه سالکدر او
مقصوده واصل اولمز ومقصد بولمز سن که طبیعت وعادتنه کچرک
انجه سن سالک راه اولوب کنجه محله ومنزل حقیقته کذر ایده مزسن کدایی
در میخانه طرفه اکسیر است میخانه قپوسي کدالغي عجب کیمیادر کر این عمل بکني خاک
زر توانی کرد اکر بو عملي ایدرسک طوبراغي التون ایده بیلورسن مراد بودر
میخانه دن عالم هو بتدر هر کمکه اول درکاهه وارب کدالق ایدن کیمیای سعادته مالک
اولور دلا ز نور ریاضت کر آگهی یابی ای کوکل اکر ریاضت نوریندن خبردار اوله
سن چو شمع خنده زنان ترک سر توانی کرد شمع کبي کولرک باشن ترک ایده بیلور
مراد بودر که ریاضت نوري جولان ریاضتده بذل روح ایدر رغبت ایله ولی تو تا لب
معشوق وجام مي نکیري ولیه سن تا معشوق لبني وشراب قدحن دونه سن
طمع مدار که کاري کذر توانی کرد طمع دوته بر ایشن خج ایده بلسن مراد بودر که تنعم
وحظ نفسانیه مشغول ایدن ریاضت وعمل روحانیه اشتغال ایده مزسن اینچ
نصیحت شاهانه بشنوي حافظ اکر بو پادشاهانه نصیحت ایشیده سن یعني
قبول ایده سن حافظ بشاه راه طریقت کذر توانی کرد طریقتک اولو یوله
اوغریه بلورسن مراد بودر که هوای نفسی ترک ایتمین طریقته سالک اولمز

اولیجق عشق بازي چیست سر در کوي جانان باختن با سر اندر کوي دلبر
عشق نتوان باختن **وله ایضا** بعد ازین دست من ودامن آن سرو بلند
بو بندن حکره الیم وانک سنک اول سرو بلند که ببالاي جهان ازین وبیخ سمند
که حالنجي قد ایله بني دیبدن وکوکدن قوپردي مراد تجلیادن استواء واستیلای الهي
در جون تجلي وجولان معشوق عاشق طالب اوزره غالب وجالب اولا عاشق
مضطر اولوب دامن دلداره محکم تشبث ایدر **بیت** شو بله محکم دوتدي عشق ایله
یار اتکن • تا الم قطع ایدر پاک سر یار اتکن • حاجت مطرب ومي نیست تو برقع
بکشاي مطربه ومزا به حاجت یوقدر سن برقع آچ که برقص آوردم آتش رویت
تو ببسند کربني رقصه کتوره یوزک آتشي یوزک کبي مراد بودر که تجلی جمال
اولیجق عاشق پر وجد وحال اولوب سماع ایدر **بیت** دل بسوخت در سماع ونی
آتشند ز جرخ رقص نیست کرم بر سر آتش کبابرا چه روی نشود آینه مجمع تجلی
آن چهره بو یوز اولمز تجلی یوزي آینه سي مکر آن روي که مالیده بر آن سم سمند
مکر اول یوز که سمند تابسوره اوآت طرنغنه مراد بودر که اول یوز که طریق حقه یوز سوره
تجلی یوزنک آینه سي اولور که انوار تجلی وسعادت کورنور که انک کبي یوز
حقنده وارد اولمشدر وجوه اذا ذکر الله تعالی کعنم اسلرغت هر چه بود
کو هیچ باش دیدم سنکل عقل اسرارنه هر نه اولورسه دي اولسون خبر ازین بیش
ندارم چه کنم تا که وچند بوندن زیاده خبرم یوقدر بیلمیم نا قلبنه وجه نید که مراد عاشق
بي جبر وقرار کشف اسرار الله معذوردر دیمکدر **بیت** چند کویي سخن عشق چو مست
حرام با من این قصه مکو بیدمن خرابم مکش آه اهو مسکین مرا ای صیاد که بینم

آهوی مشکینی ای آوجی شرم از آن چشم سیه دار مخوش بکمند اول قره کوزه
اوتان لیه کمند با غلیه مراد آهوی مشکین دن محبوب ظاهردر وصیاددن مراد
شیخ صورتیدر که جمع مرید ایتمکه ساعیدر اکا خطاب ایدوب دیر که محبوب مرید ایدنمکه
سعی ایدوب اینی شکار ایلیوب دخی دعوته یدوب الوب کتمه که انوک چشم سیاهی
فتنه در یعنی درسنی مفتون ومریدلری مفتون لاجرم اندن اوتان بوینه کمند چکی من
حاکمه که از من درشنوانم برخاست بن حاکه منسوب افاده بو قیودن قالقمغه
قادر دکولم از کجا بوسه زنم بر لب آن قصر بلند فندن اویم اول بوجه کتنک کتابه
مراد کند و نکه حقارتنی و حضرت حقک علونی بیان ایدر این الرب الجلیل واین العبد
الذلیل چون غزلهای تر دلکش حافظ بشنود چون حافظک تر دلکش غزللرین
اشیده که کمالینس بو دشعر نکوید بجخند اکر خجند که کمالا اوله شعر دیمز ایدی خجنده
مراد کند شعرنی خجندی شعرندن ترجیح در که انک اشعاری خیالات و بونک کلامی لسان
الغیب کلماتیدر در و غزلهاندی زیرا کمال خجنده غزلده ماهردر قطعه دو کمال الله
در جهان مشهور یکی از اصفهان دکر ز خجند از بن یکی در غزل عدیم المثل ولی دکر
در قصیده بی مانند فی المثل در میان این دو کمال نیست فرق مکر بموئی
چند بعض نسخه ده بیت بویله واقع اولمش باز مستان دل از آن کیسوی مشکین
حافظ الله کوکلمی اول مشکه منسوب زلفدن ای حافظ ز انکه دیوانه هاآن به بود
اندر بند زیرا دیوانه لره بند کرک اوله سنبده مراد قلب غیب هویته مقید کرک ناکه
هوای وما سوای کتمه دیکلدر بعض نسخه ده بویله واقع اولمش خبر زلف تو ندارد
دل حافظ میلی سنک زلفکدن غیری بو قدر حافظک کوکلنک میلی اندارین دل که بصید

بصید بندنی کیره زه بند اه اول کوکلدن که بو زنبدا یله بند دیمز وله ابجا دست
در خلقه آن زلف دوتا نتوان کرد آلی اول ایکی قات زلف خلقه سنه ای که اوکمز
مراد محبوب مجازی ودنیای وماسوی در تاجرم انک زلفنه ال اورنمق ودنیا واهل
فنا عهدنه اعتماد ایتمک اولمز نته کم حضرت علی رضی الله عنه دیمشدر عهد الناس وریح القبا
سواء ایکی سعیت من اندر طلبت بتمام اول بهمی در که بن سنک طلبکده کوستردم
این قدر هست که تغییر قضا نتوان کرد بو قدر وار که تغییر قضا ایتمک اولمز یعنی ما سوی
طلبنده سعی باطلدر اما تقدیر الهی بویله اولیجق تغییری محال بعده بیت قضا چون
بکردون فروهشت برهم عاقلان کور کشتند و کمر دامن دوست بصد خون دل
افتاد بدست دشمنک النی بوز کوکل قانی ایله دوشدی اله بعنوبی کند هم رها
نتوان کرد کند نقطنک فاعلی چشم در ومفعولی محذوف فسوس در دبو نده سبب انجو بدر
ودنیای وحدتدر مصراع اول مضمونی خبر در یعنی چشم که بر فسوس ایدر یعنی مسخره لق
دوستر انوک سببی ایله الدن صالی و بیرملو اولمز دوست انکن مراد بودر که عبادت
ودر یا جنت ایله حضرت حقه نسبت و تعلق حاصل اولور اهل دنیا که چشم اهل
الله در انک طعن آمیز کلامی ایله ترک تعلق ایتمک اولمز عارضش را بمثل ماه فلک نتوان
کفت انک عارضنه تمثیل ایله فلک آیی دیمک اولمز نسبت یار بهر بی سرو پا نتوان کرد
یارک نسبتنی و نسبتنی هر یا کنشیره و آلچیسره یا هر فقیره انکه اولمز مراد بودر که لکش به
شی جسمیه حضرت حقی هیچ بر سنیه نشبیه دکلدر آنی غیره تشبیه ایتمز اولمز بیت
چون کون یونی انک ماهه ایلیم تشبیه مراد لکم لیه اشنید ر یعنی انسیت تشنیه
سرو بالای من آنکه که در آید بسماع چه نیم سرو قدم بانیم بوجه سرودم اول چنم حرکت

که سمای کلرچه محل جامه جانرا که قبا نتوان کرد نه محل جامه ضیقانند که چاک ایتمک اولیه
مراد بودر که حضرت حق علو درجه‌سی ایله تجلی ایده جا بجا جانه چاک محلی اولور بیت
جانها که جیدره انک استین افشان سماع قلمیه بر خرقه اهلینک کریبانه دربست
من چه کویم که ترا نازکی طبع لطیف بن نه دیم که سکا طبع لطیف نازککی تا بحدیست
که آهسته دعا نتوان کرد تا بر حدده در که ارفق ارفق دعا ایتمک اولمز یعنی
سنو بلیه نازک طبع سن که آهکل اکل دعا آهسته لرانده بیله اشنودسن مراد بودرکه
ذکر و دعا آشکاره اولمیجق اندن شائبه ریا وارد رحضرت حق مقبول اولکلدر انوکچون
ذکر محمود جهدر بیت نقشبندیه قافله سالارانند که برانداز ره پنهان بحرم
قافله را نظر پاک تو اندرخ جانان دیدن قادر نظر پاک قادر اولور جانانی رخین
کورمکه که در آینه جز بصفا نتوان که کرد آیینه نظری صفادن غیری ایله ایتمک اولمز
قطع من لم یکن بک فانیا عن حظه وعن الهوی والانس بالاحباب کیعط الاؤونه
والحظ لک با من بابه محبوب عن الحجاب غیرتم کشت که محبوب جهانی لیکن بنی
غیرت دیلدی که سن محبوب جانسن یعنی جمله خلق سنی سورلر اولیله هرکسه بنوم
رقیبلر بو جهتدن غیرت بنی هلاک لیکن روز وشب عربده با خلق خدا نتوان
کرد کیجه و کوندز الله تعالی مخلوقاته ایله جنک اولمز یعنی هر بر مخلوق بنم رقیبلر
دیو جنک ایتمز اولمز مراد مخاطبدن حضرت حق در که محبوب خلق در که مشکل عشق
نه در حوصله دانش ماست عشق مشکلی بزم علم حوصله سنده دکلدر
یعنی مشکل عشقی حل وبیان ایتمکه بزم علم حوصله سی متحمل ور حل این نکته بدین فکر خطا نتوان
کرد بو نکته نک حلی بو فکر خطا ایله ایتمک اولمز مراد مسئله عشق مسئله غامضه ایدوکی

ایدوکن بیاندر جز ابروی تو محراب دل حافظ نیست سنک قاشکده غیری جا فقط ک
کوکلی محرابیه بو قدر غیرت تو در مذهب ما نتوان کرد سنک غیرک عنی بزم غیرمزده
مذهبمزده اولمز مراد بودرکه عشاق مخلص مذهبی بودرکه عملده اصلا ریا وغیره اراءت
اولمیوب مجرد الله تعالی ایچون اوله دا ایضا دل از من برد وروی از من نهان
کرد کوکلی بندن الدی یوزی بندن کزلدی خدا را با که این بازی توان کرد انکله یوه
سیم بو اوینی ایتمک اولور مراد ارباب فنا واهجا دنیابه وفا ایدوکی بیاندر بیت
رویکشاده ای صنم طاعت خلق بری چو پس پرده ی روی تو ذره صبر مجبوری
سحر تنها بیم در مقصد جان بود صبا ای یالکوزلق بنم جانم مقصدنده ایدی صباکبی
لطفهای بی کران کرد انک صبالی کنارسز یعنی نهایتسز لطفلر ایلدی مراد بودرکه
انفس حقدن صبالی اولمق موت روحانیدر چون صبالی حراه اوله لطف بی نهایت
اولور حیات ابدیه رباعی رفتی وهجنانه مجبال من اندری کویده که در برابر چشم
مصوری مکرم بمنتهای جانی رسد کز هرچه خیال من آید نکوتر چراغ چون لاله
خونین دل نهالشم تنجون لاله کبی قانه منسوب کوکللو اولیم که با مانرکس
او سرکران کرد که بزه انک نرکس باش اغرلغی ایلدی یعنی التفات ایمیوب فیض
فیض اولمیجق قلب خونین اولور صبا کر چاره دانی وقت وقتست ای صبا
اکر چاره بلورسک وقت وقتدر که درد اشتیاقم قصد جان کرد که اشتیاق
دردی بنم جانمه کار ایلدی یعنی قصد ایلدی مراد فیض سحری وبسط الهی طلبیدر بدانه
سان سوخت چون شمعم که بر من انجلاین یاقدی شمع کبی که بنوم اوزره
صراحی کریه وبربط فغان کرد صراحی اغلدی قبوز افغان ایلدی مرادکم حیده

مقام وقبوزدن رفیق شفیق درکجا کویم که با این درد جان سوز قندیم که بوجان
یانجی درد ایله طبیبم فصد جان ناتوان کرد طبیب ضعیف جانه قصد ایلدی مراد نشتر
دانقباضدن کمسیه شکایت ممکن وکل ایدوکن حکایتدر درمیان مهربانان کی توان
کفت مشغفلر اورتنسنده نجه دیمک اولور که بار ما چنین کرد وچنان کرد که بزم یرینز
بویله ایلدی واویله ایلدی **بیت** آن دوست نباشند که شکایت کند از دوست
هرخون که دلارام بریزد دیت نیست عدد باجانه حافظان نکردی دشمن حافظک
جاننه لئیذ اغز ایدی که بتر چشم آن ابرو کمان کرد ادل یای فلکونک کوزی اوقی
اندی مراد مفرقه معشوق مجازی یا افنای معشوق حقیقی با سیر عددون اشدر
دیمکدر **وله ایضا** بار یاد آنکه زما وقت سحر یاد نکرد اکلمدون اولکه سفر وقتنده
بزی اکمدی بو داغ دل غمدیده ما شاد نکرد بر وداع ایله بزم غمکور شش کوکلمزی
شاد ایلمدی بلکلکم ظاهر نظم بونی کوسترر کم بر شخص صاحب نظر حسن شهردن
کیدوب خواجه حافظ کتمش خواجه حافظ وداع ایتمش اولمیه آنا مراد کند ونک مقتدی
وشیخی اولان حسن صاحبی سفره کتمش اولا زیرا خاجه عادتنده علی القعد
سفره کتمک واردر شیخ مریدکه محبوبیه مثابه سنده اتوک فراقنده حزن ایدوب
وداع اولان مریدک نظمیله اظهار حزن ایدیه ان جوانبخت که می زد رقم خیر وقبول
ادل جبنی بلکه خیر مقبول خطی اور ربعنی بازار ایدی بنده پیر ندانم زچه ازاد
نکرد توجه قوی بلیزم ندن ازاد ایمدی بلکلکم مرشد پیره بلکه مرشد جوانه بخت
وبخت اطلاق هه اولونور بلکم مولانا دیمش **بیت** کرده لم بجت جوانرا نام
پیر کو زحق پیرست نه از ایام پیر کاغذی جامه جونابه بشویم که فلک کاعدلی تعیناتی

148

تعیناتی قتلو صویله یویا که فلک رهنمونم بپای علم دار نکرد بجا بویله کوستر ملکی عدل سنجاغی
ابا غنه ایلمدی مراد علم عدلدن رسول الله عم بس احتمالدرکه اول سفره کیدن
مجه کتمش اولا یا خود شیخ قومه کالنبی فی امته حسبنجه شیخ اخر یره کیدوب بوانده
دور اولوب واکا ایرشمک میسر اولمیوب بویله میسر اولا دل با متبد صد آیه که مکر در نرسد
کوکل بر صدا امیدی ایله سکا ایرشه تا کهاه کرد درین کوه که فرهاد نکرد ناله ایلدی
بو طاعده که ها دا ایلمدی **حکایت** مشا یخدن بری بر حجه کیدر مکسند شیخ ایچون
استرنه سوار اولوب سحر کناره وار روب سا بریاران وداع ایدوب رجوع شیخ
شیخ بر ایکی قدم سیلجه کیدر که شوق طواف و ذوق زیارت رسول الله عم بیا استر
براق اولوب کندوسی بر اشتیاق اولوب کتمش **قطعه** حال کعبه مشتاق کوکلم • قرار
ایمز ایکی کون براده • دکزدن کیدنه ایرشمک ایچون • کیجه کندز کبی لنتدم قرارده زلنکه
چالاک نزاز این حرکت باد ان کرد زیرا بو حرکتدن چابکرک حرکتی بلی ایمدی یعنی بلیده
سن چابک چالاک ایمش سن یل سندن چابکک اوکر نمه لا یقدر سابه نا باز
کرفتی زچمن مرغ سحر کولکه یه تاکر و دو تدغی چمندن بلبل اشیان درشکن طره شمشاد
نکرد شمشادک صاچی بو کلمنده یوه ایمدی سن چمندن کولکه یه فالدر منجه بلبل شمشاده
یوه ایمدی مراد بودرکه سن مرشد کامل ایدوک ذظل هما کبی مسعود ایدی بلبل کبی
عاشقلر سنده دور اولوب دون اولان مرشد لره التجا اندر کلک مشاطه صنعش
نکشد نقش مراد ادل کسنک صنع الهی مشاطه سنک قلمی مرادی نقشنی چکمز
هرکه اقرار باین حسن خدا داد نکرد هر کمک بو حسن خدا داده اقرار ایلمدی یعنی قبول
کمه که سنک حق تعالی ویردوکی حسنوکه اقرار قلمیه صنع الهی مشاطه سنک قلمی انوک مرادی

حاصل اولمز **رباعی** مشنو تو منکر پاکان ٭ مزه طعنه به پی پاکان ٭ ببیر جهیز از خلاف
شان نبانیی ٭ تا زنا پاکان مطرب آنپرده بکنز دان و بزن راه عراق ای مطرب بیر دیگر
دنند روا و عراق یولن که بدن راه شد و یار زما یاد نکرد که بویوله کندی یار بزی
اکدی مراق عراق عربدر که راه حجاز اولمغه اقرب در غزلیات عراقیست سرود حافظ
عراقی غزللری در حافظک ایری یعنی ایرلدیغی شنید این ره دلسوز که غم یاد نکرد کیم اشندی
بو کوکل یافجی بویله که فریاد ایلمدی عراقی شعراء صوفیه دن عاشق مشرب کمسه ایدی حضرتنک
سنده تکمیل علوم ظاهر ایدوب دیار هندده شیخ بهاء الدین ذکریا خدمتنده تکمیل
طریقت ایلیوب شیخ فخر الدین العراقی دیمکله معروف اولوب کلمات واشعار رنده شور و شر
عشق غالب ایدی انک اشعار رنده در بو **بیت** ساز طرب عشق چه دانی کرچه سازست
کز زخمهٔ او فلک اندر یکی و تار زست **وله ایضا** دلبر برفت و دلشدکانرا خبر نکرد
دلبر کتدی کوکلی کیتمشلره خبر ایلمدی یاد حریف شهر و رفیق سفر نکرد شهر یارینی و سفر
یولداشینی اکمدی مراد غزل سابقده اولان کبی در یا بجنت من طریق محبت فرو کذاشت
یا بنیم بختم محبت طریقنی اشغ قودی و مغلوب قلمدی یا او بشنادر آن طریقت کذر نکرد
یا دلبر طریقتنک سلطانی بولنه او غرمدی من ایستاده ام که کنم جان فدا چو شمع
بن طورمشن جانی فدا ایلیم شمع کبی او خود کذر بما چو نسیم سحر نکرد اول بزه نسیم سحر یلی
کبی او غرمدی مراد انک یولنده بذل روح ایتسم کرک اول ایم افقنه موافقت ایلمدی
دیمکدر بننه کم غزل سابقده بو کا قریب معنا ذکر اولنمشدر کفتم مکر بکریه دلش
مهربان کنم دیدم که انک کوکلنی اغلمق ایله شفقتلو ایلیم در سنک خاره قطرهٔ باران
اثر نکرد بر که طاشنده یغمور قطره سی اثر ایلمدی مراد قسوت قلب و لاندن شکایتدر

شکایتدر مرغ دل ارچه بال و پر از غم شکسته شد کوکل قوشنک اکرچه قنادی و قویروغی
غمدن صنمش ایدی سودای دام عاشقی از سر بدر نکرد عاشقلق آغی سوداسنی باشندن
چیقرمدی **شعر** انت اشبه واشبی تو سروری فداء لك الغلب ان تحبب سوالکا هر کیمسه که
دید روی تو به سعید چشم من هر کیمسه که کوردی سنک یوزکی ادبدی بنم کوزمی کاه یکه کوز دیدهٔ
ما بی نظر کرد سر اشتی که ایلدی بزم کوز نظر سز ایلمدی مراد بودر که هر کیمسه که عاشق البقاین
ایلمش هدی رب العالمین ایدر عاشق حق اولانک عینین او بوب تحیین ایدر که
شاهنده در دو بنها بنیدن محبوب شوغم کلک زبانی کشیده حافظ از کجم دبجکلمش
قلمی حافظ دیرلکده با کس نکفت راز تو تا ترک سر نکرد کیمسه دیمدی سنک رازکی تا ترک
سر ایلمدی مراد کتم سر ممدوح اولوب ابکیجون ترک سر اکملک کرک ایر کنذر مز در **وله ایضا**
رو بر رهش نهادم و بر من کذر نکرد یوزی یول اوزره قودم بنم اوزرمه او غرمدی لطف
چشم داشتم و بکا نظر نکرد یوز لطف کوز دتدم بر نظر ایلمدی غزل سابقه نظره دکی
مراده موافقدر یارب تو آن جوان دلاور نکاه دار یارب سن اول بهادر جوانی
صقله کز تیر آه کوشه نشینان حذر نکرد که کوشه نشین آهی اوقندن حذر ایلمدی
مراد بوندن احتمال واردر که شول مرید تازه اولا که نقض عهد ارباب طریقت ایدوب
و بو طائفه یعنی ابده سنبل سرکش ماز دلنش کبی بوبرم کوزمز یا بشی سنبلی انک
کوکلندن انتقامی چیقرمدی بر سنک خاره قطرهٔ باران اثر نکرد معنای مصراع
مزبور و مراد بیان اولنمشدر میخواستم که میرمش اندر قدم چو شمع دیدم که اولم انک
قدمنده شمع کبی او خود بما کذر چو نسیم سحر نکرد معنای مصراع مزبور و مراد بیان اولنمشدر
جانا کدام سنگدل دوست مذهبست ای جان قنغی طاش کوکللی و ضعیف

مذهب ع ر کوبیش خم تبر نو خود را اسیر نکرد اوسنک اوفکرجی اوکینده کیدیجی
قلمان ایلمدی ماهی و مرغ دوش ز افغان من نخفت بالق و قوش دونکیجه افغانمدن
اویمدی آن شوخ دیده ببین که از خواب بر نکرد اول یوزسوزی وکستاخ کوزکه
باقشی اویقودن قالدرمدی مراد بو ایکی بیتده سخندل و بینرم اولانه قدح در حافظ
حدیث نغز تو از بس دلکش است ای حافظ سنک پاک سوزک دلکش اولدوغی
اجلدن ننشنید کس که از سر رغبت زبر نکرد آشنمدی کمسه که رغبت باشندن بر فرد
ایلمدی و حافظه ده دوتمدی مراد کند وکلامی مدح وکلام پاکه خان شاه ایتمکدر غیب
در وله ایضاً واعظا کبن جلوه در محراب و منبر میکنند واعظلر که بو ناز و شیوه
محراب و منبرده ایدرلر چون بخلوت میروند آن کار دیکر میکنند چون تنهایه کیدرلر غیری
ایشی ایدرلر مراد بولر که واعظلر مجلس وعظلرنده تقویم صور ر؟ کوسترلر انلر
واریجکه فاسق اعمال ایدرلر مشکلی دارم ز دانشمند مجلس باز پرس بر متکلم وار
در مجلس دانشمنده صور توبه فرمایان چرا خود توبه کمتر میکنند توبه
بیورجیلر نیچون توبه یی اکسک ایدرلر مراد بودر که بر متکلم وار در مجلسده وعظ
ایدن دانشمنده سؤال قل اول مشکل بودر که توبه ایدک دیو امر ایلیر نیچون کندولر
توبه ی ازلر اتأمرون الناس بالبر وتنسون انفسکم خطابندن غافللردر کویا
باور نمی دارند روز داوری کویا اینانمزلر حکومت کوننه کبین همه قلب و دغل در کار داور
میکنند که بو دوکلی قلبی و خیانتی عالم ابشنده ایدرلر مراد بودر که کانه یوم قیامته
تصدیق اتمزلر که حق تعالی علنده بویله قلبلق و حیله ایدرلر یارب این نودولتانرا
باخر خود نشان نشان یارب بو نودولت اولانلری کندو خرلری ایله

ایله کبین همه ناز از غلام ترک استر میکنند بو دوکلی نازی ترک و قاطر اجلیجون
ایدرلر مراد بودر که یکی دولته ایرنلر ترک قول استخدام ایدوب و قرة سواد اولانلری
ایچون تعجب و تکبر ایدرلر کبیله بغلمغه مستحقلر در بر در میخانهٔ عشق ای ملک تسبیح کوی
عشق میخانه سی اوزرنده ای ملک دی کاندر آنجا طینت آدم مخمر میکنند که اول ایرده آدمک
خلقتی ماده سی بو عزیزلر مراد میخانهٔ عشقدن عالم الهیدر خمرت طینة آدم
بیدی اربعین صباحاً صبحاً آدمک خلقتنی باطنین انده بو عزیزلر ملائکه اول درکاهده
تسبیح ایتمکدر که حسن بی پایان او چندانکه عاشق میکند ایکی اخرسز حسنی
او دکلو که عاشق اولورلر زمرهٔ دیکر بعشق از غیب سر بر میکنند بر جماعت دخی
مخلوق اولورلر ایدی خلقت آدمدن صکره اول حال زائل اولوب خدمنده باقی
بندهٔ پیر خراباتم زدر و شبان او میخانه پیرینک قولیه ین که انکدو شلری کنج
راز بی نیازی خاک بر سر میکنند خزینه نک استغنادن باشنه طوبراق ایدرلر اول
عالم الهینک شیخی اولوب دنیایه بالکلیه تارک اولانک قولییم که انک مریدلری شیخلری
طریقته سالک اولوب خزینهٔ غیب مالکی اولوب مالکینلرک باشنه طوبراق
دوکوب غنای قلب ایله مستغنیلردر ای کدای خانقه برجه که در دیر مغان
ای خانقاه دلنجیسی صچره که دیر مغانده میدهند آبی و دلها را توانکر میکنند بر صو ویررلر
وکوکللری غنی ایدرلر مراد بودر خانقاهده تجرد فقرا ایچون ساکن اولان بنده لر که بو
حالده قالقوب اخلاص اهل معامله یه کلوب شوق و ذوق تحصیل ایدوب شراب
عشق نوش ایدوب غنای قلب تحصیل ایدوب شراب عشق نوش ایدوب غنای
قلب حاصل ایتمکدر ارشاد در خانهٔ خالی کن زیب تا منزل جانان شود اوی

حالی خلل بندن تا منزل جانان اولا کین موسناکان دل وجان جای دیگر میکشد
که بو هوسلولر دل وجان عنبر غری بیرده ایدرلر مراد اوی حالیه قلمقدن دل وجان
فکری ماسوی ده اولمق کرک اما صوفی صورتنا اولوب هوا وهوس اهلی اولانلر
دل وجانه بیرپنا نندر ایکیچون وجودلری منزل جانان دکلدر صبحدم از عرش کمی
صیغری عقل کفت صباح وقتنده عرشدن بر آواز کلدی عقل دیدی قدسیان
کویی که شعر حافظ از بر میکنند قدسیلر کویا حافظ شعرینی ازبرلر مراد
بونده حال مکاشفه ده واقع اولان سماع یا عالم رؤیاده واقع اولان استماع
وبعض انسانه مقبول حضرت کردکار اولوب ملائکه طبق انوار ایله نازل اولدقلری
رؤیا دمنامده اولمشدر نته کم شیخ سعدینک اشعارندن لویس **بیت**
هر که درختان سبز در نظر هوشیار هر ورقش دفتریست معرفت کردکار پیس
هواجه حافظ ذکر ایدنلرنک وقوعی مستبعد دکلدر **وله ایضا** دانی که چنک وعود چه
تقریر میکنند یعنی بیلورمیسن چنکه وعوده تقریر ایدرلر مراد شیخدن شیخ مراقبه در
وعوددن واعظ صاحب حالدر مصراع اولده اولان میکنند لفظنک فاعلی ضمیر
چنک وعوددر وباده دن بونده مراد کلمات عشق حق واسرار الهیه واخبا
رطریقتدر ومصراع ثانیده اولان میکنند لفظنک فاعلی مستتردر که هم کورده
اولان مقدره راجعدر یعنی ناس عوام وسالک خامه ننکم کنند وسی بو بیت
ایله بیان مراد اشارت ایدر کوئید رمز عشق مکوئید وشنوید دیرلر که عشق
رمزینی دیمک واشتمک مشکل حکایتیست که تقریر میکنند مشکل حکایتدر که
تقریر ایدرلر ناموس عشق ورونق عشاق می برند عشقک عرض وناموسنی

وناموسنی وعاشقلک رونقنی الترلر عیب جوان سرزنش پیر میکنند جوانی
عیب ایلرو پیری یاسته قورلر بو بیت مضمونی صنعی معقول قول چنک وعود در زرقی
یعنی انلر دیرلر که عوام الناس ومریدان پیر وهواسنه ناموس عشق ورونق عشاقی
سیغدررلر وعاشق جوانی عیب ایلرو عاشق پیری یاسته قورلر لاجرم اسرار عشقی
واخبار حقیقتی کتم ایتمک کرک والا ما ازبرون در شده مغرور صد فریب پر قبول
طره بوز الدیه مغرور تا خود درون پرده چه تدبیر تا پرده ایچنده انلرنه تدبیر بیر
ایدرلر مراد بودر که جمهور عوامدن ومریدان خامدن نیجه کمسلر مشایخ واهل الله
نظرلرنه کلوب عرض اخلاص وارادت ایدرلر اما بونلردن استماع ایتدکلری کلمات
طریقتی واسرار طریقتی وحقیقتی واخبار عشقی وانار صدقی فهم ایتمیوب بلکه معنی مرادی
غیر مراددن فرق ایتمیوب انلرک لفظندن معنی باطل مراد ایدیلوب بونک معناسی دیرکه
وبو کونه خطادر دیو کندولر مثلی منکرلر ایله جمع پرده ایچنده وخلوت پرده فکر مکر ایدرلر
تدبیر ضرر ایدرلر تشویش وقت پیر مغان میدهند باز باز لفظی لفظا مؤخر ومعنی
مقدمدر ومیدهند لفظنک فاعلی مصراع اخرده اولان ره اعنی این سالکان نکر که چه با
پیر میکنند ومیکنند لفظنک فاعلی ضمیر مستتردر که این سالکان لفظنه راجعدر
یعنی پیر مغانک ومدعیم پیر سوزک وقتنده لرو تشویش ویررلر بو سالکلر نظر
قل که نه ایلدیلر پیره مراد سالک خام اولانلر شیخه طعن وتشویش ایلدیلر بلکه تشهیر
وتکفیر ایله وقتنه تشویش ویروب پیر طریقتی بیحضور ایدرلر دیمکدر عجب بودر که
پادشاه اهل الهی جرعه حواله فکر ایعنی مشایخ کلماتنک صواب وخطاسنی مشایخ
واهل تصوف حواله ایلیوب انلردن استفسار واستفتا ایتمیوب اهل

ظاهره

تفويض ايليوب اندوجي اما حكم بالظاهر دبو خطا ايله حكم ايدرلر **بيت** هر حرف اهلني
صلاحلينه قاضيلر تا اهل حالدر بني جيف انديلر دريغ صد آب رويم نظري يواه
حريه يوز يوز صوبني يارم نظر ايله اولمق اولور خوبان درين معامله تقصير ميكنند بي نواه
حربه لغظنك فاعلي خوبانلر محبوبلر كه بو معامله ده تقصير واهمال ايدرلر مراد خوبان دان
اسما وصفات حضرت حقدر كه قصد ايدجك يوزكستنهٔ بر نظر ايله عاشق شوريده ايتمكه
قادرلردر قوي بجد وجهد نهادند وصل دوست بر قوم جد وجهد قودبلر دوست
وصلني يعني سعي ايله وصل ميسر اولور ديرلر قومي دكر حواله بتقدير ميكنند بر قوم دخي
تقديره حواله ايدرلر يعني وصل دوست سعي ايله اولمز تقديرده وار ايسه اولور ديرلر
مراد طلاب حق ايكي فرقه ايدوكن بيان ايدر فرقهٔ اولى اولياء در **بيت** تتوان كرچه
بدوست ره بردن . شرط ياربيست در طلب مردن لاجرم سعي ايدوب بقايه
ايتمك كركه ايكنجيون ديو غير الحلا اعتماد در مكن بر ثبات عمر محصل كلام اتمه عمر ثبانه
كين كارخانه ايست كه تغيير ميكنند بو بر كارخانه در كه تغيير ايدرلر مراد بودركه
العالم متغير حسنجه بو ننده بقا وثبات يوقدر اما اعتماد خطا در پس طلب اخرتده
تاخير وتقصير جايز دكلدر جز قلب تيره هيچ نشد حاصل وهنوز بو لانق قلب
دن غيري هيچ حاصل اولمدي وهنوز باطل درين ميال كه اكسير ميكنند
باطل بو خيال ده كه اكسير ايدرلر مراد بودركه طلب دنياده اولان اوقات وقلبدن
غيري نسنه حاصل اتمزلر اما باطلدي بو خيال فاسده دركه اكسير وكيميا ايدرلر
ميحور كه شيخ وحافظ وقاضي ومحتسب شراب ايچ كه شيخ وحافظ وقاضي
وصوباشي چون نيك بنكري همه تزوير ميكنند چون ايو كوره سن دوكلي تزوير

تزوير ايدرلر مراد عشق الهي وعمل بالاخلاص كركدر ديمكدر كه اوكا نيجه نظر ايدرسك
بيلورسن كه شيخ ريا وتنفير وحافظ شعرنده صنعت وتصحيف نصتقي ايله تزوير
وريا وقاضي حكم شرعي كندوده اجرا ايتموب غيرده تنفيذ ايله ريا وتزوير ومحتسب
كندو نفسني حبس ايتميوب غيري ضبط وسياست ايتمك ايله تزوير وريا ايدر
ايدركه ديمشلردر ما من عمل والا وفيه شائبة من الريا **وله ايضا** آنانكه خاك را
بنظر كيميا كنند آنلر كه نظر ايله طوبراغي كيميا يعني التون ايدرلر مراد اللردن حاصل
دللر دركه نظرلرنده تاثير ايدرلر وتاثيرلري واردر **بيت** بكنظر افكن كه مستثني شوم
بناي غنس ... شد منظور منحطم الدين ... ... وهر دم نهفته بدر
طبيبان مدعي دردم كز لو بكيدر كذات اولان حبيم اولان طبيبلردر باشد كه از
خزانهٔ غيبش دوا كنند اولا كه خزانهٔ غيب دن اول درده دوا ايدهلر مراد درد
دن درد الهي در ومدعي طبيبلردن مراد ناقص واهل دعوي ولاف شيخلردر دردي
انلردن اخفا ايتمك ايكيدر اميد دركه خزينهٔ غيب الهيدن دوا ايده لر **بيت** حال درد
محب هر كس نكويد با طبيب بيسخن بي دردي بود ناليدن از درد حبيب چوق
حسن عاقبت نه برندي وزاهدييت چون عاقبت كوزلكي رندلك ايله دكله
ان به كه كار خود بعنايت رها كنند اول يكدر كه كندو ايشيني عنايته ترك ايده لر
مراد بودركه حسن خاتمه نه ايله اولور معلوم دكلدر عمل ظاهره اعتبار يوقدر لاجرم
حضرت حق پرده جلالتي رفع اتمز وكنده ويه عيان كوسترمز هركسه كندو سلاحظ
سبيل ايله سوز سويلمك رواد كلدر **بيت** چون نداند غير حق را كيو با مدعي
بحث علي بكذران والله اعلم بالصواب كرسنك ازين حديث بنالد عجب مدار

اکر طاشش بو سوزدن ایچلر سچعلیه صاحب دلان حکایت دل جوش اکنند
صاحب دلکر کوکل حکایتین جوش ایدرلر مراد بودرکه در دل عجب دردرکه
بونک احوالیه بیان اوله طاشک کلمکه جایزدر **نظم** دلم باز عشق یار آمد درو
جز غم نمی‌بینم • دل بی غم کجا کویم که در عالم نمی‌بینم • برفت از چشم من زدال از بس که
می برم حکم • بمن از وصل بغم از نم نمی‌بینم • چه شاد و هم نشست آن دل نه
از عشق بیگانه • که نامش از نرگس نم دل محرم نمی‌بینم • مرا از بیست اندر دل بجو دیده
بکه این زانه را کویم که یک محرم نمی‌بینم • بی معرفت مباش در من یزید عشق معرفتسز
اوله عشقک بیع من یزید نده اهل نظر معامله با اشن کنند اهل نظر اولانلر
معامله آشنا ایله ایدرلر مراد معرفتدن اهل الله واصحاب نظر اولانلر ایله آشنا لق
ایتمکدرکه انلر فیض آشنا ایله ایدرلر بی ایدرلر وخبرده وارد اولمشدر اکثر المعارف
من الفقراء فانلهم دولة یوم القیمة حالیه دردن پرده بسی فتنه می رود حالیا پرده
ایچنده چوق فتنه واقع اولور تا آن زمانکه پرده برافتده جها کنند تا اول زمانکه پرده
بو فرودوشه یعنی قالقه نلر ایده ایده لر مراد بودرکه تستر واستتارده بو قدر
وشورش ایکن نور تجلی افعال وصفات ذات اولیجق نلر ایدرکه هر برینک مقتضاسی
ظاهر ایدر **بیت** او در درون خانه وغوغا میان شهر ای وای ازان زمانه که
بیا زار وردون می چون که صد گناه زاغیار در حجاب شراب ایچ که بو کناه
که اغیاردن حجابده اولا بهتر زطاعتی که بروی وریا کنند یکر کدر سنول طاعتدن
که روی وریا ایله ایده مراد بوندن مذمت ریادر زیرا شرک خفی در بیراغنی که آبدار
ونبوی بوسنغم برکو کلکی که اندن کلور بو سنغم نغوسی نرسم ایدر نزان عبورش

غبو نمش قبا کنند صوفر فرق صوو فرداشدی بر نه لر مراد پیراهندن بو تندر
وبولسقدن روحدر وفرندا شلرندن مراد نفس واکنک قوی سیدر لاجرم
بربدن که طاعت وعبادت ایده واندن رایحه روح کلیفوف واردرکه قوی
نفس لذ چاک ومعصیت ایله باک ایده لر بکدر بکوی مبکن تا زمره حضور کنج
هیجانه نخلیسته تا حضور جماعتی اوقات خود در بهر یو حرف دعا کنند کندو
وقتلرنی سنک ایچون دعایه صرف ایدرلر مراد مبکدن صومعه در یعنی خانقاه اوغره
تاکه جماعت حضور سکا دعا ایدرلر پس مواضع عبادت مرور موجب دعا وجالب
ثنا در بنهان زهاسدان بخورم هو انکه منبعان صودلردن کزبیرم نعمتی که عیبلر
خبر نهان ببینی نیرای خدا کنند کنولو خیری چوق الله ایچون ایدرلر مراد فضل
الهی وفیض وکرامت اجنبیلره دنلکمک جائز دکلدر دیمکلدر وخبرده اخفی اولی ایدوکنه
تنبیه در **بیت** من لطف ووفای تو با کس نکنم قصه خبر بود الله آن به که نهان باشد
حافظ دوام وصل میسر نمی‌شود ای حافظ دوام میسر اولمز شاهان کم التفات
بحال کدا کنند شاهلر کدا لره التفات ایدرلر مراد تجلی علی الدوام ولمدوغن
بیاندرکه مشاهده الا بلر بین التجلی والاستتار **وله ایضا** شاهدان
کر دلبری زبیان کنند محبوبلر اکر دلبرکی بومثلدن ایده لر زاهدان را رخنه
در ایمان کنند زاهدلرک ایمانینه کرک ایدرلر مراد محبوبلردن اسماء الله
وصفات الله درانلرک دلبرلک ایدوب هر بری کوکل الوب دمظهری طلب ایدرکه
زاهد خشک اولانلرک هر بری انلرد مظهر اولمیوب اسماء وصفات هر بریده ظهور
اعتیوب نیجه نقصان وکرک بولنور هرکجاکین ساخ نرکس سنکفد هر پرده که بوکس

بداغی اجله کلر حانش ودیدۂ نرکس ان کنند کل رها اکه کوزی نرکس کبی ایدرلر
مراد شاخ نرکسدن شعبه واثر ظهوره اندرکلر خلردن مراد حسن الوجه وپاک
اولانلردر لاجرم پاک اولانلر عین رن الوکنا حده کاهی ایدرلر یارما چونکه
ساز واغاز سماع بزم یار مز چون سماع اغاز ایده قدسیان بر عرش
دست افشان کنند قدسیلر عرش اوزره ال سیلکرلر مراد بودر که چون
حضرت حق اظهار تجلی واعطاء شوق ایده ملائکه عمومیتی عرشده رقص ایدرلر
اور ونجا بر افتاب دولتت یوز لوسنه رسنک دولتک کنشی یا یوزکو سرر
سکا دولت کنشی کرچه صحبت آیینۂ رخنا ه کنند اکر صبح کبی ایبنه که بلا بجی ایده
یا صبح کبی سنی بلا بجی آیینه ایده لر مراد تصفیت قلب صیتدر اولورسه مرآت جمال
حضرت حق اولورسه دیکلدر عاشقانه ابر سر جود حکم بنشت عاشقلر که کندو
باشنه حکمی بودر هر فرمان تو باشند آن کنند هر نه که سنک امرک اولور لینه
ایدرلر مراد امر الهی الطاعت وتسلیم ورضا عاشق صادق حالی ورد دیکلدر **رباعی**
یاران بود که صبر کند بر جفای یار • ترک رضای کند بر رضای یار • کوید وجود
عاشق صادق نهند تیغ ببند • خطای جوش وبنیند خطای یار • مردم
چشم بخون اغشته شد بنم کوزم کبی قانه اصلنمش اولدی در کجا ظلم بر انسان
کنند فتنه بوظلمی انسانه ایدرلر بلکل که کوز بکبنه عجلر مردم چشم عربلر انسان
العین درلر اکا طعن ایدوب فانه استغراق کبی معصیته مستغرق دیکلدر
هدا بهتان غظیم حسنجه ظلم غظیمدر **بیت** نرنج خاطر صاحب ولا ببند کنند
کسانکه صاحب دیوان بر ندغو غالیه ای خواجه سرو قد جویی بزنا ای سرو قدبکت

یکت طوب او یمیش ازان کز فامت جوکان کنند اندن اوکدین که سنوک
فامتک دن چوکان ایدرلر مراد یکیت ایکن عبادت قل پیر اولوب فامتک چوکان
اولمزدن اول دیکلدر **بیت** در کوزی عمل کن مکو که من جوانم فردا که پیر باشی
کویی که تا توانم پیش چشم کمتر ست از قطرۂ بنم کوزم اوکنده اکرکیدر بر قطره دن
ان حکایتها که از طوفان کنند اول حکایتلری که طوفاندن ایدرلر مراد بودر که
مشاهدۂ بحر الهیده استغراقده بن طوفان نوح عنیمه بر قطره در ان حکایتها
که از طوفان کنند اول حکایتلری که طوفاندن ایدرلر مراد بودر که بن مشاهدۂ
بحر الهیده استغراقده بن طوفان نوح عنیمه بر قطره وز رکلز عید رخسار
تو کو با عاشقان عشنک رخسارک بیرا ای قنی که عاشقلر وقابت جان خود
قربان کنند سنک وفا کده کنند وجانین قربان ایدرلر مراد فضل الهی ظهوری
بدل روح النفی ایدکی بیا نور اصل کل وصلت لیکن اهل راز اصل کل
وصل انا اهل راز عیش خوش در بوته هجران کنند خوش عیش هجران بوته
سنده ایدرلر مراد بودر که دوست هجری دوست ملاحظه سی ایله محبوب
ذوق قدر **بیت** جو از تو مرد وفاست ای دوست چو ما ز تو بود صفا
ای دوست سرکس حافظ راه بنم سغب باش چکه حافظ نصف اللیل
اهنده ن کز ویه آه شکلت اسان کنند که اندن او شریچ با اندن صکره
سنک مشکلک اسان ایدرلر مراد اه شکرک فیض سحری وار ایدیکی کبی
بیاندر **بیت** اکر چه نیم شبیم اه دواه واقع شد سحر بروی کارم نکاه واقع شد
وله ایضا کفتم کیم دهان ولب کامران کنند دیدم قجین بی سنک اغزک

بعض نسخه ده مصراع اول بویله واقع اولمشدر خوش
برای از غصه کاهل راز را وبعض نسخه ده
بویله واقع اولمشدر خوش برای از
هجر ای اول کاهل راز ست

بعض نسخه ده مصراع ثانی بویله واقع اولمشدر
عیش ها در بوته هجران کنند ولفظ
بوته بایدر عربیه ایله فارسی دباغ
عجمی ایله زرکر در شد

وطودا غکه مراد سورجی ایدرلر کفتا بچشم هرچه تو کویه چنان کنند دیدی
کوزم اوزره هرنه کو سح دیرسن اویله ایدرلر مراد وها نده فا صفت
تکلمدر لیدن نفس کلامدر و چشم عین ورعین لفظنک بر معناسی ذات
شی در معنی مراد بودر که بن حضرت حق خطابنده دیدم سنک صفت تکلمک
ونفس کلامک بنی قچن کامران ایدرلر اول حضرتدن خطاب روحانی بو اولدی
که والله لا تخلف المیعاد حسبنجه ذمت ذاتنه دین کبی لازم الادا قلمشدر
هرنکه بیندن ظهور تکلم وکلام دیلر اندن صفت کلام ایله تجلی ایدیم که امیت
کردیا واصبحت عزّ دنیا دیّن کبی اندن فیض کلام وفضل تمام ظهور ایده
کفتم هرلحه مصر طلب ایدر لیکن کفتا درین معامله کمتر زبان کنند دیدی بو معامله
الحمرکه زبان ایدر یعنی زبان اثمر مراد کلام الله وعلم الهی عوضی جرا2
مراولسه با اسمی ردیمکدر **بیت** غم بحور از فقر چون علم ذر ونیست
هست قیمت هر شله مثل درمسنی هزار کفتم بنقطهٔ دهنت هو دکه
بر در راه دیدم اغز کی نقطه سنه کم اللذی بول کفتت این حکایتیست
که با نکتهدانان کنند دیدی بو بر حکایتدر که نکته بیلنه ایدرلر مراد بودر که مسئلهٔ
صفت کلام مسئلهٔ غامضه در که حالبکه کلام حق صورت وحرفدر که ذات الله
ایله قایمدر دیرلر بو قبول کلام حالسه در ومعتزله کلام صوت وحرفدر اما
ذات الله ایله قایم دکلدر حق تعالی غیرده خلق لوح محفوظ کبی وجبریل کبی ونبی
کبی دیرلر اشاعره بو کلامه انکار ایتمزلر لکن صفت کلام بودر دیمزلر
صفت کلام انلرک قتنده بر معنی در که ذات الله ایله قایمدر که اندن الفاظ

الفاظ وعبارات ایله اولنور پس حص که مراد اندن تکلمدر ایله نکتهدان الوبت
وعجز لرز زیرا ایله بر کمسه فهم ایتمز کفتم صنم پرست شو با صمد نشین دیدم صنم پرست
اولمه صمد نشین ایله کفتا بکوی عشق هیمین و هم کنند دیدی عشق محلهسنده
یونیم هم ایدرلر مراد صنمدن مال دنیادر نته کم حق تعالی بیورر واجنبنی وبنیّ
اَن نعبد الاصنام ایتنک تفسیرنده بعض اهل تفسیر بویله دیمشلردر
وصمد نشیندن مراد اهل تصوفدر نته کم رسول الله عم بیورمشدر من
اراد ان یجلس مع الله فلیجلس مع اهل التصوف پس ماله مایل اولمه اهل
تصوف معارفتی ایله دیدن کمسه جواب بودر که عشق محلهسنده هم بو ایدرلر
یعنی اهل تصوف ایله مصاحبت ایدرلر هم ایله ایدرلر یعنی مایل ایدرلر لو
خزانه صرف ایچونکه رسول الله عم بیورمشدر نعم المال الصالح في يد الرجل
الصالح **بیت** عاشق اولدر یارنه جانن ومالن بذل ایده جانی تنها بذل خود
یارن اولور بی اختیار کفتم هوای میکن غم بی بهره زدل دیدم میخانه هم بی
غم کیدر کو کلدن کفتا خوشش آن کسان که دل شادمان کنند دیدی خوش شدر
اول کمسه لر که بر کو کلی فرح ایدرلر مراد میخانه دن خانقاه وموضع عشقدر که
اندن غم دنیا و غم و اندن اول انلر کلنک کو کلنی شاد ایدوب ذاتنی سروری ایدرلر
کفتم شراب خرقه نه آیین مذهبست دیدم شراب وخرقه آیین مذهب دکلدر
کفت این عمل مذهب پیر مغان کنند دیدی بو عمل پیر مغان مذهبنده ایدرلر
مراد شرابدن عشق الهیدر خرقهدن لباس صوفیدر بو ایکیلک جمع شیخ اهل
حال ایشیدر **بیت** خرقه پوشش و باده نوش اولمق دیدم مذهب دکل دیدی

ودیدی جمعی بونلرکه پیر مغانکه دوستیه در زلعل نوشش لبان پیر راه ستوده دیدم
مغانک دوستیه
طانلو دو دواهنکلرک لعلندن پیره نه فائده کفتا ببوسه شکر نیش جوان کنند
ودیدیکه شکره منسوب بوسه ایله یکیت ایدرلر مراد نوشین لبان واعظ وشیخ
ومرشد طریقت وتلقین توبه وانابتدر پس پیره توبه ایدرب بوسه شیرین
ایله التائب من الذنب کمن لا ذنب له موجبنجه جوانیه بی کناه ایدرلر کفتم
که خواجه کی بسر حجله میرود دیدم خواجه چون کرد که خانه بالشته کیدر کفتا سحرکه
که مشتری بامه قران کنند دیدیکه سحرکه مشتری وماه قران ایده مراد سؤالدن
خواجه خلوته کیرمک نه وقت مناسب ایدوکین استفساردر وجواب اولدرکه
نجین مشتری ایله قمر مقارنه فلک علم نجوم حکمنجه ایودر علما وقضاة کورمک مطابق
شرعیه لاجرم اول وقت خلوته صحیح چوبدر کفتم دعای دولت تو ورد حافظ
است دیدیکه دعای دولتک حافظک وردیدر کفت این دعا ملایک هفت
اسمان کنند دیدی بو دعایی یدی کوک ملکلری ایدرلر مراد بودرکه بنم وردم
ذکر الله در جانب قدسدن جواب بودرکه ذکر وتسبیح مجردیهم
وهم لا یفترون حکمنجه سبع سموات ملکلری ایدرلر **وله ایضا** غلام نرکس
تو تاجدارانند سنک مست کوزکک قولیه پادشاهلردر خراب باده لعل
تو هوشیارانند سنک شرابنک خرابی ایتلردر مراد مخاطبدن حضرت حقدر لاجرم
انک تجلیله موصوف اولان ذاتک قولیه پادشاهلردر **بیت** درحرم قدس
سبور جای بنشست پادشاه جهانرا الجد از صفت تعالیه وانکه عشقی مستی لایلر
آتیلر وعاقللردر **قطعه** چون نابد بنای کشند عقل معاش ۰ احتلال که بتدبستی

سستی خوشتر ست • خوش برسنی خیز واز اموال جاه • بنشین چو حقا بر سنی
خوشتر ست • کذار کن چو صبا بر بنفشه زار وببین • اوغره صبا کبی بنفشه
لکه وکرکه از تطاول زلفت چه سوکوارانند کم سنک زلفک تعدیسندن
نه بانکلوردر مراد غیب هویت صعوتنده کبود پوش وکردن افکنده
درجوقدر دیکدر بشرا صبا ومرا لسب مدیده شد غماز بکا صبا وبکا کوز باغی
اولدی غماز وکرنه عاشق معشوق رازدار رازدارانند تحیه عاشق ومعشوقک
رازدونیجلردر مراد مخاطبدن حضرت حقدرکه انک اثاری وفیضانی وسالک
عاشقک دیده کریانی عشق ورازنهانی انشان ایدرلر نه من بزان کل عارض
غزل سرایم وبس یالکوز بن اول کل عارضیچون غزل اربلرم که عندلیب نواز
هر طرف هزارانند که سنک بلبلک هر طرفندن بیکلردر مراد ذاکرک کثرتن
بیان ایدر زیر زلف دوتا چون کذر کنی بنکر اکی قات زلفک التندن چون کچه سن
نظر قل که از یمین وبسارت چه بیقرارانند که صاغکدن وصولکدن نه بیقرارلر در
یعنی چوقدر مراد غیب هویتنک کثرتی ذکردر نصیب ماست بهشت
ای خدا شناس برو برو نصیبمزدر جنت ای خدا بیلن کیتی یوری که مستحق
کرامت کناهکارانند که اکرامه مستحق اولانلر کناهکارلردر مراد
صفت مغفرت مظهرلری عاصیلردر دیکدر تز وتمبکده وچیده ارغوانی
کن یوری میخانه یوری ارغوانی قل مرو بصومعه که انجا سیاه کارانند
وارمه صومعه یه که انده قره انلولردر مراد میخانه دن موضع عبادت وشوق
وحالت کسب اولنان مقامدرکه ایده وارندرک یوزلری آق وبراق اولور

وصومعه‌دن مراد مدرسه‌در که انده کاغذ قره‌لرلر اندن زاهیدن مراد علم
مقصود علمدر رشتو بد اوراق دیکلدر دیکدر **بیت** هوشی اکر روی بدانش
چو ماه کرد اننده انکه روی ورق را سیاه کرد اننده بود دستکیر شو ابجه
بیکی بی‌جهسته که من سن دستکیر اول ای ازی مبارک بیکی که بن پیاده
میردم وهمرهاه سوار اننده بیان کیدرم و یولد انش المشواردن مراد بیکی
بی‌جهسته‌دن شیخ کامل و مرشد طریقتدر لاجرم اکا کنده ونک ضعف حالنده
و سایر سالکلرک عونت وکالندن شکاو حکایت و طلب اعانت ایدر حلاصی
حافظ از ان زلف تابدار مباد حافظک خلاصی اول زلف تابداردن اولمیون
که بستکان کمند تو استکار اننده که سنک کمندکه باغلنمشلر قورتلمشلردر
مراد غیب هویته معتقد اولمغی طلبدر که انده بغلو اولانلر مقید ماسوی‌دن
قورتلمشلردر بعض نسخده مخلص بیتی بو واقع اولمش زنقش جهره حافظ
حکمی بتوان دیدن حافظک یوزی نقشندن کورمک اولور که سالکنانه دردوست
خاک سار اننده که دوست قپوسی سالکلری طوپراغه قرشمشلردر مراد عاشق
صادق که باب دوست معتکفی در یوزی تراب رنکی اولور دیمکدر **وله ایضا**
سمن بویان غبار غم چو بنشینند بنشانند سمن قوقولولر چون اوتورالرغم
توزن تسکین ایدرلر پری رویان قرار دل چو بستیزند بستانند پری یوزلر
چون غارت ایدرلر کوکل قرارین الورلر مراد سمن بویلردن اسماء صفاتدرکه
تجلی انلرده روایح قلبده ساکن اوله تسکین غم ایدرلر وپری رویلردن
اسماء صفاتدرکه تجلی انلرده نزولی قلبده مراد تجلیات الهیه جذبات رحمانیه

157

رحمانیه درکه انلردن هجوم و اقدام اولیجق کوکل قرار ایدوب عاشق طالبی
بی‌آرام ایدرلر **بیت** چو عشق آمد ای عقل جرو کدیزکه خانکه نکنند باتش
سنبل‌سغر اک جفا دلهاجو بربندند بر جو دسنبند جفا شرکسی ایله کوکلری جون
باغلیه‌لر کندو بند اولیه‌دررلر ز زلف عنبرین جانها چو بکشایند بکشایند
زلف عنبربندن جانلری چون آچه‌لر اچیلرلر مراد قید عنبردن اولان کندو جی
معتبة اولوب عالم الملامه دوسن مطلق العنان اولدو عن بیاندر بعمری که
یک نفس باما چو بنشیند برخیزد برعروه برنفس بزمله اوتوره لرن بوکر بعنی
جوق مصاحبت اتزلر نهال شوق در خاطر جو برخیزند بنشانند شوق فدانی
خاطرده دیکدرلر جون قالقرلر یعنی کیده‌لر مراد تجلیات الهی بومسترة اولمیوب
انک عقبنجه شوق غالب اولدو غنی بیاندر چشم لعل رمانی چو میخندند بی‌بارند
کوزلدن چون کیده‌لر لعل رمانی یغدررلر ز رویم راز پنهانی جو می‌خوانند
یوزمدن جون کوزلرلر رازی نهانی اوقورلر مراد جانب الهیدن جذبه و ساعده غالب اولیجق شوق غلبه سندن عینه دموع لعل رنکی ساکب اولوب
ولوزندن اسرار الهیة ظاهر اولور دیمکدر سر شکه کوشه کیرانرا جو دریابند در
یابند ایکی لفظ بیله فتح دال ایلا اولیجق ادکلشی اکلمق و اکنجیسی بولمق معناسنه
اولور معنای مصراع بودرکه و بوبله دیمک اولورکه کوشه کیرلرک کوزی یاشنی
جون اکلیه‌لر بولورلر یا نیک عکسی ولور رخ مهر از سحرخیزان نکرداننداکر
دانند کون یوزی سحر قالقیلردن دوندرمزلر اکر بیله مراد کوشه نشینلری
ولیک سحر بابنک در وو ای در و عاشق را کسی جون سهل بیندارد

بعض نسخده مصراعین بو بیله واقع اولمشی
ز زلف عنبرین جانها چو بکشایند بکشایند یعنی
زلف عنبر بنده جانلری جون ...

یعنی قزل قان کیبی کوزمدن یاشی دوکوب لعل کیبی انار دانه‌سی کیبی
آل و آبدار اولان ...

ایکنجی لفظ ضم دال ایله ادیجق معنی دیمک اولورکه
کوشه کیرلرک کوزی یاشنی بولورسه
اینجو بولور

عاشقك دردی دواسنی برکه پنجه اساندن حسنه ز فکر آنانکه در تدبیر درمانند
درمانند فکر من انلر که درمان تدبیرنده دردلر عاجز قالورلر مراد درد عاشقك
درمانی صعب ایدوکن بیاندر چو منصور از مراد آنانکه بردارند بر دارند منصور
کبی انلر که مراد ار مرادی قالدررلر یعنی ایورلر که باین درد اکر دربنده درمانند
درمانند لفظ بند سکون دال ایله در معنی بودر که کربو درد ایله اکر بنده ده
قالورلر درمانده درلر مراد درد آکهی بندبنده قلانلر درده درمان اولانلردر
دیکدر دران حضرت چو مشتاقان نیاز آرند ناز آرند اول حضرتده چون مشتاقلر
نیاز کتوره لر ناز کتورر نیاز ارکلر در بدین درکاه حافظ را چو میخوانند میرانند
بو درکاهده حافظی چون اوقویه لر سورلر مراد کندوینك نخوست طالعندن وکمال
قربت تحصیل ایدکندن شکایتدر **وله ایضا** شراب بیغش و ساقی خوش دو دام
رهند چه کز شراب وخوب ساقی بو یکی ایکی اغ دورلر که زیرکان جهان ازکمند
شانان رهند که جهانك زیرکلری بونلرك کمندلرندن قورتلمزلر مراد بودر که عشق الهی
صافی وبا فیریا اولیو و واعظ و شیخ که خوب و خوشدرلر اولا زکیه اولانلری
دوزنب سالك ایدرلر یا شراب صافی و صافی محبوب سلوکه مانع دردیکدر
من ار چه عاشقم و رند و مست و نامه سیاه بها عاشقلیم و رند و مست و نامه
سیاهم هزار شکر که یاران شهر بیکنهند بیك شکر که شهر یارانی کنهکارلر دکل
مراد کندوینك قصور و نقصانه اعتراف ایدوب سایرلکلرك عصمتی ذکر
اتمکدر یا آیر یاران دخی بنجلیبن درد بو تعریض ایدوب لطیفه طریقی ایله
تعبیر در قدم منه بخرابات جز بشرط ادب ایوف قومه خراباته ادب بشرطندنا

سن طغندن نعزیی ایلر که ساکنان درش محرمان پادشاهند که انك قپوسی کلنلر
پادشاه محرم لریدر مراد خرابات دن خانقاه و کوشه عبادت و فراغت
در که انده عمارت دنیا یوقدر لاجرم انده کلن ادب ایله کلمك کرك درویشلر
مصاحب حضرت حقدر که اشبی انکلا ایدر حبابه شیوه درویشی است
وراه روی جهان درویشلك وراه روك شیوه سی دکلدر بیار باده ایج
لسالکان نه مرد ره دهند کتور شراب که بو سالکلر یول اری دکلدر مراد بونلره
درویش و سالك اولان نكسه جفا اتمك کرك ملکی که کوکب شه دلبری شکسته
شود ایمه که دلبرلك عظمتی وکرشمه سنك صنعتی اولور چو بندکان بکریزند و چاکران
بجهند چون قوللر و خدمتکارلر صحوه یه لر مراد بودر که شیخ و معتقدی سالك طالب
رفیق ایله و تمکن کرکدر یا صنده زیاده عنف و تغلیظ اتمك کرك تحمل ایتیب
فرار ایتیلر میان جعفر کرایان عشق راکین قوم حقیر کور عشق کدا ایرین
که بو قوم شهان بیکمر خسروان بیکلهند قوشاقسز شاهلره کلاهسز خسروانلر
مراد سالك طریقت وطالب حقیقت اولانلر الملوك تحت الاطمار حسبنجه
قوشاقسز و تاجسز پادشاهلردر بهوش باش که هنکام باد استغنا
عشق ایله اولکه استغنا وقتنده هزار خرمن طاعت بانیم جو بنهند
بیك طاعت خرمنینی بر ارپه جو قمزلر مراد بودر که کثرت عباده مشغول اولمق
کرك زیرا حجاب کبر یا اظهار استغنا ایدیجك چو قلق یا رم قدر نجه قومز واول
مقدار اعتبار اولنمز غلام همت دردی کشان یکرنکم نه آنکه بوسه سن چکنن
یکیرنك اولانلرك همتی قولیم نه آن کروه که ازرق رداو دل سیه هند اولا

اول جماعت دكول كه كوك رها بوو قره كوكلتو حرم مراد مدارت و باحسنه
صبر ايدن اهل طاعتك صبري قبولين كه انلر زمانه صوفيه لري كبي تغيير لباس ايدوب
قلب سياه و كل لردر ميكدر جناب عشق بلند ست همتي حافظ عشق جنابنه
بوجه وربر همت حافظ كه عاشقان زدوون همتان بجو ونهند كه عاشقلردن
همتلره كندلره بوله برمنزل مراد بودركه علو الهمة من الايمان حسبنجه طاعتده
همت عاليه كركه زمره عشاقه ملاقات وطوق همتي اولا بيت عالمي كشتيم
ايليوپ اي اوليا بالسنين اوليادن اوليا بن اوليا به بوليز ولد ايضا
چه مسبت ندانم كه بره بما اورد كه مستلكدركه بيلمز بزه يول كتوردي كه بود ساقي
واين باده اركجا اورد كم ايدي ساقي و بوشرابه قندن كتوردي مراد واقع اولان
جذبه الهيه يه ذكر و باعث اولان مرشده استفسار در بيت جهان بوي
نوا شنفته ام ببروي تو مست كه بنيستم جبر از هر كه در دو عالم هست چه راه
ميزند اين مطرب مقام شناس كه بول اورد بو مقام شناس مطرب كه در
ميان غزل قول اشنا اورد كه غزل اورتسنده اشنا قولن كتوردي
مراد مطربدن سلوك ويروب فيض ايرشدرب وربونده مراد شوبجازي
صورتنده كلام حقيقتي دعوت ايده ينخبين در صبا بخوش خبري هدهد
سليمان نيست صبا خوش خبرلك ايله هدهد سليمانيدركه مژده طرب
از كلشن سبا اورد كه شنلك مژده سن صبا كلشن سبادن كتوردي مراد فيض
سحر يا علم الهي و كلشن فضل حقدن ايراد اندوكي فيضان استحسانه در تغيير
باده بجنك آرو راه صحرا كيرسين و جي شرابه آلة آل صحرا يوين دوت كه مرغ نغمه

نغمه سرا ساز خوش نوا اورد كه ابره اريجي قوش خوش ساز كتوردي مراد واعظ
و مرشد عالم الهيدن معارف حقيقت سوبليجك سالك طالب وجي عشق الهي
نوشي اتمك ايچون صحراي فراغته توجه اتمك كرك رسيد نكل و نسرين بجر خوبي
باژ كلك ونسرينك ابرشمي كوز … تكلك جري ايلا ولسون بنفشه شاد و كشتي
آمد سمن صفا اورده بنفشه شاد و كوزل كلدي سمن صفا كتوردي مراد
كلدن كشفدر ونسرينه قلب بياض دركيجه وسمن … ندر درلاجرم
چون كيجه خوب و كوزندن صفا اميز اولوب فجر وسپيدي دل ظاهر اولابلك
باد ايچون دعالازمدر بيت عنقيست صباي زمان ولطف حبيب چو دست
بي هد اينهاد عابيابد كرد ولا چو غنچه شكايت زكار بسته مكن اي كوكل غنچه كبي
باغلنمش ايشدن شكايت ايته كه باد صبح نسيم كن كشا اورد كه صباح
يلي دوكم اچجي خوش نفولو بيل كتوردي مراد فيض سحري هلال مشكلات اولوب
فتح باب قلدغن بياندر بيت بوي بهار ميدمد اين باد نسيم جح
باد بهشت مي كذرد با پيام دوست علاج ضعف دل ما كرشمه ساقيست
برم قلبمز ضعفنك علاج ساقينك كوزي اوجي ايله نظري دربيار كه هر كه
طبيب آمد و دوا اورد نتالدر باشي كه طبيب كلدي و دوا كتوردي
مراد ساقيدن مرادنگا معلوم اولان شوق و ذوق ويرندر اولكه مريدلره
التفات ايده انلر قوت قلب كلوب مجاهده يه اقدام باعث اولور
مريد پير مغان زمن مرنج اي شيخ پير مغانك مريديم سندن اجلنمه اي شيخ
چراكه وعده تو كردي واو بجا اورد نيچون كه سن وعده ايلدك اول بير نه

بيرنه كتوردي مراد بودركه پير مغاندن سا بقا معلوم اولان حرارت وحالت
ويرندر و شيخ دن مراد صورت بشيجي دركه بن سني حضرت حقه واصل
ايدرين ديو وعده ايدر اما اول وعدهء پير مغان بيرنه كتورر بلنك حنشي آن ترك
لشكري نازم اول عسكري محبوبك مرضندن قوارنورم كه حمله ير مين دو دوش
يك قبا اوردين بر قفتانلو دردينه حمله كتوردي مراد ترك لشكرندن
صفت هدايت وجذبهء غابتدر روانك حبيب عباده وهدت عصاته
رغبتي نهانيده دركه بو لباس طاعتدن عريان اولوب جهان جانهء ايماده
لا سبب اولا فنزه دخي قصد ايدر **بيت** جلب اندي صوينه ايدب عصاتي
حقنك عصاته بويله لولو ر مدد ايتي فلك غلامي حافظ كتون بطرع كيد فلك
حافظلك قولغني شدي احتيار ايله ايدركه النجه ر دولت شما اوردي صنففي
سزك دردولتكوزلكه كتوردي مراد دردولتدن دركاه حضرت بو كه اول اولانه
النجا ايده فلك اكه خدمت ايده **وله ايضا** حسب حالي نتولشني وسندا
بابي چند بزبيان حالي يا زمدك بر بنجه ايام اولدي محرمي كوكه فرستم ببو
بيبقاي چند بر محرم فني كه كندرم سكه بر بنجه خبر مراد بوندن بر باردوراولكه
مكتوبي كيند ر مدو كيندن بحضور اولوب اندن شكايت ايدر مكر اول كمسه سالك
طريقت ايمش ايه شيخ حضوره دعوت مقدمه بسط ايدوب دير ما بدن مقصد
اعلي بتو ابتم ر سيد بز اول مقصد اعلي به ايرنجكه قادر اولمز هم مكر يتيش
نهند لطف شماكاي چند مكر سزك لطفكوز ايله وقوبه بر يحق آدم مراد بوندن
رندانه دعوتدركه نه كم برعارف بر يارك دعوتند ديمش **قطعه**

قطعه ندارد مجلس ما بي تو نوري اكر بنشت • در مجلس در خوتو چه
فرمايي چه كويي • مصلحت صحبت تو ايدي بز دها با ما برتو • تو چوبي از خم
سبيوررفت و كل انداخت نقاب شراب چون كوبدن دهني به كيدي
وكلي نقاب اندي يعني رفع حجاب اندي فرصت عيش نكهدار بزن جامي چند
فرصت عيش صافله يعني فوت ايلمه و اور بر قاچ قدح يعني بر قاچ قدح دوقش
مراد ميدن عشق الهيدر وخمدن مراد شيخ در وسبودن مراد مريددر
وكل رفع نقاب اتمكدن مراد كشف فيض در لا جرم اول كمسه بو ذوق فرصتي
فوت اولمسون كل سنده بر ذوق فيض قل دير قند آميخته نه علاج دل ماست
كل ايله قرشش شكر يعني كلشكر بزم كوكلمزك علاجي دكلدر بوسهء چند
بر آميز بدشنامي چند بر قاچ بوسه قرشدر بر قاچ سوكمك ايله مراد اسلكا
ملاقات ايد جك شيخ تعليم عمل رياضات ايليوب كاه لذت صحبت كاه تحجر
رياضت دواي قلب مريض اولور ديمكدر زاهد از خلقهء رندان بسلامت
بكذر اي زاهد رندلر خلقه سندن سلامت ايله كچ تا خرابات نكند صحبت
بدنامي چند تا سني خراب اتميه بر قاچ بد نام صحبتي مراد سر ابت مخاطب
اولان زاهددن زاهد خشكدركه عاشق مشرب و ملامتيه مذهب
اولانلر ايله صحبت ايد جك الصحبة مؤثرة حسبنجه انلرك اخلاقي سرايت ايدوب
صورت و نام زاهد بوزلور عيب مي جمله بكفتي هنرش نيز بكوي نفي اكه
عيبني جمله ديدك هنر وحي ديي نفي حكمت مكن از بهر دل عامي چند نفي حكمت اتمه
بر قاچ خاطر چون مراد بودركه عشق حقي فهم ايدرسن كه سزك مراد وموجب

جام ايلمر دوشن اولور خانه چون اولدقه كو •
سنج قنا بز وه دو فقنتن نولا اول جامره •

نزاع و باعث فقر واحتیاج در دیو بهنر دخی ذکر قلل که موجب اخلاص نفس
و دفع فساد در و باعث وصول حق در تصفیت فؤاد در اکنیجون دیر ای
که ای جان خرابات خدا بار شناست ای میخانه فقرلری اته سزک یارکوز در
چشم انعام هوا ریدز انعامی چیند انعام و احسانه کوزن دوتمق یعنی کرم اجا
ایتمک پیر مغ درت اغلو خبوانلدن مراد مراد خانقاه ده اوله اولان فقرا اینبوندرکه
چون قربت حق حاصل ایتمش سز در اغنیای عوام که اغ عام مثابه سنده
در لرالردن انعام رجا ایتمک کرک ببر میخانه جه خوش گفت بدردی کش خوش
نه پیری با تحوش مبدی کند و بوسه چکنه که تکو حال دل سوخت باخامی چیند
که دیه باغمش کوکل حالنی پیر مغ خامه مراد پیر میخانه دن شیخ خانقاه در بوسه
چکلبجیدن مراد ریاضت چکن سالک در الکا خوب بیندی بودر که قلب
محترق حالنی خامله دیمک کرک بیت در نیاید بحیث هیچ خام پس سخن کوتاه
باید والسلام حافظ از شور رخ مهر فروز تو بسوخت حافظ سنک کنش
نورلندیرجی رخک شوقندن بندی کام کار انظری کن سوی نا کامی چیند ای مراد
ایشلو برنظر قلل بر فخ نامراد جانبنه مراد مخاطبدن یا معشوق حقیقی دریا مرشد
طریقتدر وله ایضا دی باغم سبر بردن جهانه تکیر نمی ارزد بر نفسی غم ایلر
باشه التمک بر اوغردن جهان دکر مراد بودر که مال و ملکه مالک اولمق غم ز
اولمز لاجرم بردی غم ایله کچرمک کنوری جهان دکمز بیت دلا فراغت
ورندی زباد شاهی بدی فراغت خاطر زهرچه خواهی به بمی فروش دلق خود
کزین بهتر نمی ارزد و سرابه حست کنند خرقه کیم که بوندن بهتر دکمز مراد بونده

بونده خرقه و صوف لباسی در لاجرم آنده عشق الهی یه صاحب ثواب آخرت
تحصیل ایتمک کرکه اکا بوندن بکر بها اوز دیار دیار مردم را مقید میکند
ورنه یار دیاری کنتی معتقد ایدر یخه چه جای فارس کبین بخشت جهان نکیر
نمی ارزد نه غم بری که بو محنت کنوری جهان دکمز مراد بودر که حب الوطن
من الایمان موجبنجه دیار دیار مرد محبتنا ایدوب ترک دیار ایدن معذور اولا
بو محنت که عجم دیارنده چکرن نه بو دیار کنوری دنیا دکمز بیت سعدیا حب
وطن کرچه حدیثیست صحیح نتوان مرد بسختی که من اینجا زادم یکوی باعی فرد
نشانیش یجامی بر لمکیر تو شراب صافی لر تحله سنده بر قدح و غمز بر
یعنی سجاده صاحبی تحله سنده بر قدحه الز لر اول قدر قیمته دکمز لر زهی
سجاده تقوی که یک ساغر نمی ارزند افری سجاده زهد که بر قدح در دکمز
مراد تقلیم عشق الهی ایدنلر زهد خشکی و ریا وضعف بر عشق و صدقه ایمزلر
رقیبم سرزنشها کرد کز این تاب رخ برتاب رقیب یکه باشنده قضا علر
ایلدی که بوقپودن یوز دوندر یعنی رقیب بکا یار قپوسندن یوز
دوندر دیو تونبجلر ایلدی چه افتاد این سر ما را که خاک در نمی ارزد بو سرم
باشمزه که نا قپو طپراغی دکمز مراد رقیبدن اهل دنیا و ارباب هوادر که سالک
طریقت اولوب باب حقده اولانه طعن ایدوب انده منع ایلیوب
اول بابده تراب اولمغه مانع اولورلر بشوی این دلق ملمع کز در بازار
بکرنکی بوکوکلمال یعنی خرقه سن بک رنک بازارنده سرقعها یه کوتاکوه می اجر
نمی ارزد و در بو دلو خرقه لر قزل شراب دکمز مراد بوندن اهل دنیایه

فروخ بنش تقطعره اولان ضمیر مصراع ثانیده اوقیلنده اولان سجاده یه راجعدر

بیندرکه کیبدکلری قافر لباسدر کوکل طارلیغی حرقه سن دکه آنی کینلرک
کوکلی طار اولور غم دنیا ایله لاجرم پاک ایدوب کدورتک کرککه صفای قلب اولاه
بازار ده مربود ربو لباس ربر صاف عشق الهی به دکر که اکنغ غمی جیبذ ربو نک
اول قدر بوقدر پس اساغامنی عمود اول غم دنیا بیوی شوو نیچه اسان کوزبندی
اول دکر غمی ایتی قفوسی یعنی اول رجا ایله جواوادیدم این یصید کوهر غمی آرتر
جون کرو کورک بوطوفان یوز کوهر دکر مراد غم جهان چوق مال دکر دیمکدر
بیت غم دنیا منه سرکردن جان دلا چاند انکه چندلر بزد شکوه تاج سلطانی
کو بیم جان در رو درجست سلطانلق تاجی هیبتی که جان قورقوسی ایده کر بوجور
کلاه ولکشت اتمنیرک سرتما ارزد کوکل چکیجی کلاه در اتما باش تیرکنه دیکر
مراد تاج سلطنتدن کوکل مایل اولوا اما باش کتمک خوفنه دیمکدر سزا آنا که
روی خود ز مشتاقان ببیدشانه سکا اولیکدر که کندو یوزکی مشتاقلردن
ادرنه سن که شاه جهان بکسر غمی لشکر نمی ارزد که کنوری جهان تماشا جلعی
لشکر غمنه دکر مراد بونده شیخ اولانه بیندر که مرید و محب
ومشتاق وعاشق نکثیر ید اولمیوب انلردن عزلت وخلوت اختیار اتمک
اولی در که اخبا واتباع زیاسندن زیاده بلا درجه حافظ در قناعت
کوشن وار دینی دون بکذر حافظ کبی قناعته دورش دنیا یه دوندیا هیچ
که یک جو منت دونان بصد من زر نمی ارزد که برابر دونلر منتی یعنی اریدر
دونلرک منتی چکمک یوز بطمن التون دکر مراد فقر ایله قناعت اختیار اتمک
اولی در مال کثیر ایجون منت قلیل چکمکدن دیمکدر بیت دولت دنیای چوره

جوق کوردم ولیکن کورمدم • فقر وذلنده اولان اهل قناعت اخفنی
ولد ایضا دلم جز مهر مهرویان طریقی برنمی کیرد بتم کوکلم مهرو ارمهرندن
غیری بر طریق اختیار اتمز زهر در میدهید پند شرح لیکن در نمی کیرد هر بابده
نصیحت ویرورم ولیکن اثر اتمز مراد مهرولردن اسما وصفاتدر که قلب
طالب اکا محب اولور اندن غیری طریق دوتمز وانلدن اعراض اتمک نصیحتی اکا
اثر اتمز بیت آن خیالات که دام اولیاست عکس مهرویان بستان
خداست بیا ای ساقی کل رخ بیاور باده رنکین کل ای کل یکا قلو ساقی
کتور شراب که نقشی در خیال ما ازین خوشتر نمی کیرد که بر نقش بزم
خیالمزده بونده خوشتر دوتمز مراد ساقیدن سابقا معلوم اولالندر
وشراب رنکیندن معارف کوناکون واصناف فنون در که طالب
خیالنده بوندن یکرک نسنه قرار اتمز بعض نسخده بو بیت واقع اولمش
خدارا ای نصیحت کو حدیث از خط ساقی کو اتله ایچون ای نصیحت ایدجی
ساقی خطندن سویله که نقشی در خیال ما ازین خوشتر نمی کیرد مراد بونده
وناصحدن ذوق وشوق وعشق وپیر کلام طلب ایدکن اعلامدر صراحی کشم
بپنهان ومردم دفتر انکارند صراحی جکرن کز لو و خلق دفتر صنور ار عجب
کر آتشش این زرق در دفتر نمی کیرد عجب در بوریا اودیدن دفتره دو یغز
مراد دفتردن نامه در طومار دور لیکن صراحی بو بینه بکز هرکم صراحی بو بینی اورزب
اینی طومارنامه کو سنرب بو وجهله نوش باده ایدوب بو جلیس ریا ایده
ریا سی اودی دفتر اعمال یتمز نه عجیدر من دلق ملمع راجوا هم سوختن

زوری بن الجه خرقهٔ باقسم گرک بر کون که پیر می فروشانش بجامی بر
نگیرد که شراب صافی ارک پیری بر آنه بر قدح مراد خرقهٔ ریاییه پیر عشاق
مخلص پر جوش و شوق راهمز بیس لباس ریایی با خنده غزبه بارامز دیمکدر
نصیحت کوی رندانرا که با حکم خدا جنگی وار در دلش بس تنگ می بینم مگر ساغر
نمی گیرد انوک کوکلنی طار کوردم مگر قدح دوتمز مراد بودر که عشق الهی دن حظدار
اولمین واعظ سالکه عاشق مشربه پند ایدوب ملامت او ضا عنده نهی ایدر
مگر انک تنگ دل اولوب غلظت ایتدوکی عشق مشربنده نوش ایتدوکی ایچوندر
از آن روی پرستان را صفا با می لعلست اول یوزدن می پرستلرک صفالری
شراب لعل ایله درکه غیر از راستی نقشی درین جوهر نمی گیرد که طوغرولقدن
غیری بر نقش بو جوهرده دوتمز مراد عشق الهی ایله عاشق اولانلر مخلص و صادق
اولورلر دیمکدر میان گریه می خندم که چون شمع اندرین مجلس آغلدغی ور نسنده
کورساکه شمع کبی بو مجلسده زبان آتشینم هست لیکن در نمی گیرد اودلو
دیلم وار لیکن اثر ایتمز مراد بودر که اودلو اولوب اثر ایتدوکندن تعجب ایدوب
کولرم که بو بر امر غریب در سرو چشمی بدین خوبی که گویی چشم ازو بر دوز
باش و کوز که بو خوبلق ایله در مپرس که کوزی اندن دیک بر وکین وعظ
بیهوده مرا در سر نمی گیرد یعنی که بو باطل وعظ بنم باشمده دور مراد بودر که
جمال حق که فوق الحد در اندن نهی ایچون وعظ و نصح باطل در بو باطل بنم
باشمده دوتمز اثر ایتمز دیمکدر سخن در احتیاج و استغنا معشوقست سوز
بزم احتیاجمزده و معشوقک استغناسنده در چه سود افسونگری ای دل

ای دل چو در دلبر نمی گیرد نه فایده افسون ایدجک چون ای دلبرده اثر ایلمز
مراد بودر که والله الغنی وانتم الفقراء حسبنجه حضرت حق غنی مطلق و بنده
محتاج محض در لاجرم اکا افسون و مکر اثر ایتمز صدق اخلاص کرکدر چه خوش
صید دلم کردی بنازم چشم مست رانه خوش کوکلی صید ایلدک تحسین ایدریم
مست کوزکه که نرگس مرغان وحشی را ازین بهتر نمی گیرد که کمسه وحشی قوشلری
بوندن یکرک دوتمز مراد چشمدن عین در و عین لغتده بر معناسی ذات شی در
مست اولدوغی محب اولوب صفت خوب ایله متصف اولدغیندر لاجرم
جذبهٔ عزت قلوب وحشیه‌یی صید ایدر که محل المستحسنین در خدا را رحمی ای
منعم که درویش سر کویت الله ایچون بر رحم ای غنی که سنک محلک باشنده درویشی
دری دیگر نمی داند رهی دیگر نمی گیرد بر قپودن بلمز بر یول دخی دوتمز مراد منعم
آخرته خطاب واندن طلب فیض در من پیر مغان دیدم کرامتهای می داند
سبق پیر مغان دن کورمدم مراد انه کرمتلر که آیین ریاییه راجامی بر نمی گیرد
که ریایه منسوب رسم و عادتنه بر قدح دوتمز مراد پیر مغاندن مرارا معلوم
اولان مرشد صاحب حوارتدر لاجرم اول عادتنه ریاییه پر شوق جوش
دوتمز من این آیینه را روزی بدست آرم سکندروار بن بو آیینهٔ بر کون
الیمه کتورم اسکندر کبی مگر آن خضر پی ساقی مرا ساغر نمی گیرد مگر اول خضر اثرلو
ساقی بنی قدح دوتمیه مراد بودر که بنی اول خضر قدم ساقی بر قدح شراب عشقه
دوتوب نوش ایتدررسه تصفیهٔ قلب قلوب و حاجب صافی آیینهٔ اسکندر
کبی جانان نما اولوب فنای علایقدن خلاص ایدوب عالم بقایه توجه ایدرم

باین شوخ شیرین زنشا هسته عجب دارم بو شوخ شیرین سببی ایله
اولو پادشاهدن عجب دارم که سرتاپای حافظ چرا در زری نمی برد
بو شوخ شیرین سببی ایله که حافظی باشدن ایاغه نیچون التونه مستغرق
قلمز مراد بودر که بو قدر معارف الهیه سویلینی و بو دکلو عوارف شرح و بیان
ایلینی سلطان السلاطین بدن غرق رحمت ایتمز **وله ایضا** بتی دارم
که گرد گل ز سنبل سایبان دارد بر بتم واردر که گل اطرافنده سنبلدن سایبانی
واردر رقدش آیین سرو ناز ولعلش لطف جان دارد قدی سرو ناز عادتنه
ولعلنک جان لطافتی واردر مراد بحسب الظاهر محبوب ظاهر مدحیدر نظم
هرگز حسد نبردم بر منصبی و مالی • الا بر آنکه دارد با دلبری وصالی • در تم کسی محبوب
از در فرازش آید • چون زرق نیکنامان بیمست سؤالی • دانی کدام جاهل
بر حال ما بخندد • کو را نبوده باشد در عمر خوش حالی • لکن اول ممدوحی
اولان محبوبدن روحانی لطف وار ایمش الا عشقی ده روحانی ایمش که خط
کلمکله تحببی زائل اولمش انکیچون دیر غبار خط بپوشانید خورشید رخش
یارب خط غباری اورتدی یکاغی گنش یارب حیات جاودانش ده که حسن
جاودان دارد ابدی حیات ویرا که ابدی حسنی واردر مراد بونده التنبیه
در که سیرتی خوب اولانه تعلق گرک حسن صورتیده اولورسه نور علی
نور اولور اما مجرد حسن صورته تعلق غالب بودر که شهوانی اولور **بیت**
گر شهوت از دماغ خیالت بدر رود • شاهد بود هر آنکه نظر بر وی افکنی
تنبیه والحاصل الکه خلقی حسن اولانک حسنی زائل اولمز و حیات ابدیه که ثواب آخرت

آخرتدر الکه مستحق اولور رحمتش نشاید بر دگر هر سو که می بینم گوزنده
جان فزاتر حق اوتمکه هر طرفدن کوردم کمین از گوشه ای کردست و بر ابرو
کمان دارد بر گوشه دن پیوا ایلمشدر و کماندار اوج واردر مراد بونده
محبوب مجازیدن اجتناب عبرایده و کن بیا تذر **بیت** خواجی که صید گشته
نباشی بر جبر کار روای کیک احتراز کن ازناز بر فنی حدار ادار من ستان
ارشوای شحنه مجلس الله ایچون بنم دادم ال اندن ای مجلس شحنه سی که بو
با دیگری خورده ست و سر با من گران دارد که شرابی غیری ایچمش بکا غض
باشلیلق دوشر مراد بو ندن محبوب مجازیدن شکایتدر **بیت** مرا بعاقبت
آن شوخ سیمتن بکشد چو شمع سوخته روزی در انجمن بکشد چو عاشق
می شدم گفتم که بر دم گوهر مقصود چون عاشق اولدم دیدم که گوهر مقصودی
الدم ندانستم که این دریا چه موج بیکران دارد بلمدک که بو دکز کناره سز
موجی واردر مراد بودر که المجاز قنطرة الحقیقة موجبنجه عشق مجازی ایله عاشق اولوب
محبوب حقیقی که گوهر مقصوددر آنی بولدم صاندم جزم یوق بو دریای
بی پایانک ایمش تز حکی وصول میسر اولمز ایمش پس لایق بودر که وصول
تز حکی میسر اولیجق طلبدن تکاسل اتمک گرک **بیت** هلاک من به بیابان
عشق خواهد بود کجاست سر که بابا لسر دارد زخوف هجر ایمن کن
اگر میدان داری هجر خوفندن امین قل اگر اول امید کوار ایسه که از
چشم بد اندیشان خدا ایت در امان دارد که یاریمز حاسدلرک گوزندن
الله سنی آمانده دوته زسرو قد دلجویت مکن محروم چشمی را سنک گوکل

ایسنیجی سرو قدکندن محروم قالمه کوزومی بدین سرچشمه اشک نشان هوش آب
روان دارد بو سرچشمه دن دیکلاینکه خوش آب و روانی واردر مراد سرو قدکین
کوزمدن خیالی اولمسون و بو علوتی تجلی دواسنی طلبدر که قبول افتراق شاه
عاشقه لایق دکلدر بیت هر که بی او زنده کانی میکند • کر نمی کیرد کناری میکند
یعنی اکر اوزهمی بندی حذار ازو صیدم کن اکر بنی کیه باغلیسک ایته ایچون نیجک
بنی صید قیل آفتهاست در تأخیر و طالب را زیان دارد که آفتلر وار در
تأخیرده طالبه زیانی وار در مراد قید حب الهی مقیدی اولمغی علی وجه الاستعجال
طلبدر زیرا که مقید اولمیجق مشاغل دنیایه مشغول اولوب صید حقدن اولمغدن
محروم وهمی واردر بیت خواهی هم از او کیر خواه قوی بنر ببند مثل تو قباد
راکس نکرید در دام چو در روبت نخند دکل مشو مغرور ای بلبل چوه
یوز که کل کل مغرور اولمه ای بلبل که بر کل اعتماد نیست ور حسن جهان دارد
که کله بر اعتماد یوقدر اکر حسن جهانی وار ایسه وهی مراد فانیه اعتماد دن نهی
بیت دلا مسند تعلق بغیر باقی وهی • مکر حدیث بیاران که در بسیط خزان
بیفشان جرعهٔ بر خاک حال اهل شوکت پرس طوپراقه اوزره بر جرعه
صاچ واهل شوکت حالنی صور که از جمشید کیخسرو فراوان داستان دارد
جمشید و کیخسرودن حکایت واردر مراد بودر که اکر طوپراغک عقل و نطقی
اولایدی نجه پادشاهلرک کندونک اوزرنده نیلر ایتدکلرین و آخر زیر زمینه
نجه کتدکلرین بیان ایدر ایدی چو دام طره افشاند ز کرد خاطر عشاق چو طره
آغی سلکه عشاق خاطری توزندن یعنی خاطر عشاقی بی تسلیه ایدوب

ایدوب قبض سوی به احمر لرکه افشاء سر اغنیه و عشاق اکثر سببی ایله کنت د
کوابخه بیت بزم سلطانیست بزم نمی کمن جام می در کش ولی
خاموش باش چه افتادست واین ره که سر سلطان معنی را نه دوسندی
بو یولده که معنی سلطانلی بدین درگاه می بینم که سر بر آستان دارد بودر
کاهد کوردم باشی ایشیکی اوزره دوتر مراد درگاه حقک عظمتین بیان در که
سلطان صورت دکل سلطان معنی اول آستانه باش قوشدر بیت
در حریم ملکوتش نبود جای نشست پادشاهان جهان اجرا از صف
نعال چه عذر تحت خود کویم که آن عیار شهر آشوب کند و نجتک نجه عذرین
دیم که اول شهره فتنه براغجی عیار بیلجی کشت حافظ را و شکر در دهان
دارد کرچه قتل ایلدی حافظی حال بو که اغزنده شکر وار مراد بو که
نجتک خوشنی بیابند که مرشد تملکی ورب مثال بو که فیض اغزنی باوجود
انده اما حینه کمال قدرت واردر وله ایضاً دلی که غیب نمایست
جام جم دارد ز بر کوکل که غیب کوستر جیدر جام جمی واردر ز خاتمی که دمی
کم شود چه غم دارد بر یوزک دن که بر دمده ضایع اولور خاتم سلیمانک
کبی نه غمی واردر مراد رسول الله عم حضرتی مدحدر که انک خلافتی خاتم سببیله
دکلدر که ضایع اولدوغندن اکا غم کله قطعه الا ای احمد مرسل شود
• هر مشکل از تو حل • کنم وصف ترا اجمل تو یه سلطانه هر سولی • نصیب
• از نور و شن شد طریقت هم منبر هم شد • حقیقت خود متعلق
• شد زهی سلطان بی همتا • بحبط و حال کدایان مده خزینهٔ دل

سد الرحط تو حالنه و بر مه کوکل خزینه سن بدست شاه وشی ده که محرم دارد
بر شاه کبیک الله و یر که محرم دونه مراد مرشدنا قصد ارادتدن نهی در
لاجرم خزینهٔ قلبی بر شاه کبی قدرت ناقه سی اولانه و یرمک کرک که عزیز
و مکرم دونوب تربیت و تکمیل قلا **بیت** وصیت مکن هر و که یاره
دل نکه داری نید بدلداری و هید دلرا که او دلرا نکه دارد نه هی درخت
تحمل کند جفای خزان هر اغاج تحمل اعز خزان جفاسنه علامت حمت سروم
که این قدم دارد سروک حقنی خوب بن که بو یعنی تحمل قدمی واردر مراد ثابت
قدم اولوب جفایه صبر قلوب ملوّن اتمین کمسنه نشیمدی یوز شغل مدحد
دلم که لاف تجرد زدی کنون صد شغل کوکل تجرد حالن اورر ایدی شمدی
یوز شغل ببوی زلف تو با باد صبحدم دارد شنک زلفک قوقوسی ایله صبحدم
یعنی صبح یلی ایله واردر مراد قلب غیب هوتب رجاسی ایله فیض سحری یه
معتقد اولوب بو تدانی تحصیل مشغول اولدغن بیان یدر رسید موسم
آن که ز طرب چو نرکس مست آرسندی اول موسم که شنکلکدن مست
نرکس کبی نهد بپای قدح هر که شش درم دارد قور قدح ایاغنه هر کوک
که التی اقچه واردر مراد بودرکه بهار اولدی بذل مال وکسب حال زمانی کلدی
و نرکس اهل روم ورزینی قدح دید کلری و رکه التی اقچه بیر اغی واردر
که قدح دیبنه خوش شدر سبس مالنی عشق الهی یه صرف ایتمک کرک **بیت**
وقتست خوش بهار که وقتست خوش بهار که وقتست عیش را تا نوش
باده کن نو فرا ملوش نیش را مراد دل زکه نیست دلداری کوکل مرادیع

مراد بن کمده استرحین که عذر پرده دار که جانوه نظر و کشبوی کرم
دارد که نظر جادو سن و کرم شیوه سن دونه مراد اهل دنیا تکذیب وفا العهد
نکا ایدر **بیت** کرم بباغ ارم کرم بود و کرم تجزیه بکوشش هر که بکفتم
کرم بکفتم زرای بجای بی الکبوه چو کل دریغ مدار النونیه شراب بهکدی
کلی کبی دریغ دونه که عقل کل بعدت عیب متهم دارد که کل سنی بو زعیب
ایله متهم دوتر مراد بودر که کل اچینده اولاه صار و چبنسنه التون کبی درکه
کل بیپراغنی نثار ایدر اما اینه امساک ایلدرسن دیجی اچلمین التونکی شراب عشق الهیه
دریغ ایدرسک عقل کل سنی عیب ایله متهم ایدر رنتر غیب کس اکاه نیست
قصه مخوان سر غیب دانکسه خبردار دکلدر او قیمه کدام محرم دل ره درین
حرم دارد قنغی کوکل محرمی بوله بو حرمه دوتر مراد علم سر غیب دعواسن
ایدوب قصه کبی بسط کلام ایدنه ویرمی درکه فلا یظهر علی غیبه احدا الا من ارتضی
من رسول موجبنجه محرم دل اولان بو حرمه یول بولمز یعنی بینی وسیله یتی سهیز
داخل اولمز کرامات انبیا که معجزات واقع اولو ملائکه دن تلقی ایله وقوع بلور
ز جیب خرقهٔ حافظ چه طرف بتوان بست حافظک خرقه سی یوکسندن
نه کنار وحقه باغلمق اولور که ما صمد طلبیدیم او صنم دارد که بز صمد طلب
ایتدک اول خرقه نک صنمی وار مراد بودرکه ریا ایله خرقه پوشش و تزیین خرقه
قلمق آنی صنم ایتمکدر **حکایت** بر صوفی خرقه یمه سنه مشغول ایمش
شیخی اکا این نیست این نیست ویراعش **وله ایضاً** هر انکه جانب
اهل خدا نکهدارد خدا اول کسه آنی هر حالده بلادن صقلر مراد ظاهر درکه

خدا نشو رهی خال از بلا نکه دارد الله انی هر حالده بلادن صقلر مراد ظاهر که
اهل الله عار بیلمیوب ایدن حق تعالی حمایتنده اولورکرت هواست که دلدار
نه کسلد بیچاره اکر سنک هواک ایسه که محبوب مرتبه عهدی نکاه دار
رشته ناکه بپیوند دارند صقله ایلک اوجنی تا صقلبه مراد بودر که طالب ومطلوب
اورتسنده معاهده واتصال واردر سبب اوفو بعهدی اوف بعهدکم بعهدکم
موجبنجه عاشق جانبنده ایلک صقلنمق کرک که معشوق دخی صعایه حدیث
دوست نکویم مکر بحضرت دوست یعنی دوست خبرینی دمیرین دوستنه
حضرتندن غیره که آشنا سخن آشنا نکه دارد که اشنا اسنما سوزدن صقلر مراد بودرکه
اسرار حق افشا اتمیه سم دیوب کنم سر تعلیمدر چو کلنمش که دل من نکاه
دارد چه دیدم اکا که بنم کوکلمی صقله نه دیدی زدست بنده چه خیزد خدا نکه
دارد قوتک الیذه نه قالقز انده صقلبه مراد بودر که مرشددن صباینه قلب طلب
ایلدم الملها رجا ایدوب الله صقلیه دیوب دعا ایلدی وحرده واردر لمرشد در
لا یملک القلب الا الله **بیت** کوکلمه دلبرینی ترک ایت دیدی ترک ایمدی
روز که سلطاندر کوکل حکم ایده مز سلطانه اکا سرو زر ودل وجانم فدای آنه
محبوب باشنم والتوانم دل وجانم اول محبوبه فدا اولسون که حق صحبت
مهر ووفا نکه دارد که حق [illegible] صحبتی ومحبتی ووفایه صعایه مراد بودر که بونک
کبی محبوب محبوب حقیقیدر لاجرم مال وتن وجان اکا فدا قلمغه مستحقدر صبا کرن
سر زلف ارژ دل مرا بینی ای صبا اول سر زلفده اکر بنم کوکلمی کوره سن زروی
لطف بکوییش که جا نکه دارد لطف یوزندن دی اکا که یری صقلبه

صقلبه مراد فیض سحری به غیب حوزینده اولان قلبه اولده تا بت اول دیو صنبت
انتکا امرده دلا معاش چنان کن که کر بلغزد پایت کوکل رو بله معاش قل که اکر ایاغک
طیبر یورسه فرشته اش بدو دست دعا نکه دارد فرشته سنی اکی دعا الی ایله
قالدره مراد بو زندکانی قلمغه ارشاددرکه اکر زلت وذلت واقع اولورسه
همت ودعا ایله قالدره که **بیت** دلا دعا الصبر بحکم است کسلعل مبین بجود عا
بنو دار کسی جو رد قضا مبارزان قلمان حواجه را نکه دارید جنکجیلر وبهادرلر
افندی صقلک که همچو کدای سپاه دارد که جانب مکرم کبی بیزی صقلبه مراد بودر که
یا ایها الذین آمنوا ان تنصروا الله ینصرکم حسبنجه حق واولیاسنه نصرت ایدک
حق تعالی سزه نصرت وصیانت ایده غبار ره کذارت کجاست تا حافظ
سنک یولک اوغراغی توزی قنده در تا حافظ یادکار نسیم صبا نکاه دارد
صبا یادکاری یعنی نسیم محبوبه صقلیه مراد کذارد نه طریق حقدر که اکا سلوک ایدن حضرت
حقه واصل اولور واکل غبارندن مراد غبار ذات حقیقتدر ونسیم صبادن
مراد صباح صحاب حقدن کلن ملائکه در که غبار دکل غبار آنی سیلوب پاک کار حقه
عرض ایدرلر **وله ایضا** شو حدان نیست که مویه ومیانی دارد شو بلقی دلطافتش
اولدرکه شو فلانی کمک وار دره محبوبلردر که قبلی سنبده طلعت آه تا بش که آنی دارد
اکر صورتنک حتوبه اوکلانی اولا آن شمول جاذبه حسن درکه قلب جذب وجلب
ایدر مراد بودر که مرشد اول دکلدر تاج وطیلسانه وخرقه ورداسی اولا
اول مرشدرکه جالنه قول اوله کورجک قلبل اکا مائل اولا نته کم دعشلر دربن لم
ینفعک لحظه لم ینفعک لفظه شیوه حور وپری هو بو لطیفست ولی حور بنک وهکه

وجنك بنبوه سي خوب و لطيفدر ولي خوبي آننست و لطافت كه فلاني دارد
خوبلق ولطافت اولدر كه فلاننك وار در مراد بودر كه حسن صورت اكرچه
خوبدر اما نشئه اولنندن حالي دكلدر حال حسن سيرتدر كه هر كز نشئه اولنيت
بو قدر بيت خانقاه در چون ميخانه اي دل بدر دوش ابا غنه الى آل الشيخ ججوبدر
چشمه چشم مراي كل چندان در باب بنم كوزم چشمه اي دل كشاده اكله
وبول كه با ميد تو خوش آب روانه دارد كه سنك اميدك ايله خوش آب روان
وار در مراد كوزده تجلي و كشف و فضيل حق ظهوريدر طلبيدر خم ابروي تو در صنعت
تير اندازي سنك قاشنك بو كالي تير اندازلك صنعتنده بسندر از دست هر انكسي
كه كماني دارد كه اونك الندن هر اولكسه كه ناتبه وار در مراد ابرودن رمز الهي در
بس هر كمكه اهل رمز و دقتدر رموز حقي اكلر و قابل اولور خزانه ايدر
بيت كوشه كيران كردد در محرابها هيچ چشمت مستي از ابروي تو دل نشناخت
نشد سخنم تا تو قبوش كردي بنم سوزم كوكلده دكيلدر و تا ثابت اولدي تا اسن
انه قبول ايلدك آري اري سخن عشق نشند كس بنيابن محرم راز بولنده اولدي
كه نيابن ايله محرم رازه هر كسي بر حسب فهم كماني دارد هر كمسنك فهم مقداري
ظني وار در مراد بودر كه غيب كمسنك يقينا معلومي دكلدر رتنه كم ديمشلر در ستر
الذات حار لا يعرفه الا هو وهو مصون عن الاشيار و مكون عن العقول والابصار
سعايه شع نه دعظم سلطانه باده ابات نشنيان ذكر اكاهات ملاف خرابانده
اوتورنلر ايلد كرامتدن لاف اوره هر سخن وقتي و هر نكته مكاني دارد هر سوزك
وقتي و هر نكته نك مكاني وار در مراد خرابات نشينلر خارف دنيايه ينك ايدوب

ايدوب فقر و خرابلق اختيار ايدوب فضل قبضه حق كسب ايليوب كرامات
طفيلي اولانمدن لاجرم ايلده دعوي كرامات لوطيبن يعني لاف اتمك سوزي
وقتيز و محلسز سويلمكدر مرغ زيرك نبود در چمن پرده سراي مرغ
زيرك اول بهار چمننده پرده ار لايچي اولمز آني مصراع ثاني بيان ايدر هر بهاري
كه زد بال جز اني دارد هر بر بهارك اردندن بر جز آني وار در مراد بودر كه مراد
مرغ زيركدن مرد عارف در كه فاني بو مغرور اولميوب انكيچون سرور اولمز كوبي
خوبي كه بر دارز تو كه حور شيد اجا خوبلق طوبين كم آلور سنك نك كنش بونده نه
سوار نيست كه در دست عنايي دارد بر سوار دكلدر كه الندده او باني وار دره
مراد حضرت كمال جمالني و جمال كمالني بيان ايدر كه شمس تابان اول دركاهده مطلق
العنان اولميوب قبضه قدرتنده زبونور كه حضرت حق بيورر والشمس تجري لمستقر
لها ذلك تقدير العزيز العليم مدعي كو لغز و نكته بحافظ مفروش مدعي دي حافظ
لغز و نكته صانمه كلك ما نيز زباني و بياني دارد بزم قلمنز كه ديجي دلي و بياني
وار در مراد بونده مدعيدن لاف فضل اوروب لغز و متعاد نكته و دقيقه
بيلورين ديين در بو نكلسان فلم اظهار ده اثر در شعر ان اثارنا تدل علينا
فانظروا بعدنا الي الآثار لاجرم لاف استان هر اظهار اثر فلق در وله ايضا
از ديده خون دل همه بر روي ما رود كوزدن كوكل قانيده كلي بزم يوزمزه اوزره
كوزدن كوريسين نكر كيدر بلكل كه لوظ از ديده ده حرف از و لفظ ز ديده
حرف زمين اجليه معنا سنه اولمق جائز ومن ابتدائيه معناسنه اولمق جائز در
بس مراد بودر كه كوزمزدن قلبه سبب اولوب كوز اجليچون كوكل قاني دولن

اولورکه خرده وارد اولشدر من بهلکه عتبه ملک قلبه واول فات یوزره اوزره
کوزدن روان اولوب دیده خون فشان اولورکه باشده ایکی کوزبر جشمه اکبی
کوزدر بیت بوجشم چشمه سارینک عجب جوابن اقربا شی مکرواراسیه اول عینک
کوکل طاغنده وباشی تادر درون سینه هوایی نه صفت ایم بزسینه اچنده بز
هوا صقلشز دربر باد اکررود دل مازان هواورود یلکیدر سه بزم کوکلمز
اول هوادن کدر مراد هوا نک مضرتن بیا ندرکه افمن اتخذ الهه هواه موجبنجه لکم
آله اتخذ ایده هلاک ابدی اولورالعیاذ بالله برخاک راه یارنهادیم روی جوش
بویله طوپراغی اوزره قودک کند وبوزمز بر روی حاروا ست اکر آستانرود بزم
یوزمز اوزره رواور اکر آستانکیده مراد بونده طریق یارده تواضع کرک
ایدوکن تعلیم درکه طریقت ابوبکر صدیق درکه رسول الله ع م بیورمشس من اراد ان ینظر
الی میت یمشی علی الارض فلینظر الی ابن ابی قحافه سلیت آب دیده بردهر کویکزرد
سیلدرکوز یاشی اکثر اوزره هر کاه اوغیه کر هود دلشی زشتک بودهم جادو
اکر کوکلی طاشدن اسیه دخی هم یرندن کیدر یعنی یورکه یرندن قوپر جوقدن باسیل
قوپی اولدوغیجوه آنی یرندن قوپررمراد بودرکه بر خطا اوزره یرکه خوفدن سیل
وافراقمغه ویورکلر قوپمغه بلکه اول سیلده بلکه اول سیلده طاشی یولنمغه
لایعذر بیت شاید بدیده تا برانیه جیحون که عاقبت کار توجون بالشد
جون آمار اباب دیده شب وروماچراست بزم کوزمز صوبیه ایله کیچه وکندز
ماجرامز وارد اول ماجرایی بیان اید وپ زن ره کذر که ازسر کوبیش چرارود
اول یول اوغراغنده که یارک محله سی باشنده نیجه کیدر مراد بوندن حجاب قفی

قفی کمال تمنیزیدر وصال محله سی باشندر نیجون کیدر مراد بوندن عاشق لایق
اولدرکه حضرت معشوق هر سنده صیانت ایده بیت جنمان من برولب
درعاشق حیاانند کز رشک یکدیکر دیدن نمی نوانند هر رشید خاوی کینه از رشک
جامه چاک مشرق کنشی ایدر کوبتن دن قفتانن چاک کرماه مهر پرورمن درقبا
رود اکربنم کون سیلیجی آیم قفتانه کیره یعنی قفتانینه محبوبم اچنه الدغندن کوکن
نیلیوب قفتانن چاک ایدر اوماه مهر پروردن حضرت عذرا انک قبایه کیتمسی
حجاب کبر یا ایله مستتر بدر کنشک طلوعنی جامه سین چاک اتمکه تشبیه ایدوب
حجاب کبریا جناب حقی سز اندکن کوبنلیوب کون جامه سین چاک ایدوپ
عریان اولور وبونک ایله بیت سابق مضمونن تحقیق ایدر حافظ بکوی میکده
دایم بصدق دل حافظ میخانه محله سنده دایم صدق قلب ایله چون صوفیان
صومعه دار از صفا رود صومعه دار صوفیلر کبی صفا درکیدر مراد عبادت خانه
صدق واخلاص ایله کیتدکن بیانیدر وله ایضا چو دستی برسر زلفش زنم بتاب
رود چون الی زلفی باشنه اورم انجه کیدر یعنی انجنور وراشنی طلب با سرعتاب
رود اکر صلح طلب ایدم عتاب باشنه کیدر مراد نیجه اولان اخوالی حکایت ایدرکه
محبوب غیب حضرتیده ال اوروب انده سؤال ایتسم انجنور که تفکروا فی الاء الله
ولا تفکروا فی ذات الله سؤال منهی ایدوکن اعلام ایدر وجون نفس ایله صلح اتمک
عتاب ایدرکه اعدی عدوک نفسک التی بین جنبیک موجبنجه انک ایله صلح جایز دکل
ایدوکن ذکر در و آنی ذکر ایدر چو ماه نوزه بیچارکان نظاره نکیابی کبی بیچاره
ناظرلرک یوینی بومصراع مرهونذر زنه بکوشه ابرو ودرنقاب رود اور

یعنی بزم کوزمز یاشی ایله ماجرامز بودرکه
یارک محله سی باشنده اولان یولده
نیجه نیجه کریه دیو جنک ایدرز

کوشه

ابر وایله و نقاب کیدر یعنی کز لیفور مراد شیخ هلال وش کورنوب ناظرلرک
کوکلین الوب خلوته کیروب مستتر اولور دیمکدر شب شراب خرابم کند به بیداری
شراب کیجه‌سی بنی خراب ایدر او یانقلق لق ایله یعنی اویقومزکه بزده آفت اولا وز
و کر بروز حکایت کم بخواب رود اکر کوندز حکایت ایدرم دیقویه کیدر مراد بودرکه
شیخ عبادت احیای لیل ایدوب بنی دخی احیا ایله بی خواب و ذاب ایدر
و کوندز واقعه حکایت ایلسم اشتیوب اویقویه وارر کبی قلنوب التفات
اتمز که بعض مشایخک عادتیدر مریدک واقعه‌سن اشتمز لنورلر مرید واقعه سویلرکن
اویوره اورلر تا که ذوبابه مغرور اولمیوب شغلدن قالمیه طریق عشق پر از شور
و فتنه است ای دل عشق یولی شور و فتنه دن طلودر ای کوکل بیفتد آنکه
درین راه شتاب رود دوشر اول کسه که بو عشق یولنده استعجال ایله کیدر
مراد بودرکه طریق عقباتی کثیره و مواضع خطر و اضلال شیطان واردر لاجرم التأنی
من الرحمن والعجلة من الشیطان حسبنجه تأنی و تأمل ایدوب مفاسدی مصالحدن
فرق اتمک کرکدر حباب را چو رود باد نخوت اندر سر حبابک چون کیده نکبر
باشنه کلاه دارش اندر سر شراب رود انک کلاهی و کلاهی شراب باشنده
کیدر مراد بودرکه هر کمکه حباب کبی ایچی علوم و طاعاتدن و فیض و حالاتدن
خالی ایکن تکبر ایدوب واعظ و شیخ اولدم دیوب حددن تجاوز اتمک شیخی و تاجر اولغی
بلکه ستر عشق الهی صورتنده جاهلانه شریعتدن و طریقتدن خارج سوزدن
کیدر دلا چو پیر شدی حسن نازکی مفروش ای کوکل چونکه پیر اولدک کوزلک
و نازللق صتمه که این معامله در عالم شباب رود که بو معامله یکتلک عالمنده

عالمنده یعنی واقع اولور پیرلره نه زیبا و ظرافت بر شی دیمکدر بیت الهی بحکام
پیری با مرا تمنای نقش جوانان مده سوار نامه موی سیاه چون طی شدی قره
قل نامه سنک سوادی چون دورلدی یعنی قل اغرمق زمانی کلدی بیاض کم نشود
کر صد انتخاب رود آق اکسک اولمز اکر یوز انتخاب کیدرلر مراد بودرکه
صقل اغرمق زمانی کلجک آخرن قیلی نقدر یولوب تنقیص ایلسک آق قل اکسک
اولمز کدایی در جانان بسلطنت مفروش جانانک قپوسی کدالغی سلطنته صاتمه
مرا بعهد شکن خوندن و هیچ مترس بکا عهد صیجی دیدک و حوزقرن که با نوروز
قیامت همین خطاب رود سکا قیامت کوننده بو خطاب کیده مراد بودرکه
بنجه کمسلر بو دنیاده بر بر نه عهد صیدک و عهد وفا اتمدک دیو طعن ایدرلر
آنی اکمزلرکه کندولر الذین ینقضون عهد الله من بعد میثاقه عهد حقی
صندرلر او خوف واردر که قیامتده انلر بو وجهله خطاب و عتاب اولنا
بیت ایکی عیبی دیکران کویی ولی ° آن نمی دانی که این خود عیب نیست
حجاب راه تویی حافظا از میان برخیز یول حجابی سن سن اورتدن لقی
حافظ خوش کسی که درین راه بی حجاب رود خوش شدر اول کمسه که بو یولده
بی حجاب کیده مراد بودرکه نفس وجود حجاب سلوک طریقت و مانع وصول
حقیقت در لاجرم خوش شدر اول کمسه که نفسانیت و انانیت کیجه الکا وصول
میسر اولور وله ایضا مسلمانان مرا وقتی دلی بود مسلمانلر بنم بر قتندی
بر کوکلم وار ایدی که با وی کفتمی کر مشکل بود که الکا دیردم بو مشکل اولدیغی
بوینده تنبیه واردر که کیشی بو بر مشکل واقع اوله استفت قلبکم سوینجه

قلبه مراعات ایتمک دلی حضور دبود و مصلحت بین بر حضور دکوکل ایدی و مصلحت
کوریجی که استظهار هر اهل دلی بود که هر دلک بر دم طلب ایدجک ایدی
من آشفته را در هر بلابه بن دیوانه هر بلاده رفیق کاردان قابلی بود ایش
بیلیجی رفیق قابل اولدی بکر ذایده که می افتادم از چشم برکرد ابه که دوشر
ایدم کوزدن بتدبیرش امیدی ساحلی بود اول کوکل تدبیری له بر ساحل
امیدی وار ایدی زین ضایع شد اندر کوی جانان بنده ضایع اولدی جانانک
محله سنده که ذامن کیر یا رب منزلی بود آنک دوتجی و عوق ایدی یا رب
منزل ایلدی سرشکم در طلبت درها چکانید کوزم یاشی طلبده انجو اظهار دری
ولی از وصل او بی حاصلی بود ولی آنک وصلندن بیحاصل ایدی بو شعردن
مراد شول تحقیق درکه ارباب تصوف دیمشلر در تصوفک سرمایه سی قلبی درآنی
ضایع ایتمک کرک و ضایع اولورسه بو لطفه سعی ایتمک کرک حضرت عیب حرمان نیست
لیکن هنر محروم لق عیب اولمز اما زین محروم هنرکی سائلی بود بندن محروم کرک
فنده بر سائلی وار در مراد بودرکه هنرک عیبی بودر که اهل هنر محروم اولور
پس هنر حرمانه عیب دکلدر اما بن اهل هنردن اغری اهل هنرلردن
زیاده محروم بیر بن مست پریشان رحمت آرید بو مست پریشانه نه رحمت
کسوزرک یعنی اسرکک که روزکار دانی کاملی بود که بر کون براییش بیلیجی کامل ایدی
مرا تا عشق تعلیم سخن کرد بکا تا عشق سوزی تعلیم ایلدی حدیثم نکته هر محفلی بود
بنم سوزم هر محفلک نکته سی ایدی یعنی عشق الهی بکا سوز تعلیم ایدلدن بر و حدیثم هر نکته
سی اولمشدر که محفل و مجالس لرده بنم سوزم نکته و دقیقه اولمشدر مکو دیکر که حافظ

171

تما فلکی بود و بخت

حافظ نکته دانست ـ دیمه دیکه حافظ نکته داندر که ما دیدیم محکم جاهلی
بود که بز کوردک محکم جاهل ایدی بو بنده بتبه وار درکه اهل کمال کندو
نفسلرندن تکبری دفع ایچون تکبر ایدوب بویله دیرلر نفسلرینی اضلال
حیله کالاندن بری در لاجرم هنر اولدر که کشی کندن کورمیه بیت چو چشم
آن به که در عاری نشینی دو عالم بینی و دو زرانه بینی وله ایضا یارم چو قدح
بدست کیرد یارم چون آله قدح الدی دوته بازار بتان شکست کیرد
شنبرک بازاری صنعق دوته مراد یار دل شیخ در چون وعظ و نصیحت قدح
دوتوب رفض شهوات و ترک ماسوی بیندن ایده محبوبلرک و اصنام
اموال دنیانک بازارنه انکار وکسادلکلر در بجز فتاده ام چو ماهی
فتاده کزنه دوشمشم بالق کبی تا یار مرا بشست کیرد تا یار بنی آغه دویه
صید ایندکلرین بیاندر هر کس که بدید چشم تو کفت هر کسه که کوردی
سنک کوزک دیدی کو محتسبی که مست کیرد فنی بر محتسب که مست دوته
مراد چشم معشوق مست ایدکن بیاندر لاجرم آنی دوتمق کرک که فاعتبه
بیت چشم مستش بسته دیدم کفتم ای جان خسته کفت مردم می کشد
از بهر آنش بسته ام در باش فتاده ام بر بزاری آیا غنیه دوشمشم زاریلق
ایله باشد که مرا بدست کیرد اولا که بنی اله دوته یا الم دوته مراد بودرکه ایاغنه
دوشنلره دستکیر اولورلر بن دخی افتادکلک احسان را ایدم تا اله الدم
الم دوته رحرتم دل اکنه هیچو حافظ حرتم انک قلبی که حافظ کبی سنی زهی الست کیرد
مستلکی الست شرابندن دوته مراد الست بزم نداسندن مست اولا حرتم

وچندان اولور **بیت** مست اولان اولور چونکه غم هستنا داولدرکه اوله
مست **وله ایضا** در هر هوا که جز برق اندر طلب نباشد هر هوا ده که
شمشکده غرضی طلب ایچنده اولمیه که خرمنی بسوزد چندان عجب نباشد
خرمنش غرضی
اگر خرمنی یاقرسه برق اول دکلو عجب اولمیه مراد هوادن مطلب ویاردر
و برقدن عشقدر یعنی عشقده غرضی بر کمسه طلبده اولمیه عشق انک
خرمننی یاقرسه عجب اولمیه مرغی که با غم دل شد الفتش حاصل بر روزنشکه
کوکلی غمی ایله انک الفتی حاصل اولا بر شاخ عمرش برگ طرب نباشد
انک عمری بوداغی اوزره شنلک یپراغی اولمز مراد مرغدن عاشقدر چونکه انک
غمی ایله انسی اولا انده شنلک اولمز بلکه اول شنلک ایستمز **بیت** چو کو
گور ازکشتی ایچه عمرش سودای گلی دارد داند که جز با بلبل همراه غمی باشد
در کارخانه عشق از کفر ناگزیرست کارخانه عشقده عالم صنع الهی درانده
کفرده لازمدر زیرا صفت قهر و جلاله مظهر کرکدر یعنی ابولهب وانک
امثالی کفار اولمه صفت قهر و جلال قنده ظهور ایدر ایدی درکشش جان
فروشان فضل و ادب باشند جان جانا بخیلر مذهبنده فضل و ادب
کرکمز اینجا نسب نکنی را حسب نباشد بونده نسب صیغه اندده حسب
اولمز مراد بودرکه عشاق مذهبنده فضل و علم کثیر کرکمز و بونده کشینک آده
لک و مفاخر اصل معتبر دکلدر دکلدر **بیت** بیذر کو لرکسی ایدارم اندر عشق
که از اضافت اسباب باشد او عاری در محفلی که خورشید اندر شمار
ذره است بر محفلده که کنش ذره عداد دنده و اول مرتبه ده اولا خودرا

خودرا بزرگ دیدن شرط ادب نباشد کندو یی بیوک کورمک ادب شرطی اولمز
مراد مجلس الهیده و حضور حقده کندو یی اولو بلمک ترک ادبدر دیمکدر چونکه
عمر سرمد کر در جهانت توان یافت شراب ایچ که اگر عمری ابدی جهانده بولنق
اولورسه جز باده نباشتی ضمیرش سبب نباشد جنت شرابندن غرضی انکا
سبب اولمز مراد بودر که عمر ابدی ایستین شراب عشق الهی ایچمک کرک که
باده نباشتی اولدر یعنی عبادته اشتغال کرک که حیات ابدیه یه سبب اولور
حافظ وصال جانان با چون تنگ دستی ای حافظ جانان وصالی سنک کبی
بر الی طاره یعنی فقیره روزی شود که با آن پیوند نسب نباشد برکون اولور
کونه کیجه انقطاعی اولمیه مراد بودر که جانانه وصول بو جهانده اولمز اول جهانده
اولور که انک کوندزینه کیجه متصل اولمز **وله ایضا** ساقی اگر باده ازین دست
بجام انداز ساقی اگر شرابی بوالدن قدحه اته عارفرا همه در شب مدام اندازد
دوکلی شرب مدامه اتر مراد بودر که واعظ و شیخ اگر عشق الهی شرابنی جامه بدن
طلاقیه بالذات اته دد دکلی عارف و صوفیلری شرب شرابه و نوشی دائمه دوشر
ور چنین زیر خم زلف نهد دانه خال اگر بو طلبین زلف بو کلی التنه قریه حال دانه سین
ای بسا مرغ خرد را که بدام اندازد ای نیجه عقل قوشنی طغه اتر مراد بودر که غیب
هویتدن اشعه ستر کفی سویلرسه نیجه عاقلی قید صید ایدوب معتقد حب حق
ایلر ای خوش حالت آن مست که در پای حریف نه هوش اول ایشنک حالنی که
یارک ایاغنه سر و دستار نداند که کدام انداز د باشنی و دلبندی بلمیه قنغیسنی
قنغیسنی
اته مراد بودر که مست حق اولان اولیا کرک که باشن کمال فداء اتمکده ترددا تمیه

کیف ما اتفق بذل اتمک جائز اولوب مبادرت ایده زاهد خام طمع بر سر انکار
بماند خام طمع زاهد انکار باشی اوزره قالدی پخته گردد چو نظر بر جام اندازد
پخته اولور چونکه نظری شراب جامنه انه مراد بودرکه زاهد خشک که خام طمع درکه
عشق الهی سنز وصول رجا ایدر اگر عشق الهی یه نظر ایلسه پخته اولوب مرادی
از زمانده حاصل اولور ایدی روز در کسب هنر کوشکه می خوردن روز کند ز
هنر کسنه دور شکه کند ز شراب ایچک دل چون آینه در زنگ ظلام اندازد
آینه کبی کوکلی قرکلوج بالسنه ایتر مراد بودرکه کوندز تحصیل علم قیل که اندن بطالت
ساده اولاه قلب ظلمت جهله بر لعوز **بیت** صوفی الف قدک اگر از بر کنسه
خواجه دن فرزنده بر فاره الف یعنی بر قره جاهلدر اول • ان زمانه وقت
می صبح فروغست که شب اول زمان صبح نورلو شراب وقتیدرکه گیجه گرد خرگاه
افقی برده شام اندازد افقی چرکاهی اطرافنه افقام برده سن انه یعنی افقام
اولوب قرکلغی یوریه مراد بودرکه گیجه عالم اغیار دن خالی اولوب نوش
باده عشق ایدوب یار ایله خلوت صحبت ایدهلر **بیت** خوش نشست شبکه
بماند حبیب با عاشق که درمیانه نباشد رقیب بو صفت باده با حبیب
شهد شفوشی زنهار ایچر شرابکی بی شهد محتسبی ایله ایچه زنهار بجوره باده
ات وسنک بجام اندازد ایچر شرابکی وقدح طاش اتر مراد بودرکه عشق الهی
احبابنه وطریقت اسرارنی اهل ظاهر ایله سویلیمه که استماع معارفی ایدوب
بعده سکا ضرر ایدر حافظا سر زکله گوشه خورشید بر آر ای حافظ باشی
کننک کلاهی کوشه سنه قالدر بختت از قرعه بدان ماه تمام اندازد

اندازد یعنی کسر فرعه اول تمام آیه انه مراد بودرکه اگر بختک مساعده ایدوب
کمال وکالمه وصول میسر اولور سه فخر اولوب کمال رفعت بولور سن
وله ایضاً مژده ای دل که دگر باد صبا باز آمد مشتلق ای کوکل که بردی باده
صبا گرو کلدی هدهد خوش خبر از طرف سبا باز آمد خوش خبر هدهد سبا شهرندن
گرو کلدی مراد جانب المهیدن فیض سبحانی والهام ملکی کلدکلرندن الستبشاردر
بیت هدهد رفته دگر پیش مرا باز آمد هدهدی • رفته که بداکه دگر باز آمد
بر کش ای مرغ سحر نغمه داود باز چکل ای بلبل داودی ایری کروکه سلیمان
گل از طرف هوا باز آمد که گل سلیمانه هوا کنارندن کرو کلدی جر کشف
وکرامت ایچون السرار سرور قل دیمکدر لاله بوینی یوکشین بسشنید از
دم صبح لاله طلکو شراب فقوس الشندی صبح نفسنده داغ دل بود بامید
دوا باز آمد کوکلی طاغلو ایدی دوا امیدی ایله کرو کلدی مراد عشق الهی
رایحه لسی کی مستمنای قلب مکدره علاج اولدوغن بیان ایدر عارفی
کو که کند فهم زبان سوسن بر عارف قنی که سوسن دلن اکلیه تا بپرسد که
چرا رفت و چرا باز آمد تا صوره که کندی نیچون کرو کلدی مراد بودرکه عارف
سوسن دلن اکلرکه امراد ده ایته سوسنک هلا کنه متعلق اولیجق کیدر و حیاتت
متعلق اولیجق کلور ثنه کم حق تعالی بیورمشدر وکنتم امواتا فاحیاکم ثم یمیتکم
ثم یحییکم ثم الیه ترجعون چشم من از پی آن قافله بس کشید نم کوزم
اول قافلار دلجه بجه صو چکدی یعنی اغلدی تا بکوشی دلم آواز درا باز آمد تا کوکلم
قولاغنه چاک آوازی کرو کلدی مراد بودرکه کیمک طریقته سالک اولانلرک ارمغی کیدر

کیدوب طالب وراغب اوله اندن اکا صدا ایرشور آخر بواندوه ایرشور
بیت خواند زید راهها براه درآیم به رهه ناکجا وم براه درایم مردی کرد
وکرم لجبنت هدادادهٔ من آدم لق اندی دخی کرم نیم اید وبر مشن لجتم
کان بت سنک دل از بهر هدا با زاهد که اول طاش کوکلو صنم الله ایچون کلدی
مراد بت سنک دلدن شیخ ومرشددر که نفس غلظت ایدر حق تعالی حضرتنک
بکا عنایتی درکه اول الله ایچون کلدی بکا ایرشدی دایدر که چه با عهد شکستم
وکنه حافظ کر اکرچه بنم عهدی صدق وکناه حافظ ایلدی لطف اوبین که
صلح از در ما بازآمد اکی لطفنی کور که صلح ایله بزم قپومزدن کیروکلدی مراد
عهد صنیدن روحیدر وکناه ایلین نفس حافظ درایدوب صلح طریقی
ایله کلن شیخ ومرشددر **وله ایضاً** کل بی رخ یار خوش نباشد کل بار
بی غنه سز خوش اولمز بی باده بهار خوش نباشد بی اینمز بهار خوش اولمز
مراد کلدن کشف رویهاردن عالم بسط درلاجرم کشف وتجلی ذاتسز
وبسط عالمی عشق الهیسز خوش کلدر طرف چمن وهوای بستان چمن جانی
وبوستان هواسی بی لالهٔ عذار خوش نباشد لالهٔ عذارسز خوش اولمز
مراد عالم بسط وانبساط مشاهدهٔ جمالسز خوش کلدر دیمکدر با یار شکر
لب گل اندام شکر طوداقلو کل بدنلو یار ایله بی بوس وکنار خوش نباشد
اوپوب وقوچمقسز خوش کلدر مراد وصول الی الله قبول کیفیت ودوام
مراقبه سز خوش کلدر رقصیدن سرو وحالت کل سرو کر رقص تمیشی
وکلک حالتی بی صورت هزار خوش نباشد بلبل بلبل آوازنسز خوش

اولمز مراد وجد وسماع وکشف وارتفاع کوینده وخوانندهسز خوش کلدر
دیمکدر هر نقش که دست عقل بندد هر نقشی که عقل که بغلر جز نقش نگار خوش
نباشد نگار نقشندن خوش اولمز مراد بودر که عقل تصور اندکی امورک احسنی
والطیبی تصور وزیبا در باغ وکل ومل خوش است لیکن باغ دخی کل دخی شراب
خوشدر اما بی صحبت یار خوش نباشد یار صحبتسز خوش اولمز مراد مشاهدهٔ
حقسز ومصاحبت اهل تصوفسز عشرتده حظ اولنمز دیمکدر جانا فقد محقر است
حافظ جان حقیر فقد درای حافظ از بهر نثار خوش نباشد صاحبق ایچون خوش
اولمز مراد جان فقد محقر اولدوغی بودرکه مشقت ایله حاصل اولنمشدر ودوست
حضورنده نثار اولورایسه نثار قلمق هیچ بیشه بذل ایتمک دکلدر **وله ایضاً**
دوش آگهی زیار سفرده کرد داد باد دون کیجه سفر ایلمش یاردن خبر وارلغی
ویردی باد من نیز دل بباد دهم هرچه باد باد بن دخی کوکلی یله ویررم هرنه اولور
اولسون مراد خاطر اولمین یاردن فیض وفضل وجزیر ایرشوب انوچون
جانان فدا ایتمک استه دکن بیا اندر کارم بدان رسید که همراز خود کنم
ایشمز اکا ایرشدی که کندومه همراز ایدم هر شام برق لامع وهر بامداد
باد هر اقشام بلابچی شمشکی وهر صباح یلی مراد بودرکه بن دخی آتش عشق ودهم
هوای یار ودار لاجرم حالم اول مرتبه ایرشدر که کیجه آتشم علم برق کبی لامع
اولوب صباح باشمده هوا باد کبی ظاهر اولا درچنین طرهٔ بودل بی حافظ
من سنک طرک بوکلمندن بنیم ضبطم کوکلم هرکز نکفت مسکن مألوف بادی
باد هرکز دیدی مسکن مألوس اکلسون مراد قلیم غیب هوتب ایدوب مسکن مألو
فی

فراموش قلدي دیکدر امروز قدر بند عزیزان شناختم بکون عزیزلرك نصیحتي
قدرني بلدم یارب روان ناصح ما از تو شاد باد یارب بزم ناصحك جاني سندن
شاد اولسون مراد بودر که تازه لکده و زمانه غفلتنده نصیحت قدري بلنمز واما
مرور زماننده عقل کامل اولوب ومصائب ابلیه غفلت زائل اولوب ناصحك پندنك
قدري معلوم اولوب نصیحت ایدن عزیزلره دعاء خیر قلنور دل چون سندم بباد
تو هر که در چمن بودکم فان اولدی سنك باد که هر وقت که جنبنده بند قباي غنچهء
گل بکشاد دباد گل غنچه سنك باد که هر وقت که جنبنده بند قباي غنچهء گل بکشاد
باد گل غنچه سنك دکمه سني آچردي بل مراد گل کشفني کوروب جانبنده کشفي
یاد ایدوب جکري چون اولدوغن بیاندر طرف کلاه شاهیت آمد بخاطرم
بر شه کلاهنك اوجي کلدي خاطره اني که تاج بر سر نرکس نهاد باد اول بردکه
تاجي بر سر نرکس نهاد باد اول بیرده که تاجي نرکس باشي اوزره قودي بلي مراد بودر که
اهل بصر و صاحب عبرت اولانلر هر بیرده که عظمت وجلال ولطف کورسه لر حضرت
حقك جلال وجالني یاد ایدوب اکا انتقال ایدرلر از دست رفته بود وجود ضعیف
من الدن کتمش ایدي بنم ضعیف وجودم صبحدم ببوی زلف تو جان باز داد باد
صباح بکا سنك زلفك قوقوسيسي ایله کرو جان ویردي بل مراد غیب هوبینه ن
کشف نسیجي قوقو ویرجك حیات جدید بولدغن بیاندر حافظ نهاد نیك تو کامد
بر اورد اي حافظ سنك ایو طبیعتك مرادك حاصل ایدر جانها فداي مردم
نیکو نهاد باد عالمله ایو طبیعتلو کشینك فداسي اولسون مراد خوش طبع اولانلر
کامیاب اولدوغن بیان وخوش طبع اولانره دعائیله در وله ایضًا حروا

حروا کوي فلك در خم چوکان تو باد اي پادشاه فلك طوبي سنك چوکانك
بو کامنده ساخت که تو مکان عرصهٔ میدان تو باد که تو مکان میدانتي
سنك میدانك عرصه سي اولسون ظاهر تکلم نظم آنه کوسترر که خطاب لطیفه پادشاه هنه
اوله اما اهل تحقیق قتنده خطاب پادشاه حقیقي یه در وظاهره نظم کلام
وانشا وحقیقته نظر جز در همه آفاق رفت و همه اطراف کشاد جمیع آفاقه
دوندي وجمیع اطرافه احدي حسبت خلق تو که بپیوسته نکهبان تو باد سنك
خلقك اوازي که متصل سنك نکجبانك اولسون بو بنده دخي ظاهر انشا وحقیقته
اخبار در زلف خاتون ظفر شیفته پرچم تست خطو خاتونك زلفي سنك
پرچمکه حیران عشقي در دیدهٔ فتح ابد عاشق جولان تو باد فتح ابدي کوزي سنك
جولانك عاشقي اولسون مراغب هوتنیله تا رندن بر عکس مغلوب غالب
وظفر وغلبه وحرکات الهیه نك عاشقي در عبن فتح دیکدر اي انشا عطار وصفت
شوکت تست اي حر وکه عطار وکي انشادیسي سنك شوکتنك صفتید ر
یعني عطار دسنك شوکتنك وصفني انشا ایدر عقل کل چاکر طغراکش دیوان
تو باد عقل کل سنك دیوانك بشنا بجشنك قوللر اولسون مراد بودر که عطارد که کاتب
فلکدر عظمت حق وصفني انشا ایدر وعقل کل اول دیوان خانه نك موقعنك
بنده سیدر بیت محیط شرع را و آضع طرق علم را شارع زلال فضل را
منبع اساس عقل را باني طیرهٔ جلوهٔ طوبي قد چون سرو تو شد طوبي جلوه
سنك غضبي وانك سببي سنك سرو قدك اولدي غیرت خلد برین ساخت
ایوان تو باد خلد برین غیرتي سنك ایوانك میداني اولسون مراد بودر که طوبي مرابت

عالیه کلکلستنی غنچه‌بدر و خلد برین ایوانینک میدانینک عبوری درنه تبنها حیوانات
ونباتات وجمادات یا کیوز حیوانات ونباتات وجماد دکلدر هرچه در عالم ایست
بفرمان تو باد هرسنه که عالی امرده درسنک فرمانکی ایله اولسون مراد
یا کیوز هو الید ثلث تأمور حق دکلدر جمله عالم امرده اولانلرده نباتات حیوانات
معادن مطیع فرمان حقدر دیمکدر حافظ حسته باخلاص ثناخوان تو شد
حافظ حسته اخلاص ایله سنک ثناخوانک اولدی لطف وعام تو شفا بخش
ثناخوان تو باد سنک لطف عامک سنک ثناخوانکه شفا بخشلیجی اولسون
مراد حامد مخلص دردنه شافی حضرت حق ایدوکن ذکر ایدوب اندن رجاء
ثنا ایدر بیت کوکلم دلمز دردنه درمان طبیبی شافی چون اطبابه ده الله
حکیمدر. واله ساقی بهار است سرو وکل ولاله میرود ای ساقی سرو وکل
ولاله سوزی واقع اولدی اولور این بحث با ثلاثه غساله میرود بحث
ثلثه غساله ایله کیدر یعنی دوره طبیعی اوچ قدح شراب ایله کیدر یه اکه کیدر
شهابی اکا ایر شور مراد بیت بو زبدن بودرکه سرو وکل ولاله سوزی اجل ایر شوب
غسال اوچ کره یومق زائل اولور یا بو عیش وعشرت معصیتی اعضاء وضوی
اوچ کره یومق ایله محو اولور تحقیق بو زبده مراد بودرکه ای عشق الهی میرود درجه
عالیه ورداغ عشق کلای یعنی بودعوا السفوان کیفیت حرم حق ایله زائل اولور
حور کوغرو شس حین قد حسن با فت شراب ایچ که چنک یکی کلنی حسن قد ونمات
بولدی کار این زمان ز صنعت دلال میرود کار بو زمانده ننکه وماشطه
صنعتندن کیدر مراد فیض وجذبه کمال ایردی عشق الهی نوش اتمک زمانه اولدی

مرسده حاجت قالمدی دیمکدر شکر شکن شوند همه طوطیان هند سکر صبحی
اولورلر دوکلی هند طوطیلری زین قند پارسی که به بنگاله میرود بو فارسی قندندن
که بنگاله شهرینه وارور مراد کندو کلامینی مدح ایدر که قند فارسیدر چونکه هند
دیارنده بنگاله شهرینه وارنده انده هوایه اولوب قندنه کرمین طوطیلر دخی
شکر صبحی یعنی جلوه عوام دخی بو شکر یعنی بوندن منتفع اولورلر حی تکاه
ببین وز مان زه دو سلوک شعر حی مکان ودخی زمان بی کورکه شو طریقی سلوک کنده
وبو اسلوبده کیم طفل یک شبه ره یک ساله میرود که بو بر کیجه لک طفل بر یللق
یول کیدر مراد بودرکه بر کیجه فکر ایدوب سویلدوکم شعر ان یله کنز الحکت
الوش تعانیجه الشعراء حبیبجه مسافه بعیده قطع ایدر لاجرم
حی مکان ایدر واقرب طرق الی الله طریق عشقا فذ بیس شو نرکس زوج قلوب
بز جنک وصوله باعث اولوب حی زمان دخی آن چشم جادو دانه عابد فریب
بیبن آول عابد الدجی جادو دانه کوز کوز کشن کاروان سحر زد نباله میرود
اول سحر کار بانکلر ارد ندن کیدر مراد بودرکه کلمات عشاق واشعار اشواق
کوییا کاربان سحر در اما عابی معشوق بحری اکا غالبدر خوی کرده می چکد
چرا امدو بر عارض سمن معشوق ترلمش یا الیفور ولسکل عارضی ورده از
رشک روی او عرق ژاله میرود اکثر دوری کورینندن ژاله تری کیدر
یعنی افتد مراد غرائب صنع حق بیانلدر باد بهار میوز از کلستان شاه
بهار یلی ایرشاه کلستانندن و ز ژاله باده قدح لاله میرود ژاله دن لوف
لاله قدحنه کیدر مراد بودن دخی غرائب صنع حق بیانلدر از ره مرد یعنی

دیبی که که این عجوزه بولدن کیمه دنیا شنوه ببی که بو فری مکاره یی متیند ومحتاله
میرود بولدن کیمه دنیا شنوه سی مکاره اولوز حیله اوتور ایدیچی کیبدر
دنیا عجوزه سنک مکاره ومحتاله ایدوکن بیان ایدر بیت وارکن ای دل
دنیا عجوزه سنک مکاره ومحتاله شال المحبت ناج غم • کیمه زر بعث جهانی
افرو بیا یه قو • حافظ ز شوق مجلس سلطان غیاث دین ای حافظ
غیاث الدین مجلسی شوقندن خامش منو که کار توز ناله میرود ساکن
اوله که سنک ایتدیکنک ناله دن کیدر مراد غیاث الدین دن دنیا یه معاونته
ایدندر رجل صالح ادر که سلطان آخرندر آنک مجلسنده ناله ثمونز دروانده
فیض کسبید ربیت بود سنکه خلق جهانه درین جهان با دهدای درد و جهان
دلت یکرنو وله ایضاً بر سر ایم که گر ز دست بر آید آنک باشی اوزره ین که
اکر الدن کلورسه ونصیب اولورسه دست بکاری زنم که غصه سر آید
ایله براسیه اورم که غصه باشنکله یعنی نهایت بوله مراد ترک دنیا ایدوب طلب
آخرت ایدرم دیمکدر زیرا ماداکه آدم طلب دنیاده در غصه نهایت بولمز
منظر دل نیست جای صحبت یار بو مصراع معنده وخبر در یعنی کوکل نظر کاهی اغیار
صحبت یری دکلدر دیو چونکه بیرون فرشته در اید شیطان چو حبیبه فرشته کیرر
مراد قلب ماسوی الله دن خالی قلمق کرکه که محل یار اوله دیمکدر صحبت حکام ظلمت
شب یلداست بودخی مبدا وخبر در یعنی حاکملر مصاحبتی شب یلدا
ظلمتی در نور ز خورشید خواه بو که بر آید نوری کنندن استد اوکه طلوعه
وحاصل اوله مراد ترک دنیا ایدندر ایل مصاحبت قل اوکه نورانیت

نورانیت وصفا حاصل اوله دیمکدر بو وارتاب بی مروت دیبی دنیانک
مزونتز اهلکنک قپوسی اوزره چند نشینی که حوالی بدر اید بنج اونورین
که هو آجه چقن جیفه دیو اوتورمق تضییع عمردر ترک کدای بکن که کنج بیابیه دلیلکی
ترک قل که کنج بولاسن اژ نظر ره روی که درکذار آید هر سالکک نظرنده
که او غیر افده کلم مراد بودر که ترک طلب دنیا ایدوب سالک طریقت اولان
نظرنده اولیجق کنج عز الله دن کنج قناعت وغنای قلب بلبور صلاح وطالع
مطاع جو لنس بخودن صلح او فاسق کند و مراد بی کند و متاع کوسترر
تا که قبول او فتد در نظر آید تا کلم قبول دوشه نظره کله مراد صالح متاع مقبول
اولور دیمکدر یا قبول هنتبت حقه منوط در دیمکدر بلبل عاشق تو عمر خواه
نواجرای بلبل عاشق سن عمر است آخر باغ شود سبز وسرخ کل بیلر ید
باغ تبدیل و قزل اولور کل چهر مراد معشوقدر اولان صبرله مراده ایرر دیمکدر غفلت
حافظ درین سرا چه عجب نیست حافظک غفلتی بو حجره ده عجب دکلدر
هر که بمیخانه رفت بیخبر آید هر کیمکه میخانه یه کیده بیخبر مراد بودر که دنیا غفلت
ومشکلی محلتیدر وله ایضاً حالت آفتاب هر نظر باد سنک نظرک
هر جا که آفتاب اولسون ز خوب روی خوبتر باد هر بو لفظنده حرف یا
مصدر زیوه در یعنی سنک خوب یوزک جو بلقدن خوبترک اولسون مراد بودر که
جمالکده هر غین تحصیل نور قلوب سوز اولسون وجه جیملک حسن آخره
نسبتندن تنزیه قیلنیب کیمه آنک جمال عزه نسبت ایمیسون بیت کیجی
قدر وبت راند آید چو مه هر شب زشوقت در بدوباد هوای زلف

شاهین شاهیرت دا آشنا چه روله بر فناد جلکی دیمکدر یعنی سنک شاهین شاهی
رلنفک حالسنک دل شاهان عالم زیر بر باد عالم پادشاهلرینک قلبی قنادی
آلتنده اولسون دیمکدر کسی کو بسته زلفت نباشد بر کسه که زلفک بغلمش
اولمیه بر شاه اولور ولی کو عاشق روبت نباشد بر کوکل که سنک یوزکه
عاشق اولمیه همیشه غرق در خون جگر باد دائما جگر قاننه غرق اولسون خطاب
حضرت حقه در ومراد ظاهردر بنا چون غمزه ات ناوک کشاید ای صنم چون
سنک غمزک اوق آجه یعنی اوق آته دل مجروح من پیشتش سپر باد بنم مجروح
کوکلم اکا اوکنده قلقان اولسون مراد بودر که الولاء و البلاء توأمان جنبجه
و اشد الناس بلاء الانبیاء ثم الانبیاء ثم الامثل فالامثل موجبنجه مظهر
بلا اولان عاشقلردر طوق بلا و لبل نغزت و موجب قربتدر چو لعل شکرینت
بوسه بخشد چو شکر کبی لعلک بوسه عطا ایده مذاق جان من زو پر شکر
باد بنم جانم مذاق اندن طولو شکر اولسون مراد کلام الهیدن تلذذ طلبیدر
مرا از تست هر دم تازه عشقی بکا سندندر هر دم بر عشق تازه ترا هر ساعتی
حسن دگر باد سکا هر بر ساعتده بر حسن دخی اولسون مراد هر دم حالکه مظهر
اولماین دیمکدر بجان مشتاق روی تست حافظ جانیله سنک یوزک
مشتاقیدر حافظ ترا بر حال مشتاقان نظر باد سکا مشتاقلر حالنه نظر
اولسون خطاب بحضرت حقه در ومراد ظاهردر بیت ترا با عاشقان دائم
نظر باد • ز جان حسنه کان خود جز باد • وله ایضا حسن تو همیشه در فزون
باد سنک حسنک دائما ارتمقده اولسون روبت همه ساله لاله کون باد یوزک

یوزک بلده لاله کبی اولسون مراد حضرت حقه خطاب ایدوب اندن جمال و کمال ظاهر اولو
جلاله و نوره مظهر اولمق طلبیدر اندر سر من خیال عشقت هر باد بنم باشمده سنک عشقک
خیالی هر روز هست در فزون باد هر کون که وار در ارتمقده اولسون مراد
زیاده عشق الهی طلبیدر هر جه دلبران عالم عالمک دو کلی دلبرلری قدی
در خدمت قامت نکون باد سنک قامتک خدمتنده باشی آشنه یعنی اکا
مطلوب خدمت ایدر اولسون مراد علو درجه الهیه راجع و ساجد اولسون
دیمکدر بیت هر کس که ز خدمتت کشد سر در چاه غم تو سرنکون باد هر
سرو که در چمن بر آید هر سرو که چمنده چیقه پیش قدت چو نون باد سنک
قدک الکی اوکنده نون کبی اولسون نظر در رفیع الشأن سکا عابد و خاضع اولسون
دیمکدر چشمی که نه فتنه تو باشد بر کوز که سنک فتنه ک اولمیه از کوهر اشک
غرق خون باد کوز یاشی کوهرندن قانه غرق اولسون مراد سکا نگران اولمیان
دیده قان اغلسون دیمکدر ای دلبر تو دلبر بابی شکر کوزک کوکل آجیجی
در کردن سحر ذو فنون باد سحر ایکلده و ذو فنون اولسون مراد ذات اندن ه
طرق مختلفه ایله جذب قلوب طلبیدر هر جا که دلیست در غم تو هر یرده که
بر کوکل وار در سنک غمکده بی صبر و قرار و بی سکون باد صبر سز و قرارسز
و سکونسز اولسون مراد هر فلکیک حقه عاشق اولمین طلبیدر هر کس که
بدل نباشدش درد هر کسه که کوکلنده اولمیه دور از خلقه وصل تو بر دن
باد سنک وصلک خلقه سندن طشره اولسون مراد بودر که درد هجر
چکمیین دولیه وصل واصل اولمز لعل تو که هست جان حافظ لعلک

که حافظک جاننده دور از لب هر خسیس دون باد هر خسیس دون لبندن
ارراغ اولسون مراد بودر که کلام اهل دل جاننده هر نا اهل لبندن ارراغ
اولمه ارزانیدر **وله ایضاً** تنت بناز طبیبان نیازمند مباد سنک تنک
طبیبلر نازنه محتاج اولمسون وجود نازکت آزرده گزند مباد سنک نازک
وجودک ضرردن اینجنمش اولمسون مراد بودرکه بر وجودی نافع اولانک کنک
صحتی ایچون دعادر **بیت** جان شریفنی چو جهان خلقنک درست ایدر صحتک
هر کشی دعا سلامت همه آفاق در سلامت تست دوکلی آفاقک سلامتی سنک
سلامتکده در هر چه عارضه شخص تو در دمند باد هر چه عارضه ایله شخصک دردلو اولمسون
بیت باغی جهانده چو کل خندانلر رهک هیچ عارضه عارضنکه کلمسون فنا جمال صورت
و معنی زامن صحت تنت صورت و معنی سنک صحتنک امننده در که ظاهرت
دژم و باطنت حزین مباد که ظاهرک بورنالمش و باطنک غصه لو اولمسون
بیت صورت جمال معنی کمالی چو سنده در حق ظاهر کشاده ایده
باطنک صفا درین چمن چو درخزان بیغما ایله بو چمنه چو کبره خزان یغما جلوه ایله
رهنش سرو سهی قامت بلند مباد اول حره انک یولنه بلند قامت سرو سهی
اولمسون **بیت** ایرمز خزان سرو ه چو هر دم بهار در سر سبز اولا
قامت سرو کده سرورا دران بساط که حسن تو جلوه آغاز د اول دوشکده
که سنک حسنک جلوه یه باشلیه جمال طعنه بر ببین و نابیند مباد دیر
مذکور جبینک دیکنجیک طعنه بجای اولمه مراد جبینک کا بنک بی عیب اولا
دیمکدر هر آنکه روی چو ماهت بچشم بد بیند هر اول کسه که سنک آی کبی

کبی یوزکی یوکسز کوز ایله کورر در آتش تو بجز جسم او سپند مباد سنک آتشکه
انک جسمندن غیری یوزرک اولمسون یعنی کوز دکمک ایچون انک اوزره
یوزرلک وضع ایدوب یا فرار انک جسمی یا سنونه شفا ز کفته شکر فشان
حافظ جوی شفایه حافظک شکرچه سوزندن اسنه که حاجتت بعلاج
کلاب هنده مباد که سنک حاجتک کلاب و قند علاجنه اولمسون **بیت**
امراضه در کلام حق ایله دعا علاج بندم ایلد عام کر اولسه دوا **و**
وله ایضاً انکس بدست جام دارد آولکسه که النده وار در سلطانی جم
مدام دارد سلطانلغی انکا مدام وار در مراد جامدن قلب صافیدر که اول
اولا جام جم کبی مشاهده عالم انکا علی الدوام حاصل اولوب جم سلطانلغنه
مدام مالک اولور آبی خضر حیات از و یافت بر صو که خضر حیاتی اندن بولدی در
میکده جو که جم دارد میخانه ده استه که جامک وار در مراد میخانه دن خانقاهدر
بو بوده جامدن مراد شیخ صافی و عمل کافیدر لاجرم حیات ابده سبب اولور
سر رشته عجان بجام بکذار جان ایلکینک باشنی جامه قو و انکا ویر کین
رشته ازو نظام دارد که بو ایلک اندن نظام دوتر مراد کرو جامدن شیخ
صافیدر لاجرم رشته جانی انکا تسلیم ایدوب تعلقنی اندن قطع ایتمک کرک
که اندن نظام و انتظام حاصل اوله ما و می وزاهدان تقوی بر ز خبر
وزاهدلر دخی تقوی تا بار کدام دارد تا یا قنغسنک باشنی دوتر
یعنی بز دخی مائل اولور زخیه تقوی یه مائل اولور مراد بودر که مید ن عشق
الهی در و تقوی دن مراد زهد خشکدر اما حضور حقده قنغسنی حسن قبول

معلوم دکلدر بیرون زلب توساقیا چیست نیست سنک لبکدن
خارج ای ساقی بو قدر دردورکسی که کام دارد دورده بر کمسه که مراد
دوته مراد دهان واعظ وشیخدن غیری تحصیل مرادایدر بوقدر دعکدر
نرکس همه شیوه های مستی نرکس دوکلی مستلک شیوه لرن از چشم خوش
تو دام دارد سنک خوش کوزکدن بو یوج دوتر یعنی قرض اولور مراد مهرعلی
شکران ذات کسب کیفیت ایدر دیمکدر ذکر رخ وزلف تو دلمرا سنک رنکک
وزلفک ذکری کوکلمه وردیست که صبح وشام دارد بیرورد درکه صبح وافتشم
دوته مراد بودرکه صباح وردم هوالظاهر وافتشم بیردم هوالباطن در
یا ایکیسی معادر ایکی وقتده اکی ویردمدر دیمکدر بر سینه مجروح ریش دردمندان
دردمند لرک یاره لو سینه سی اوزره لعلک نمک تمام دارد لعلک تمام روزی
واردر مراد در لوسینده شور وذوق کلام الهی دیندر دیمکدر در چاه
زنخ چو حافظ ای جان اگل چقورنده حافظ کبی ای جان حسن تو دو صد
غلام دارد سنک حسنلک ایکی یوز غلامی واردر مراد زنخ چاهندن تجلی
محضدر که محیط دردلا جرم انک کرفتاری چو قدر ولہ ایضاً کسی که حسن خط دوست
در نظر دارد بر کمسه که دوست خط حسنی نظرده دوتر محققست که او حاصل
بصر دارد محقق در اول بصر حاصلن دوتر مراد بودرکه نتیجه و حاصل بصر ناظر
خط دوستنه نظردر بیت دیده آیند هر حال دوست بیاید مرا ورنه این
چشمی بلا دیده چه کار اید مرا چو خامه بر سر فرمان او سر طاعت قلم کبی
انوک امری حقلی اوزره طاعت باشنی نهاده ایم مکر تیغ بر دارد خوشتر

خوشتر در مکر اول قلم ایله قالدره مراد حضرت حقک امرینه اطاعت وانقیاددن
بیاندر کسی بوصل تو چون شمع یافت پروانه بر کمسه سنک وصلکه کونیکی
تذکره وجهت وواسطه بولورشمع کبی که زبر تیغ تو هر دم سر دکر دارد
سنک قلیجک الننده بر باشی دخی واردر مراد بودرکه شمعک باشی کلدکجه اکیلدکن
بر باشی دخی ظاهر اولور سوینز عاشقک دخی بوبله اولیجق که متحمل بلاوعنا
ونفسک هوالرنک وسهوالرنک هر بری کلدکجه روحانیت باشی
ظاهر اولا وصل همنک ودسبله بولور بپای بوس تو دست کسی رسد
که اوسنک ایاغک اوپمکه بر کمسه نک الی ایرر که اوجون آستانه بر سر
در همه بر دارد ابیننک کبی بوقپو اوزره جبهه باشی دوتر مراد بودرکه
آستانه قپوده باش قویه شرف قربت حاصل ایدر بیز در قنب
نوروزی بسبب ام بنری اوردی سنک رقیبک سینه براوقی زبس
بنبر غمت بسبب سپر دارد اندن صکره که سنک غمک اوقی سینه فلقانی
دوتر مراد غم عشق بنی عربان قلدی آنکیچون دشمن بکا ظفر بولدی دیمکدر
ز زهد خشک ملولم بیا ربا ده ناب زهد خشکدن ملولم کنور
صافی شرابی که بوی باده دماغم مدام تر دارد که شراب صفوتی دماغمی
مدام تر دوتر مرادرکه زهد که بی عشق اولا اندن ملالم واردر عشق
کتور که سطلب الدماغ اولم وبوی خوب بولم بیت خوشتر اردو
عشق ایام نیست با مدام عاشقانه شام نیست ز باده هیچت
اکر نیست این نه بس که ترا شراب بدن هیچ سکا اکر بوق ایسه بو نعمتی

بر دانه بر پنجه معمایه کلمز بر معناسی تذکره در کبی
روم دیارنده دفتر داره ویرکه غمنک در
بر معناسی چیجیدرکه فاضیلر یازدوغی غمنکدر
بر معناسی ایکی کمسه نک اورتالرنده واسط
اولا وسیله اولاندر و بر معناسی کلکک و بر معناسی
حواله و بر معناسی چری خولاغوزی و بر معناسی
چرخچی در و بر معناسی چراغدر بونده ایچ اول
ذکر اولان معتبر مراددر پروانه لفظی ایله
شمع لفظنه مناسب اولدیغی
اول چراغه یانن کلبک دکلدر
حافظک ابیات مشکل

سنجادی نوسوسهٔ عقل بی خبر دارد بر دم عقل وسوسه سندن بی خبر دوشر
مراد بودر عاشق وسالکک اولانه عشق وسلوکدن هیچ فیض اولمز کیمکه
بو بنجزه یی که عقل معاش وسوسه سندن فارغ ایدرکسی که از درنغوب
قدم برون ننهاد هرکه که تقوی قیدسندن ایاغی دیشره قومدی
بعدم هیچکده اکنون سرفرازدار دیجانه عزمی ایله سنجادی سوباس چو سرفراز عزمی
انک تعبیرنده در مراد بودر که زاهد خشک اولان عاشق مشرب اولمق
نوار کنده در بیت یارنای که عمر عشق جشید جانهٔ زهد رابیاده
برادو دل شکستهٔ حافظ جاکه خواهد برد حافظک صنق کوکلنی طوبراغه
ایلتسه کرکدر چو لاله داغ هلالی که بر جکر دارد لاله کبی بر محبت داغی
جکرنده واردر مراد بودر که عاشق صادق اولدر که وفات ایده عشق اندن کیتمیه
وله ایضا انکه از سنبل وغالیه تابی دارد اول کسه که انک سنبلندن
قلبه مسکک هرارنی واردر باز با دلش کان نازو عتابی دارد کروکوکلی کیتمشلره
یعنی عاشقلره نازی وعتابی واردر مراد بودر حضرت حق که انک عنبرین
مهراجهٔ طیبه مشتوقدر عنا فه انک تعززی وحجاب کبریاسی وعتاب قلبی
واردر از کشتهٔ خود یکذر دچون باد کند و مقتولی بالشند یک کبی
که چه توان کرد که عمرست وشتابی دارد نه ایلمک اولور که عمر در واستعجال
واردر مراد تجلیات الهیه عاشق سالکدن تیز جک مرور ایدر که عمر کبی مستعجل وسریع
الانقضادر دیمکدر آب حیوان اکر اینست که دارد لب یار آب حیوان
اکر اول ایسه که لب یارکه واردر روشندر این که حضر بهره سر ابدیه دار

دارد روشندر بو که حضرک نصیبی سر ابدر مراد بودر که اکر آب حیات کلام
الهی ایسه که حیات ابدیه سبیدر حضرک ظلمانده نصیبی اولان روشندر که
سر ابدر زیرا حیات ابدیه سبب دکلدر ماه خورشید نمایش زیر پرده
وزلف انک کون کوزنجی ابرز لف پرده سی ارمندن افتابی بیت
که در بیش سحابی دارد کنندر که اوکنده سحابی واردر مراد بودر که
ذات الله وجمال الهی غیب هویت اردنده بولت اردنده کون کبی
در چشم من اکر در هر کوشه روان سیل سرشکک بنم کوزم ایلدی هر
کوشنده روان کوزیاشی سیلین تا بسهای سروی تر تازه بابی دارد
قرصنی اولسون که خوش فکر صوابی دارد مراد صنعت جلال تعنیا نیتی
هلاک ایدکه دینی اصلاح قلمدیغی کندویه لازم دکل ایکن خطاکبی در اما فکر
صواب در که نفس مقتول اولمق خیر وصوابدر دیمکدر چشم مخمور تو دارد
ز دلم قصد جکر ترسنک مخمور کوزک دل واردر بنم کوکلمد جکر قصدی ترک
سستنت مکر میل کبابی دارد مست ترکدر مکر ایسول کبابه میلی واردر
مراد ابتلاء الهی قلبک زبده سن کندویه جذب ایتمک استدکی بیانندر
جان بیمار مرا نیست ز تو روی سؤال بنم خسته جانم یوقدر سنک
یوزکدن سؤال ای خوش ان خسته که از دوست جوابی دارد ای خوش
اول خسته که دوستندن جوابی واردر مراد بودر که قلب مریض طلب
حال ایتمکه لایق دکلدر سلامت اول قلب مریضک که اکا فضل فیض الهی
واقع اوله که کند سوی دل خستهٔ حافظ نظری قچن حافظک خسته کوکلنه

کوکلی جانبنه بر نظر چشم سنت که هر کوشه خرابه دارد سنکست
کورکه هر کوشه ده خرابه وار در مراد نظر عین عنایت حقه لایق جوف
بکا اندن نصیب بعید در دیو بحرن وبحر در وله ایضا دوش از جفا
آصف بیک بشارت آمد دون کیجه اصف جفا بنیدن بیک مژده
کلدی کز حضرت سلیمان عشرت اشارت آمد که سلیمان حضرتنده
عیشه اشارت کلدی یعنی جز بیک بو ایدی مراد حضرت سلیماندن
حضرت حقدر که سلطان جمله عالم در و آصفدن مراد جبرائیل عم در که پیغام
ایله خلقه اورسنده واسطه در و بیک بشارندن مراد الهام ملکیدر که
قلب مؤمنه واقع اولور و عشرتدن مراد صحبت اصحاب تصوفدر و لکا
اشارت توفیق التهجد رانکیجه شیخ مرشده خطاب ایدوب در
خاک وجود ما ز آب باده کل کن بزم وجود مطربرا غنی شراب صوبیده
با طبق فلو ویران سرای دل را کاه عمارت آمد کوکلک ویران سرایینک
عمارتنه وقتی کلدی مراد عشق الهی ایله بزم وجود مخبر قله که قلب خراب
معمورا و لیجق زمان کلدی در تمکیده عیبم بپوشش نهار ای خرقه می آلود
عیبمی اورت زنهار ای شراب بولشمش خرقه کان یار پاک دامن بهر زیارت
آمد که اول پاک اتکلو یار زیارت ایچون کلدی مراد خرقه کبوب معاصی
سی آلوددن شول مرقعدر که عشق الهی ایله ملمع اولا لاجرم توبه قیلوب
عشق و صدق قیله اول خرقه کبوب معاصی مستور اولوب حضرت رب
قدوسه تجلی ملحقه لیاقت اولور بیت ای دیده و دل وجان حور آکنید

کسید طاهر • کاهمه بدین منازل بهر زیارت آمد • این شرح بی نهایت
کز حسن یار کفتند بو شرح بی نهایت که حسن یاردن و دیدلر حرفیست
از هزاران کاندر عبارت آمد بر حرفدر بیکلردن عبارته کلدی مراد
جمال حق زاید عن الوصف در اندن شرح بی نهایت بیکلردن بر حرفدر
و تمکیده بیت شول دکلو بی نهایه درر وصف حسنکم بیکلرده بیرینی
ایدمز خاطر انتخاب • امروز جای هر کس پیدا شود ز خوبان بکون
هر کسنک یری ظاهر اولور خوبلردن کان ماه مجلس افروز اندر صدارت
آمد که اول مجلس نورلندریجی ای صدارته کلدی یعنی مجلس صدرنده جلوس
ایتمکه کلدی مراد ماه مجلس افروزدن شیخدر که اول صدرنشینان صفه
خانقاهدر که لاجرم خوبلر که سالک طریقت اولانلردر اول مجلسده
هر بیرنک مقامی معلوم اولور یا مجلس معنویده هر بیرینک درجه سی ظاهر اولور
ما و یمکده بر تخت جم که تاجش معراج آفتابست جم تختنی اوزره که اول
تاجی کننک (?) معراجدر یعنی آفتاب اکا ایرمسی علو درجه سیدر همت بکر که
موری با این حقارت آمد همتنی کور که بر قرنجه بو حقارت ایله کلدی مراد حضرت
جدنن سلطان آخرت اولانلر واصل اولدیغی درجه عالیه در قرنجه
کبی ضعیف اولانلر و حب المرء یطیر بهمته حسبنجه همت ایله اول مقام اعلی یه
واصل اولدی وار اولولر بیت همت (?) عارف رعاین فلمه در واعظکه
سعی رواست فلمه در • از چشم شوخش ای دل ایمان نکاه دار که درایکشوح (?)
کوزندن ای کوکل ایمانکی صاقله کان جادوی کمان کش از بهر غارت آمد

که اول بای چکچی جادو بنما ایچون کلدیلر دچشم شوخ هدنگ شیطان مکر ایتمک
ایچون کوستروکه حسن صورت ورزخائف درزیننددر لاجرم اجابه ایتمک
سزیندن صاقلمق کرک آلوده نو حافظ فیض ز شاه درخواه ملقت
سن ای حافظ شاهدن فیض ابسنه کان مختصر سماحت بهر طهارت آمد
که اول سخاوتلیه نظر ایچون کلدی مراد عماضی بلوندندن پاک اولمغه حضرت
طلب قلمغه ارشاد ورکه اول حضرتک تجلیسی تنظیف ایچون بیت پاک
لطیف کشتم وچون شیر دل قوی • چون فیض فضل حق بمن ناتوان
رسید • در ریاست مجلس شاه و در باب تنگ در باب دنیا در شاه
مجلس ایله انکلوا بو ایچون اول هان ای زبان کشیده کاه تجارت آمد
غافل اولمه ای زبان چکمش تک که تجارت وقتی کلدی مراد بو در که شونکه
عمرنی تلف ایتمش اولا زیان چکمش در چونکه من اراد ان یجلس مع الله
فلیجلس مع اهل التصوف حسبنجه مجلس سلطانه حقیقی یه که تا تند تجرد را بیره
تعابس اعمالدن الوب تحصیل مال آخرت قلمق کرک بیت کغنم بجنبید وصلت
کفتا برو ح دادن • زودش بده ولا هوش وقت تجارت آمد • وله ایضا
ببر بید باد صبا دوشتم آکهی آورد باد صبا بیکی جو ناکنجه تجار زار لق کتوردی
یعنی خبر کتوردی و دیدی که روز محنت وغم رو بکوتاهی آورد که محنت وغم
کونی یوزی قصه لغه کتوردی یعنی قصلمغه یوزطوتدی مراد صبادن جناب
الهیدن وارد اولان عون در که نصرت بالصبا واهلکت عاد بالدبور حسبنجه
قلب عبده واصل اولوب هوا هوس شیطان و نفسی تدبیر ایدوب سلامت وعی

دین بشارت ایدر مطربان صبوحی دحیم جامه چاک صباح شرابیله مطربلره
ویره لوم بیر نغمه قناغه باین نوید که باد سحر کتوردی آورد بو مژده سبیله
که سحروقتی یلی کتوردی مراد مطربلردن فیض ایرشدرب شوق و بزلر در
و جامه چاک ایدن مراد بدنلره خار معاصی ایله بزلنمشدر ایله فیض سحری ایله
مژده سبیله شیخ مرشده و واعظ متعظ شوقه تسلیم ایدوب اصلاح ایتدرمک
کرک بیت دلا بده همه هستی بصبوحیان فقیر • بمژده که نسیم سحر آورد
بیا بیا که نو هو رهیست ز رضوان کل کل من که جنت هو یسی حارن جنت
باین جهانه زبرای دل رسید آورد بو جهانه بر قولک کوکلی ایچون کتوردی
مراد مخاطبدن اهل الله و مرشد راه در که اصل ادم اندر جنت
جنوب بو جهانه ارشاد عبد طالب ایچون کلمشلردر نسیم زلف
تو شد هادی راهم اندر عشق سنک زلفک یلی بنم هادی اولدی عشقده زهی رفیق که
بجنتم بهر هدی آورد زهی یولداشکه بجنتم یولداشلغه کتوردی مراد نسیم زلفدن
عنبر بوینندن ارن رایحه وجاذبه در لاجرم سالکه اول حضرت طریق اولور
عشق الهیده زهی سعادت که اول حواله اولا بیت طریق حق چو حط ناک
من ورتر سناک اگر رفیق طریقم هدا اینست چو پاک بعض نسخه ده بو بیت
واقع اولمش زهی زوم شیرازیا عنایت دوست کبیده رز شیرازه
دوست عنایت ایله زهی یوید که بجتم بهر هدی آورد زهی مژده که بجنتم
یولداشلغه کتوردی مراد بو در که حب الوطن من الایمان موجبنجه وطن
و شیرازه دیو شاد اولور بیت لشکر هاء دم شمار دبد هم همه دستانید

وشیراز شهرچه نالهها که رسید از دلم بچرخ که ماه نه ناله لرکه ایرشند
شندن آه جرخ کاهنه چوباد عارض آه ماه جرکهی آورد چون جرخ کاه
ماهک عارضنی یادن کتوردی یعنی چون اول محبوب پادشاهی دل آکندی بو
ناله لری جرخ کاه ماه چیقدی مراد ذکر حق ایتم ناله لرم کوکه چیقردیمکدر بحر حاطر
ماکوش کهن کلاه نمد بزم حاطر مز صنفش صرمغه دورش که بونمد کلاه
بسا شکست که بر افسر شهی آورد بنجه صیقنی بر شاهک تاجنه کتوردی
مرادبودر که اکرچه نمددن کلاهم وار بر فقیردن اما غافل اولمه که انکله حاطم
پادشاه تاجن صربیس حاطرم صنفش صارمغه سعی قل **بیت** صفن
درویشنک آهندن سحرگاه که انکا برده قوماسند رالله رساندر آیت
منصور بر فلک حافظ ایرشدردی بنصرت بولمش سنجاغنی فلکه حافظ چو السنجاغ بیا
شهنشهی آورد چون صیقنغنی بو پادشاهلر پادشاهی درکاهنه کتوردی
مرادبودر که چون حق تعالی حضرتنه السنجا والتجا ایتدی فتح معنوی سنجاغنی
فلکه چیقردی **بیت** چو عبد شهنشاهی بزا نوبت که حوشنشاهی رسانی
رایت منصور حود تا ماه جی از ماهی **وله ایضا** انکر رحا رشرارنک کل و نسرین
داد اول کمه که سنک رخسارکه کل و نسرین رنکین و یردی صبر و آرام
نتواند بمن مسکین داد اول که سنک رخسارکه کل و نسرین رنکین
ویردی صبر و قراری قادر در بن مسکینه ویرمکه مرادبودر که حوبلر حسنی
صورت ویرن صانع عالم قادر در که بن مسکینه صبر و سکون ویره که
مازاغ البصر و ماطغی حسنیه اندن مثل ایتم **رباعی** حسن و جمال آنکه وجه کوزده

